

Hizkuntz Eskubideen Behatokia
Marcelo Zelaieta 75
AA3 eraikina, 28. bulegoa
31014 Iruñea
Euskal Herria

Telefona: (0034) 948 146 172
Faxa: (0034) 948 123 743

Posta elek. behatokia@behatokia.org

www.behatokia.org

**Hizkuntz
eskubideen
egoera
Euskal Herrian,
2003an**

Aitzinsolasa

Hona hemen Hizkuntza Eskubideen Behatokiaren 2003. urteari dagokion hirugarren txosten hau. Hasieratik beretik hain egoki ezarritako ezarritako lan egikerari eutsiz eta ohiko zorroztasun eta zehaztasunez landua dator. Funtsean lehengo bideetatik badabil ere, zuzendari berriaren aztarna eta eragina ere nabarituko dio batek baino gehiagok.

Hitzaurre labur honetan, zerbait azpimarratzekotan, ekarpenaren balorazio orokorra egitean nabarmentzen diren puntuak aipatu ko nituzke:

Behatokiaren ekarpena auditoria moduko zerbait bezala erakunde publikoek hartu beharko luketela iradokitzen da, horrela arlo horretako erabakien eta zerbitzuen kalitatea hobetzeko.

Bestalde, "Euskararen telefona" zerbitzua pixkanaka euskal hiritarren artean bere bidea eginez doa eta hizkuntza eskubideen aldeko esku-hartze ohiturak errotzen ari dira.

Behatokiak hasieratik beretik ahalegin eskerga egin du urraketen kexuak jasotzen eta portaera-eredu egokiak zoriontzen, baina arazo puntualei e-rantzuteaz gainera hizkuntza eskubideen kontzientzia hiritar guztiengan hedatzea izan du bere ipar itzuriezina; azken batean, sinetsirik dago gaitzei aurea hartzea dela, osasun-gaietan ez ezik bizitzako beste edozein alorretan ere emaitza hoberenak ematen dituen politika.

Ildo horretatik, oso koherentzia handiz ekin dio Behatokiaren zuzendaritzak hizkuntza eskubideen gaiaren inguruko ikastunitate bat prestatzeari gure neska-mutikoek lehen urteetatik errealitate horretaz jabetzen has daitezen eta etorkizunean euskararen erabiltzaile ez ezik haren defendatzaile ere izan daitezen.

Gainera, lan honek bere baitan dakarren diagnosiari dagokionez, esan beharra dago, "euskaldunen hizkuntza eskubideen egiazko egoera islatzen duela. Bere onean eta txarrean." Beraz, hemen ageri dena ez du gidatu gauzak ilunagotzeko ez argiagotzeko inolako zioi edo aitzakiak, ongi baitakigu Behatokiak zeinen zorrotz jokatzen duen jasotako dei bakoitzaren edukiarekiko.

Azkenik, ez nuke esan gabe utzi nahi, Behatokiaren txosten honek, nire ustez, duen beste bertute bat ere: oro har, egia da, hizkuntza eskubideen urratzearen berri ematen duela, baina ez hori bakarrik, "alboko kalte ondorioak" ere erakuste ditu neurgarriak diren heinean: kopeta

Txosten honetan agertzen diren datuez, ondorioez zein informazioaz, orokorrean, baliatu nahi izanez gero, arren, aipatu iturria:

Hizkuntz Eskubideen Behatokia, "Hizkuntz eskubideen egoera Euskal Herrian, 2003an", txosten berezitua argitaratu gabea. Euskal Herria, 2004.

Izenburua: Hizkuntz eskubideen egoera Euskal Herrian, 2003an

Mota: Urteko txostena

Egilea: Hizkuntz Eskubideen Behatokia

Legezko Gordailua: NA – 1778/2004.

© HIZKUNTZ ESKUBIDEEN BEHATOKIA
Marcelo Zelaieta 75. AA3 eraikina, 28. bulegoa
31014 – Iruñea
Euskal Herria

ilunak, begiratu zorrotzak, erantzun zakarrak, izapidetze nekezak eta atzerapenak, irain ozenak eta atxiloketak... hitz batean, gure euskaldun izatea, nahi baino gehiagotan, ospintzen duten gertakari horiek guztiak. Eta, bidezkoa denez, txostengileek eskatzen diete Administrazioei, premiazko helburutzat hartu behar dutela urratzeak ez ezik alboko kalteok ere berehala amaitzea.

Txosten hau eta aurreko beste biak irakurri ondoren, inork gutxiuk ukatuko dio Behatokiari hizkuntza eskubidearen alde Euskal Herrian urtez urte egiten ari den bidea, eta sinetsirik nago, ezarian-ezarian, gaur orain hiru urte baino kontzientzia erneagoa eta geure buruaren pertzepzio doiagoa daukagula euskaldunok Behatokiaren eguneroko lan saiatiari esker.

Xabier Mendiguren Bereziartu
Hizkuntz Eskubideen Behatokiaren lehendakaria

AURKIBIDEA

1. Hizkuntz Eskubideen Behatokiaren xedea eta jardunbideak	5
1.1. Sorrera, xedea eta lan ildoak	7
1.2. Hizkuntz eskubideak eta haiek errespetatzearen aldeko jardunbideak	9
1.3. "Euskararen telefonoa" zerbitzua eta haren metodologia	12
1.4. Behatokiaren urteko txostena	13
2. Bildutako datuak	15
2.1. 2003an bildutako datuak	17
2.2. "Euskararen telefonoa" zerbitzuaren bidez jasotako datuak	22
2.3 Behatokiaren ekimenak.	53
3. Datuen azterketa	57
3.1. Datuak irakurtzeko irizpideak	59
3.2. Auzitegiratzeak	60
3.3. Herritarrek helarazitako kexak	60
4. 2002 urteko azterketa berezituaren jarraipena	103
4.1. Hizkuntz eskubideak osasun arloan Euskal Autonomia Erkidegoan	105
4.2. Ikusmen arazoak dituzten herritarren hizkuntz eskubideen egoera	111
4.3. Euskaraz mintzatzeko eskubidea eta adierazpen askatasuna Espainiako estatuko espetxeetan	115
4.4. Nafarroako Unibertsitate Publikoa eta hizkuntz eskubideak	119
5. 2003 urteko azterketa berezituak	125
5.1. Espainiako Estatuko Administrazio Orokorra eta euskaldunon hizkuntz eskubideak	127
5.2. Euskaraz ikasteko eskubidea Espainiako eta Frantziako estatueto espetxeetan	135
5.3. Hizkuntz eskubideen murrizketa Iruñeko Udalean	141
5.4. Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna	147
6. Ondorio nagusiak	153
7. Behatokiaren lanaren eraginkortasunaz	163
8. Hizkuntz Eskubideen Behatokiaren ekarpenaren balorazio orokorra	169
9. 2003 urtean jasotako espediente bitxiak	173
10. Espedienteen sinopsiak	181

1. Hizkuntz Eskubideen Behatokiaren xedea eta jardunbideak

- 1.1. Sorrera, xedea eta lan ildoak
- 1.2. Hizkuntz eskubideak eta haiek errespetatzearen aldeko jardunbideak
- 1.3. “Euskararen telefonoa” zerbitzua eta haren metodologia
- 1.4. Behatokiaren urteko txostena

1. Hizkuntz Eskubideen Behatokiaren xedea eta jardunbideak

1.1. Sorrera, xedea eta lan ildoak

Hizkuntz Eskubideen Behatokia fundazioa 2001eko ekainean sortu zen Euskararen Gizarte Erakundeen Kontseiluak sustatuta. Behatokia Euskal Herriko herritarren hizkuntz eskubideez arduratzen da eta eskubide horiek Euskal Herri osoan, arlo publikoan zein pribatuan, bermatzera zuzentzen du bere jarduerak.

Euskal Herriko herritarren hizkuntz eskubideak errespetaraztea xede duela, Behatokiak neutralitatez eta Kontseilua ez den beste edozein erakunde publiko edo pribaturen mendekotasunik gabe betetzen du bere lana.

Euskal Herrian, hizkuntza dela eta, ez dago herritar guztientzat aukera berdintasunik. Euskarak, Euskal Herriko berezko hizkuntzak, ez du status ofizialik Euskal Herri osoan eta euskal hiztunek egunero dituzte ukatuak beren hizkuntz eskubideak, eremu publiko zein pribatuan. Horren aurrean Behatokiak:

1. Euskal hiztunen hizkuntz eskubideak babestu eta defendatu ez ezik, urratzen direnean haien urratu izana salatu ere egiten du.
2. Euskal Herrian euskaraz mintzatzeko, administrazioari zuzendu eta administrazioetik zerbitzuak hartzeko (osasuna, hezkuntza, justizia, informazioa zein beste edozein zerbitzu), bai eta orokorrean gizarteak eskaintzen dituen zerbitzuez euskaraz baliatzeko euskal hiztunek dituzten aukerak bermatzea du xede.

1.2. Hizkuntz eskubideak eta haiek errespetatzearen aldeko jardunbideak

Hizkuntz Eskubideen Behatokiak hizkuntz eskubideen aldeko lana egiten du. Hizkuntz eskubideak herrien eta gizabanakoen berezko eta oinarrizko eskubide gisa hartzen ditu, hots, bertako hizkuntza erabili eta gizarte alor guztietan garatzeko herritar eta herri guztiek duten oinarrizko eskubidea.

Eskubide hori ez dago tokian-tokian indarrean dagoen hizkuntz legediari lotuta. Euskal hiztunen hizkuntz eskubideak ez daude Euskal Herrian indarreango lege murriztaileen edo lege ezaren baitan.

Euskaldunek, munduko beste edozein hiztun herrik bezala, dituzten hizkuntz eskubideak giza berdintasunezko irizpideetan eta oinarritzko giza eskubideen printzipioetan kokatzen ditu Behatokiak, eta horren arabera, tokian-tokian indarrean dagoen legeak ez aitortuta ere, euskaldunak eskubide horien jabe dira eta horiek galdegitea zuzeneko aldarrikapena dute.

Ez da Hizkuntz Eskubideen Behatokia izan “hizkuntz eskubidea” kontzeptuaren adiera hori proposatu eta defendatzeko lehendabizikoa, ez eta bakarra ere. 1996an Bartzelonan PEN Club International eta CIEMEN (Centre International Escarré per a les Minories Ètniques i les Nacions) erakundeek sustatu eta UNESCOk berak babesturik antolatuta zen Hizkuntz Eskubideei buruzko Mundu Mailako Biltzarrean Hizkuntz Eskubideen Deklarazio Unibertsala onartu zen. Deklarazio unibertsal horrek printzipio bera hartzen du abiapuntutzat, bere hitzaurrean azaldu bezala, “hizkuntz desberdintasunaren marko politikoa, bizikidetzan eta elkarren errespetu eta onuran” oinarritzeko asmoz :

5. artikulua. Deklarazio honen funtsean dago printzipio bat zeinaren arabera hizkuntz komunitate guztien eskubideak berdinak diren, kontuan izan gabe bere kontsiderazio juridiko edo politikoa den hizkuntza ofizialarena, erregionalarena edo minoritarioarena (...)

“Hizkuntz eskubide” kontzeptuaren oinarritzko erreferentzia definizio baten beharra agerian gelditzen da estatuan indarrean dauden hizkuntz legeak edo hizkuntz aniztasunaren aitzinean administrazioek dituzten jarrerak zein ezberdinak diren ikusita. Izan ere, euskararen lurraldeetan, Euskal Herrian, inon gutxi bezain larria da aipatutako bateratasun falta. Euskaldunek haien hizkuntzaren statusa bost erregimen juridiko ezberdinen pean dute: ofizialtasuna gaztelaniarekin batera Euskal Autonomia Erkidegoan, hiru hizkuntz eremu Nafarroako Foru Komunitatean eta inolako lege aitortpenik eza Frantzia Estatuaren barneko euskal hiru herrialdeetan (Euskal Autonomia Erkidegoaren lur eremuaren barnean baina beste jurisdikziopean dauden Trebiñon eta Turtziotz-Villaverden bezala).

“Hizkuntz eskubide” kontzeptua indarrean dagoen legeari lotuz gero, Euskal Herriko hizkuntz eskubideen egoeraren azterketarako oinarritzko arazo metodologiko handiak, bai eta etikoak ere, izango genituzke. Hizkuntzaren statusaren araberrako euskal hiztun bost kategoria bereizi beharko genituzke, eta hori eginda, herritarrekin bereizkeriaz jokatzeko duen eredu soziopolitikoa birstutu eta legitimatuko genuke.

Haatik, hizkuntz eskubideen definizioa indarrean dauden legeetatik aldentu eta giza berdintasunezko irizpideen eta oinarritzko giza eskubideen printzipioen alorrera eramanda, bateratasun eta koherentzia metodologikoa lortzeaz gainera, azterketa honek mundu osoko hiztun herrien arteko

berdintasun eta ekitate eredu baten beharra agerian uzteko ekarpena egin nahi du.

Behatokiak darabilen oinarritzko kontzeptuaren adiera argituta, ikus ditzagun orain bere xedea erdiesteko jorratzen dituen jardunbide nagusiak:

- Hizkuntz eskubideen betetze eta urratzearen gaineko errealitatea modu objektiboan hartu: datu zehatzak bildu.
- Hizkuntz eskubideen urraketak konpontzen eragiteko asmoz, erakunde publiko zein pribatuaren aurrean agertu eta eraginkor jokatu herritar euskaldunak gizarteak eskaintzen dien zerbitzuez beren hizkuntzaz balia ahal izan daitezen.
- Euskal Herrian hizkuntz eskubideak zertan diren azaltzeko, urtean bildutako datuak eta bideratutako jardunbideak txosten batean agertu, balorazio jurilinguistikoa eginda eta eskubideen urratze egoera gizarte alorke aztertuta.
- Urteko txostena euskal gizarteari, Euskal Herriko administrazioei, Espainiako eta Frantziako estatuei eta nazioarteko erakundeei aurkeztu, euskal hiztunentzako hizkuntz bereizkeriaren berri eman, egoera gizarteratu eta eskubide horiek errespetatu daitezen presioak jorratzeko.
- Hizkuntz eskubideen edukiak zabaldu, ezagutzera eman eta gizartearen horien inguruko hausnarketa sustatu.
- Orain arteko gizarte joera edo inertziatik itzuri eta hizkuntz eskubideen gutxiespen sozialaren aitzinean, herritar euskaldunak kontzientziatu euskararen presentzia soziala izan dadin euskaldun denon eskakizun eta premia, eta herritar erdaldunak eta erdal gizarte eragileak sentiberatu hizkuntz eskubideen berezko eta oinarritzko izaeraz jabe daitezen.
- Hiztun herriaren trinkotzea sustatu. Euskarazko eskaera soziala areagotzea eta egituratzea xede duten ekimenak babestu, lagundu eta sustatu; euskal hiztun herriak dagozkion eskubideak bereganatzeko euskarazko eskaera soziala berretu behar baitu. Behatokiak euskal hiztun herriaren egituratze, barne indartze eta kontzientziatze prozesua lagundu eta horretan erreferentzia izan nahi du.
- Hizkuntz eskubideak zaindu eta euskara kanpoko zein barneko zerbitzu-erakunde erabiltzen ereduak diren erakunde publiko zein pribatuak positiboki nabarmendu.

1.3. “Euskararen telefonoa” zerbitzua eta haren metodologia

Behatokia, hizkuntz eskubideen urratze egoera modu objektiboan neurtu eta hizkuntz eskubideen urraketei konponbidea ematekotresna zuzen eta eraginkorraz baliatzen da: “Euskararen telefonoa” zerbitzuaz.

Hego Euskal Herriko edozein herritarren eta elkarteren eskura jarri zuen Behatokiak “Euskararen telefonoa” (telefonoz ez ezik, webgunez eta posta arruntez ere), eta horren bidez, hizkuntz eskubideen defentsan gizartearen inplikazioa sustatu nahi du.

Hiru motatako deiak bideratzen ditu Euskararen telefonoak: (1) Kexa egiteko deiak, euskara erabiltzeko herritarrek duten eskubidea ez bazaie errespetatu, ukatu bazaie edo euskara erabiltzeagatik kaltetuak izan badira; (2) Argibideak eskatzeko deiak, hizkuntz eskubideen inguruko aholkularitza juridikoa hartzeko, eta (3) txalotzeko deiak, euskaldunon hizkuntz eskubideak bereziki ongi zaintzen dituzten erakunde publiko zein pribatuaren jokabide eredugarria zoriondu edo positiboki nabarmendu nahi izanez gero.

Zerbitzu honen bidez, Behatokiak herritarren deiak modu sistematiko batez biltzen ditu. Kexei dagokiela, datu guztiak hartzen ditu: kexaren arrazoa izan den gertaera ahal den xehiekien azalduta, dokumentazio osagarria ahal den osoena eta kexa egilearen datuak, nahiz hauek konfidentzialtasun osoz babestu eta kexak bideratzean edo informazioa plazaratzean ez agertu.

Behatokiak espedienteak irekitzen dio kasu (aholku eskaera, kexa edo txalotzeko dei) bakoitzari, erregistro zenbakia esleitzen dio (espediente zenbakia/urtea, 1/2003 adibidez, urteko lehen kasurako) eta bere artxibategian gordetzen du.

Espedienteak zabalduta, Behatokiak sailkatu egiten ditu. Espedienteen sailkapenerako hiru irizpide hartzen ditu kontuan Behatokiak: eremuak (publikoa/pribatua), kexaren izaera (soilik eskubide urraketa, edota lege urraketa ere izan denentz) eta larritasuna (zer kalte ondorio ekarri duen). Edozein kexa delarik ere, Behatokia 30 eguneko epean saiatzeko bideratzen. Kexaren arrazoa izan den gertaera zuzentzea xede duela, erakunde publiko zein pribatuetara zuzentzen da eta, beharrezkoa denean, bide judizialera ere jotzen du.

Bideratzean, batetik, kexa zuzendu zaion erakundearen arduradun nagusiari kexaren jakinarazpen idatzia bidaltzen dio Behatokiak; eta bestetik, kexa jarri duen herritar edo elkarteari kexak izanen duen prozeduraren berri ematen dio.

“Euskararen telefonoa” zerbitzuaren bidez herritarrek helarazten dituzten kexek ez ezik, hizkuntz eskubideen urratze egoeraren gainean egiten duen etengabeko azterketaren diagnosiak ere bide ematen diote Behatokiari urraketen aitzinean agertu eta salatzeko.

1.4. Behatokiaren urteko txostena

Hizkuntz Eskubideen Behatokiak urtean jasotako kasuak, kasuei emandako bideraketak, gizarte alor zehatzetako hizkuntz eskubideen egoera ezagutzeko egindako azterketak eta egoera hobetzeko abian jarritako jarduerak txosten batean biltzen ditu. Urteko txostena Behatokiaren urteko lanaren bilduma eta emaitza da. Urteko txostenaren xedea Euskal Herrian hizkuntz eskubideak zertan diren azaltzea da eta horretarako, urtean Behatokiak jaso eta aztertutako kasuak ez ezik, bere ekimenez landuak eta egoeraren etengabeko azterketatik biltzen dituenak ere hartzen ditu oinarri.

Urteko txostenaren bidez Behatokiak bi ekarpen nagusi egin nahi ditu:

1. Euskal hizkuntz komunitateari haren egoera erreala hautemateko edo haren autopertzepziorako bide ematea.

Euskal Herriko herritarren hizkuntz eskubideen egoera ezagutzeko ditugun datuak, gehienbat, herritarrek berek emanak dira. Horiek osatzen dute Hizkuntz Eskubideen Behatokiak herritarren hizkuntz eskubideen betetze eta urratzearen gainean egin duen diagnosi modukoa. Diagnosi horrek euskal hiztun herriak bere egoera hauteman dezan edo bere autopertzepziorako lagun diezaioke.

Hizkuntz eskubideen egoera, hots, hizkuntzaren statusa eta presentzia sozialaren egoera ezagutu eta horretaz jabetzea abiapuntua da hura aldatzearen aldeko urratsak emateko. Euskal hiztun herriak bere egoera hauteman behar du, bere buruaren pertzepzioa lortu behar du, autopertzepziorik gabe besteek (euskal hiztunak ez drenek eta euskararen beharra sentitzen ez dutenek) egiten duten diagnosa eta zabaltzen duten irakurketa hartu beharko baitu, eta horrek ez du Euskal Herriko herritarren eskubideen egoeraren hobetzea ekarriko. Behatokiak, bere urteko txostena gizarteratzean, euskal hiztun herriak bere egoeraren hautemate berekia eta neurrikoa izan dezala lagundu nahi du.

2. Erakunde publikoei haien jarduera hobetzeko laguntza ematea.

Urteko txostenak, herritarrek beraiek bizitutakoak oinarri dituela, hizkuntz eskubideen alorrean dauden beltzuneak, hizkuntz legediaren inplementazioaren arazoak bai eta sustapen handiagoa eskatzen duten alorrak ere agerian uzten ditu. Beraz, Behatokiak, urteko txostenaren

bidez, Euskal Herriko nola Espainia eta Frantziako erakunde publikoei, herritarren hizkuntz eskubideak errespetatzeari dagokiola, haien efikazia eta zerbitzu kalitatea hobetzeko laguntza eman nahi die.

2. Bildutako kasuak

2.1. 2003an bildutako datuak

2.2. “Euskararen telefona” zerbitzuaren bidez jasotako datuak

2.2.1. Kexak

2.2.1.1. Kexen taulak: kopuruak alorka

2.2.1.1.1. Eremu publikoa

2.2.1.1.2. Eremu pribatua

2.2.1.2. Kexen espedienteen taulak

2.2.1.2.1. Eremu publikoa

2.2.1.2.2. Eremu pribatua

2.2.1.3. Eskabide administratiboak

2.2.2. Txalotzeak edo nabarmendu positiboak

2.2.3. Kotsultak

2.2.4. Espediente kexa izaera gabeak

2.2.5. Osatzeko ezeren faltan dauden espedienteak

2.3. Behatokiaren ekimenak

2.3.1. Auzitegiratzeak

2.3.1.1. Espainiako Estatuari jarritako helegitea

2.3.1.2. Eusko Jaurlaritzari jarritako helegiteak

2.3.1.3. Nafarroako Gobernuari jarritako helegiteak

2.3.2. “Prebentzio” edo aldez aurreko lana

2.4. Gizarte erakundeek helarazitako kexak

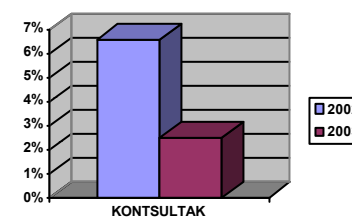
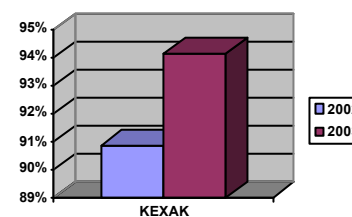
2. Bildutako datuak

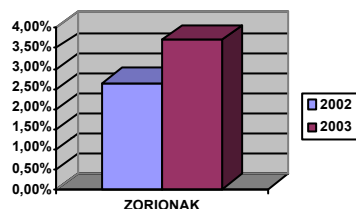
2.1. 2003an bildutako datuak

Hizkuntz Eskubideen Behatokiak 737 kasu bildu ditu 2003 urtean. Horietarik, 727 herritarrek bidalitako informazioaz osatutako eta Behatokiak bideratutako espedienteak izan dira: 642 kexa, 23 txalotze eta 17 kontsulta. Ehunekoei dagokionez, espedienteen %94,13 kexek hartu dute, % 3,37 zorionek eta %2,50 kontsultek. Horren arabera, Euskararen telefonoa zerbitzua kexak helarazteko erabili ohi dute herritarrek, aurreko urteetan bezalaxe, hala ere, hona hemen “Euskararen telefonoa” delakoak kudeatutako espedienteen azken bi urteotako bilakaera:

Hala ere, ez dezagun pentsa kexen kopuruak behera egin duelako hizkuntz eskubideen egoerak hobera egin duenik. 2003 urtean zehar Behatokiak ez du sustapen kanpainarik egin Euskararen telefonoa zerbitzua erabilarazteko, hain zuzen ere, zerbitzuak ezarritako prozedurari ahalik eta zorrotzen jarraitzeko.

1. grafikoa espedienteen bilakaera 2002 eta 2003 urteetan

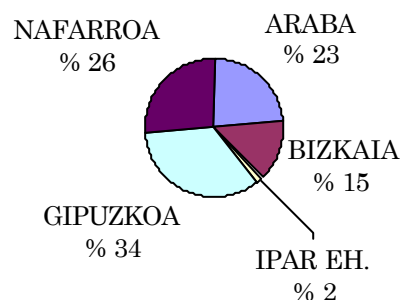

Aurrerago horren inguruko hausnarketa eta irizpideak agertuko baditugu ere, Behatokiak txostenaren prestakuntzarako datu kuantitatiboak era gordinean kontu an hartzen ez dituela gogorarazi behar dugu, hala ere, interesgarria iruditua zaigu Euskararen telefonoa zerbitzua erabiltzen duten herritarren jatorriari buruzko azterketa txikia egitea, datuen interpretazio orokorrean duen eraginera hurbiltzearen.

Gipuzkoarrak izan dira Euskararen telefonoa delako zerbitzuaren erabiltzaile gehienak, %34; iparraldetik, berriz, ia erabiltzailerik ez du izan. 2003 urtean Euskararen telefonoaren zerbitzua Hego Euskal Herrian besterik ez da izan erabilgarria, nahiz eta, Behatokiarekin elkarlanean dabilzan Iparraldeko zenbait erakundetako kideek hizkuntz eskubideen urraketa nabarienen berri eman duten.

2. grafikoa “Euskararen telefonoa” zerbitzuaren erabiltzaileen jatorria, herrialdeka.

ERABILTZAILEAK HERRIALDEKA

Bi datu dira azpimarragarri erabiltzaileen jatorriari dagokionez.

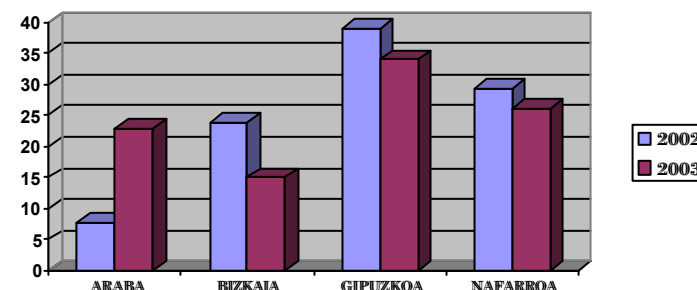
Batetik, Gipuzkoa da berriz ere erabiltzaileen jatorri nagusia, eta horrek ez du zerikusi zuzenik herrialde horretan gertatzen diren hizkuntz eskubideen urraketekin, ez, behinik behin Behatokiak erabiltzen dituen irizpideekin: izaera, sistematikotasuna eta larritasuna. Aitzitik, Gipuzkoako herritarrek sentiberago dira hizkuntz eskubideen urraketen aurrean, eta horrexegatik eskaera-maila altuagoa egiten diete administrazioei eta erakunde pribatuei.

Alegia, Tuteratik edo Baionatik kexarik jaso ez izanak ezin ondoriozta dezake hizkuntz eskubideen urraketarik izan ez denik, aitzitik, azken hogeitaz urteotan hizkuntz eskubideek ez dute inolako legezko aitortzarik izan eta, ondorioz, horien urraketa sistematikoa izan da. Hala ere, norbanakoari eta hizkuntz komunitateari dagozkion eskubideen barneratze eskasak eragin zuzena izan du “Euskararen telefonoa” zerbitzuan eremu horretako erabiltzaileak ez izatearekin.

Bestetik, aipagarria da Arabako herritarrek Euskararen telefonoa zerbitzuaren erabileran emandako gorakada. 2002 urteko datuekin alderatuz gero, erabiltzaile-kopurua bikoiztu egin dela ikus daiteke, eta Gasteizko erabiltzaileen kopurua iazkoa halako hiru izateraino igo da. Kasu horretan eta datuen balorazioan agertuko dugun moduan, azken urteotan herrialde horretan izandako atzera pauso zantzuak detektatu dituzten herritarrek izango genituzke.

Estatistikaren ikuspegitik ondorioak aterako ez ditugun arren, Behatokiaren azken bi urteotako bilakaera islatzeko ondoko grafikoa

3. grafikoa. Erabiltzaileen jatorriaren bilakaera 2002-2003 urteetan

Informazio osagarri gisa, hona hemen “Euskararen telefonoa” erabiltzaileen jatorriari buruzko zenbait datu -taula

1. taula Euskararen telefonoa zerbitzuaren erabiltzaileen jatorriaren proportzioa herrialdeari eta Euskal Herriari dagokienez.

	GIPUZKOA	E H
DONOSTIA	% 49,20	% 16,87
Bidasoa Beherea	% 1,20	% 0,27
Deba Beherea	% 0,80	% 2,19
Deba Garaia	% 6,40	% 10,15
Donostialdea	% 29,60	% 1,23
Goierrri	% 3,60	% 1,23
Tolosaldea	% 6,80	% 2,33
Urola-Kostaldea	% 2,40	% 0,82

	IPAR E H	E H
BAIONA	% 83,33	% 1,37
Lapurdi	% 8,33	% 0,14
Behenafarroa	% 8,33	% 0,14

	ARABA	E H
GASTEIZ	% 67,46	% 15,64
Arabako lautada	% 1,78	% 0,41
Gorbeia inguruak	% 31,36	% 7,13

	BIZKAIA	E H
BILBO	% 25,36	% 3,43
Arratia-Nerbioi	% 3,74	% 0,55
Busturialdea	% 8,41	% 1,23
Durungaldea	% 10,28	% 1,51
Enkarterria	% 1,87	% 0,27
Ezkerraldea	% 16,82	% 2,47
Lea Artibai	% 7,48	% 1,10
Txorierrri	% 1,87	% 0,27
Uribe Kosta	% 26,17	% 3,84

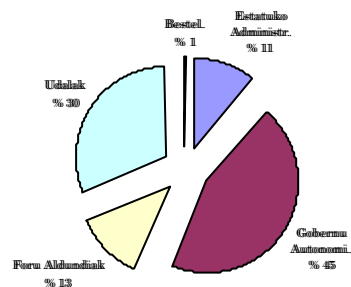
	NAFARROA	E H
IRUNEA	% 53,93	% 14,13
Baztan aldea	% 7,85	% 2,06
Bortziriak	% 13,09	% 3,43
Malerreka		
Erdialdekoekialdea	% 1,05	% 0,27
Estellerrria	% 4,71	% 1,23
Iparraldea	% 1,05	% 0,27
Iruñerria	% 9,95	% 2,61
Pirinioaldea	% 0,52	% 0,14
Sakana	% 8,85	% 2,06

2. taula: 2003 urtean Behatokiak bildutako datuak

<i>Aztertutako kasuen jatorria</i>	<i>Kasu mota</i>	<i>Kopurua</i>
	Kexak:	642
	Txalotzeak:	23
	Kontsultak:	17
HERRITARREK	Kexa izaera gabeak:	29
HELARAZIAK	Txalotze izaera gabea:	7
	Dokumentazio faltan:	9
		727
BEHATOKIAREN	Auzitegiratzak:	2
EKIMENAK	Prebentzio jarduerak:	8
		737
	KASUAK OSOTARA	737

“Euskararen telefonoa” zerbitzuaren bidez herritarrek administrazio publikoei zuzendu dizkieten kexak:

4. grafikoa. Herritarren kexak hartu dituzten erakundeak

2.2. "Euskararen telefonoa" zerbitzuaren bidez jasotako datuak

2.2.1. Kexak

2.2.1.1. Kexen taulak: kopuruak alorka

2.2.1.1.1. Eremu publikoa

3. taula. 2003an eremu publikoan jasotako kexak

Espainia Estatuko Administrazioa	Agencia Estatal Tributaria	1
	Gobernuaren Ordezkaritza EAEn	2
	Instituto Nacional de Estadística – INE	2
	Instituto Nacional de la Seguridad Social– INSS	3
	Ministerio del Interior	12
	Ministerio de Justicia	3
	Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales	5
		28

Frantzia Estatuko Administrazioa	Ministère français de la Justice	1	1
Espainiako erakunde autonomiadunak	CORREOS Entzutegi Nazionala. 6. Instrukzio-epaitegia Nafarroako Hauteskunde Batzordea RENFE	9 1 2 1	13
Frantziako erakunde autonomiadunak	SNCF – Société Nationale des Chemins de Fer	1	1
Eusko Jaurlaritza	Lehendakaritza Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saila Garraio eta Herri Lan Saila Herrizaingo Saila Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila Industria, Turismo eta Merkataritza Saila Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila Kultura Saila Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saila Nekazaritza eta Arrantza Saila Ogasun eta Herri Administrazio Saila Osasun Saila	10 4 2 6 8 2 18 1 3 3 2 20	79
Euskal Autonomia Erkidegoko erakunde autonomiadunak	Elkarkidetza Enplegurako Gaitasuna Sortzeko Lana – EGAILAN Euskadiko Orkestra Sinfonikoa Euskal Herriko Unibertsitatea – EHU Euskal Irrati Telebista – EITB Eusko Jaurlaritzaren Informatika Elkarte – EIJIE LANBIDE Osalan	1 2 1 6 7 1 1 1	20
Eusko Legebiltzarra	Eusko Legebiltzarra	1	1

Nafarroako Gobernua	Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua	10	70
	Ekonomia eta Ogasun Departamentua	9	
	Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua	12	
	Herrilan, Garraio eta Komunikazioen Departamentua	4	
	Hezkuntza Departamentua	9	
	Ingurugiro, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza departamentua	2	
	Kultura eta Turismo Departamentua	3	
	Osasun Departamentua. Osasunbidea	19	
Toki Administrazioa Departamentua	2		
Nafarroako Foru Komunitateko erakunde autonomiadunak	Batzar Jaur. eta Nafarroako Auditorioa · BALUARTE	1	4
	Nafarroako Unibertsitate Publikoa – NUP	2	
	Nafarroako Arartekoa	1	
Arabako Foru Aldundia eta erakunde autonomiadunak	Diputatu Nagusia	4	12
	Herrilan eta Hirigintza Saila	3	
	Nekazaritza eta Ingurugiro Saila	2	
	Araba Kulturala	2	
	Araba Garapen Agentzia	1	
Bizkaiko Foru Aldundia eta erakunde autonomiadunak	Ahaldun Nagusia	7	10
	Ogasun eta Finantzak	1	
	Kultura	1	
	Interbiak	1	
Gipuzkoako Foru Aldundia eta erakunde autonomiadunak	Bide Azpiegituretarako Departamentua	6	27
	Fiskalitaterako eta Finantzatarako Departamentua	8	
	Gizarte Politikarako Departamentua	2	
	BIDEGI	10	
	Gipuzkoako Ur Kontsortzioa	1	
Arabako Udalak	Gasteiz	29	30
	Agurain	1	

Bizkaiko Udalak	Bilbo	5	25
	Bilbao Bizkaia Ur Partzuergoa	1	
	Bakio	1	
	Barakaldo	8	
	Basauri	1	
	Bermeo	1	
	Ermua	1	
	Getxo	2	
	Morga	1	
	Santurtzi	2	
	Sopela	1	
	Zamudio	1	
Gipuzkoako Udalak	Donostia	20	33
	Andoain	1	
	Aretxabaleta	1	
	Eibar	1	
	Errenteria	5	
	Lasarte-Oria	4	
	Pasaia	1	
Lapurdiko Udalak	Baiona	1	2
	Angelu	1	
Nafarroako Udalak	Iruñea	20	27
	Aiegi	1	
	Antsoain	1	
	Baztan	1	
	Lizarra	1	
	Zizur Nagusia	1	
	Zugarramurdi	2	
Bestelakoak	Europako Parlamentua	1	2
	Generalitat de Catalunya	1	
Eremu publikoko kexak osotara:			385

2.2.1.1.2. Eremu pribatua

4. taula 2003an eremu pribatua jasotako kexak

ESPARRUA	KOPURUA
AISIALDIA	14
ARGITALPENAK	2
ASEGURU ETXEAK	2
ELIKADURA	2
ENERGIA -HORNITZAILEAK	9
ERLIJIOA	2
FINANTZAK	28
GARRAIOBIDEAK	12
HEDABIDEAK	5
HEZKUNTZA	6
KIROLA	13
KOMUNIKAZIO ENPRESAK	16
MERKATARITZA-GUNEAK, KATEAK, DENDA ERRALDOIAK	64
MERKATA RITZA TXIKIA	3
MUNDU ASOZIATIBOA	16
ALDERDI/ERAKUNDE	42
POLITIKOAK	
OSASUNA	7
OSTALARITZA	5
PROFESIONALAK	1
ZERBITZUAK	7
BESTELAKOAK	1
OROTARA EREMU PRIBATUA	257

AISIALDIA	Zinemak	3	14
	Bici-Rent	3	
	Zirkoa	1	
	Artium	2	
	Kursaal	1	
	Fomento de San Sebastián	1	
	Sancho ek Sabio	1	
	Ostatuak	1	
	Kultur jarduerak	1	
ARGITALPENAK	Gidatu aldizkaria	1	2
	Bestelakoak	1	

ASEGURU-ETXEAK	Axa	1	2
	Lagun Aro	1	
ELIKADURA	Iparlat	1	2
	Goshua	1	
ENERGIA HORNITZAILEAK	Iberdrola	5	9
	Gasnalsa	1	
	Petronor	1	
	Acesol	1	
	REPSOL YPF	1	
ERLIJIOA	Eliza	1	2
	Bizkaiko Gotzaingoa	1	
FINANTZAK	Caisse d'Epargne du Pays de l'Adour	2	28
	Elkargi	3	
	Nafarroako Kutxa	9	
	Nafarroako Rural Kutxa	5	
	Vita Kutxa	7	
	Barclays Bank	1	
	Banco Guipuzcoano	1	
GARRAIOBIDEAK	Paketeen garraioa	1	12
	Metro Bilbao	3	
	Autopistak	8	
HEDABIDEAK	Diario Vasco	1	5
	Herri Irratia	1	
	Durango Telebista	1	
	Groupe TF1	1	
	Cadena Cope	1	
HEZKUNTZA	Instituto Técnico	1	6
	Deustuko Unibertsitatea	2	
	Instituto Ciudad Jar'din	1	
	Instituto Europa	1	
	Fundación Laboral San Prudencio	1	

KIROLA	Futbol Klubak	1	13
	TAU - Baskonia	4	
	Club Atlético Osasuna	1	
	Deportivo Alavés	3	
	Asegarce	1	
	Real Sociedad	1	
	UDC Rochapea	1	
	Frantziako Tourra	1	
KOMUNIKAZIO ENPRESAK	Airtel - Vodafone	7	16
	Euskaltel	3	
	Urnietatel	1	
	Teleónica	4	
	UNI 2	1	
MERKATARITZA-GUNEAK, KATEAK, DENDA ERRALDOIAK...	AKI	2	64
	Alcampo	1	
	Arco	1	
	Arriaga Megadenda	3	
	Bilboko Erriberako Merkatua	1	
	Boulevard Merkataritza Gunea	1	
	Caprabo supermerkatuak	3	
	Carrefour	5	
	Centro Liquidador dek Mueble	1	
	Decathlon	2	
	Denok Perfumerías	1	
	El Corte Inglés	2	
	Eroski	9	
	Erosofa	1	
	Expert etxetresnak	1	
	Fitness Sport	1	
	Forum	2	
	Gasteiz On	1	
	Gatorsa	1	
	Global Deco	1	
	Gorbeia Merkataritza -Gunea	1	
	Imaginarium	2	
	Lakua Merkataritza gunea	2	
	Leroy Merlin	1	
	Max Center Merkataritza gunea	2	
	Media Markt	2	
	Montte	1	
	Optikak	1	
	PC City	1	
	Pizza Hut	1	
	Plus Superdescuento	1	
	RICOH España	1	
	Sabeco	3	
	Sernoel	1	
	Springfield	1	
	Super MB – Grupo IFA	1	
	Toys 'r' us	2	

MERKATARITZA TXIKIA	Altzaridenda	1	3
	Optikak	1	
	Edergintza	1	
MUNDU ASOZIATIBOA	AFOGASCA	1	16
	AMBA – Arabako Arte Ederren Museoren eta	1	
	Artiumen Adiskideen Elkartea		
	Aministia Internacional	1	
	ANESVAD	1	
	ATCORE	1	
	ATIZA	2	
	Barakaldoko Etxe Erregionalen Elkartea	1	
	Bestelakoak	1	
	Elkarri	1	
	Euskal Herriko Musika Eskolen Elkartea	1	
	Euskal Soziologia Elkartea	1	
	Gipuzkoako Merkatarien Elkartea	1	
	Iruñeko Peñen Federazioa	1	
	Laurak Bat	1	
	Salbade eta Laguntza Bizkaia	1	
ALDERDI / ERAKUNDE POLITIKOAK	EAJ, EA EB	2	42
	Batzarre	2	
	Eusko Alkartasuna	2	
	Euzko Alderdi Jeltzalea	7	
	Euzko Gaztedi	1	
	Ezker Batua – Nafarroako Ezker Batua	3	
	Juventudes Socialistas	1	
	Partido Popular	9	
	Partido Soicalista de Euskadi/Navarra PSE-EE – PSN	10	
	Unidad Alavesa	4	
	Unión del Pueblo Navarro – UPN	1	
OSASUNA	Perla Talasoterapia	1	7
	Zaharren egoitzak	1	
	Pakea Mutua	4	
	Zelai Talasoterapia	1	
OSTALARITZA	Jatetxeak	3	5
	Tabernak	2	
PROFESIONALAK	Gestoriak	1	1

ZERBITZUAK	Novia de Salcedo gazteentzako informazio gunea	1	7
	IKER taldea	1	
	AENOR	1	
	Informatika mantenurako enpresak	1	
	Euskalita	3	

BESTELAKOAK	Tabacalera	1	1
--------------------	------------	---	----------

2.2.1.2. Kexen espedienteen taulak

2.2.1.2.1. Eredu publikoa

5. taula 2003an eredu publikoan jasotako kexen espedienteen zenbakiak

ALOR ADMINISTRATIBOA: Espainiako Estatuko Administrazioa eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkoa.
Agencia Estatal Tributaria	135/2003
Gobernuaren Ordezkaritza Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan	649/2003
Gobernuaren Ordezkaritza Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan	668/2003
Instituto Nacional de Estadística – INE	326/2003
Instituto Nacional de Estadística – INE	420/2003
Instituto Nacional de la Seguridad Social – INSS	33/2003
Instituto Nacional de la Seguridad Social – INSS	87/2003
Instituto Nacional de la Seguridad Social – INSS	246/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de Instituciones Penitenciarias	104/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de Instituciones Penitenciarias	377/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de Instituciones Penitenciarias	411/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de Instituciones Penitenciarias	555/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de Instituciones Penitenciarias	721/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de Tráfico	49/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de Tráfico	134/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de Tráfico	617/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de Tráfico	632/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de Tráfico	719/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de la Policía Nacional	29/2003
Ministerio del Interior. Dirección General de la Policía Nacional	61/2003
Ministerio de Justicia	159/2003
Ministerio de Justicia	370/2003
Ministerio de Justicia	512/2003
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales	545/2003
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales	552/2003
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales	581/2003
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Inst. Nacional de Empleo – INEM	34/2003
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Inst. Nacional de Empleo – INEM	122/2003

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
CORREOS	109/2003
CORREOS	123/2003
CORREOS	125/2003
CORREOS	387/2003
CORREOS	388/2003
CORREOS	410/2003
CORREOS	460/2003
CORREOS	691/2003
CORREOS	699/2003
Audiencia Nacional. Juzgado de Instrucción 6	148/2003
Nafarroako Hauteskunde Batzordea	151/2003
Nafarroako Hauteskunde Batzordea	212/2003
RENFE – RED NACIONAL DE FERROCARRILES ESPAÑOLES	400/2003

ALOR ADMINISTRATIBOA:
Frantziako Estatuko Administrazioa eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
Ministère français de la Justice	728/2003

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
SNCF – Société Nationale des Chemins de Fer	724/2003

ALOR ADMINISTRATIBOA:
Eusko Jaurlaritza eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
Lehendakaritza	100/2003
Lehendakaritza	144/2003
Lehendakaritza	198/2003
Lehendakaritza	228/2003
Lehendakaritza	229/2003
Lehendakaritza	295/2003
Lehendakaritza	467/2003
Lehendakaritza	468/2003
Lehendakaritza	481/2003
Lehendakaritza	534/2003

Osasun Saila. Osakidetza	62/2003
Osasun Saila. Osakidetza	78/2003
Osasun Saila. Osakidetza	83/2003
Osasun Saila. Osakidetza	113/2003
Osasun Saila. Osakidetza	160/2003
Osasun Saila. Osakidetza	293/2003
Osasun Saila. Osakidetza	374/2003
Osasun Saila. Osakidetza	379/2003
Osasun Saila. Osakidetza	405/2003
Osasun Saila. Osakidetza	418/2003
Osasun Saila. Osakidetza	425/2003
Osasun Saila. Osakidetza	452/2003
Osasun Saila. Osakidetza	489/2003
Osasun Saila. Osakidetza	532/2003
Osasun Saila. Osakidetza	533/2003
Osasun Saila. Osakidetza	543/2003
Osasun Saila. Osakidetza	548/2003
Osasun Saila. Osakidetza	576/2003
Osasun Saila. Osakidetza	578/2003
Osasun Saila. Osakidetza	593/2003

Herrizaingo Saila. Ertzaintza	23/2003
Herrizaingo Saila. Ertzaintza	59/2003
Herrizaingo Saila. Ertzaintza	111/2003
Herrizaingo Saila. Ertzaintza	132/2003
Herrizaingo Saila. Ertzaintza	227/2003
Herrizaingo Saila. Ertzaintza	520/2003

Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	4/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	9/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	22/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	30/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	32/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	58/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	71/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	101/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	324/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	356/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	362/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	376/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	386/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	421/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	513/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	546/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	583/2003
Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila	708/2003

Industria, Turismo eta Merkataritza Saila	120/2003
Industria, Turismo eta Merkataritza Saila	219/2003

Kultura Saila	509/2003
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	65/2003
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	184/2003
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	292/2003
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	335/2003
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	354/2003
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	358/2003
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	528/2003
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila	707/2003
Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saila	267/2003
Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saila	618/2003
Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saila	619/2003
Nekazaritza eta Arrantza Saila	596/2003
Nekazaritza eta Arrantza Saila	640/2003
Nekazaritza eta Arrantza Saila	650/2003
Ogasun eta Herri Administrazio Saila	88/2003
Ogasun eta Herri Administrazio Saila	318/2003
Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saila	67/2003
Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saila	343/2003
Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saila	426/2003
Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saila	549/2003
Garraioa eta Herri Lan Saila	18/2003
Garraioa eta Herri Lan Saila	382/2003

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkoa.
Elkarkidetza	102/2003
Enplegurako Gaitasuna Sortzeko Lana- EGAILAN	41/2003
Enplegurako Gaitasuna Sortzeko Lana – EGAILAN	42/2003
Euskadiko Orkestra Sinfonikoa	517/2003
Euskal Herriko Unibertsitatea – EHU	85/2003
Euskal Herriko Unibertsitatea – EHU	264/2003
Euskal Herriko Unibertsitatea – EHU	291/2003
Euskal Herriko Unibertsitatea – EHU	340/2003
Euskal Herriko Unibertsitatea – EHU	510/2003
Euskal Herriko Unibertsitatea – EHU	623/2003
Euskal Irrati Telebista – EITB	161/2003
Euskal Irrati Telebista – EITB	237/2003
Euskal Irrati Telebista – EITB	391/2003
Euskal Irrati Telebista – EITB	433/2003
Euskal Irrati Telebista – EITB	577/2003
Euskal Irrati Telebista – EITB	580/2003
Euskal Irrati Telebista – EITB	594/2003
Eusko Jaurlaritzaren Informatika Elkarte – EJIE	312/2003
LANBIDE	339/2003
OSALAN	27/2003

ALOR ADMINISTRATIBOA: Eusko Legebiltzarra

Eusko Legebiltzarra	563/2003
---------------------	----------

ALOR ADMINISTRATIBOA: Nafarroako Gobernua eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkoa.
Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua	55/2003
Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua	300/2003
Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua	309/2003
Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua	438/2003
Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua	458/2003
Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua	459/2003
Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua	472/2003
Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua	477/2003
Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua	485/2003
Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua	496/2003

Ekonomia eta Ogasun Departamentua	3/2003
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	157/2003
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	158/2003
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	178/2003
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	287/2003
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	310/2003
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	464/2003
Ekonomia eta Ogasun Departamentua	554/2003
Ekonomia eta Ogasun Departamentua. Kanpo Zerbitzua	713/2003
Toki Administrazioaren Departamentua	84/2003
Toki Administrazioaren Departamentua	304/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	17/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	19/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	63/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	118/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	172/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	244/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	272/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	280/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	390/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	394/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	416/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	442/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	451/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	470/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	497/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	498/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	522/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	605/2003
Osasun Departamentua – Osasunbidea	704/2003
Hezkuntza Departamentua	53/2003
Hezkuntza Departamentua	72/2003
Hezkuntza Departamentua	260/2003
Hezkuntza Departamentua	313/2003
Hezkuntza Departamentua	435/2003
Hezkuntza Departamentua	502/2003
Hezkuntza Departamentua	503/2003
Hezkuntza Departamentua	663/2003
Hezkuntza Departamentua	700/2003
Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Emakumearen Inst.	21/2003
Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Giz. Ongizatearen Inst.	180/2003
Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Giz. Ongizatearen Inst.	236/2003
Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Giz. Ongizatearen Inst.	261/2003
Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Giz. Ongizatearen Inst.	262/2003
Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Giz. Ongizatearen Inst.	301/2003
Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Kirol eta Gazteria Inst.	1/2003
Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Kirol eta Gazteria Inst.	124/2003
Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Kirol eta Gazteria Inst.	338/2003
Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Kirol eta Gazteria Inst.	344/2003

Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Kirol eta Gazteria Inst	346/2003
Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua. Kirol eta Gazteria Inst	662/2003

Herrilan, Garraio eta Komunikazioen Departamentua	211/2003
Herrilan, Garraio eta Komunikazioen Departamentua	258/2003
Herrilan, Garraio eta Komunikazioen Departamentua	275/2003
Herrilan, Garraio eta Komunikazioen Departamentua	384/2003

Kultura eta Turismo Departamentua	329/2003
Kultura eta Turismo Departamentua	345/2003
Kultura eta Turismo Departamentua	381/2003

Ingurugiro, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza Departamentua	327/2003
Ingurugiro, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza Departamentua	330/2003

NUP – Nafarroako Unibertsitate Publikoa	273/2003
NUP – Nafarroako Unibertsitate Publikoa	507/2003

Batzar Jauregia eta Nafarroako Auditorioa – Baluarte	514/2003
Nafarroako Arartekoa	698/2003

ALOR ADMINISTRATIBOA: Arabako Foru Aldundia eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
Diputatu Nagusia	556/2003
Diputatu Nagusia	566/2003
Diputatu Nagusia	667/2003
Diputatu Nagusia	689/2003
Herrilan eta Hirigintza Saila	31/2003
Herrilan eta Hirigintza Saila	138/2003
Herrilan eta Hirigintza Saila	641/2003
Nekazaritza eta Ingurugiro Saila	529/2003
Nekazaritza eta Ingurugiro Saila	530/2003
Araba Kulturala	186/2003
Araba Kulturala	601/2003
Araba Garapen Agentzia	188/2003

ALOR ADMINISTRATIBOA:
Bizkaiko Foru Aldundia eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
Ahaldun Nagusia	82/2003
Ahaldun Nagusia	103/2003
Ahaldun Nagusia	145/2003
Ahaldun Nagusia	183/2003
Ahaldun Nagusia	657/2003
Ahaldun Nagusia	661/2003
Ahaldun Nagusia	686/2003
Ogasun eta Finantzak	47/2003
Kultura	453/2003
Interbiak	646/2003

ALOR ADMINISTRATIBOA:
Gipuzkoako Foru Aldundia eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
Fiskalitaterako eta Finantzatarako Departamentua	44/2003
Fiskalitaterako eta Finantzatarako Departamentua	77/2003
Fiskalitaterako eta Finantzatarako Departamentua	199/2003
Fiskalitaterako eta Finantzatarako Departamentua	200/2003
Fiskalitaterako eta Finantzatarako Departamentua	480/2003
Fiskalitaterako eta Finantzatarako Departamentua	631/2003
Bide Azpiegituratarako Departamentua	16/2003
Bide Azpiegituratarako Departamentua	66/2003
Bide Azpiegituratarako Departamentua	162/2003
Bide Azpiegituratarako Departamentua	174/2003
Bide Azpiegituratarako Departamentua	248/2003
Bide Azpiegituratarako Departamentua	305/2003
Bide Azpiegituratarako Departamentua	306/2003
Bide Azpiegituratarako Departamentua	644/2003

Gizarte Politikarako Departamentua	175/2003
Gizarte Politikarako Departamentua	531/2003

BIDEGI	487/2003
BIDEGI	488/2003
BIDEGI	579/2003
BIDEGI	589/2003
BIDEGI	642/2003
BIDEGI	645/2003
BIDEGI	658/2003
BIDEGI	688/2003
BIDEGI	703/2003
BIDEGI	718/2003
Gipuzkoako Ur Kontsortzioa	587/2003

ALOR ADMINISTRATIBOA:
Arabako Udalak eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
Gasteizko Udala	6/2003
Gasteizko Udala	12/2003
Gasteizko Udala	20/2003
Gasteizko Udala	36/2003
Gasteizko Udala	64/2003
Gasteizko Udala	73/2003
Gasteizko Udala	74/2003
Gasteizko Udala	75/2003
Gasteizko Udala	76/2003
Gasteizko Udala	90/2003
Gasteizko Udala	179/2003
Gasteizko Udala	357/2003
Gasteizko Udala	457/2003
Gasteizko Udala	476/2003
Gasteizko Udala	483/2003
Gasteizko Udala	560/2003
Gasteizko Udala	561/2003
Gasteizko Udala	562/2003
Gasteizko Udala	564/2003
Gasteizko Udala	597/2003
Gasteizko Udala	613/2003
Gasteizko Udala	614/2003
Gasteizko Udala	624/2003
Gasteizko Udala	626/2003
Gasteizko Udala	627/2003
Gasteizko Udala	635/2003
Gasteizko Udala	666/2003
Gasteizko Udala	696/2003

Ensanche XXI Zabalgunea	189/2003
-------------------------	----------

Aguraingo Udala	422/2003
-----------------	----------

ALOR ADMINISTRATIBOA: Bizkaiko Udalak eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
Bilboko Udala	297/2003
Bilboko Udala	347/2003
Bilboko Udala	369/2003
Bilboko Udala. Termibus	308/2003
Bilboko Udala. Termibus	648/2003
Bilbao Bizkaia Ur Partzuergoa	317/2003
Bakioko Udala	86/2003
Barakaldoko Udala	154/2003
Barakaldoko Udala	194/2003
Barakaldoko Udala	247/2003
Barakaldoko Udala	361/2003
Barakaldoko Udala	428/2003
Barakaldoko Udala	586/2003
Barakaldoko Udala	603/2003
Barakaldoko Udala	709/2003
Basauriko Udala. Behargintza	604/2003
Bermeoko Udala	359/2003
Ermuko Udala	616/2003
Getxoko Udala	402/2003
Getxoko Udala	462/2003
Morgako Udala	166/2003
Santurtziko Udala	89/2003
Santurtziko Udala	155/2003
Sopelanakoa Udala	142/2003
Zamudioko Udala	342/2003

ALOR ADMINISTRATIBOA: Gipuzkoako Udalak eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
Donostiako Udala	38/2003
Donostiako Udala	39/2003
Donostiako Udala	70/2003
Donostiako Udala	143/2003
Donostiako Udala	171/2003
Donostiako Udala	176/2003
Donostiako Udala	222/2003
Donostiako Udala	225/2003
Donostiako Udala	226/2003
Donostiako Udala	279/2003
Donostiako Udala	298/2003
Donostiako Udala	320/2003
Donostiako Udala	371/2003
Donostiako Udala	404/2003
Donostiako Udala	409/2003
Donostiako Udala	439/2003
Donostiako Udala	446/2003
Donostiako Udala	448/2003
Donostiako Udala	450/2003
Donostiako Udala	712/2003
Andoaingo Udala	518/2003
Aretxabaletako Udala	8/2003
Eibarko Udala	80/2003
Errenteriako Udala	201/2003
Errenteriako Udala	268/2003
Errenteriako Udala	504/2003
Errenteriako Udala	527/2003
Errenteriako Udala	573/2003
Lasarte-Oriako Udala	14/2003
Lasarte-Oriako Udala	15/2003
Lasarte-Oriako Udala	147/2003
Lasarte-Oriako Udala	149/2003
Pasaiaiko Udala	412/2003

ALOR ADMINISTRATIBOA:
Lapurdiko Udalak eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
Angeluko Udala	469/2003
Baionako Udala	722/2003

ALOR ADMINISTRATIBOA:
Nafarroako Udalak eta erakunde autonomiadunak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
Iruñeko Udala	208/2003
Iruñeko Udala	209/2003
Iruñeko Udala	210/2003
Iruñeko Udala	221/2003
Iruñeko Udala	276/2003
Iruñeko Udala	277/2003
Iruñeko Udala	296/2003
Iruñeko Udala	303/2003
Iruñeko Udala	314/2003
Iruñeko Udala	331/2003
Iruñeko Udala	332/2003
Iruñeko Udala	333/2003
Iruñeko Udala	334/2003
Iruñeko Udala	353/2003
Iruñeko Udala	393/2003
Iruñeko Udala	399/2003
Iruñeko Udala	443/2003
Iruñeko Udala	444/2003
Iruñeko Udala	473/2003
Iruñeko Udala	478/2003
Aiegiko Udala	437/2003
Antsoaingo Udala	506/2003
Baztango Udala	302/2003
Lizarrako Udala	167/2003
Zizur Nagusiko Udala	463/2003
Zugarramurdiko Udala	395/2003
Zugarramurdiko Udala	417/2003

ALOR ADMINISTRATIBOA:
Bestelakoak

Administrazio atal edo erakunde publikoa	Espediente zkia.
Europako Parlamentua	553/2003
Generalitat de Catalunya	352/2003

2.2.1.2.2. Eremu pribatua

6. taula 2003an eremu pribatuan jasotako kexen espedienteen zenbakiak

AISIALDIA 14	
ZINEMAK	45/2003, 351/2003, 567/2003
BICI-RENT	173/2003, ,378/2003, 456/2003
ZIRKOA	389/2003
ARTIUM	608/2003
KURSAAL	628/2003, 656/2003
FOMENTO DE SAN SEBASTIAN	150/2003
SANCHO EL SABIO	652/2003
OSTATUAK	294/2003 (konponduta)
KULTUR JARDUERAK	720/2003

ARGITALPENAK 2	
ARANZADIANA	511/2003
GIDATU ALDIZKARIA	185/2003

ASEGURU ETXEA 2	
AXA	550/2003
LAGUN ARO	620/2003

ELIKADURA 2	
GOSHUA	690/2003
IPARLAT	419/2003

ENERGIA-HORNITZAILEAK 9	
ACESOL	660/2003
GASNALSA	365/2003
IBERDROLA	2/2003, 24/2003, 25/2003, 26/2003, 427/2003
PETRONOR	590/2003
REPSOL – YPF	595/2003

ERLIJIOA 2	
ELIZA	170/2003 (konpondu da)
BIZKAIKO GOTZAINGOA	524/2003

FINANTZAK 28	
BANCO GUIPUZCOANO	322/2003
BARCLAYS BANK	91/2003
CAISSE D'EPARGNE DU PAYS DE L'ADOUR	401/2003, 727/2003
ELKARGI	290/2006, 536/2003, 541/2003
NAFARROAKO KUTXA	50/2003, 99/2003, 220/2003, 274/2003, 315/2003, 360/2003, 380/2003, 383/2003, 436/2003
NAFARROAKO RURAL KUTXA	105/2003, 216/2003, 217/2003, 253/2003, 680/2003
VITAL KUTXA	126/2003, 278/2003, 537/2003, 565/2003, 598/2003, 622/2003, 692/2003

GARRAIOBIDEAK 12	
AUTOPISTAK	140/2003, 195/2003, 230/2003, 269/2003, 270/2003, 271/2003, 466/2003, 475/2003
METRO BILBAO	57/2003, 137/2003, 348/2003
PAKETEEN GARRAIOAK	519/2003

HEDABIDEAK 5	
CADENA COPE	702/2003
DIARIO VASCO	146/2003
DURANGO TELEBISTA	484/2003
GROUPE TF1	687/2003
HERRI IRRATIA	434/2003

HEZKUNTZA 6	
DEUSTUKO UNIBERTSITATEA	263/2003, 693/2003
FUNDACIÓN LABORAL SAN PRUDENCIO	679/2003
INSTITUTO CIUDAD JARDIN	366/2003
INSTITUTO EUROPA	471/2003
INSTITUTO TÉCNICO	13/2003

KIROLA 13	
ASEGARCE	164/2003
CLUB ATLETICO OSASUNA	81/2003
DEPORTIVO ALAVÉS	110/2003, 367/2003, 368/2003
FRANTZIAKO TOURRA	726/2003
FUTBOL KLUBAK	501/2003
REAL SOCIEDAD	282/2003
TAU – BASKONIA	28/2003, 363/2003, 535/2003, 538/2003
UDC ROCHAPEA	373/2003

KOMUNIKAZIO ENPRESAK 16	
AIRTEL – VODAFONE	156/2003, 202/2003, 288/2003, 289/2003, 397/2003, 449/2003, 621/2003
EUSKALTEL	557/2003, 585/2003, 685/2003
URNIETATEL	46/2003
TELEFONICA	121/2003, 413/2003, 490/2003, 500/2003
UNI 2	203/2003

MERKATARITZA-GUNEA, KATEAK, DENDA ERRALDOIAK 64	
AKI	93/2003, 192/2003
ALCAMPO	715/2003
ARCCO	231/2003
ARRIAGA MEGADENA	584/2003, 694/2003, 697/2003
BILBOKO ERRIBERAKO MERKATUA	684/2003
BOULEVARD MERKATARITZA GUNEA	633/2003
CAPRABO	139/2003, 196/2003, 197/2003
CARREFOUR	97/2003, 108/2003, 516/2003, 572/2003, 710/2003
CENTRO LIQUIDADOR DEL MUEBLE	129/2003
DECATHLON	116/2003, 568/2003
DENOK PERFUMERIAS	716/2003
EL CORTE INGLÉS	190/2003, 215/2003
EROSKI	130/2003, 131/2003, 235/2003, 255/2003, 256/2003, 284/2003, 392/2003, 408/2003, 547/2003
EUROSOFA	711/2003
EXPERT ELEKTRATRESNAK	569/2003
FITNESS FIRST	682/2003
FORUM	539/2003, 542/2003
GASTEIZ ON	639/2003
GATORSA	681/2003
GLOBAL DECO	193/2003
GORBEIA MERKATARITZA-GUNEA	676/2003
IMAGINARIUM	265/2003, 445/2003,
LAKUA-CENTRO MERKATARITZA GUNEA	107/2003, 128/2003

LEROY MERLIN	559/2003
MAX CENTER	385/2003, 474/2003
MEDIA MARKT	558/2003, 675/2003
MONTTE	285/2003
OPTIKAK	683/2003
PC CITY	441/2003
PIZZA HUT	94/2003
PLUS SUPERDESCUENTO	127/2003
RICOH	398/2003
SABECO	96/2003, 115/2003, 191/2003
SERNOEL	571/2003
SPRINGFIELD	677/2003
SUPER BM -GRUPO IFA	714/2003
TOYS 'R' US	319/2003, 695/2003

MERKATARITZA TXIKIA 3	
OPTIKAK	117/2003
EDERGINTZA	544/2003
ALTZARIDENDA	486/2003

MUNDU ASOZIATIBOA 16	
AFOGASCA	678/2003
AMBA	610/2003
AMINISTIA INTERNACIONAL	461/2003
ANESVAD	673/2003
ATCORE	625/2003
ATIZA	607/2003, 609/2003
BARAKALDOKO ETXE	674/2003
ERREGIONALEN ELKARTEA	
BESTELAKOAK	525/2003
ELKARRI	499/2003
EUSKAL HERRIKO MUSIKA	7/2003
ESKOLEN ELKARTEA	
EUSKAL SOZIOLOGIA ELKARTEA	51/2003
GIPUZKOAKO MERKATARIEN	414/2003
ELKARTEA	
IRUÑEKO PEÑEN FEDERAZIOA	349/2003
LAURAK BAT	321/2003
SALBABIDE TA LAGUNTZA BIZKAIA	396/2003

ALDERDI/ERAKUNDE POLITIKOAK 42	
BATZARRE	218/2003, 245/2003
EAJ, EA, EB	612/2003, 651/2003
EUSKO ALKARTASUNA	207/2003, 638/2003
EUZKO ALDERDI JELTZALEA	56/2003, 591/2003, 611/2003, 643/2003, 655/2003, 669/2003, 701/2003
EZKER BATUA (EAE+NAFARROA)	181/2003, 205/2003, 599/2003
EUZKO GAZTEDEI	654/2003
JUVENTUDES SOCIALISTAS	665/2003
PARTIDO POPULAR	92/203, 112/2003, 177/2003, 223/2003, 232/2003, 234/2003, 242/2003, 251/2003, 257/2003
PSE-EE / PARTIDO SOCIALISTA DE NAVARRA	114/20003, 187/2003, 206/2003, 213/2003, 224/2003, 241/2003, 252/2003, 600/2003, 636/2003, 637/2003
UNIDAD ALAVESA	95/2003, 214/2003, 250/2003, 634/2003
UNIÓN DEL PUEBLO NAVARRO	204/2003

OSASUNA 7	
PERLA TALASOTERAPIA	629/2003
ZAHARREN EGOITZAK	238/2003
PAKEA	328/2003, 429/2003, 454/2003, 672/2003
ZELAI TALASOTERAPIA	407/2003

OSTALARITZA 5	
JATETXEAK	79/2003, 281/2003, 570/2003
TABERNAK	606/2003, 647/2003

PROFESIONALAK 1	
GESTORIAK	582/2003

ZERBITZUAK 7	
NOVIA SALCEDO GAZTEENTZAKO	283/2003
INFORMAZIOA	
IKER TALDEA	664/2003
AENOR	233/2003
INFORMATIKA MANTENUA	54/2003
EUSKALIT	286/2003, 364/2003, 540/2003

BESTELAKOAK 1	
TABACALERA	455/2003

2.2.2 Txalotzeak edo nabarmendu positiboak

Behatokiak Euskararen telefonoa zerbitzua abian jarri zuenean, herritarren kexak ez ezik, nabarmendu positiboak edo txalotzeak helarazteko aukera ere jarri zuen. Zorion edo txalotze horien bidez, herritarren hizkuntz eskubideak eta, oro har, euskararen presentzia zaintzen eredugarriak diren erakunde publiko zein pribatuen jokabidea nabarmendu nahi du Behatokiak eta horientzat txalo moduko aipamen edo nabarmendu positiboa zuzendu.

Herritarrek Behatokian egindako nabarmendu positibo denak erakunde pribatuei zuzenduak izan dira. Behatokiaren ustez, aipamen positibo horiek eragina izan dezakete zera ikusarazteko, eremu pribatuko eragileei euskararen presentzia handitzeko egindako esfortzuak ondorio onak dituela, haien bezeroak euskararen erabilerarekin sentiberak direla eta hizkuntz eskubideen errespetuaren inguruan enpresaren jokabidea eredugarritzat jo eta eskertu egiten dutela.

7. taula. 2003an jasotako nabarmendu positiboak

Enpresa	Alorra	Espediente zkoa.
Ttanttaka taberna (Iruñea)	Pribatua - Tabernak	98/2003
Dulce Sol produktuak	Pribatua - Elikagaiak	133/2003
Euskadiko Kutxa (Bilbo)	Pribatua - Finantzak	152/2003
Liquats Vegetals	Pribatua - Elikagaiak	239/2003
Ogi Berri okindegiak	Pribatua - Merkat. txikia	240/2003
Carrefour (Oizartzun)	Pribatua - Merkat. gunea	249/2003
Carrefour (EAE)	Pribatua - Merkat. gunea	266/2003
Dippner S. L. Zapatak	Pribatua - Kateak	323/2003
ALCAMPO	Pribatua - Kateak	336/2003
Cruzcampo - Keler garagardoa	Pribatua - Elikadura	337/2003
Imaginarium	Pribatua - Kateak	403/2003
Talasoterapia Zelai	Pribatua - Osasuna	406/2003
Club Atlético Osasuna	Pribatua - Kirola	424/2003
Atxa Oilategiak	Pribatua - Elikadura	430/2003
Celigüeta produktuak	Pribatua - Elikadura	431/2003
Azkena Rock Festival	Pribatua - Aisialdia	432/2003
Carrefpur	Pribatua - Kateak	440/2003
Dulce Sol produktuak	Pribatua - Elikadura	574/2003
Iraola atekak	Pribatua - Merkat. txikia	659/2003
Gorbeia, Merkataritza-gumea	Pribatua - Merkat. gunea	119/2003
Leclerc - (Urruña-Lapurdi)	Pribatua - Merkat. gunea	723/2003
Baionako ospitalea	Publikoa - Osasuna	725/2003
Crédit Agricole	Pribatua - Finantzak	729/2003

2.2.3. Kontsultak

Azkenik, Euskararen telefonoa zerbitzuak hizkuntz eskubideen inguruko argibideak behar dituztenentzako aholkularitza zerbitzua eskaintzen du. 18 izan dira Euskararen telefonoaren bidez herritarrek egindako kontsultak edo aholkularitzaren eskaerak. Honako hauek dira espedienteak:

8. taula 2003an argibidea eskatzeko		
10/2003		
11/2003	69/2003	592/2003
40/2003	163/2003	602/2003
43/2003	182/2003	630/2003
48/2003	423/2003	670/2003
52/2003	465/2003	

Eta honako hauek dira herritarrek Behatokiari egindako galdera, kontsulta juridiko edo argibide eskaerarik usuenak:

- Toponimo ofizialen derrigorrezko erabilerari buruzko kontsultak.
- Hizkuntz eskubideekin erlazioatutako nazioarteko itunei buruzko kontsulta.
- Udal bateko plantilla organikoari buruzko kontsultak.
- Hizkuntza legeriari buruzko kontsultak.
- Lantegiek hizkuntzaren sustapenean dituzten betebeharren aurrean.
- Legeak eskaintzen duen babesari buruzko informazioa.
- Legeak babesten ez duen eremuan euskaraz egiteko eskubideari buruzkoa.
- Nafarroako legeria berriari buruzko kontsulta.
- Euskarazko dokumentuak ez onartzeari buruzko kontsulta.
- Udal batek bere ordenantzak bete beharri buruzko kontsulta.
- Nafarroako Auzitegi Nagusiak kaleratutako epai bati buruzko kontsulta.
- ...

2.2.4. Espediente izaera gabeak

Behatokiak herritarrek helarazten dizkioten espedienteak aztertu eta hizkuntz eskubideen urraketa gisa onar ez daitezkeen kasuei ez die kexa izaera edo entitate ematen. Horretarako herritarrek Behatokiari helarazitako kexaren zioa aztertu eta hizkuntz eskubide urraketarik gertatu denentz baloratzen du. Horretarako erabiltzen duen irizpidea aski sinplea da: euskaraz mintzatzeko, administrazioari zuzendu eta administrazioetik zerbitzuak hartzeko, bai eta orokorrean gizarteak eskaintzen dituen aukeretan euskaraz baliatzeko aukerarik ez izatea, edota aukera hori baliatzeagatik bereizkeria pairatzea.

Halaber, nabarmendu positiborako espedienteekin Behatokiak antzeko irizpidea erabiltzen du, hain zuzen ere, erakunde publikoek herritarrei oinarritzko harrera zerbitzuak euskaraz ere ematearekin erlazioatutako espedienteek ez zaie nabarmendu positiboaren izaera aitortu, izan ere, administrazio publikoak dira hizkuntz eskubideen bermerako arduradunak.

Ondoko hauek dira Behatokiak 2003 urtean kexa izaera eman ez dien 28 espedienteak, haien eremua, alorra eta kexa izaera ez emateko arrazoia ondoan dituztela:

9. taula 2003an jasotako kasuak kexa izaera gabeak

Esp. Zkia.	Eremua / alorra	Arrazoiak
5/2003	Udala	Aipatu egutegiaren euskarazko bertsioa ere badago.
35/2003	Pribatua/Komunik.enpr	Ez da herritarraren hizkuntz eskubiderik urratu.
37/2003	Udala	Behatokiak webgunea aztertu eta euskarazko bertsiorik baduela egiaztatzen du.
106/2003	Pribatua / Aisialdia	Informazioa eta dokumentazioa euskaraz hartzerik badago.
136/2003	Publikoa / Nafar. Gob.	Eskubide urraketarik ez dago, informazioa euskaraz ere ematen dute.
141/2003	Pribatua / Energia	Kexa izaerarik ez du, fakturak euskaraz jasotzerik badago.
153/2003	Pribatua / Finantzak	Behatokiak egiaztatu egin du aipatu zerbitzua euskaraz ere badagoela.
165/2003	Pribatua / Kultura	Erantzun gailuak mezua euskaraz eta gaztelaniaz ematen du.
169/2003	Pribatua / Finantzak	Arrazoiak ez du zerikusirik hizkuntz eskubideen urraketaekin.
243/2003	Pribatua / Alderdi politikoa	Ez da hizkuntz eskubiderik urratzen, informazioa euskaraz jaso zuen.
307/2003	Publikoa / Udala	Izaerarik ez du, Administrazioarekin harremanak euskaraz izan ez ditzaizkeela ez dago egiaztatuta.
311/2003	Pribatua / Argitalpenak	Euskararen erabilera orekatua agertzen da aldizkarian.
341/2003	Publikoa / Hedabideak	Herritarren hizkuntz eskubideak bermatuko ez direla egiaztatzerik ez dago.
350/2003	Eusko Jaur. / Hezkuntza	Ez dago frogatuta hizkuntz eskubide urraketa egon denik.
372/2003	Pribatua / Mundu asozia.	Hizkuntz eskubide urraketarik ez dago.
375/2003	Publikoa / Aldundia	Langileen eskubide urraketa da, ez hizkuntz eskubideen urraketa.
415/2003	Pribatua / Komun.enpr.	Aipatu propaganda ele bietan dago.
479/2003	Eusko Jaur. / Hezkuntza	Ikastaroak euskaraz jasotzeko eskubidea bermatuta dago.

491/2003	Pribatua / Hezkuntza	Informazioa euskaraz eskuratzetik badago
492/2003	Pribatua / Aisialdia	Herritarrek aukera dauka informazioa euskaraz jasotzeko..
493/2003	Pribatua / Kirolak	Herritarrek euskaraz ere jaso dezake informazio guztia.
494/2003	Udala	Aipatu webguneak informazioa euskaraz ere ematen du.
495/2003	Udala	Aipatu webguneak informazioa euskaraz ere ematen du.
505/2003	Udala	Webguneak informazioa euskaraz ere ematen du.
515/2003	Nafarroako Gobernua	Aipatu webguneak informazioa euskaraz ere ematen du.
615/2003	Udala	Aipatu dokumentua ele bietan zegoen.
671/2003	-----	Herritarren hizkuntz eskubideak ez dira urratzen.
706/2003	Pribat. / Energia	Fakturak euskaraz hartzerik badago.
717/2003	Udala	Behatokiak aztertuteginduta webguneak euskarazko bertsioa ere baduela egiaztatu du.

Eta, ondokoak dira 2003 urtean nabarmendu positiboaren izaera hartu ez duten espedienteen zerrenda:

10. taula 2003an jasotako kasuak nabarmendu positibo izaera gabeak

Esp. Zkia.	Eremua / alorra	Arrazoiak
299/2003	-----	Zorionizaerarik ez, herritar baten jarrerari buruzkoa da.
316/2003	Udala	Erakunde publikoan harrera informazioa euskaraz hartzea ez da zoriona Aipatu aldizkaria udalarena da, eta ele bietan agertzea ez da zoriontzeko arrazoiak.
325/2003	Udala	Zorion n izaerarik ez: akats ortografiko garrantzitsuenak ditu.
355/2003	Pribatua/Merkat. Gunea	Aipatu webgunea administrazio publikoaren delako eta, beraz, ele bietan egotea ez da zoriontzeko arrazoiak.
508/2003	Udala	Ez du zorion izaerarik, eremu publikoari dagokiolako. Aipagarria da hizkuntza eskubideak bermatzeko arakutsi duten prestutasuna.
521/2003	Zenbait bake epaitegi	Erakunde publiko batean zerbitzua euskaraz hartzeko aukerak ez du zorion izaerarik.
575/2003	Eusko Jaurlaritzak / Osakidetza	

2.2.5. Osatzeko ezereen faltan dauden dokumentuak

Behatokiak herritarrek helarazten dizkioten kasuak aztertu eta espediente bana irekitzen die. Espediente guztiak ongi dokumentatuta behar ditu Behatokiak kasua bideratu ahal izateko. Beraz, espedienteak dokumentazio osagarriaz behar bezala osatu bitartean ez dio kasuaren bideratzeari ekiten. Beste batzuetan, kezaren zioa oso argia ez bada, Behatokia herritarrekin harremanetan jarri eta datu gehiago eskatzen dizkio, kexa ahalik eta egoki bideratzeko.

Ondoko taulak, 2003 urtean, espediente osatzeko dokumentazio faltagatik bideratu gabe gelditu diren 9 espedienteak biltzen ditu, ondoren haien eremu, alorra eta faltan duten dokumentazioa dituztela.

11. taula. Osatzeko dokumentazio faltan dauden 2003ko espedienteak

Esp. zkia.	Eremua / alorra	Zeren faltan
168/2003	Prib. / Elkarte profes.	Kexa egiaztatze dokumentazioa.
254/2003	Publikoa / Udala	Dokumentazioa falta da espediente bideratzeko.
259/2003	Publikoa / Nafar. Gob.	Oraindik prozedura ez da abian jarri.
447/2003	Publikoa / Udala	Dokumentazioa falta da espediente bideratzeko.
482/2003	Publikoa / Eus. Jaurlar.	Kexa bideratu ahal izateko dokumentazioa
526/2003	Prib. / Elkarte profes.	Kexa egiaztatze dokumentazioa
551/2003	-----	Datuak falta dira espediente bideratzeko.
588/2003	Publikoa / Udala	Dokumentazioa falta da espediente lantzeko.
653/2003	Pribatua / Merk. gun.	Dokumentazioa falta da espediente lantzeko.

2.3. Behatokiaren ekimenak

2.3.1. Auzitegiratzeak

Aurreko bi urteetan, Hizkuntz Eskubideen Behatokiak zenbait administrazio publikok hartutako ehunetik gora erabaki helegin izan ditu. Hala ere, 2003 urtean, aurreko urteetan ez bezala, Behatokiak ez ditu helegiteak sistematikoki tarteratu, administrazioek argitaratzen zuten ebazpen ororen aurrean. Zenbait sindikaturi utzi die hori egiteko ardura, Behatokiak berak legitimazio arazoak baitzituen aipatu helegiteak tarteratu ahal izateko.

Hala ere, aipagarria da Nafarroako Gobernuak argitaratutako 29/2003 Foru Dekretuari, Nafarroako Administrazio Publikoetan euskararen erabilera arautzen duenari, helegitea tarteratu egin ziola legeak ezarritako hiru eremuetako udal eta mankomunitateekin, sindikatuarekin eta euskalgintzako hainbat eragilarekin batera.

Hona hemen Behatokiaren ekimenarekin bat egin zuten administrazio zein erakundeak:

SINDIKATUAK

ELA, LAB, ESK, EILAS, EHNE eta CGT

GIZARTE ERAGILEAK

AEK, IKA, Oinarriak, Administrazioa Euskaraz, Orreaga, Sortzen – Ikasbatuaz, Kontseilua

LEGEAK EZARRITAKO EREMU EUSKALDUNEKO ENTITATEAK

Baztango Udala, Iparraldeko Euskara Zerbitzua, Sakanako Mankomunitatea, Malerreka Zerbitzu Mankomunitatea, Bortzirietako Euskara Mankomunitatea, Orbaitzetako Udala

LEGEAK EZARRITAKO EREMU MISTOKO ENTITATEAK

Orkoiengo Udala, Oltza Zendeako Udala, Etxauriko Udala, Zaraitzuko Batzordea, Izabako Udala, Sartzeko Udala, Uztarrotzeko Udala, Galozeko Udala, Atarrabiako Udala

LEGEAK EZARRITAKO EREMU ERDALDUNEKO ENTITATEAK

Puiuko Udala, Oibarko Udala, Garinoango Udala, Arangurengo Udala

Eta hona hemen helegite horiek guztiak izan zituen Foru Dekretua:

- 29/2003 Foru Dekretua, otsailaren 10ekoa, Nafarroako Administrazio Publikoetan euskararen erabilera arautzen duena. (68/2003 espedientea)

29/2003 Foru Dekretua 372/2000 Foru Dekretuaren, abenduaren 11koa, kopia da. Kontuan izan behar dugu 372/2000 Foru Dekretua, bai eta dekretu hori garatzen duten planak ere, erabat deuseza utzi zuela Nafarroako Justizia Auzitegi Nagusiak 2002ko ekainaren 26an, forma-akatsak zirela eta. Hala ere, Nafarroako Gobernuak epaia Justizia Auzitegian helegin zuen eta epaiaren irmotasuna saihestu zuen., hortaz, aipatu Dekretua aplikatzen jarraitu zuten, harik eta 2003ko otsailean 29/2003 Foru Dekretua onartu zuenera arte.

Horrela, forma-akatsak gainditutakoan, Nafarroako Gobernuak 29/2003 Foru Dekretua jarri zuen abian. Dekretu hori Nafarron hizkuntz eskubideak zuzenean urratu ez ezik, indarrean dauden lege murriztaileen aurka ere egiten du, hain zuzen ere, 18/1986 Foru Legea, abenduaren 15ekoa, euskarari buruzkoa.

Azkenik, aipatu beharra dago epaiak ez ziola erreparatu helegiteek agertzen zuten edukiari eta beraz, 29/2003 Foru Dekretuari tarteratutako helegiteak aztertzen dituztenean erreparatu beharko diote.

Bestalde, Behatokiak herritar baten izenean, eta berak hala eskatuta, gorako helegitea tarteratu zuen Nafarroako Gobernuak argitaratutako ebazpen baten aurka

- 1806/2003 Ebazpena, urriaren 21ekoa, Osasunbidea. Nafarroako Osasun Z erbitzuko zuzendari kudeatzaileak emana, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko erdi mailako teknikari (osasun hezitzaile) izateko zortzi lanpostu oposizio-lehiaketa bidez betetzeko deialdia onesten duena. (705/2003 espedientea)

2.3.2. "Prebentzio" edo alde aurreko lana

Gizartean erreferentzialak diren erakundeek euskara erabil dezaten alde aurreko lana egiten du Behatokiak ikusgarritasun handiko tokietan, euskararen presentzia soziala bermatzeko.

Halaber, administrazioen batek prozedura-kanpaina berriren bati ekingo badio, eta administrazio horrek lehenago euskararen erabilera orekatuari erreparatu ez badio, Behatokiak administrazio horrekin harremanetan jarri eta, abiatu beharreko prozedura-kanpaina berrian herritarren hizkuntz eskubideak bermatzeko bideak jar ditzala eskatu diego.

14. taula. Behatokiak 2003 urtean egindako alde aurreko lanak

Tokia edo jarduera	Kodea
CIVICAN ZENTROA. NAFARROAKO KUTXA	P-2003-01
BOULEVARD MERKATARITZA-GUNEA	P-2003-02
TXANTREKO UDAL LIBURUTEGIA	P-2003-03
EITB	P-2003-04
BILBOKO 1. ZIGOR EPAITEGIA	P-2003-05
OSAKIDETZA	P-2003-06
MINISTERIO DE INTERIOR	P-2003-07
OSAKIDETZA	P-2003-08

3. Datuen azterketa

3.1. Datuak irakurtzeko irizpideak

3.2. Auzitegiratzeak

3.3. Herritarrek helarazitako kexak

3.3.1. Azterketa kualitatiborako adierazleak

3.3.2.1. Espainiako estatu administrazioa eta erakunde autonomiadunak

3.3.2.2. Eusko Jaurlaritza eta erakunde autonomiadunak

3.3.2.3. Herrialdeko agintaritzak eta erakunde autonomiadunak

3.3.2.4. Nafarroako Gobernua eta erakunde autonomiadunak

3.3.2.5. Udalak eta erakunde autonomiadunak

3.3.2.6. Frantziako estatu administrazioa

3.3.3. Eremu pribatuko kexen azterketa kualitatiboa

3. Datuen azterketa

3.1. Datuak irakurtzeko irizpideak

Datuen azterketa xeheagoa egin aurretik, garrantzitsua da oso datu hauek behar bezala irakurtzeko Behatokiak darabiltzan irizpideak azaltzea:

- Jasotako kexek, gutxi-asko, ez dute Euskal Herriko hizkuntz eskubideen egoera guztiz azaltzen. Herritarrek Behatokira helarazitako kexa zehatzak dira, bai, baina ez dira salbuespenak. Normalean errealitatean egunerokoak diren jardunbideen adibide jakinak dira, herritarrek beraiek bizituak eta Behatokira helaraziak.
- Halere, datu horiek oinarri hartuta, bai azal daiteke zer egoera ematen duten aditzera eta zer kasu diren erreparatu beharrekoak (sistematikotasun zantzuak edo xehetasun larregarriak dituztelako). Bestalde, esku-hartze zuzenak egiteko bide ere ematen dute.
- Kexetatik zuzenean ezer gutxi ondoriozta daiteke. Kexa egitearen inguruan dauden aldagaiak (gune soziolinguistikoa, herritarren hizkuntz kontzientzia, tipologia horretako hitzunek jo ohi duten erakundeak,...) oso kontuan hartu behar direlakoan gaude, eta emaitzak ezin dira orokortu.

Jakina da euskaldunen portzentaia altuko udalerrri batean aiseagoa dela herritarrek zerbitzuak euskaraz hartzeko aukerarik ez dutenean kexa egitea herri erdaldundu batean baino, areago oraindik hizkuntz kontzientzia altuko hiztunak badira. Bestalde, eremu pribatuari dagokionez, euskal hiztunek jo ohi duten erakunde horiek dira bereziki baloratuak. Paradoxikoki, eremu pribatuan, bildutako kexa batzuk dira, hain zuzen ere, orokorrean euskararen erabilera zaintzeko ahaleginak egin dituzten erakundeei zuzenduak. Horren arrazoiak izan daitezke, agian, euskaldunak erakunde horietara, euskara kontuan hartzen ez duten beste batzuetara baino maizago joaten direla, eta horiekin zorrotzagoak direla: erakunde horietan euskara erabiltzeko aukera itxaropen handiagoa dute herritarrek eta euskararen erabileran inplikazio handiagoa eskatzen diete erakundeei.

Faktore horiek guztiak kontuan hartu gabe erraz eror gaitezke kexen datuen interpretazio oker eta neurritz kanpokoan, eta bide okerretik eramán, bestela, oso informazio probetxugarria izan daitekeena.

Hizkuntz Eskubideen Behatokiak herritarrek helarazitako kexak hizkuntz eskubideen egoeraren joera erakusgarri eta eskubide urratzeen beltzuneen salagarri gisa hartzen ditu. Beraz, datuen azterketa kuantitatiboa baino, irakurketa kualitatibo eta erlatibizatua hobesten du.

3.2. Auzitegiratzeak

Bildutako datuen atalean esan bezala (2.3.), 2003 urtean Behatokiak ez dio jarraitu helegiteen tarteratze sistematikoari. Zenbait auzitegi ez diote legitimaziorik eman Behatokiari lan-deialdiekin lotutako ebazpenei tarteratutako administrazioarekiko auzi-helegiteean. Horren ondorioz, legitimazioan arazoak izango ez zituen erabakiak helegitea deliberatu zuen Behatokiak. Hala eta guztiz ere, herritarrek lan-deialdiekin erlazioen tarteratze deialdien berri ematean, helegitea tarteratzeko ereduak luzatzen dizkiegu, haien izenean tartera dezaten.

Bestalde, aurten tarteratutako helegiteei dagokienez, 29/2003 Foru Dekretua dugu. Dekretu hori 2002ko ekainean auzitegiak bertan behera utzi zuen 372/2000 Foru Dekretuaren kopia da, baina oraingoan Nafarroako Gobernuak beharrezko aldaketak egin zituen Dekretua eratzeko prozeduran forma akatsik egon ez zedin.

Azkenik, aipatzekoa ere bada, Hizkuntz Eskubideen Behatokiak 2002 urtean Osasunbideako lan-deialdian tarteratutako administrazioarekiko auzi-helegiteen epaiak jaso ditugula. Zeharka bada ere, lehenbiziko aldiz auzitegiak 372/2000 Foru Dekretuaren edukiari heldu dio eta Dekretu horren artikulua bakarrari buruzko epaia atera badu ere, Dekretuaren aurkakoa izan da. Hortaz, 372/2000 Foru Dekretuaren mamia aztertu eta baliogabetu egin dute lehenbiziz. Epaileak baliogabetutako artikulua horren arabera, euskarazko lanpostuak eskuratzen zituztenek, aurrerantzean, euskara jakitea nahitaezkoa duten lanpostu hutsak betetzeko deialdietan soilik parte hartu ahalko zuten. Erabaki aski diskriminatzailea zen, eta halaxe agertu du epaiak, izan ere, euskaraz jakitea ezin erabil daiteke langileari aukerak murrizteko, aitzitik, plusa dela dio epaiak.

3.3. Herritarrek helarazitako kexak

3.3.1. Azterketa kualitatiborako adierazleak

Kexek oinarritzko bereizketa bat dute: (1) euskararen statusaren gaineko kexak eta (2) euskararen corpusaren gaineko kexak.

Statusaren gaineko kexak herritarrek euskara erabili eta gizarte alor guzietan garatzeko duten eskubidea urratzeari dagozkio. Corpusaren

gaineko kexak, berriz, euskararen, hizkuntzaren beraren erabilerari dagozkio, euskara ez zuzenaren, akatsak dituenaren edo hizkuntzaren duintasuna urratzen duen erabileraren kontrako kexak dira.

Oinarritzko bereizketa hori eginda eta sinopsian kexen nolakotasuna azalduta, puntu honetan kexa horien azterketa kualitatiboa sakonduko dugu. Balorazioa ondoko hiru adierazleen arabera dago eginda:

(1) Izaera. Kexa guztien oinarritzko izaera 'hizkuntz eskubide urraketa' da. 1.2 puntuan azaldu bezala, Hizkuntz Eskubideen Behatokiak ez du eskubide hori indarrean dagoen legearen arabera hartzen. Kexa bat hizkuntz eskubide urraketa izan daiteke indarrean dagoen legea urratu gabe ere (Iparraldeko edo Nafarroako euskaldun jendearen egoeran gertatzen den bezala). Zenbait kasutan, gainera, herritarrek azaldu kexak lege babesa du eta beraz, kexaren bideraketan 'lege urraketa' izaerari helden zaio. Adierazle hau baliagarria zaigu, batez ere, hizkuntz status ofizialaren gauzatze eza probatzeko eta horretan administrazio publikoek beraiek duten ardura agerian uzteko.

(2) Puntueltasuna/sistematikotasuna. Adierazle hau neurtzeko bi indizeri erreparatuko diegu:

(i) Hizkuntzaren erabilerari lotutako bat: hizkuntzaren erabilera idatzi eta ahokoaren bermea. Hizkuntz eskubideak bermatzeko gaitasunak progresibitatea eskatzen duela onartuta, badiira herritarrei zerbitzua emateko orduan erraz bermatzen ahal direnak —errotulazioa eta informazio idatzia, adibidez—. Beste eskubide batzuen bermeak, ordea —ahozko zerbitzua, adibidez—, oro har plangintza eta plantilla egokitzea eskatzen du. Indize honen arabera, erakunde batek bere errotulazioan edo herritarrei eman beharreko informazio idatzian euskararen erabilera ez badu bermatzen, horrek bide ematen du pentsatzera ahozko harremanetan ere ez dela bermatuta egongo. Bermatzeko errazena idatzizko zerbitzua bada, hori egiteko ere urratsik eman ez izanak euskararen erabilera sistematikoki ez dela kontuan hartzen ematen du aditzera.

(ii) Errepikakortasun indizea: indize hau hizkuntz eskubideen urraketa gertaera baten inguruko kexa asko biltzean oinarritzen da.

Bi indize horiei erreparatuta puntueltasuna/sistematikotasuna neurtzen dugu. Adierazle hau baliagarria zaigu erakundeen jarrera ezagutzeko eta hizkuntz eskubideen errespetatzeko progresibitatean ari diren erakundeak inmobilismoa agertzen dutenetatik bereizteko.

(3) Larritasuna. Adierazle honek kexan xehetasun larrigarririk ote dagoen ematen du aditzera. Xehetasun larrigarria euskaraz erabiltzeko herritarrek duten eskubideaz baliatzeagatik edo ezin izanagatik kaltetuak izateari dago loturik: administrazio baten aurrean euskaraz egin eta

herritarrak harrera txarra hartzen badu, edo zerbitzua ukatzen badiote, etab. Adierazle hori baliagarria zaigu hizkuntz eskubidea urratzearen ondorioa neurtzeko. Gehienetan, hizkuntz eskubideen urraketak beste oinarritzko eskubideen urraketa dakar. Euskaldun ia guztiak, maila batean edo bestean, elebidun izatea erabilia da hizkuntz eskubideen oinarritzko eta berezko izaera estaltzeko eta eskubide horien urratzeak arintzeko. Baina, hizkuntz eskubideen urratzea herritarrak jabe diren berezko eta oinarritzko eskubidea ez errespetatzeaz gain, batzuetan, eskubide batez baliatu ezinak kalte ondorio neurgarriak ditu, psikologikoak zein materialak. Horiek hartzen ditu kontuan larritasun adierazle honek.

3.3.2. Eremu publikoko arlokako azterketa kualitatiboa

3.3.2.1. Espainia estatuko administrazioa eta erakunde autonomiadunak

Kexa kopurua: 41

Izaera: kexa gehien-gehienek lege urraketa izaera dute.

Puntueltasuna/sistematikotasuna: Kexen arrazoi gisa euskararen erabilera idatzia agertzen da nagusiki, herritarrei ez zaielako informazioa euskaraz bidali (adibidez Gobernu Zentralaren Ordezkaritzari, Instituto Nacional de Estadística- INEri, Instituto Nacional de la Seguridad Social- INSSri, Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales delakoari eta Instituto Nacional de Empleo- INEMi dagozkien kexa guztiak mota honetakoak dira). Alor honetan hizkuntz eskubideen urraketa sistematikoen zantzuak agertzen dira. Izan ere, 3.1 puntuan azaldu dugun bezala, erakunde publikoek haiekin, ahoz nola idatziz, harremanak euskaraz izateko eskubidea nola bermatzen duten erreparaturik, herritarren hizkuntz eskubideen urraketak puntualak edo sistematikoak direnentz ondorioztatzea dago: erakunde batek bere errotulazioan edo herritarrei eman beharreko informazio idatzian euskararen erabilera ez badu bermatzen, horrek bide ematen du pentsatzera ahozko harremanetan ere ez dela bermatuta egongo. Bermatzeko errazena idatzizko zerbitzua bada, hori egiteko ere urratsik eman ez izanak euskararen erabilera sistematikoki ez dela bermatzen, horretarako gutxienezko plangintzarik ez dela abian jarri ematen du aditzera. Horregatik ondorioztatu ahal izan dugu Espainiako estatuko administrazioak sistematikoki urratzen duela herritarrek harekin harremana euskaraz izateko duten eskubidea.

Larritasuna: herritarrek tokiko hizkuntza ofizial batean, euskaraz, hitz eginda zerbitzurik jaso ezin izatea (29/2003, 123/2003, 370/2003, 632/2003, 699/2003) eta gainera, funtzionarioaren aldetik erantzun ez ona hartzea (125/2003), edo egin beharrekoa oztopatzea (512/2003) larria da, herritarrei ez baitzaie zerbitzua ematen, tramite gehiago egitera edo berriz joatera behartzen dituztelako,... Bestalde, larria da Posta eta Telegrafoak eskaintzen duen telefono bidez telegramak bidaltzeko zerbitzuan euskarazko testua diktatu nahi eta zakarki ukatzea, hizkuntza ofizial izanda, dakien inor ez dagoelako (125/2003), Postaz bidalitako gutunak helbideak euskaraz idazteagatik itzulirik etortzea (109/2003) edo Iruñera heldu ordez Alemaniara bidaltzea (460/2003), lehenago ele bietan ziren inprimakiak atzera gaztelania hutsean topatzea (388/2003) edo Dirección General de Instituciones Penitenciarias erakundearen izen-abizenak euskaraz ofizialduak dituzten herritarrei izen-abizenak gaztelaniaz idaztea

(104/2003, 411/2003), eta goi mailako ikasketak euskaraz egitea debekatzea (377/2003) edota lagun zen etxekoekin erdaraz egitera behartzea (555/2003).

Larria da halaber Nafarroan euskarak ofizialtasun statusa duen eremuan status hori ukatzeko egiten ahaleginak, esate baterako Beran NAN elebidunik jaso ahal ez izatea EAEn ez bezala (61/2003), edota Agencia Estatal Tributaria delakoak Arantzako Udala auzitegiatarara eramatea herrian zabaltzeko etorritako argibide orria elebiz hartzeko eskaera egiteagatik .

Iruzkina: 2001 urteko txostenean, kexa-kopuru baxua bazen ere, Euskal Autonomia Erkidegoan eta Nafarroako Foru Komunitatean kokatutako Estatu Espainiarreko egitura juridiko administratiboek, euskal herritarren hizkuntz eskubideak ez dituztela bermatzen eta tokian tokian koofizialtasun edo hizkuntz arauak nabarmenki urratzen dituztela ondorioztatzeko bide ematen zutela adierazi genuen. 2002 urtean kexen kopurua nabarmenki igo zen horretan ere, are nabariago agertu zen egoera hori. 2003 urtean bildutako kexen ezaugarriak kontuan hartutik administrazio horiek euskaldunon eskubideak bermatzeko aurrerapausorik eman ez dutela adieraz dezakegu. Arrazoi horrengatik, 2003 urteko azterketa berezituetan Espainiako Administrazio Orokorrak euskaldunon hizkuntz eskubideekiko duen jarrerari erreparatu diogu.

Estatu espainiarreko administrazio zentralari eta haren erakunde autonomiadunei dagozkien kexak ondorengo administrazio atalei zuzendu dizkiete herritarrek:

- Ministerio del Interior (direcciones generales de Instituciones Penitenciarias, Policía eta Tráfico, 12 kexa)
- Ministerio de Justicia (3 kexa)
- Instituto Nacional de Estadística (2 kexa)
- Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales (INEM), 5 kexa
- Instituto Nacional de la Seguridad Social (3 kexa)
- CORREOS (9 kexa)
- Agencia Estatal Tributaria (kexa 1)
- Gobernuaren Ordezkaritza Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan (2 kexa)
- Entzutegi Nazionala. Instrukzioko 6. epaitegia (kexa 1)
- Nafarroako Hauteskunde Batzordea (kexa 2)
- RENFE (kexa 1)

Beraz, Estatuaren eskuduntza diren ia arlo eta erakunde guztiek hartu dituzte herritarren kexak. Bestalde, Estatu erakunde horien kokapenari erreparatuta, Estatuak euskaldunen hizkuntz eskubideak urratzeaz Hego Euskal Herriko herrialde guztietatik helarazi dizkiote herritarrek euren kexak Behatokiari.

Justizia arloari zuzendutako kexei dagokiela, honako hau hartu beharra dago kontuan: egun, Eusko Jaurlaritzak Justizia Administrazioari langileria administratiboaren zenbait eskuduntza bereganatuak baditu ere, funtzionario horiek kidego estatalekoak izaten segitzen dute. Epaile eta fiskalak ez dira eskualdatu eta horiek dira, hain zuzen ere, epaitegien eguneroko funtzionamendua baldintzatzen dutenak, funtzionarioak epaileen menpe eta zerbitzura baitaude, eta funtzionarioek hizkuntza gaitasun egokia izanda ere, funtzionamenduari begira, epaileena da erabakiorra. Orduan, Estatuari ez balegokio bezala, espedienteen tauletan kexa horiek ez zaizkio Espainiako Justizia Ministerioari egotzi, Justizia alorrean eskuduntza autonomikoak nola dauden aztertuta, Estatuak ere bere erantzukizuna du eta halaxe baloratuko dugu.

Beraz, bi kexa mota ditugu:

(1) Batetik, epaitegien funtzionamenduari buruzko kexak. Kasu horretan Justizia Administrazioari zuzendutako kexa dela esan dezakezu (Justizia Administrazioa kontzeptuan, modu zabalean, horretan parte hartzen duten administrazio guztiak hartuta, Estatu eta Eusko Jaurlaritza edo Nafarroako Gobernua). Horiek puntu honetan aztertuko ditugu.

(2) Bestetik, Eusko Jaurlaritzako Sailaren eginkizuna diren kasuak.

Estatuaren ardura diren kexei dagokienez, nabarmen gelditzen da Justizia Administrazioan herritarren hizkuntz eskubideen urraketa aski sistematikoa dela epaiketa euskaraz izateko eskubideari dagokionez (30/2003, 583/2003, 708/2003). Euskararen erabilera idatzari dagokion kexa andana dago (adibidez, zitazio zedulak nahiz bestelako jakinarazpenak gaztelania hutsean jasotzeagatik, 4/2003, 9/2003, 22/2003, 58/2003, 101/2003, 513/2003 edo jabetza erregistroetan eta erregistro zibiletan inprimaki eta dokumentuak gaztelania hutsean egoteagatik: 421/2003). Bestalde, Justizia Administrazioan hizkuntz eskubideen arloan gertatzen den urraketa beste oinarritzko eskubide batzuen murrizketa dakar berarekin, adibidez: oinarritzko eskubide izaera duten Babes Judizial Eraginkorrerako eskubidea (1978ko Espainiako Konstituzioaren 24. artikulua) edota berdintasunerako eskubidea (Espainiako Konstituzioaren 14. artikulua). Honen adierazgarri dira adibidez, euskaraz eskatutako zerbitzua hartu ezin izanaren kasuak (376/2003, 386/2003, 546/2003), zitazio bat elebiz hartu ahal izateko epaitegira joan arazi eta idatziz eskabidea egitera behartu (324/2003), epaitegira euskara hutsean bidalitako dokumentazioa forma akastzat jo eta aintzat ez hartzeko mehatxua (356/2003), epaileak errieta egitea aurretik abisatu gabe euskaraz jardun nahi izateagatik, honek beharrezko inpartzialtasunari eragin bide dion neurrian (583/2003), edota itzulpen eskasagatik sor daitekeen indefentsio egoera (708/2003).

Eskueta ditugun Justizia alorreko datuek hizkuntz eskubideen urraketa sistematikoa uzten dute agerian.

Orokorrean, Estatuko administrazioek herritarrekin dituzten harremanetan, ez idatzizkoetan ez eta –are gutxiago– ahozkoetan ere, ez dute euskararen, bertako hizkuntzaren, erabilera kontuan izaten.

Euskal herritarrek kexa ugari egin dituzte Espainiako estatuak bidali dizkien gaztelania hutsezko idatzien inguruan. Behatokiak dagokien Estatu administrazioei kexen jakinarazpena bidali die eta administrazio horiek honela arrazoitu dute herritarrei gaztelania hutsezko idatziak igorri izana: Madriletik bidaltzen direla, Estatu osoko herritarrei zuzenduak direla, gaztelania Estatuko hizkuntza ofiziala dela eta herritar guztiek dutela gaztelania jakin beharra, hizkuntza koofiziala erabili beharrik ez dagoela Estatu osoko herritarrei igortzen zaien informazioan.

Agian, komenigarria litzateke aurreko urteetan bezala jaso ditugun erantzunen inguruko pasarteak. esaterako 87/2003. Horren arabera. itzulpenaren kostua espedientearen “kosten” lepora joango dela adierazten dute.

Jasotako datuek erakutsi bezala:

- Herritarrei dokumentazioa (jakinarazpenak, inprimakiak, iragarkiak...) gaztelania hutsean jaso izana izan da kexen ziorik usuen. Estatuko administrazioak euskara hutsezko dokumenturik onartu ez izana ere aipatua izan da.
- Ahozko harremanetan ere euskaraz egin ezina usu aipatu dute herritarrek, eta gainera, zenbait kasutan jarrera nabarmen baztertzailerak izan dira.
- Hizkuntz eskubideak urratzeaz gain, Estatuko Administrazioak bere araudia, Euskal Autonomia Erkidegoko araudia eta Nafarroako Foru Komunitatekoa ere urratu ditu.
- Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna berrestean Espainia estatuak hartutako konpromisoak ez ditu bete.
- Bestalde, hizkuntz eskubideak urratzearekin batera, norbanakoen oinarritzako eskubide batzuk ere urratu ditu Estatuak. 1978ko Espainiako Konstituzioak berak aitortutako eskubideak kasu, adibidez, berdintasun eskubidea, Konstituzioaren 14. artikuluan jaso.

Estatuko administrazioek, gutxienik, ondorengo arauok urratu dituzte jardunbide horietan:

Espainiako Konstituzioa, 1978ko abenduaren 6koa.

14. art. Los españoles son iguales ante la ley, sin que pueda prevalecer discriminación alguna por razón de nacimiento raza sexo, religión opinión o cualquier otra condición o circunstancia personal o social

10/1982 Oinarritzako Legea, azaroaren 24koa, euskararen erabilera arauzkotzekoa.

4. art. Euskal Herriko Autonomia-Elkartean hizkuntzagatik inork bereizkeriarik izan ez dezan, Herri-Agintesailek ardura izan eta behar daitezen neurriak hartuko dituzte.
- 5.2. art. Euskal Herritarrei honako funtsezko hizkuntza-eskubide hauek aitortzen zaizkie:
- a) Arduralaritzarekin eta Autonomia-Elkartean kokatutako edozein lhardutze-Sail edo Erakunderekin harreman akhitezeta/edoidatziz euskeraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea.
- 6.1. art. Herritar guztiei Autonomia-Elkarteko lur-eremuan Herri-Arduralaritzarekin izan ditzaten harremanetan euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eta bakoitzak aukera dezan hizkuntza ofizialean harrera egin dakioneko eskubide aitortzen zaie.
- 9.1. art. Epailaritzarekingo harremanetan, herritar guztiek aukerako hizkuntza ofizialaz baliatu ahal izango dute, inolako itzulpenik ezin eska dakiekelak.
13. art. Euskal Herriko Autonomia-Elkarteko herri agintaritzak erabili beharreko iragarki edo itxura-eredu ofizial guztiak bi hizkuntzetan egon beharko dute.

18/1986 Foru Legea, abenduaren 15koa, Euskarari buruzkoa.

- 2.1. art. Gaztelania eta euskara Nafarroako hizkuntza berekiak dira eta, horren ondorioz, hiritar guztiek dute ezagutu eta erabiltzeko eskubidea.
3. art. Botere publikoek beharrezko diren neurriak hartuko dituzte hizkuntzagatik hiritarrak gutxietsiak izan ez daitezen.

II. KAPITULUA. ERABILPEN OFIZIALA EREMUEUSKALDUNEAN.

- 10.1. art. Hiritar guztiek, Administrazio Publikoekiko harremanetan, euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eta hautatutako hizkuntza ofizialean harrera izateko eskubidea dute.

III. KAPITULUA. ERABILPENAREN EREMUA MISTOAN.

17. art. Hiritar guztiek euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea dute Administrazio Publikoekiko zuzentzeko.

Ley 30/1992, de 26 de noviembre, de Régimen Jurídico de las Administraciones Públicas y del Procedimiento Administrativo Común.

35. art. Derecho de los ciudadanos. Los ciudadanos en sus relaciones con las administraciones públicas tienen los siguientes derechos:
- d) a utilizar las lenguas oficiales en el territorio de su Comunidad Autónoma, de acuerdo con lo previsto en esta Ley y en el resto del ordenamiento jurídico.
36. art. Lengua de los procedimientos
1. La lengua de los procedimientos tramitados por la administración general del estado será el castellano. No obstante lo anterior los interesados que se dirijan a los órganos de la administración general del estado con sede en el territorio de una comunidad autónoma podrán utilizar también la lengua que sea oficial en ella.

Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna, 1992¹

9. art. Justizia
1. Jarraian zehazten diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun kopurua duten agintari judizialen barrutiei dagokienez, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta baldintza batekin, alegia, paragrafo honek eskaintzen dituen aukerez baliatzeak ez dezala epaileak hartu justizia ondo administratzeko oztopotzat. Hauek dira konpromisoak:
- a) Prozesu penaletan:
- (i) jurisdikzio organoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzangara deztatela ezartzea; eta/edo.
10. art. Administrazioako agintariak eta zerbitzu publikoak
1. Jarraian zehazten diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun kopurua duten Administrazioako agintarien barrutiei dagokienez, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, posiblea den neurrian; hain zuzen ere hauek:

¹ Espainiak 1992ko azaroaren 5ean sinatu zuen Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna. Sinatze soilarekin estatuek ez dute konpromisorik hartzen, horretarako Ituna berrestea da beharrezkoa. Espainiako Estatuak 2001eko apirilaren 9an berretsi zuen Ituna, eta urte bereko abuztuaren lehenetik dago indarrean: INSTRUMENTO de ratificación de la Carta Europea de las Lenguas Regionales o Minoritarias, hecha en Estrasburgo el 5 de noviembre de 1992 (2001eko irailaren 15eko BOE, 22 zkia., 34733 – 34749 orr.)

- a) (i) administrazioako agintariak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen dituztela zaintzea; edo
- b) maiz erabiltzen diren formularioak eta administrazio testuak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan, edo bertsio elebidunetan, jartzea jendearen eskueran;
- c) dokumentuak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza batean erredaktatzea baimentzea administrazioako agintariei.
4. Aldeek onartu dituzten 1, 2 eta 3 paragrafoetako xedapenak martxan jartzearen, ondoko neurrietakobatzeko edo batzuk hartzerako konprometitu dira
- a) idatzizko edo ahozko itzulpena egitera, eskatuz gero;
- b) funtzionarioak eta bestelako agente publikoak kopuru nahikoan erreklutatzea, edo, beharrezkoa bada, horiek prestatzea;
- c) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza bat ezagutzen duten agente publikoek destinoa hizkuntza hori erabiltzen den lurraldeetan izateko egin ditzaketan eskariak asetzea, ahal den neurrian.

Real Decreto 1465/1999, de 17 de septiembre, por el que se establecen criterios de imagen institucional y se regula la producción documental y el material impreso de la administración General el Estado.

III. KAPÍTULUA. UTILIZACIÓN DE LENGUAS OFICIALES

5. art. Utilización de lenguas cooficiales en material impreso y modelos normalizados
1. Los impresos normalizados que se pongan a disposición de los ciudadanos en las dependencias situadas en el ámbito territorial de una Comunidad Autónoma con lengua cooficial serán bilingües en castellano y en la lengua cooficial, de acuerdo con los siguientes criterios:
- a) Los impresos deberán expresar todos sus contenidos y epígrafes en las dos lenguas por líneas o por bloques de texto diferenciados, dejando espacios únicos para su cumplimentación por el ciudadano en la lengua por la que haya optado.
- b) En aquellos impresos para los que, por razón de su extensión o complejidad, así se determine, se pondrán a disposición de los ciudadanos dos modelos alternativos redactados uno de ellos en castellano y el otro en la lengua cooficial. En tal caso, en ambos modelos, figurará destacada la advertencia de que existen impresos redactados en la otra lengua a disposición del ciudadano.

3.3.2.2. Eusko Jaurlaritzaren eta erakunde autonomiadunak

Kexa kopurua: 100

Izaera: kexa gehienek lege urraketa izaera dute.

Puntualtasuna/sistematikotasuna: kexa ia guztiak ahozko zein idatzizko oharra jakinarazpenak edo arreta euskaraz jaso ezin izanari buruzkoak dira. Gutxi gorabehera erdiak ahozkoak eta erdiak idatzizkoak. Ondoko hauek dira herritarren kexa gehien zuzendu dizkien administrazio atalak:

- Osasun Saila da kexen kopururik altuena biltzen duena, bai idatzizko zerbitzua bai ahozkoa arrazoi dutenak (20 kexa).
- Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzaren Saila da, kexa kopururik gehiena biltzen duena (18)
- Lehendakaritza (10 kexa)
- Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila (8 kexa)
- Herrizaingo Saila (6 kexa, ia denak ahozko zerbitzuaren inguruan).
- Etxebizitza eta Gizarte Gaia Saila (4 kexa)
- Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saila (3 kexa)

Beraz, herritarrekiko zerbitzurik garrantzizkoenak bermatzen dituzten sailak dira herritarren kexa gehien bildu dituztenak (Osasuna; Justizia, Lana eta Gizarte Segurantzaren; Hezkuntza eta Herrizaingoa). Ahozko zerbitzua hartu ezin izanaren proportzioak zerbait gora egin badu ere, kexen errepikakortasuna eta erabilera idatzia kontuan hartuta, oraindik sistematikotasun aski zantzu daterkigu.

Larritasuna: Osasun arloaren inguruan jasotako kexek, bereziki, xehetasun larriak dituzte. Ohiko bihurtu diren kexen ondoan, telefonozko harrera erdara hutsean (62/2003, 293/2003, 374/2003, 379/2003, 405/2003, 578/2003), afixak edo agiriak erdara hutsean (83/2003, 113/2003, 548/2003), harrera eta mediku arreta erdara hutsean (160/2003, 425/2003, 532/2003, 576/2003)-, honelakoak era aurki baitaitezke: Telefonoz euskaraz egiteagatik erantzun zakarra hartu (78/2003), eremu oso euskaldun zahar euskaldun ia elebakarrak fisioterapeutarekin ezin ongi ulertu (593/2003), edota lehenago pediatria euskalduna zegoen lekuan atzeraka egin eta pediatria erdalduna ekarri (489/2003). Garbi da herritarrek hautatu hizkuntza ofiziala osasun zerbitzu publikoetan erabili ezin izateak ondorioak izan ditzakeela osasun zerbitzuaren beraren kalitatean eta herritarrek euskara erabiltzeagatik edo ezin erabiltzeagatik kalteak har ditzaketela.

Bestalde, aipatzekoa da kexa horiek Euskal Autonomia Erkidego osoan gertatu direla, euskaldun kopurua altua den udalerrietan nola hain altua ez denetan ere. Eusko Jaurlaritzaren eta erakunde autonomiadunen jardunbideak antzekoak dira oso hiru herrialdeetan, Araban, Gipuzkoan nola Bizkaian, eta detektatu den egoera aski orokortuta dago.

Iruzkina: Hizkuntz Eskubideen Behatokiak bere 2001 urteko txostenean honako hau zioen Osasun Sailaren gainean: "Osasun Sailari dagokionez ere, kexak bai idatzizko (gaztelania hutsezko dokumentazioa) zein ahozko harremanei buruzkoak dira. Hurrengo urteari begira egoerak txarrera egitea du lan eskaintza publikoko deialdia eginda baitago eta lanpostu horiek elebidunak izan beharrik ez da, euskara jakin beharra ez dute ezarrita (93/2001 kexa). Horrek, ezinbestean, hizkuntz eskubideen egiazko babesa, ahozko zein idatzizko harremanetan, benetan osatu eta eratzea ez bermatzera jotzen du, finean, euskara ez baitaio lotzen lanpostu horietako zereginari".

2002 urtean, maiatza eta ekainean Osakidetza 1800 bat lanpostu hornitzeko deialdi publikoa egin zuen eta Hizkuntz Eskubideen Behatokiak, lehenik gorako helegiteak eta ondoren administrazioarekiko auzi helegiteak aurkeztu dizkio Osakidetza aipatu lanpostu publikoen deialdien aurka. Udal Euskaldunen Mankomunitatea – UEMAk ere helegiteak tarteratu ditu. Izan ere, lanpostu bakarra bat betetzeko ere ez zen beharrezkoa Euskal Autonomia Erkidegoko bi hizkuntza ofizialak jakitea. Gaztelania ezinbestekoa zen eta euskara jakiteari, ordea, oposaketaren % 5,6 puntu ematen zioten (Euskal Funtzio Publikoari buruzko 6/1985 Legeak % 5 eta %20 bitarteko merezimendua ematea aurreikusi zuen).

Udal Euskaldunen Mankomunitatea – UEMAk tarteratutako helegiteek aurkako epaiak jaso dituzte Gasteizko Administrazioarekiko Auzi-Epaitegian. Epai hauek heleginda daude Bilboko Administrazioarekiko Auzi-Epaitegian.

Hizkuntz Eskubideen Behatokiak tarteratutako helegiteak 2004ko otsailean epaituko dira.

Osasun arloari dagokionez azkenik, Osakidetza euskara planaren oinarriak ezartzen dituen 67/2003 Dekretuaren argitalpena dugu albisterik azpimarragarria. Azterketa berezituaren atalean ikus daiteke albiste honi dagokiona.

Herrizaingoari buruzko kexak ere oso kontuan hartzekoak dira agerian uzten baitute hizkuntz eskubideak urratzen diren beste eremu bat. 2001 urteko txostenean Herrizaingo Sailari zuzendu tako kexa bakarra jaso zuen Behatokiak, baina bakarra izanda ere, adierazgarria zen oso. 2002

urteko txostenean 13 izan ziren jasotako kexak. Gehienak ahozko harremanen ingurukoak ziren, adibidez, herritarra ertzain etxera joan salaketa bat jartzera eta euskara dakien inor ez zegoelako (66/2002, 151/2002), edo ertzainek herritarrari gaztelaraz egin, herritarrek euskaraz erantzun, ertzainetako inork ez jakin eta, gainera, modu txarrean erantzun zutelako (114/2002, 514/2002, 552/2002, 555/2002, 855/2002).

Kasu horiek larriak izaten dira, autoritateek herritar bat gelditu, dokumentazioa eskatu eta antzeko egoeretan herritarrek euren hizkuntzari atxekitzea, legez duten eskubide gisa hartu beharrean, tentsioa sortu eta egoera gaiztotu egiten duen jokabide gisa h artu ohi baitute ertzainek eta herritarrari kaltea dakarkiokeen ondorioetara eramane (Ertzaintzako kideen forma txarreko erantzunak, ezinbestekoak ez diren atxiloketak edo erretentzio luzeegiak). 2003an ere zoritxarrez errepikatu egin dira honelakoak (23/2003, 59/2003, 111/2003). Tartean, bereziki larria izateagatik 2002ko txostenean sartu genuen footing-zalearen kasua dago. Hitz bitan oroitarazteko, footing egiten ari zela ertzain bati euskaraz zuzentzeagatik haren irainak eta builak eta azkenean atxiloketa ere jasan behar izan zuen 46 urteko gurasoaren kasuaz ari gara.

Gertatutakoak delitu zantzua izan dezake, bertan legez kontrako agindu bat ageri baita (gaztelaniaz hitz egitekoa). Bestalde, irainak ageri dira, bai eta legez kanpoko atxiloketa izan daitekeena ere, herritarraren hizkuntz eskubideak urratzeaz gain. Hori guztia kontuan hartuta, herritarrek Behatokian kexa egin ez ezik salaketa penala ere ipini zuen Epaitegian. Herritarraren kexa ez da oraindik epaitu, bai ordea Ertzaintzak haren aurka ipinitakoa: Epaileak herritarraren alde egin zuen. Auzi horren egoera azaltzeko herritarrari emango diogu hitza, 2003ko azaroaren 5eko Berrian argitaratu zuen gutuna hemen azalduz.

Urtarrilean atxilotu ninduen ertzain bikoteak Donostian korrika nindoala. Irain pertsonalak jasan, euskara eta euskaldunekiko mespretxu orokorra, beren erdaraz egiteko agindu etengabe eta legez kanpokoak, ... Ondo beldurrez armadunen aurrean. Beren idatzian "desobedientziagatik eta identifikatzeari uko egiteagatik". Ez irainengatik. Beraiek iraindu ninduten ni, *payaso de mierda* deituaz. Dena dela epaitegian juzgatu ninduten jada, erdaraz, apirilaren 29an *ofentsa arinengatik agintaritzaren agenteei* (ofentsa: irain, laido).

Urriaren 22an, irma den sententzian, epaileak, euskaraz (eskerrak, denon izenean) absolbitu egin nau, nahikoa frogarik ez delakoan nire aurka, *in dubio pro reo* printzipioa aplikatuz eta errugabetasun presuntzioa, ororen gain lehenetsi gabe agintaritzaren agenteen hitza. Eskertzekoa, bada, zibilon defentsa ere. Eskerrik asko epaile anderea.

Eskerrak ere hemendik, hilabete hauetan, publiko eta pribatuak, zuen laguntza eta berotasuna eskaini didazuen guztioi. Agintaritzatik bertatik egin duzuenoi ere bai. Berezian.

Orain zain naiz: 1. Agintaritzak nire kontra jarritako salaketa haren errektifikazio pribatu eta publikoa egin dezan eta beren agenteen jokaera salatu/zuritu. 2. Guztioi eman diezaguten garaian Ertzaintzak abiatutako barne ikerketaren berri. Ertzain horiekin hartuko diren neurriak. Eta antzekoak berriro ez gertatzekoak. Ez Ertzaintzarekin, eta ez, larriago, gure lurra zapaltzen duten beste indar armatuekin. 3. Komisariako ertzainburuek onartu bezala, nire fitxa poliziala, argazki, hatz markak, desegin ditzan eta horren froga agiriak eman, kontatu ez nazaten Ertzaintzak urteko lehen 9 hilabeteetan atxilotu 5.771ren artean (BERRIA, X-30/16 delinkuentzia izenburupean). Ni ez naiz delinkuentea.

4. Agintaritzak zer jarrera hartuko duen, nik ertzain bikoteari ezarritako salaketaren aurrean: Irainengatik/ Erdaraz hitz egiteko agindu legez kanpokoengatik / Legez kanpoko atxiloketagatik. 5. Nori ordaindu behar duen epailetan lagundu behar izan didan Urko Aiertza abokatuaren lana. Zer konpentsazio merezi duten nire lagunek, nire semeek, nik. Kasuna zipriztindutako guztioiok.

2003 urtearen amaieran herritar honek bere gutunean eskatzen dituen zuzenketa, argibide, zigor eta konpentsazioak ez dira gertatu.

Azkenik, Eusko Jaurlaritzaren beste administrazio atal eta erakunde autonomiadunei ere kexak zuzendu dizkiete herritarrek: Kultura saila (1), Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saila (3), Ogasun eta Herri Administrazio Saila (2), Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Saila (4), Garraio eta Herri Lan Saila (2), Industria, Turismo eta Merkataritza Saila (2), Nekazaritza eta Arrantza Saila (3) Eusko Legebiltzarra (1), Enplegurako Gaitasuna Sortzeko Lana – EGAILAN (2), Euskal Herriko Unibertsitatea – EHU (6), Euskal Irrati Telebista – EITB (7), Euskadiko Orkestra Sinfonikoa (1), Eusko Jaurlaritzaren Informatika Elkarte-ElJIE (1), Osalan (1), LANBIDE (1).

Beraz, Euskal Autonomia Erkidegoko administrazioek askotan herritarrek zerbitzu publikoa euskaraz jasotzeko duten eskubidea ez dute bermatzen, eta aipatu bezala administrazio arlo edo sail batzuetan sistematikotasun zantzuak atzeman daitezke (Osakidetza, Justizian eta Herrizaingo Sailean).

Laburbilduz, honako hauek izan dira herritarren kexak:

- Dokumentazioa (jakinarazpenak, inprimakiak, iragarkiak...) gaztelania hutsez hartu izana.
- Ahozko harremanetan, herritarrei ez diete begiratu administrazio autonomikoarekin euskaraz jarduteko du ten eskubidea eta urraketak gertatu dira. Batzuetan, gainera, herritarrek euren kexetan jarrera nabarmen baztertzaileak adierazi dituzte
- Hizkuntz eskubideak urratzeaz gain, Euskal Eutonomia Erkidegoan indarrean dagoen hizkuntz legea ere urraturik agertu da kasurik gehien-gehienetan.
- Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Itunean hartutako konpromisuak ez dira betetzen.
- Bestalde, norbanakoen oinarritzko eskubideen urraketak (adibidez, berdintasun eskubidea) eta delitu zantzua izan dezaketen jardunbideak ere atzeman daitezke.

Kasu horietan, gutxienez, honako lege hausteen aurrean gaude:

10/1982 Oinarrizko Legea, azaroaren 24koa, euskararen erabilera arauzkotzekoa.

- 4. art. Euskal Herriko Autonomia-Elkartean hizkuntzagatik inork bereizkeriarik izan ez dezan, Herri-Agintesailek ardura izan eta behar daitezen neurriak hartuko dituzte.
- 5.2. art. Euskal Herritarrei honako funtsezko hizkuntza-eskubide hauek aitortzen zaizkie:
 - a) Arduralaritzarekin eta Autonomia-Elkartean kokatutako edozein lhardutze-Saileko Erakunderekin harremanak hitzez eta/edo idatziz euskeraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea.
- 6.1. art. Herritar guztiei Autonomia-Elkarteko lur-eremuan Herri-Arduralaritzarekin izan ditzaten harremanetan euskera nahiz gaztelania erabiltzeko eta bakoitzak aukera dezan hizkuntza ofizialean harrera egin dakioneko eskubide aitortzen zaie.
- 13. art. Euskal Herriko Autonomia-Elkarteko herri agintaritzak erabili beharreko iragarki edo itxura-eredu ofizial guztiak bi hizkuntzetan egon beharko dute.

Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna, 1992

- 10. art. Administrazioako agintariak eta zerbitzu publikoak
 - 2. Jarraian zehazten diren neurriak justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiltun kopurua duten lurraldeetako toki eta eskualde mailako agintariei dagokienez, ondokoak baimendu eta/edo sustatzeko konpromisoa hartu dute aldeek:
 - a) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera eskualde edo toki mailako administrazioan;
- 13. art. Ekonomia- eta gizarte-bizitza
 - 2. Ekonomia- eta gizarte-jardueri dagokienez, aldeek zenbait konpromiso hartu dituzte, agintari publikoek eskumena duten neurrian, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen diren lurralderako, eta hori posiblea den neurrian. Konpromisoak hauek dira:
 - c) ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte-ekipamenduetan, horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla-eta joan behar izan duten eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiltunei beren hizkuntzan h artu eta artatzeko aukera eskainiko dietela zaintzea;

3.3.2.3. Herrialdeko agintaritza (Araba, Bizkaia eta Gipuzkoako Foru Aldundiak eta Batzar Nagusiak) eta erakunde autonomiadunak

Herrialdeko botereei dagokienez, soilik Euskal Autonomia Erkidegoko herrialdeak (Araba, Bizkaia eta Gipuzkoa) hartu ditugu. Nafarroako herrialdeko botereek izaera autonomikoa dutenez azterketa honetatik kanpo utzi ditugu.

Kexa kopurua: 49

Izaera: gehienek lege urraketa izaera dute.

Puntualtasuna/sistematikotasuna: Kexen nolakotasunari begiraturik, gehienak hizkuntza idatziari dagozkio. Horien artean, gehienak bide seinalizazioaren ingurukoak dira (487/2003, 589/2003, 642/2003, 645/2003, 658/2003 besteak beste), eta besteak, gaztelania hutsezko dokumentazioari buruzkoak (82/2003, 556/2003, 566/2003, 667/2003, 689/2003 besteak beste).

Ahozko erabilerari buruzkoak, gehienak harrera zerbitzua euskaraz jaso ezinaren ingurukoak dira eta Araban (530/2003), Bizkaian (47/2003) nola Gipuzkoan (487/2003, 531/2003, 587/2003) gertatu dira.

Larritasuna: .Kexak, herritarrek administrazioarekin harremanak euskaraz burutzeko duten eskubidearen ingurukoak dira eta euskararen ofizialtasunaren bermea ukitzen dute. Larria da esate baterako inkesta bati derrigor erdaraz erantzun behar izate a (686/2003), toponimia ofizialari muzin egitea (31/2003, 103/2003, 138/2003), biorrikoa erdaraz eta ingelesez argitaratzea euskaraz hitzik ere ipini gabe (82/2003), eta batez ere, zerbitzua euskaraz eskatzeagatik erantzun zakarra hartzea (480/2003), edota espediente bat ikusteko eskabidea euskaraz egin eta handik 12 egunetara eskubidearen itzulpenaren zain daudela entzun behar izatea (16/2003), kasu hauetan gainera berdintasunezko oinarritzko eskubidea bera hausten delarik. Larritasun sorburu mardula bestalde zenbait praktiken sistematikotasun zantziek dakarte, esate baterako Arabako Diputatu Nagusiaren prentsa oharretan edota hiru lurraldeetako bide seinaleetan ikus daitekeenez.

Komentarioa merezi du euskarari itxura egiteko ematen zaion trataerak, maiz agertu baita aurtengo kexen artean. Bizkaian (77/2003, 183/2003), eta batez ere Gipuzkoan (44/2003, 199/2003, 200/2003, 66/2003, 579/2003, 718/2003), benetako elebitasuna baztertuz euskara “apaingarri politikoki zuzena” bailitzan, erabiltzeko jarrera sumatzen dugu.

Iruzkina: Kasu ia guztietan administrazioek egun indarrean dagoen legedia urratzen dute. Esan bezala, bide seinaleetan edo informazio ofizial

indiskriminatuan (herritar guztientzako den horretan) euskara ez erabiltzea euskararen ofizialtasuna ez errespetatzearen salagarria da.

Laburbilduz, honako hauek izan dira herritarren kexak:

- Dokumentazioa (jakinarazpenak, inprimakiak,...) gaztelania hutsean hartu izana.
- Bide seinaleak gaztelania hutsean.
- Ahozko zerbitzua (harrera, informazioa,...) euskaraz jaso ezina.
- Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna berrestean Estatuak hartutako konpromisoak ez dira betetzen.
- Bestalde, norbanakoen oinarritzko eskubideen urraketa (adibidez, berdintasun eskubidea).

Herrialdeko agintzaritzek ondoko arauok urratu dituzte:

10/1982 Oinarritzko Legea, azaroaren 24koa, euskararen erabilera arauzkotzekoa.

4. art. Euskal Herriko Autonomia-Elkartean hizkuntzagatik inork bereizkeriarik izanez dezan, Herri-Agintesailek ardura izan eta behar daitezen neurriak hartuko dituzte.
- 5.2. art. Euskal Herritarrei honako funtsezko hizkuntza-eskubide hauek aitortzen zaizkie:
 - a) Arduralaritzarekin eta Autonomia-Elkartean kokatutako edozein lhardutze-Saileko Erakunderekin harremanak hitzez eta/edo idatziz euskeraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea.
- 6.1. art. Herritar guztiei Autonomia-Elkarteko lur-eremuan Herri-Arduralaritzarekin izan ditzaten harremanetan euskera nahiz gaztelania erabiltzeko eta bakoitzak aukera dezan hizkuntza ofizialean harrera egin dakioneko eskubide aitortzen zaie.
- 10.2. art. Kale-bidetango seinale eta iragarpenak bi hizkuntzetan egongo dira, nolatan ere naziorteko arauak eta baliatzaileekiko ulergarritasunari eta segurantzari atxikiz.
11. art. Euskal herriatik abiatzen diren herri-garraiozko zerbitzu guztietan, jendearentzako iragarkiak, mezuak eta adierazpenak euskeraz eta gaztelaniaz egingo dira.
13. art. Euskal Herriko Autonomia-Elkarteko herri agintaritzak erabili beharreko iragarki edo itxura-eredu ofizial guztiak bi hizkuntzetan egon beharko dute.

Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna, 1992

10. art. Administrazioako agintariak eta zerbitzu publikoak
2. Jarraian zehazten diren neurriak justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun kopurua duten lurraldeetako toki eta eskualde mailako agintariei dagokienez, ondokoak baimendu eta/edo sustatzeko konpromisoa hartu dute aldeak:
 - a) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera eskualde edo toki mailako administrazioan;

Convenio-marco para la Protección de las Minorías Nacionales (n° 157 del Consejo de Europa), Hecho en Estrasburgo el 1 de febrero de 1995²

3. art.
1. Toda persona perteneciente a una minoría nacional tendrá derecho a elegir libremente ser o no tratada como tal y el ejercicio de esa opción y de los derechos relacionados con la misma no dará lugar a ninguna desventaja.
 2. Las personas pertenecientes a minorías nacionales podrán ejercitar, tanto individualmente como conjuntamente con otras, los derechos y libertades derivados de los principios consagrados del presente Convenio-marco
10. art
1. Las Partes se comprometen a reconocer que toda persona perteneciente a una minoría nacional tiene derecho a utilizar libremente y sin trabas su lengua minoritaria tanto en privado como en público, oralmente y por escrito.
 2. En las zonas geográficas habitadas tradicionalmente o en número considerable por personas pertenecientes a minorías nacionales, cuando estas personas lo soliciten y dicha solicitud corresponda a una necesidad real, las Partes se esforzarán por asegurar, en la medida de lo posible, unas condiciones que permitan la utilización de la lengua minoritaria en las relaciones entre esas personas y las autoridades administrativas.
 3. Las Partes se comprometen a garantizar el derecho de toda persona perteneciente a una minoría nacional a ser informada, en el plazo más breve y en una lengua que comprenda, de las razones de su detención, de la naturaleza y la causada la acusación contra ella, así
- 11.3. art.

² Espainiak 1995eko otsailaren lehenean sinatu zuen Gutxiengo Nazionalak Babesteko Hitzarmen-markoa eta 1995eko uztailaren 20an berretsi zuen: INSTRUMENTO de ratificación del Convenio-marco para la protección de las Minorías Nacionales (número 157 del Consejo de Europa), hecho en Estrasburgo el 1 de febrero de 1995 (1998ko urtarrilaren 23ko BOE, 20 zkia., 2310 – 2315 or.).

como a defenderse en esa lengua, en caso necesario con asistencia gratuita de un intérprete.

En las regiones tradicionalmente habitadas por un número considerable de personas pertenecientes a una minoría nacional, las Partes se esforzarán, en el marco de su ordenamiento jurídico, incluidos, en su caso, los acuerdos con otros Estados, y teniendo en cuenta sus condiciones específicas, por exponer las denominaciones locales tradicionales, nombres de calles y demás indicaciones topográficas destinadas al público también en la lengua minoritaria cuando exista una demanda suficiente de dichas indicaciones.

3.3.2.4. Nafarroako Gobernua eta erakunde autonomiadunak

Kexa kopurua: 74

Izaera: Kexa gehienek Nafarroako Gobernuak 372/2000 Foru Dekretuaren bidez garatzen hasia duen hizkuntz politikarekin dute zerikusia: gaztelania hutsezko inprimakiak, informazio publikoa, errotulazioa, bide seinalizazioa,..., hots, elebitasun instituzionalaren oinarritzko jardunbideak. Aipatu Dekretu a epai batek forma akatsak direla eta baliogabeturik utzi ondoren Nafarroako Gobernuak tarteratutako gorako helegitearen epaiaren zain dago orain. Halere, Behatokiak tarteratutako beste helegite baten ondoriozko epai irmo batek (Nafarroako Auzitegi Goreneko Administrazioarekiko Auzi-Aretoaoren 942/03 epaia hain zuzen) jada baliogabeturik utzi du 372/2000 Dekretuaren 18.3 artikulua. Gainera, ikusi ahal izango dugun bezala, kasu batzuetan, Nafarroako Gobernuak aipatu dekretuak ezarritakoa baino haratago jardun du. Hau guztiagatik, kexa gehienak lege urraketa izaera dutela gaude.

Puntualtasuna/sistematikotasuna: kexa batzuk euskara ahoz erabili ezin izanaren ingurukoak dira (17/2003, 287/2003, 304/2003, 496/2003, 663/2003, 698/2003), baina gehien-gehienak, berriz, euskararen erabilera idatziaren gainekoak dira, arestian esan bezala: inprimakiak (272/2003, 260/2003, 180/2003, 236/2003, 261/2003, 262/2003,...), jakinarazpenak (3/2003, 157/2003, 158/2003, 300/2003,...), informazio publikoa (438/2003, 458/2003, 459/2003, 485/2003, 280/2003,...), bide seinaleak (211/2003, 258/2003, 384/2003) eta errotulazioa (477/2003, 522/2003)

Beraz, garbi dago kexek agerian uzten duten sistematikotasuna, alde batetik, euskararen erabilera idatziari loturik daudelako, eta bestetik, errepikatu egiten direlako, herritarren kexek behin eta berriz berretsitako jardunbideak direla frogatzen baitute.

Larritasuna: Beste administrazio esparrutan ez bezala, hemen bereziki altua da kexa guzietarik larritasunezko xehetasuna duten kexen ehunekoa. Legeak ezarritako eremu euskaldunean ere ezartzen delako dinamika elebakar erdalduna (63/2003, 84/2003, 118/2003, 172/2003, 300/2003, 394/2003, 416/2003, 503/2003,...), lehenago euskaraz ere egiten zena gaztelania hutsean edo gaztelania eta atzerriko hizkuntzetan egiten delako baina ez euskaraz (1/2003, 19/2003, 178/2003, 381/2003), legeak ezarritako eremu euskalduneko lan eskaintza publikoetan euskara ez delako aintzat hartzen (313/2003), edo okerrago oraindik, euskararen ezagutza zigortzen delako (502/2003), edota epaiketaren itzulpen gastuak euskara erabili duenari ordainarazten zaiolako (55/2003).

Iruzkina: Alde batetik, kexa kopuru hori hizkuntz eskubideen alorrean Nafarroako Gobernuaren politikak ekarri duen murrizketa eta

legezko atzera jotzearen isla da. Nafarroako Gobernuak euskararen erabilera murriztu eta zenbait kasutan desagerrarazi egin du eremu publiko instituzionalean. Izan ere, lege murriztaileak praktikan Nafarroako eremu mistoa ezabatu du eta eremu euskalduneko eskubideen atzerakada nabaria ekarri du, eta beraz, herritarrei aitortutako hizkuntz eskubideak galtzea.

Bestaldetik, Nafarroako Gobernuak ez du betetzen indarrean dagoen legediak ezarritako koofizialtasuna eta nahikoa usua da Foru Gobernuak legeak ezarritako eremu euskaldunean gaztelania hutsezko dokumentazio ofiziala igortzea edo nafar guztiei, hots, modu indiskriminatu batean, banatzen dien informazioa, edo nafar guztien interesekoa dena gaztelania hutsean egitea (3/2003, 157/2003, 158/2003, 310/2003,...).

Herritarrek igorritako kexek garbi adierazten dute Nafarroako Gobernuaren hizkuntz politikaren jardunbideek Europako Kontseiluko Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Itunaren (1992) eta Gutxiengo Nazionalak Babesteko Hitzarmen-markoaren (1995) aurka jotzen dutela.

Nafarroako Foru Komunitateari zuzendutako kexek, ondoko arau hauek oinarri hartuta Nafarroako Administrazio publikoek egindako jardunak dituzte zioa:

- **29/2003 Foru Dekretua**, otsailaren 10ekoa, Nafarroako Administrazio Publikoetan euskararen erabilera arautze n duena.
- **372/2000 Foru Dekretua**, abenduaren 11koa, Nafarroako Administrazio Publikoetan euskararen erabilera arautzen duena (2002ko ekainaren 26an eta uztailan Nafarroako Justizia Auzitegi Nagusiak emandako epaiek guztiz baliogabeturik nahiz eta oraindik epaia irmoa ez izan).
- **203/2001 Foru Dekretua**, uztailaren 30ekoa, Foru komunitateko Administrazioaren eta haren erakunde autonomoen plantillan zein lanpostu diren euskara jakin beharrekoak (Hezkuntza eta Kultura Departamentuko irakasleak kanpo direla) eta zer jakite maila behar duten ezarri zuena.
- **139/2001 Foru Dekretua**, ekainaren 4koa, Osasunbidean Nafarroako Osasun Zerbitzuan sartu eta bertako lanpostuen betetzea arautzen duen azaroaren 22ko 347/1993 Foru Dekretua aldatzen duena.

Finean, esan bezala, 29/2003 Foru Dekretuaren araudiaren ondoriozko jardunbideak dira kexa gehien zioa. Hala ere, gogora dezagun Nafarroako hainbat eta hainbat ereagilek, bestak beste, administrazioek, sindikatuak, euskalgintzako eragileak, helegitea tarteratu diotela aipatu Foru Dekretuari. Bestalde, arestian esan bezala, Dekretu horren klonikoa

izan zen 372/2000 Foru Dekretua forma-akatsengatik baliogabetu bazuten ere, epaitegiak artikulua baten inguruko azterketa egitean, baliogabea zela agertu zuten. Hortaz, nahikoa zantzu dago 29/2003 Foru Dekretuaren edukia aztertuta, baliogabetu egingo dutela esateko.

Hizkuntz Eskubideen Behatokiak 2001eko bere urteko txostenean zioen bezala, herritarrek helarazitako kexa guztiek eta Behatokiak Nafarroako Gobernuak indarrean jarritako araudi diskriminatzaileei tarteratutako helegiteek, Nafarroako Gobernuak herritarrek euskararekiko dituzten hizkuntz eskubideak sistematikoki urratzen dituela adierazten dute. Eta eskubide urraketa zabal eta sistematikoa modu antolatua eta aurrez erabakitako modu baten bidez egindako dela agerian gelditu da. Are gehiago, Nafarroako Gobernuaren jardunbideak, Nafarroako Foru Eraentza Birrezarri eta Hobetzeari Buruzko Lege Organikoak, bere 9. artikuluan ezarritakoa (9.2 art.: Euskarak ere hizkuntza ofizialaren maila izanen du Nafarroako eskualde euskaldunetan. Foru lege batek eskualde horiek zehaztu, euskararen erabilera ofiziala arautu eta Estatuko legeria orokorra abiapuntutzat harturik, hizkuntza horren irakaskuntza arautuko du.) eta horren garapen gisa emandako 18/1986 Euskararen Foru Legeak jasotakoaren aurka doan araudian oinarritzen dira.

Kontuan eduki behar dugu 18/1986 Euskararen Foru Legeak, abenduaren 15ekoak, ondoko hauek ezarri zituela bere ezinbesteko helburu gisa (1.2 artikuluan):

- a) Herritarrek euskara jakin eta erabiltzeko duten eskubidea babestu eta eginkor bihurtzeko tresnak zehaztea.
- b) Euskararen berreskurapena eta garapena begiratzea, bere erabilpena sustatzeko neurriak adieraziz
- c) Euskararen erabilpena eta irakaskuntza bermatzea, borondatez kotasun, mailakatze eta begirune irizpideei jarraiki, hau guziaz Nafarroako errealitate soziolinguistikokoaren arabera.

Euskararen Foru Lege horrek, bere 2.1 artikulua honako hau dio: "Gaztelania eta euskara Nafarroako hizkuntza berekiak dira eta, horren ondorioz, herritar guztiek dute jakin eta erabiltzeko eskubidea"

Eta 3.1 artikulua: "Botere publikoek beharrezko diren neurriak hartuko dituzte hizkuntzagatik hiritarrak gutxietsiak izan ez daitezen".

Beraz, argi dago zein diren Euskararen Foru Legeak Nafarroako berezko hizkuntzari dagokionez ezartzen dituen helburu nagusiak, nahiz eta gero legeak berak egiten duen zonifikazioa guztiz kritikagarria izan Nafarren arteko bereizkeria eta herritarren eskubideen urraketa ekarri baititu.

Hori horrela, garbi dagoena da aipatu 29/2003 Foru Dekretuak, bere edukian, Euskararen Foru Legeak ezarritako helburu horien aurka jotzen zuela bete-betean, nahiz eta Foru Dekretuaren aitortutako xedeetan bestelakorik esan. Foru Dekretuaren eta horren ondoren emandako araudiaren azken ondorioa Euskararen Legeak jasotakoa ezinezko bihurtzea da eta lege hark berak zedarritutako eremu mistoa, praktikan eremu ez euskalduna bihurtzea, Euskararen Legeak berak ezarritako eremu misto rako zein eremu euskaldunerako xedatutakoa urratuz.

Kasu horietan, gutxienik, ondorengo arauen urratzearen aurrean gaude:

18/1986 Foru Legea, abenduaren 15koa, Euskarari buruzkoa.

- 2.1. art. Gaztelania eta euskara Nafarroako hizkuntza berekiak dira eta, horren ondorioz, herritar guztiek dute ezagutu eta erabiltzeko eskubidea.
- 3.1. art. Botere publikoek beharrezko diren neurriak hartuko dituzte hizkuntzagatik hiritarrak gutxietsiak izan ez daitezen.
- 8.1. art. Foru Komunitatearen toponimoek gaztelaniaz eta euskaraz izanen dute izendapen ofiziala, honako arau hauen arabera:
 - a) Eremu euskaldunean, izendapen ofiziala euskalduna izanen da, non ez den beste izen bat gaztelaniaz, kasu honetan biak erabiliko baitira.
 - b) Eremu misto eta ez-euskaldunean, izendapen ofiziala gauregungoa izanen da. Hala ere, gaztelaniaz adierazitakoek euskaraz jatorrizko eta ohiko izen bat baldin badute, biak erabiliko dira.

II. KAPITULUA. ERABILPEN OFIZIALA EREMU EUSKALDUNEAN.

- 10.1. art. Hiritarguztiek, Administrazio Publikoekiko harremanetan, euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eta hautatutako hizkuntza ofizialean harrera izateko eskubidea dute.

III. KAPITULUA. ERABILPEN EREMU MISTOAN.

17. art. Hiritarguztiek euskara nahiz gaztelania erabiltzeko eskubidea dute Administrazio Publikoekiko zuzentzeko.

Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna, 1992

10. art. Administrazioako agintariak eta zerbitzu publikoak
 1. Jarraian zehazten diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun-kopurua

- duten Administrazioako agintarien barrutiei dagokienez, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeek, posiblea den neurrian; hainzuzen ere hauek:
- a) (i) administrazioako agintariak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen dituztela zaintzea; edo
 - b) maiz erabiltzen diren formularioak eta administrazio-testuak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan, edo bertsio elebidunetan, jartzea jendearen eskuera;
 - c) dokumentuak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza batean erreduktatzea baimentzea administrazioako agintariei
2. Jarraian zehazten diren neurriak justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun kopurua duten lurraldeetako toki eta eskualde mailako agintariei dagokienez, ondokoak baimendu eta/edo sustatzeko konpromisoa hartu dute aldeek:
- a) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera eskualde edo toki mailako administrazioan;
 - b) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunek eskaerak ahoz zein idatziz aurkezteko duten aukera;
 - c) eskualdeko taldeek beren testu ofizialak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere argitaratzea;
 - d) tokiko taldeek beren testu ofizialak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere argitaratzea;
 - e) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako eskualdeko taldeek beren batzarretako eztabaidetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, Estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;
 - f) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako tokiko taldeek beren batzarretako eztabaidetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzea, baina ez da baztertuko, hala ere, Estatuko hizkuntza ofizialak erabiltzea;
 - g) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako toponimiako ohiko formak eta zuzenak erabili edo onartzea, beharrezkoa bada hizkuntza ofizialeko izendapenekin batera
3. Administrazioako agintariak edo horien kontura jarduten diren beste pertsona batzuek bermatzen dituzten zerbitzu publikoak dagokienez, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen diren lurraldeetan, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera eta hori posiblea den neurrian, konpromisoa hauek hartu dituzte Gutuna sinatzen duten aldeek:
- a) zerbitzua ematerakoan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen direla zaintzea;
 - b) eskaerak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzan aurkeztu eta erantzuna hizkuntza horietan jasotzea baimentzea hizkuntzotako hiztunei; edo
13. art. Ekonomia- eta gizarte-bizitza.

2. Ekonomia- eta gizarte-jarduerak dagokienez, aldeek zenbait konpromisoa hartu dituzte, agintari publikoek eskumena duten neurrian, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen diren lurralderako, eta hori posiblea den neurrian. Konpromisoak hauek dira
- b) zuzenean beren kontrolaren menpe dauden (sektore publikoa) ekonomia- eta gizarte-sektoreetan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera sustatzeko ekintzak egitea;
- c) ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte-ekipamenduetan, horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla-eta joan behar izan duten eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztunei beren hizkuntzan hartu eta artatzeko aukera eskainiko dietela zaintzea;

Convenio-marco para la Protección de las Minorías Nacionales (nº157 del Consejo de Europa), Hecho en Estrasburgo el 1 de febrero de 1995.

- 3.1. art. Toda persona perteneciente a una minoría nacional tendrá derecho a elegir libremente ser o no tratada como tal y el ejercicio de esa opción y de los derechos relacionados con la misma no dará lugar a ninguna desventaja.
- 3.2. art. Las personas pertenecientes a minorías nacionales podrán ejercitar, tanto individualmente como conjuntamente con otras, los derechos y libertades derivados de los principios consagrados del presente Convenio marco
- 10.1. art. Las Partes se comprometen a reconocer que toda persona perteneciente a una minoría nacional tiene derecho a utilizar libremente y sin trabas su lengua minoritaria tanto en privado como en público, oralmente y por escrito.
- 10.2. art. En las zonas geográficas habitadas tradicionalmente o en número considerable por personas pertenecientes a minorías nacionales, cuando estas personas lo soliciten y dicha solicitud corresponda a una necesidad real, las Partes se esforzarán por asegurar, en la medida de lo posible, unas condiciones que permitan la utilización de la lengua minoritaria en las relaciones entre esas personas y las autoridades administrativas.
- 10.3. art. Las Partes se comprometen a garantizar el derecho de toda persona perteneciente a una minoría nacional a ser informada, en el plazo más breve y en una lengua que comprenda, de las razones de su detención, de la naturaleza y la causa de la acusación contra ella, así como a defenderse en esa lengua, en caso necesario con asistencia gratuita de un intérprete.
- 11.3. art. En las regiones tradicionalmente habitadas por un número considerable de personas pertenecientes a una minoría nacional, las Partes se esforzarán, en el marco de su ordenamiento jurídico, incluidos, en su caso, los acuerdos con otros Estados, y teniendo en cuenta sus condiciones específicas, por exponer las denominaciones locales tradicionales, nombres de calles y demás indicaciones topográficas destinadas al público también en la lengua minoritaria cuando exista una demanda suficiente de dichas indicaciones.

3.3.2.5. Udalak eta erakunde autonomiadunak

Kexa kopurua: 117

Izaera: kexa gehien-gehienek lege urraketa izaera dute.

Puntualtasuna/sistematikotasuna: kexa gehienak harreman idatziaz dagozkio, toki administrazioek dokumentazioa, jakinarazpenak, informazio publikoa, inprimakiak edo ziurtagiriak gaztelania hutsean luzatu dituztelako (12/2003, 39/2003, 80/2003, 179/2003, 483/2003, 560/2003, 561/2003, 562/2003, 563/2003,...); edo inprimakiak elebizi bati baina nagusiki erdaraz daudelako (70/2003, 143/2003, 189/2003, 297/2003,); edo hiri errokulazioa, bide seinaleak edo lan publikoez ohartarazteko txartelak gaztelania hutsean jarri dituztelako (36/2003, 64/2003, 225/2003, 298/2003, 371/2003, ...); edo euskarazko toponimia ofizial jatorra gaizki erabili edo batere erabiltzen ez delako (20/2003, 73/2003). Toki entitateek maiz gaztelania hutsezko iragarki publikoak jartzen dituzte prentsan, hala adierazi du kexa andanak (86/2003, 89/2003, 154/2003, 155/2003, 518/2003). Edo euskaraz erantzun ezin diren inkestak zabaltzen dituzte herritarren artean (74/2003, 194/2003). Horietan sistematikotasun zantzuak agertzen dira.

Ahozko zerbitzua euskaraz jaso ezin izanari buruzko kexak ere ugari dira (38/2003, 226/2003, 276/2003, 277/2003, 279/2003, 303/2003, 347/2003, 369/2003, 308/2003, 402/2003,...).

Jasotako kexek Hego Euskal Herriko herrialde guztiak ukitzen dituzte eta toki entitateen administrazio mailan hizkuntza eskubideen urraketa, neurri batean edo bestean, herrialde guztietan gertatzen direla frogatzen dute. Arabako 2 udali zuzendu dizkiete euren kexak herritarrek, Bizkaiko 12ri, Gipuzkoako 7ri, Nafarroako 7ri, eta Iparraldeko 2 udali.

Donostia (G)	20	Zamudio (B)	1
Iruñea (N)	20	Andoain (G)	1
Barakaldo (B)	8	Aretxabaleta (G)	1
Bilbo (B)	6	Eibar (G)	1
Errenteria -Orereta (G)	5	Pasaia (G)	1
Lasarte-Oria (G)	4	Baiona (L)	1
Getxo (B)	2	Aiegi (N)	1
Santurtzi (B)	2	Antsoain (N)	1
Bakio (B)	1	Baztan (N)	1
Basauri (B)	1	Lizarrar (N)	1
Bermeo (B)	1	Zizur Nagusia (N)	1
Ermua (B)	1	Zugarramurdi (N)	1
Morga (B)	1	Angelu (L)	1
Sopelana (B)	1		

Larritasuna: Xehetasun larrigarriak aurkitu ditugu, adibidez, euskara inolaz ere aintzat hartu ez den lan eskaintza publikoetan (357/2003) esleipen kontratuetan (147/2003) edo zenbait erakundeko hitzarmenetan (149/2003), edo bertan zeuden euskaldunak aintzat hartu ez eta erdara hutsean garatu diren egoera eta ekitaldi publikoetan (648/2003, 176/2003, 448/2003). Larri deritzogu halaber inguru erabat euskaldunetan (Ikastola 15/2003, D ereduko ikastetxea 586/2003) langile erdaldunak ezartzeko zabarkeriari, udalekuetako begirale guztiak erdaldun hutsak izateari (14/2003), edota isun agiria elebizi eskatzeagatik atzerapen gainkarga ezartzeari (353/2003), horrek gainera berdintasun eskubidea urratzen du.

Kexa kopuruak adierazten ez badu ere (berriro gogoraraziko dugu kopuru hauei ezin eman zaiela balio estatistikorik), Iruñeko Udalean gertatzen ari diren urraketak bereziki larriak dira, hiztunen eskubideen babesean atzerapausoak gertatzen ari direlako. Txostenean eskaini diogun azterketa berezitan ikus daiteke urraketa bereziki larri horiei buruzko iruzkina.

Kexa horietan guztietan, gutxienez, ondorengo lege haustek nabarmen daitezke:

10/1982 Oinarrizko Legea, azaroaren 24koa, euskararen erabilera arauzkotzekoa.

4. art. Euskal Herriko Autonomia-Elkartean hizkuntzagatik inork bereizkeriarik izan ez dezan, Herri-Agintesailek ardura izan eta behar daitezen neurriak hartuko dituzte.
- 5.2. art. Euskal Herritarrei honako funtsezko hizkuntza-eskubide hauek aitortzen zaizkie:
 - a) Arduralaritzarekin eta Autonomia-Elkartean kokatutako edozein lhardutze-Saileko Erakunderekin harremanetan hitzez eta/edo idatziz euskeraz eta gaztelaniaz izateko eskubidea.
- 6.1. art. Herritar guztiei Autonomia-Elkarteko lur-eremuan Herri-Arduralaritzarekin izan ditzaten harremanetan euskera nahiz gaztelania erabiltzeko eta bakoitzak aukera dezan hizkuntza ofizialean harrera egin dakioneko eskubide aitortzen zaie.
- 10.3. art. atala Kale-bidetango seinale eta iragarpenak bi hizkuntzetan egongo dira, nolahi ere naziorteko arauak eta baliatzaileekiko ulergarritasunari eta segurantzari atxikiz.
11. art. Euskal Herri abiatzen diren herri-garraiozko zerbitzu guztietan, jendearentzako iragarkiak, mezuak eta adierazpenak euskeraz eta gaztelaniaz egingo dira.
13. art.

Euskal Herriko Autonomia-Elkarteko herri agintaritzak erabili

beharreko iragarki edo itxura-eredu ofizial guztiak bi hizkuntzetan egon beharko dute.

Ordenantza, 1997ko irailaren 12koa, Iruñeko Udalaren esparruan euskararen erabilpena eta sustapena arautzen dituen.

8. art. Iruñeko udalak gaztelania eta euskara erabiliko ditu hiritarrei orokorrean egiten dienean.
9. art. Afitxetako elementu guztiak elebikoak izanen dira.

Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna, 1992

10. art. Administrazioako agintariak eta zerbitzu publikoak
 2. Jarraian zehazten diren neurriak justifikatzeko besteko skualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hitzunkopurua duten lurraldeetako toki eta eskualde mailako agintariei dagokienez, ondokoak baimendu eta/edo sustatzeko konpromisoa hartu dute aldeak
 - a) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera eskualde edo toki mailako administrazioan;

Convenio-marco para la Protección de las Minorías Nacionales (nº 157 del Consejo de Europa), Hecho en Estrasburgo el 1 de febrero de 1995.

3. art.
 1. Toda persona perteneciente a una minoría nacional tendrá derecho a elegir libremente ser o no tratada como tal y el ejercicio de esa opción y de los derechos relacionados con la misma no dará lugar a ninguna desventaja.
 2. Las personas pertenecientes a minorías nacionales podrán ejercitar, tanto individualmente como conjuntamente con otras, los derechos y libertades derivados de los principios consagrados del presente Convenio marco
10. art.
 1. Autoridades administrativas y servicios públicos.

Las Partes se comprometen a reconocer que toda persona perteneciente a una minoría nacional tiene derecho a utilizar
 2. libremente y sin trabas su lengua minoritaria tanto en privado como

en público, oralmente y por escrito.

3. En las zonas geográficas habitadas tradicionalmente o en número considerable por personas pertenecientes a minorías nacionales, cuando estas personas lo soliciten y dicha solicitud corresponda a una necesidad real, las Partes se esforzarán por asegurar, en la medida de lo posible, unas condiciones que permitan la utilización de la lengua minoritaria en las relaciones entre esas personas y las autoridades administrativas.

11. art. Las Partes se comprometen a garantizar el derecho de toda persona perteneciente a una minoría nacional a ser informada, en el plazo más breve y en una lengua que comprenda, de las razones de su detención, de la naturaleza y la causa de la acusación contra ella, así como a defenderse en esa lengua, en caso necesario con asistencia gratuita de un intérprete.
- 3.

Medios de comunicación.

En las regiones tradicionalmente habitadas por un número considerable de personas pertenecientes a una minoría nacional, las Partes se esforzarán, en el marco de su ordenamiento jurídico, incluidos, en su caso, los acuerdos con otros Estados, y teniendo en cuenta sus condiciones específicas, por exponer las denominaciones locales tradicionales, nombres de calles y demás indicaciones topográficas destinadas al público también en la lengua minoritaria cuando exista una demanda suficiente de dichas indicaciones.

3.3.2.6. Frantziako estatu administrazioa eta erakunde autonomiadunak

Kexa kopurua: 4

Izaera: aipatu kexetan hizkuntz eskubideen urraketa larriak gertatu badira ere, lege urraketarik ez da izan. Hala ere, horren inguruko hausnarketa egin beharko delakoan gaude, izan ere, jakobinismo frantsesak estatu horretan dauden hizkuntz komunitateen biziraupena arriskuan jartzeko mekanismoak abian dituelako.

Frantziako konstituzioaren 2. artikulua arabera

La Constitution de la Cinquième République française -1958(1948)
Article 2 La langue de la République est le français.

Argi dago bigarren artikulua hori Konstituzioaren beraren 2.1. artikulua³ aurka datorrela, hain zuzen ere, herritarren berdintasun printzipioa aldarrikatzen badu ere, hizkuntza gutxiagotueta komunitateetako kideei ez dielako erreparatzen.

Errepublikaren hizkuntza bakarra frantsesa dela deklaraturik, 1975eko abenduaren 31ko 75-1349 legea onartu zuten, hain zuzen ere, Loi n° 75-1349 du 31 décembre 1975 relative à l'emploi de la langue française. Aipatu legeak frantsesaren derrigorrezko erabilera ezarri zuen harreman ekonomikoetan, irratia eta telebistako emankizunetan, lan-hitzarmenetan, leku eta zerbitzu publikoetan eta erakunde publikoekiko hitzarmenetan.

Hala ere, batetik, zenbaiten arabera aipatu legea nahikoa ez zela ikusirik eta bestetik, arian-arian frantsesaren eguneroko erabilera anglizismoek gora egiten zutelako oharturik, Asanblada Nazionalak eta Senatuak 1994an frantsesaren erabilera arautzeko 94-665 legea indarrean jarri zuten, hain zuzen ere, Loi N°94-665 du 4 Août relative à l'emploi de la langue française edo modu ezagunago batez Toubon legea izena hartu duena.

Hortaz, oso egoera paradoxikoa gertatu zen, izan ere, jurisprudentzia gorenaren arabera, Frantziako hizkuntza bakarra frantsesa izanik, hizkuntza nagusiaren eta, legearen arabera bakarraren, erabilera arautzeko legea jarri zuten indarrean.

Aipatu legeak eremu guztietan, publikoan zein pribatuan, frantsesa erabiltzearen derrigortasuna agertzen du. Hona hemen zenbait adibide:

³ La devise de la République est Liberté, Égalité, Fraternité.

Loi N° 94665 du 4 Août relative à l'emploi de la langue française
Article 3 Toute inscription ou annonce apposée ou faite sur la voie publique, dans un lieu ouvert au public ou dans un moyen de transport en commun et destinée à l'information du public doit être formulée en langue française.
Article 5 Quels qu'en soient l'objet et les formes, les contrats auxquels une personne morale de droit public ou une personne privée exécutant une mission de service public sont parties sont rédigés en langue française.

Hala ere, aipatu legeak 21 artikuluan estraineko aldiz erreferentzia egin zien erregio hizkuntzei:

Loi N° 94665 du 4 Août relative à l'emploi de la langue française
Article 21 Les dispositions de la présente loi s'appliquent sans préjudice de la législation et de la réglementation relative aux langues régionales de France et ne s'opposent pas à leur usage.

Hortaz, 21 artikulua arabera Toubon legea estatuko erregio hizkuntzen lege eta arautegiari eta hizkuntza horien erabilerari kalte egin gabe aplikatuko da, baina hasieran esan bezala, ez dago frantsesa ez den beste hizkuntzari buruzko lege edota arautegirik. Ondorioz, artikulua horrek ez du inolako baliorik, ez baitago beste hizkuntzaren bat arautzen duen ezer.

Gauzak horrela, Ipar Euskal Herrian euskarak ez du ezelango statusik. Horren ondorioz, statusik ez duenez, herritarrek ez dute inolako eskubiderik aitortuta eta une oro tolerantziaren eta borondatearen mende dago hizkuntz eskubideen bermea, hala ere, gogora dezagun bere herrian gutxiengorik ez dagoela berresten duen estatu baten tolerantziaz ari garela.

Hori dela eta, Behatokiak agertuko duen iruzkinean ez die erreparaturiko Frantziako Estatuan indarrean dauden legee, aitzitik, txostenaren sarreraren esan bezala, herritarrei berez dagozkien hizkuntz eskubideen araberrako balorazioa egingo du, bai eta nazioarteko estandarren araberrakoa ere.

Puntualtasuna/sistematikotasuna: Frantziako Estatuko Administrazioari dagokion kexan hizkuntz eskubideen urraketa sistematikoa dago (728/2003), bai eta erakunde autonomiadunari dagokion kexan ere (724/2003). Udalei dagozkien kexetan, batean, urraketa sistematikoa gertatzen da zerbitzu guztietan, ahozkoetan zein idatzizkoetan (722/2003); bestean, aldiz, informazio-zerbitzu zehatz batean eman den eskubideen urraketa islatzen da (469/2003).

Larritasuna: Aurreko urtean bezalaxe, 2003 urtean ere herritarrek ezin izan dute lurraldearen berezko hizkuntza erabili justiziaren aurrean (728/2003), eta berriz ere hizkuntz eskubidea aldarrikatzeak herritarren aurkako bortizkeria eragin du. Bestetik, estatu administrazioaren erakunde autonomiadunetan hizkuntz eskubideak bermatzeko aldarrikatzeagatik, hainbat herritarrek kalte ekonomikoak izan dituzte.

Ipar Euskal Herriatik jasotako kasuak oso larriak izanik, banakako azterketa egitea deliberatu dugu:

1. Baionako Herriko Etxea

Baiona dugu Ipar Euskal Herrian biztanle gehien eta zerbitzu orokor gehien biltzen dituen hiria. Bertan biltzen dira Ipar Euskal Herriko administrazio publiko garrantzitsuenak, bai eta zerbitzu publiko nagusienak ere, unibertsitatea, ospitaleak...

Hala ere, Baionako Herriko Etxeak ez die erreparatzen herritarren hizkuntz eskubideei eta frantsesa ez beste hizkuntzarik ez dago aipatu administrazioan, ez ahozko zerbitzuan, ez idatzizko jakinarazpenetan, ez eta promozio - zein propaganda-euskarrietan ere.

Are gehiago, 2003 urtean Baionak euskalgintzak auzapezari eskaera egin zion Baionako Bestetan euskararen erabilera sustatzeko: afitxetan, ahoz egin beharreko aurkezpen-adierazpenetan... Hala ere, Baionako Herriko Etxeak ez zien erreparatu eskaerei, eta euskal hiztun komunitatearen hizkuntz eskubideekiko inolako begirunerik ez zuen izan bestetan zehar.

Aipagarria da, Baionako auzapezak herriko kontseiluko eztabaida batean egindako adierazpenak Euskara sustatu herriko etxeetan lan-ildoari buruz:

“... pas scandaleux bilinguisme... dans manifestations typées comme sagardo eguna organisé au édifice d'ikastola...” “... esprit large... panneaux de signalisation en français et en basque ... ceci s'arrête là... pas intention de faire de Bayonne une ville trilingue ... dérive ...” “... ne correspond pas à la nature de cette ville; ne pas oublier origine et histoire...”

Ipar Euskal Herriko beste hainbat herriko etxek engaiamenduen bideari ekin diote, herritarren hizkuntz eskubideen bermean oinarriturik, hizkuntzaren normalizazioa abian jartzeko. Zoriontzekoa da hainbat herriko

etxek euskal hiztunen eskubideak bermatzearen aldeko bideari ekin izana. Jarrera arras kontrakoa agertzen da Baionan, izan ere, herriko etxean berezko hizkuntza bide-seinaleetan egotea herriaren izaeraren aurka doala agertzen du agintariak.

Norberaren hizkuntza erabiltzeko askatasunak dimentsio linguistikoa esleitzen dio oinarrizko askatasun-eskubideari. Hortaz, norberaren hizkuntza erabiltzeko debekuak oinarrizko askatasun-eskubidearen debekua ere badakar

Herritarren arteko berdintasunak egon behar badu, berdintasunerako eskubideak administrazioa modu zehatz batera jarduten bultzatu beharko luke, hain zuzen ere, herritarren arteko diskriminazio oso ezabatzeko.

1. SNCF – Société Nationale des Chemins de Fer erakunde autonomiaduna

Aipatu erakundea 2002 urteko txostenean ere aipatu izan genuen, hain zuzen ere, Ipar Euskal Herriko tren-geltoki guztietan zerbitzu oro frantsesez besterik e skaintzen ez zuelako: ahozko informazioa, publizitatea, agiriak...

Euskalgintzako hainbat eragilek SNCF erakundeko arduradunekin bilerak eta eskabideak egin badituzte ere, aipatu erakundeak ez dio erreparatu horietako bati ere. 2003ko ekainaren 5ean, Eskualdeko Kontseiluko lehendakariorde eta eskualdeko garraioen arduradunak iragarri egin zuen irailerako zer egiteko prest egongo lirartekeen esango zutela. Horretaz gain, SNCF erakundearen arduradunei jarrera berrazterrazteko konpromisoa agertu zuen. Halaber, Donibane Garazi eta Baiona arteko geltokietan toponimoak euskaratuko zituztela ziurtatu zuen.

2003ko irailaren 30ean Louis Gallois jaunak, SNCF erakundeko lehendakariak, Ipar Euskal Herriko geltoki handietan euskara erabiltzeko asmorik ez zuela jakinarazi zuen. Aipatu geltokiak nazioarteko bezero askok erabiltzen dituzte; hortaz, seinaleetan beste hizkuntzaren bat jartzekotan espainola edo gaztelania izan beharko litzatekeela adierazi zuen.

Erabat harrigarria da, berriz ere, tokiko edo berezko hizkuntza alboratzea, alegia, legeak status ofiziala aitortu ez arren, ukatzerik ez dago euskara berezko hizkuntza dela Ipar Euskal Herrian, eta horren ordez, estatu osoan ezelango statusik, ez eta berezkotasunik ere, ez duten hizkuntzen erabilera lehenestea.

Gauzak horrela, tokiko hizkuntzaren hitzunen eskubideak sustatu barik, atzerriko hitzunen eskubideak bermatzearen aldeko politika darabil SNCF erakundeak.

Azkenik, aipatzekoa ere bada, euskal hiztun komunitateak dagozkien hizkuntz eskubideak aldarrikatzeagatik kalte ekonomikoak izan dituela. SNCF kasuari dagokionez, 2003ko maiatzaren 15eko epaiaren arabera herritarrek 200 euro eta 400 euro arteko isunak ordaindu behar izan zituzten, edota urriaren 2ko epaian jarritako 7 848 euroko isuna.

III. Ministère française de la Justice

728/2003 espedienteak agertutakoaren arabera. 2004ko apirilaren 4an epaileak ez zien herritarrei aukerarik eman euskaraz egiteko, eta horren ondorioz, epaiketa epaituek hitzik hartu gabe burutu zuten.

Frantziako jurisprudentzian euskararen (hizkuntza gutxiagotua) aipamenik ez dagoenez, herritarrei zuzenean urratzen zaie hizkuntza hori erabiltzeko eskubidea. Are gehiago, hizkuntz eskubidea eskubide subjektibo publikoa den heinean, Justizia Administrazioak eskubide horien bi formak urratzen ditu, alegia, forma aktiboa (herritarrak berezko hizkuntza erabiltzeko eskubidea), bai eta forma pasiboa ere (herritarrak jakinarazpenak hautatutako hizkuntzan jasotzeko eskubidea).

Oso paradoxikoa da Frantziako estatuan herritarrei justiziaren aurrean berezko hizkuntzan hitz egitea debekatzen zaien bitartean, batzuetan, beste estatu bateko herritarrei hizkuntza hori bera erabiltzeko aukera ematen zaiela, alegia, Hego Euskal Herriko herritarrei Frantziako epaitegi batzuetan euskaraz egitea ahalbidetzen zaie, beti ere itzultzaileak baliatuz.

Aipatutako espedientearen agertutakoa herritarren oinarritzko eskubideen aurka doa, alegia, herritarrari orori prozedura judizial batean gutxieneko eskubideak bermatu behar zaizkio, besteak beste, informazioa hizkuntza ulergarrian jasotzeko eskubidea edota auzitegian itzultzailea izateko eskubidea. Gure espedienteari dagokionez, herritarrei ukatu egin zaie beren burua defendatzeko eskubidea eta berezko hizkuntza erabiltzea, are gehiago, epaileak epaituaren hitza edo argudioak ez ditu kontuan hartu.

Gauzak horrela, esan behar dugu erabat larria dela Frantziako Justizia Ministerioak euskal hiztunekiko duen jarrera arras baztertzailea, oinarritzko eskubide guztiak urratzen dituelako eta auzi batean nork bere burua defendatzeko duen eskubidea ere ukatu egiten duelako.

IRUZKIN OROKORRA

Behin eta berriz esan dugun bezala, hizkuntz eskubideak ez du behar besteko babesa nazioarteko estandarretan, hots, eskubide “gaztea” dela esan ohi da. Hala eta guztiz ere, hizkuntza bereizkeriak arbuatzen dituzte giza eskubideekin erlazionatutako deklarazio ia guztiek. Gureari dagokionez, Frantziako estatuko administrazioek diskriminazio garbia egiten dute euskal hiztunekiko, ikusezin bihurtu nahi baititu euskal hiztunak., nahiz eta hori lortzeko oinarritzko printzipio eta eskubide guztiak hautsiko dituen:

Nazio Batuen Erakundearen oinarritzko dokumentuak herritarren berdintasunari buruzko artikuluari ez dio erreparatzen:

Giza Eskubideen Deklarazio Unibertsala (1948)

7. art. Gizonenakume guztiak berdinak dira legearen aurrean eta denek dute, bereizkeriarik gabe, legeko babesa izateko eskubidea. Denek dute Deklarazio hau hausten duen edozein bereizkeriaren aurka eta bereizkeria horren eragileen aurka babes berbera izateko eskubidea.

Edota, gutxiengoaren eskubideak bermatzearen, artikulua propioa agertzen duen *Eskubide Zibil eta Politikoen Nazioartek Ituna*:

Pacto Internacional de Derechos Civiles y Políticos, 1966

Artículo 2
Cada uno de los Estados Partes en el presente Pacto se compromete a respetar y a garantizar a todos los individuos que se encuentren en su territorio y estén sujetos a su jurisdicción los derechos reconocidos en el presente Pacto, sin distinción alguna de raza, color, sexo, idioma, religión, opinión política o de otra índole, origen nacional o social, posición económica, nacimiento o cualquier otra condición social.

Artículo 14.
3. Durante el proceso, toda persona acusada de un delito tendrá derecho, en plena igualdad, a las siguientes garantías mínimas:
a) A ser informada sin demora, en un idioma que comprenda y en forma detallada, de la naturaleza y causas de la acusación formulada contra ella;

Artículo 27
En los Estados en que existan minorías étnicas, religiosas o lingüísticas, no se negará a las personas que pertenezcan a dichas minorías el derecho que les corresponde, en común con los demás miembros de su grupo, a tener su propia vida cultural, a profesar y practicar su propia religión y a emplear su propio idioma.

Pacte international relatif aux droits civils et politiques, 1966

Article 2
Les Etats parties au présent Pacte s'engagent à respecter et à garantir à tous les individus se trouvant sur leur territoire et relevant de leur compétence les droits reconnus dans le présent Pacte, sans distinction aucune, notamment de race, de couleur, de sexe, de langue, de religion, d'opinion politique ou de toute autre opinion, d'origine nationale ou sociale, de fortune, de naissance ou de toute autre situation.

Article 14
3. Toute personne accusée d'une infraction pénale a droit, en pleine égalité, au moins aux garanties suivantes:
a) A être informée, dans le plus court délai, dans une langue qu'elle comprend et de façon détaillée, de la nature et des motifs de l'accusation portée contre elle;

Article 27
Dans les Etats où il existe des minorités ethniques, religieuses ou linguistiques, les personnes appartenant à ces minorités ne peuvent être privées du droit d'avoir, en commun avec les autres membres de leur groupe, leur propre vie culturelle, de professer et de pratiquer leur propre religion, ou d'employer leur propre langue.

Gogoratu behar dugu Frantziako estatuak Eskubide Zibil eta Politikoen Nazioarteko Ituna sinatu zuenean, oharra egin zuela, hain zuzen ere, Frantziako estatuak gutxiengo nazionalik ez zegoela agertu zuen. Horren ondorioz, gutxiengorik ez dagoenez, ez dute horien eskubideez arduratu beharrik.

Hala eta guztiz ere, hizkuntza gutxiagotueta kideek beste herritarrekin izan behar duten berdintasuna bermatzeko ez da nahikoa diskriminazio-eza aitortzea. Hizkuntza gutxiagotueta hiztunen berdintasuna bermatzeko aipatu komunitatei eskubideen subjektuak izatea aitortu behar zaie, bai eta eskubide kolektiboak aitortu ere. Hori izango da berdintasunerantz abiatzeko bide bakarra.

Europako Kontseiluari dagokionez, Frantziako Estatuak aipatu egituraren parta da, beste 32 herrialderekin batera. Hortaz, erakunde horren estandarrek bete beharko lituzke, dudarik gabe. Hala ere, gogora dezagun Gutxiengo Nazionalen Babeserako Hitzarmen-markoa sinatu ere ez duela egin Frantziako Errepublikak. Egun, Europako Batasunera sartzeko dauden herrialdeei aipatu protokoloak sinatzeko gomendioa egiten zaion arren, Europako Batasuneko zein Kontseiluko aitzindarietako bat den Frantziako estatuak ez ditu sinatu edota berretsi.

Convenio -marco para la protección de las Minorías Nacionales, 1995

Artículo 4

1. Las Partes se comprometen a garantizar a las personas pertenecientes a minorías nacionales el derecho a la igualdad ante la Ley y a una protección igual por parte de la Ley. A este respecto, se prohibirá toda discriminación fundada sobre la pertenencia a una minoría nacional.

2. Las partes se comprometen a adoptar, cuando sea necesario, medidas adecuadas con el fin de promover, en todos los campos de la vida económica, social, política y cultural, una plena y efectiva igualdad entre las personas pertenecientes a una minoría nacional y las pertenecientes a la mayoría. A este respecto, tendrán debidamente en cuenta las condiciones específicas de las personas pertenecientes a las minorías nacionales.

3. Las medidas adoptadas de conformidad con el apartado 2 no se considerarán un acto de discriminación.

Convention -cadre pour la protection des minorités nationales, 1995

Article 4

1. Les Parties s'engagent à garantir à toute personne appartenant à une minorité nationale le droit à l'égalité devant la loi et à une égale protection de la loi. A cet égard, toute discrimination fondée sur l'appartenance à une minorité nationale est interdite.

2. Les Parties s'engagent à adopter, s'il y a lieu, des mesures adéquates en vue de promouvoir, dans tous les domaines de la vie économique, sociale, politique et culturelle, une égalité pleine et effective entre les personnes appartenant à une minorité nationale et celles appartenant à la majorité. Elles tiennent dûment compte, à cet égard, des conditions spécifiques des personnes appartenant à des minorités nationales.

3. Les mesures adoptées conformément au paragraphe 2 ne sont pas considérées comme un acte de discrimination.

Artículo 10

2. En las zonas geográficas habitadas tradicionalmente o en número considerable por personas pertenecientes a minorías nacionales, cuando estas personas lo soliciten y dicha solicitud corresponda a una necesidad real, las Partes se esforzarán por asegurar, en la medida de lo posible, unas condiciones que permitan la utilización de la lengua minoritaria en las relaciones entre esas personas y las autoridades administrativas.

Article 10

2. Dans les aires géographiques d'implantation substantielle ou traditionnelle des personnes appartenant à des minorités nationales, lorsque ces personnes en font la demande et que celle-ci répond à un besoin réel, les Parties s'efforceront d'assurer, dans la mesure du possible, des conditions qui permettent d'utiliser la langue minoritaire dans les rapports entre ces personnes et les autorités administratives.

Edota Giza Eskubideen eta Oinarrizko Askatasunen Babeserako Hitzarmena:

Convenio Europeo para la Protección de los Derechos Humanos y Libertades Fundamentales, 1950

Artículo 14. Prohibición de discriminación

El goce de los derechos y libertades reconocidos en el presente Convenio ha de ser asegurado sin distinción alguna, especialmente por razones de sexo, raza, color, lengua, religión, opiniones políticas u otras, origen nacional o social, pertenencia a una minoría nacional, fortuna, nacimiento o cualquier otra situación.

Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales (1950)

Article 14 – Interdiction de discrimination

La jouissance des droits et libertés reconnus dans la présente Convention doit être assurée, sans distinction aucune, fondée notamment sur le sexe, la race, la couleur, la langue, la religion, les opinions politiques ou toutes autres opinions, l'origine nationale ou sociale, l'appartenance à une minorité nationale, la fortune, la naissance ou toute autre situation.

Bestalde, Europako Kontseiluko estandarren inguruari loturik, Erregio edo Gutxiengo Hizkuntzen Europako Itunari buruzko aipamena egin beharko dugu. Oraingoan ere, Frantziako Estatuak ez du ezelango konpromisorik hartu, alegia, Ituna ez du berretsi. Horrek nahiko argi islatzen du hizkuntza gutxiagotueta herritarren eskubideak bermatzeko aurrerapausorik emateko prest ez dagoela.

Erregio edo Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna, 1992
9. artikulua. Justizia

1. Jarraian zehazten diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun-kopurua duten agintari judizialen barrutiei dagokienez, z enbait konpromiso hartu dituzte aldeek, hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, eta baldintza batekin, alegia, paragrafo honek eskaintzen dituen aukerez baliatzeak ez dezala epaileak hartu justizia ondo administratzeko oztopotzat. Hauek dira konpromisoak:

a- Prozesu penaletan:

- i) jurisdikzio-organismoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzan gara dezatela ezartzea; eta/edo
- ii) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzan hitz egiteko eskubidea bermatzea akusatuari; eta/edo
- iii) errekerimenduak edo frogak, idatzizkoak zein ahozkoak, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza batean formulatuta egote hutsagatik onartezinak ez izatea ezartzea; eta/edo
- iv) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza horietan ematea, hala eskatuz gero, prozedura judizial bati lotutako egintzak, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilita, eta interesatuei inolako gastugehigarrikeragin gabe.

b- prozesu zibiletan

- i) jurisdikzio-organismoek, aldeetako batek eskatuta, prozesua eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzan gara dezatela ezartzea; eta/edo
- ii) Alde bat auzitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela eta gastu osagarriei aurre egin behar izan gabe; eta/edo
- iii) dokumentuak eta frogak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza aurkeztea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilita

c- administrazio-arloan eskudunak diren jurisdikzioen aurreko prozesuetan:

- i) jurisdikzioek, auzibidean parte hartzen duen aldeetako batek eskatuta, prozesua eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzan gara dezatela ezartzea; eta/edo
- ii) alde bat epaitegi baten aurrean bertaratu behar denean, bere eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzan hitz egitea baimentzea alde horri, hori dela eta gastu osagarriei aurre egin behar izan gabe; eta/edo
- iii) dokumentuak eta frogak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzan sortzea baimentzea, beharrezkoa bada interpreteak eta itzultzaileak erabilita;

Erregio edo Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna, 1992
10. artikulua. Administrazio-eko agintariak eta zerbitzu publikoak

2. Jarraian zehazten diren neurriak justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun-kopurua duten lurraldeetako toki eta eskualde mailako agintariak dagokienez, ondokoak baimendu eta/edo sustatzeko konpromisoa hartu dute aldeek:

a) eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera eskualde edo toki mailako administrazioan;

3.3.3. Eremu pribatuko kexen azterketa kualitatiboa

Kexa kopurua: 257

Izaera: Gehien-gehienek ez dute lege urraketa izaerarik. Hala ere, bada legezko zenbait helduleku, hala nola, 10/1982 Euskararen Legearen 11. artikulua, garraio publikoei dagokiena edo 86/1997 Dekretua, elkarte publiko zein zuzenbide pribatuko erakundeei buruz dioena, biak Euskal Autonomia Erkidegorako; edo Estatu espainiarrean aseguruaren kontratuak arautzen dituen 30/1995 Legea. Abenduaren 23an Eusko Legebiltzarrek Kontsumitzaileen Legea onartu zuen. Lege hau 2004an jarriko da indarrean, Agintaritzaren Aldizkarian argitaratu ondoren, eta dena den, progresibitatearen printzipioaren arabera, bere baitan dituen aginduak ez dira indarrean jarriko aginduon eragin esparruak erreglamendu bidez arautu arte. Beraz, 2004an zehar jakinen dugu kontsumitzaileen eskubideak zein neurritan eta zein epetan babesten dituen EAEko lege berri honek

Puntualtasuna/sistematikotasuna: Nagusiki erabilera idatziaren inguruko kexak dira eta sistematikotasun zantzuak agertzen ditu. Ahozko erabilera publikoari dagozkion batzuetan ere badagertza zantzuok. (146/2003)

Larritasuna: Jaso den kexa kopuruak, horien arloek bai eta herrialde banaketak ere argi agertzen dute Euskal Herrian eremu pribatuan euskal hiztunei kontsumitzaile gisa ez zaiela inolako eskubiderik bermatzen. Larritasun berezikoak lirateke gainera euskara bazter uzten duten gaztelania/ingeleza elebitasunaren ereduak (173/2003, 378/2003), herritarrek euskaraz nahi izan arren erdaraz hitz egitera behartzeko saioak telebistetan (484/2003, 687/2003), ikastaro eskaintzarik eza edo hutsaren hurrena (263/2003, 471/2003), edota aurrekoarekiko atzerakada dakarten egoerak orokorrean (373/2003, 401/2003) eta euskaraz egiteagatik txarto hartuta izateko egoerak (137/2003, 177/2003)

Iruzkina: Ikusi dugun bezala, eremu pribatuan herritarrek helarazitako kexa gehienetan ez da egungo zuzenbide positiboaren arabera lege urraketarik gertatu. Euskal Herrian, arlo ekonomikoa (zerbitzu pribatuen arloa), hizkuntz eskubideei dagokienez, arras gutxi araututa dago. Halaberean, nazioarteko araudiak ere ezer gutxi aipatzen du horri buruz (ikusi horretarako Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Itunaren 13. artikulua). Aldiz, beste administrazio batzuek (Québec, Katalunia eta Belgikak, adibidez) beren hizkuntz komunitateen eskubideak eremu pribatuan ere arauturik dituzte.

Hala ere, jasotako kasu andanak agertu bezala, herritarren aldetik arlo pribatuaren inguruko kexek —zerbitzua euskaraz jaso ezin izateagatik— eta txalotze edo nabarmentze positiboak —erakunde pribatuek zerbitzua euskaraz emateagatik— adierazten dute herritarrek oso sentibera direla eremu pribatu honekiko, esan nahi baita, eremu horretan euren hizkuntzaz zerbitzua hartzeko aukeraren inguruan. Beraz, Euskal Herrian, arlo ekonomikoan orokorrean, zerbitzuak euskaraz jaso ahal izateko eskubidea, kontsumitzaile gisa bertako hizkuntzan atenditua izateko eskubidea, bermatua izateko eskaera izan bada. Baina esan bezala, eskubide horiek egun ez daude oraindik garatuta. 2004 urtean zehar, Kontsumitzaileen Legeak agintzen duen hizkuntz eskubideen babesean, eta progresibitatearen aitzakipean atzerapen zuriezina gertatzen ez badira, legearen bermea izaten hasiko dira eskubide hauek EAEn.

Kexa asko dira denden, merkataritza gunen handien eta zerbitzu pribatuaren publikitatearen ingurukoak, gaztelania hutsean egiten dutelako (389/2003, 427/2003, 558/2003, 569/2003, 684/2003,...) . Dokumentazio idatzia aitatu duten kexen artean aseguru etxeei kontratatutako aseguruaren polizen ingurukoak dira, agian, larrienak (550/2003, 620/2003)

Ondokoak dira kontuan hartu beharreko arauak eta betetzen ez direnak:

10/1982 Oinarrizko Legea, azaroaren 24koa, euskararen erabilera arauzkotzekoa.

11. art. Euskal herriatik abiatzen diren herrigarraiozko zerbitzu guztietan, jendearentzako iragarkiak, mezuak eta adierazpenak euskaraz eta gaztelaniaz egingo dira.

Erregioetako edo Gutxiengoaren Hizkuntzen Europako Ituna, 1992

13. art

1. Ekonomia- eta gizarte-jarduerei dagokienez, aldeek ondoko konpromisoak hartu dituzte, herrialde osorako:
 - a) beren legedietatik kanpo uztea ekonomia- eta gizarte-bizitzari buruzko dokumentuetan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzeko aukera, arrazoi justifikagarririk gabe, debekatzen edo mugatzen duen xedapen oro, batez ere lan-kontratu eta dokumentu teknikoetan, esaterako, produktuak edo ekipamenduak erabiltzeko jarraibideetan.
 - c) enpresen barne-araudietan eta egintza pribatuaren eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera baztertu edo mugatzen duen ezein klausula sartzea debekatzea, gutxienez hizkuntza bera hitz egiten dutenen artean;

- d) ekonomia- eta gizarte-jardueretan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera ahultzeko asmoa duten praktiken aurka egitea;
2. Ekonomia- eta gizarte-jardueri dagokienez, aldeek zenbait konpromisoa hartu dituzte, agintari publikoek eskumena duten neurrian, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen diren lurralderako, eta hori posiblea den neurrian. Konpromisoak hauek dira:
 - a) finantza eta banaka arloetako arautegien bidez definitzea, merkataritzako erabilerarekin bateragarriak diren baldintzetan, ordainketa- aginduak (txekek, truke-letrak, etab.) edo beste finantza-agiri batzuek idazterakoan eskualde mailako edo gutxiengoaren hizkuntzak erabiltzeko aukera ematen duten modalitateak, edo, horrelakorik ezean, prozesu hori martxan jarri dela zaintzea;
 - b) zuzenean beren kontrolaren menpe dauden (sektore publikoa) ekonomia- eta gizarte-sektoreetan, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera sustatzeko ekintzak egitea;
 - c) ospitale, zaharren egoitza edo bestelako gizarte- ekipamenduetan, horietara osasuna, adina edo beste arrazoi batzuk direla- eta joan behar izan duten eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hitzunei beren hizkuntzan hartu eta artatzeko aukera eskainiko dietela zaintzea;
 - d) modalitate egokiak erabilita, segurtasun- kontsignak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere erredaktatuta egongo direla zaintzea;
 - e) agintari eskudunek kontsumitzaileen eskubidei buruz eskainitako informazioak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan ere erabilgarri bilakatzea;

Ley 30/1995, de 8 de noviembre, de Ordenación y Supervisión de los Seguros Privados

8. art. La póliza del contrato debe estar redactada en todo caso en castellano y, si el tomador del seguro lo solicita, en otra lengua
- (6. xedapen gehigarriak aldatuta)

86/1997 dekretua, apirilaren 15ekoa, Euskal Autonomia Elkartearen herri-administrazioetako euskararen erabilera normalizatzeko prozesuaren arautuko duena

18. art. d) Kontratazio- arloan erabiliko diren neurriak; batez ere, hirugarren batzuek herritarrekin harreman zuzena duten zerbitzu publikoak eskaintzen dituztenean, dagokion administrazioak berak bete behar lituzkeen antzeko hizkuntz baldintzak bermatu daitezkeen.

4. xedapen

gehigarria

1. Euskal Autonomia Elkarteko herri-administrazioei lotuta egonik zerbitzu publikoak eskaintzen dituzten elkarte publiko zein zuzenbide pribatuko erakunde publikoek, nahita nahiez euskara eta gaztelaniaren erabilera bermatu beharko dute herritarrekin harreman zuzenak dituzten zerbitzuetan.
2. Helburu hori betetzeko, elkarte publiko zein zuzenbide pribatuko erakunde publiko horiek, Dekretu honetan ezarritako irizpideak erabilia, erakundeetako bakoitzean ezarri beharreko helburuak zein izango diren aztertu eta helburu horiek benetan bete daitezzen hartu beharreko neurriak hartuko dituzte. Ondoren, Hizkuntza Politikarako Sailordetzari emango diote horren berri, Dekretu honen 7. atalean ezarritakoari jarraituz.

4. 2002 urteko azterketa berezituaren jarraipena

- 4.1. Hizkuntz eskubideak osasun arloan Hego Euskal Herrian
- 4.2. Ikusmen arazoak dituzten herritarren hizkuntz eskubideen egoera
- 4.3. Euskaraz mintzatzeko eskubidea eta adierazpen askatasuna Espainiako estatuko espetxeetan
- 4.4. Nafarroako Unibertsitate Publikoa eta hizkuntz eskubideak

4. 2002 urteko azterketa berezituen jarraipena

4.1. Hizkuntz eskubideak Euskal Autonomia Erkidegoan

2003 urtean arlo honetan agitu den albiste nagusia euskararen erabilera Osakidetzan normalizatzeko 67/2003 dekretuaren argitalpena izan da.

Behatokiak aipatu dekretuaren azterketa egin du hiru oinarriotan jarriarik:

- Dekretuaren testua
- Dekretuaren testuko pasarte zalantzazkoei buruz egindako itaunketari Osasun Sailburuak Behatokiari zuzendutako zehaztapenak
- Dekretuan oinarritutako Euskara Planaren Gidaliburuaren 1. Zirriborroa
- Behatokiaren eskabideari jarraituz aipatu dekretua eta beronen garapenezko planaren gauzatzeari buruz sindikatuak helarazitako iritzi eta albisteak: Iritzia Osakidetzan ordezkaritza duten sindikatu guztiei eskatu zaien arren, LAB sindikatuaren erantzuna baino ez dugu jaso Behatokian.

Hauek dira azterketa honen ondorio azpimarragarrienak:

Epeak. Dekretuak ez du, arautu behar duen planaren hasiera data ipini edo mugatzen. Planaren iraupena zehazten da, baina ez ordeza plana noiz hasiko den.

Haatik, Dekretuan oinarritzen den Euskara Planaren Gidaliburuaren 1. Zirriborroak badakar kronograma bat, eta horren arabera Euskara Plana abiarazteko aurreikusten den data 2004ko Iraila da. 2003ko urte amaieran, Euskara Planaren lanak aipatu kronogramako aurreikuspenekiko ia bi hilabete aurreratuta zihoazen, baina 2004ko maiatzaren hasieran izandako bileran Osakidetza jakinarazi berri die sindikatuak prozesua motel doala eta gutxienez hiru hilabetezko atzerapena gertatuko dela.

Hizkuntz perfilen derrigortasun datei dagokienez, zero eta sei urte bitartekoak izango dira planaren eraginpean daudenentzat. Honek esan nahi du lanpostuaren hizkuntz eskakizuna betetzen dela batzuk 2004ko Irailean erakutsi beharko dutela (kronogramaren arabera), beste multzo batek 2006ko Irailean eta besteak 2007ko Irailean. Azkenik, “hasiko da” formulapean daudenak 2010eko Iraila arte izango dute hizkuntza eskakizuna betetzen dutela erakusteko epea.

Helburuak. Zerbitzuak euskaraz eskaini ahal izatea gradualki lurralde eta adin talde euskaldunenetik hasita. Honela, euskaldunak %45 baino gehiago diren herrietan, 2010 urtean euskaraz eskaini ahal izan beharko dira honako zerbitzuak, hots, bezeroen harrera eta pediatria zerbitzua lehen mailako atentzioran (kontsultategi, osasun zentro, anbulategi etengabeko atentzio gune eta emergentziako unitateak), bezeroaren harrera atentzio espezializatuan eta atentzio espezializatutako pediatria. Eskaintza maila hau izango da halaber euskaldunak %45 baino gutxiago izan arren 30.000 biztanle baino gehiago dituen herrietan.

Lehen mailako atentzioko medikuntza orokorrari dagokionez, hau euskaraz eman behar ahal izango da euskaldunak gutxienez %70 diren herrietan, eta %45-70 diren herrietan berriz, 2010erako zerbitzua euskaraz ematen "hasiko da", zehaztasun edo konpromiso handiagorik gabe. "Hasiko da" erabiltzen da halaber Ospitaletako Urgentziak eta Erizantza Unitateetan. Gainerako unitateentzako (atentzio espezializatuko medikuntza esate baterako) ez da helbururik planteatzen.

Euskaldunak %45 baino gutxiago diren 30.000 biztanle baino gutxiagoko herrietan harrera euskaraz eskaini ahal izatea da helburu bakarra 2010 arte.

Orokorrean, helburuak EAEko administrazioaren euskalduntzean erabili ohi den irizpide berdinarekin ezarri dira, alegia, eskualde bakoitzeko euskaldun kopuruaren arabera.

Irizpide hau Administrazioaren premien aldetik arrazoizkoa eta ulergarria bada ere, ezin da behingozkotzat baino onartu hizkuntz eskubideen ikuspuntutik. Elbarriak %1 baldin badira eraikuntza publikoen %1ean lubetak egitea ez da elbarrien irismen eskubideak aintzat hartzea. Euskaldunak %45 diren lekuan zerbitzuen %45a edo %50a euskaraz ematea ez da euskaldunen eskubideak errespetatzea. Arrazoizkoa izan daiteke lehen plan batean helburuak finkatzeko irizpide gisa, baina ez da hurrengo planetarako muga bihurtu behar.

Erresistentzia. SATSE erizainen sindikatuak helegitea tartekatu dio Dekretuari hizkuntz perfilak bakarrik ez baina lanpostu perfil osoak definitu behar direla argudiatuz. Bildu ahal izan dugun informazioaren arabera Osakidetzak ez du helegite hau Euskara Planaren ezarpena atzeratzeko aitzakiatzat hartu. Aitzitik, balizko kontrako epai batek atzerapenik eragin ez dezan, SATSEren errekurtsioan argudiatzen den gabezia 2004ko Maiatzean zuzenduta egoteko neurriak hartu ditu. Azken orduko albisteek diotenez lanpostuen definizio berria sindikatuarekin adosteko bilerek huts egin ondoren dekretu bidez onartuko da.

Errekurtsio hau une honetan bakarra bada ere, aurrerantzean gehiago egon daitezke. 2004ko lehen erdian erabaki beharko dira banan

bana hizkuntz eskakizunak, eta hori izango da aldi kritikoa. Une honetan ez dago garbi zenbait sindikatuk hizkuntz eskakizunen aurkako aurrez aurreko jarrera ez ote duten hartuko. Dena den langileen aldetik sumatzen den jarrera nabarmenena ez da planaren aurka egitea, inoiz baino ugariago euskara ikasten jardutea baino.

Hizkuntz Eskubideak. Dekretuaren filosofia azaltzen duen atariko luzean ez dago hizkuntz eskubideen aipamen bakar bat ere. Harmonia, hurbiltasun animikoa, pazientearekiko komunikazioaren kalitatea eta enpatia, bezeroen ongi atenditzea, baliabide mugatuak arrazionaltasunez administratzea, baliabideok erarik egokienean erabiltzea, elebidunen kopurua kontuan hartu beharra eta gizartearen aldetik behar adinako adostasuna eta onarpena erdietsi behar diren zentzunezko aipamenen ondoren herritarren hizkuntza eskubideen aipamen ezaren hutsunea sumatzen dugu.

Euskara Planaren Gidaliburuaren 1. Zirriborroaren Sarrerak berriz hizkuntza eskubideak bitan aipatzen ditu. Beraz, epeen kasuan bezala esango dugu, Dekretuan bertan ez dagoela, eta bai ordea ondorengo Gidaliburuaren 1. Zirriborroan.

Aipatu Gidaliburuko 3.3.4. EUSKARA ERABILTZEKO JARRAIBIDEAK atalean ageri diren irizpideak onesgarriak dira hizkuntz eskubideen ikuspuntutik. Azpimarragarria da bere ez ohiko argitasuna eta zehaztasunagatik Jarraibide Orokorretako d) azpiatalak dioena: **Hiritarrak** Osakidetzako enplegatu bati euskaraz egin eta horrek euskaraz ez badaki, enplegatuak beste enplegatu elebidun baten laguntza eskatuko du, ahal izanez gero eta ohiko atentzio sanitarioa oztopatu barik. Enplegatu publikoak euskaraz ez badaki, horixe emango dio jakitera atentzioa hizkuntza horretan eskatzen duen hiritarrari.

"Por favor, espere un momento, siento no poder atenderle"

Eta, berehala, enplegatu euskaldunen baten bila joango da.

Kontratu bidezko zerbitzuetan (Ospitaletako estalaritza esate baterako), euskara erabiltzeko jarraibideak ez betetzea ahozko nahiz idatzizko komunikazioetan, kontratua eten ahal izateko arrazoitzat jotzen da.

Erabiltzaile euskaldun batek berez dagokion zentroan euskarazko atentzio medikorik aurkituko ez balu, beste zentro batera mugitzeko aukera izango du.

Lan Hizkuntza. Dekretuak euskara zerbitzu hizkuntza gisa bermatzea planteatzen du, baina lan-hizkuntza bilakatzeko urratsik ez du ematen. Atarikoak dioenez:

“Osasun Zerbitzuak euskara zerbitzu-hizkuntza gisa bermatzera bideratu nahi du bere ahalegina, nahiz eta ez duen baztertzeko aukerarik egonez gero, haietaz baliatzea lan-hizkuntza ere izan dadin”.

Euskaraz lan egiteko zenbaterainoko aukera izango den ez da oso garbi arautzen, eta dekretuan zehar elkarren aurkakako xedapenak aurki daitezke ondoz ondo:

“Unitate administratibo elebidunetan, euskara, zerbitzu hizkuntza izateaz gain lan hizkuntza ere izango da.”

Baina unitateotan erdaldun elebakarrik ere izango dela kontuan hartuta, beldur gara goikoaren mugagarri ez ote den izango honakoa:

“Asistentziaren jarduerari eusten dioten dokumentuetan hizkuntza ofizialak erabiltzeko moduari dagokionez, beti ere idatziko da asistentzia normaltasunez emateko bidea bermatuta”.

Dena den erdaldunak oztopo gaindiezina ez bihurtzeko neurriak ere aurreikusten dira:

“Horrenbestez neurri osagarritzat itzulpena erabiliko da, hizkuntza erabileraren jarraibideak hobeto betetzeko eta, horrela, hori euskara laneko hizkuntzatzat erabiltzeko oztopoa ez izateko.”

Euskara Maila. 2. Hizkuntza Eskakizuna ezartzen da modu orokorrean administratiboak ez diren atal guztietan. Maila honen egokitasuna zalantzazkoa da atentzioa emateaz ari bagara, eta argi eta garbi eskasa euskaraz lan hizkuntzatzat erabiltzeaz ari bagara. Etorkizunean eskakizun maila zorrozteko aukera ez da aipatzen.

Salbuetsiak. 45 urtetik gora dituztenak salbuetsiak egongo dira hala nahi izanez gero. Baita ere euskara ikasteko zailtasun ageriak dituztenak. Salbuetsitakoek jabetzapean duten lanpostuan jarrai dezakete. Ez dago garbi nola jokatu den salbuetsiak Osakidetza euskalduntzeko oztopo bihurtu ez daitezen. Izan ere, jokabide bakarra baino, tokian tokiko irtenbideak aurkitzea hobesten da.

Une honetan ez dakigu Dekretuak eta Gidaliburuak salbuetsien kasuan uzten dituzten zalantzek zer asmo ezkututzen duten. Izan ere, salbuestea eskatzea komeni ote den galdetu duten langileek era guztietako

erantzunak jaso baitituzte erakundeko bitarteko agintariengandik: Batzuk salbuespena eskatzeko aholkatu dute eta beste batzuk berriz euskara ikasteko. Ez dakigu kontraesan hauen sorburua zein den, alegia, Zuzendaritzaren irizpide falta ala Zuzendaritzaren irizpideak zapuzteko batzuen saioa, bigarren honi sinesgarriago baderitzogu ere.

Datozen asteetan jakingo da zenbat diren salbuespena eskatutakoak, baina hori datorren urteko txostenean baino ezingo dugu jaso.

Kontrola. Planak ebaluazio eta kontrol neurriak aurreikusten ditu. Hirugarren urtean lehena eta seigarrenean azken eta erabatekoa. Ofizialak diren kontrol hauetatik aparte etengabeko ebaluazioa egitea aurreikusten da, eta lan horretarako arduradun bat izendatzea. Ez da zehazten lan honetarako giza baliabide gehiago esleitzen denik, lanaren tamainak horrela eskatuko duela ematen badu ere.

Konklusio modura zera esango genuke,

Plana 15 urteko atzerapenez iristen da, eta 2002n ekintza burutuen politika erabiliz 1.800 langile iruzurraren mugan atzeko atetik sartuta gero.

Dekretuan nabari diren boluntarismoa eta zehaztasun falta haren ondorengo Gidaliburuaren 1. Zirriborroan zuzenduta daude neurri handian, “apurka-apurka” eta “arian-arian” bezalako esamoldeak ia erabat ezkututzen direlarik. Dekretuko Hizkuntz eskubideen aipamen ezaren akatsa ere Gidaliburuaren 1. Zirriborroan zuzenduta dago.

Plana landuta dago. Atalez atal egiten dira azterketak eta eman beharreko urratsak eta epeak zehatz-mehatz azaltzen dira. Oso garrantzitsua deritzogu honi.

Plana aurrera eramateko benetako borondatea dago. Bidean oztopo ugari eta indartsuak ageri daitezkeela kontuan hartuz, Behatokiak hurbiletik jarraitu beharko dio planaren garapenari, borondate hori ahal ez dadin behatuz eta oztopoak eraisten ahal duen neurrian lagunduz.

2004 izango da Planaren garapenerako gako-urtea.

Plan honen oinarrian zera dago, Osakidetza langile euskaldunak eta erabiltzaile euskaldunak uztartzeko ahalegina. Neurri batean, Osakidetza euskalduntzeko baino, Osakidetza baliabide euskaldunak euskarazko atentzio eskariari egokitzeko saio mugatua da. Irizpide hori arrazionaltasun administratiboaren ikuspuntu tik borobila izanik ere, lehen urrats moduan baino ez daiteke onetsi hizkuntz eskubideen ikuspuntutik. Plan hau amaitu eta gero plan gehiago egin beharko dira helburu osoagoak plazaratzeko. Honen ondorengo plan berrien xedatzea eta oraingo helburuak

euskararen normalizazio orokorraren arabera egokitzea aipatzen dira Dekretuan.

4.2. Ikusmen arazoak dituzten herritarren hizkuntz eskubideen egoera

AURREKARIAK

2002 urtean Behatokiak bereziki erreparatu zion ikusmen arazoak dituzten herritarren hizkuntz eskubideen egoerari, bai eta azterketa berezitua prestatu ere. 2003 urtean zeharitsu euskaldunen kexa berriak jaso ez diren arren, Behatokiak 2002 urtean agertutako kexen jarraipen zuzen eta estua egin du eta, zoritxarrez, aurrerapausorik eman ez dela egiaztatu ahal izan du.

Idatzizko kulturarako sarbidea ohiko bideetatik egin behar denean, itsuek eta ikusmen urritasuna duten herritarrek arazo handiak dituzte. Eguneroko jarduerak diren aldizkari edo eleberri baten irakurtzeak dimentsio berezia hartzen du herritar hauentzat.

Irigarritasun hori erdiestearren, edozein lan braille sistemara edo soinu bidezko grabaziora (entzunezko liburua) transkribatu ahal izateko eta hedatzeko beharrezkoak dira hainbat zerbitzu eta baliabide.

ESPEDIENTE BERRIAK

2003 urteko apiril-maiatzean herritarrek Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoarengana jo zuten, kolektibo horretako herritarrek .

Jaurlaritza Kontseiluak, Kultura sailburuaren proposamenez, 2002ko abenduaren 30ean ONCE erakundeari dirulaguntza berezia ematea erabaki zuen, euskarazko liburuen grabazioa egiteko. Dirulaguntza hori baliatuz, ONCE erakundeak euskarazko liburuen grabazioa egin du eta jarraitu du egiten, baina ez du liburu bat ere Braille sisteman jarri. Sistema horretan jarri diren liburuak testu-liburuak izan dira, Eusko Jaurlaritzak bidalitako baliabide informatikoak erabiliz.

Hala ere, arazoak bere horretan dirau, izan ere, 2003 urtean zehar ez da testu-liburuaz beste libururik argitaratu Braille sistemaren bidez.

2001 urtearen amaieran, ONCE erakundearen bibliografia-fondoan 11.300 liburutik gora zegoen eta horietako bat bera ere ez euskaraz. 2002 urtean zehar 725 liburu argitaratu zituzten braillez eta horietako bat ere ez dago euskaraz.

2002 urteko txostenean oso datu bitxia agertu genuen itsu euskaldunen hizkuntz eskubideen egoeraren gordintasuna agertzeko, hain zuzen ere, Bernardo Atxaga euskal idazlearen Obabakoak liburua brailletteraturik irakur daiteke gaztelaniaz zein katalanez; ez, ordea, euskaraz, hots, jatorrizko bertsioan.

Egoeraren gordintasuna islatzeko daturik ere badugu aurten, izan ere, 2003 urtean Unai Elorriaga idazle euskaldunaren SPraiko tranbia eleberriaren gaztelaniazko itzulpenaren grabazioa eskuragarri jarri dute, ez, ordea, euskarazkoa.

BALORAZIOA

2003 urte osoak aurrera egin duen arren, itsuek euskaraz irakurtzeko duten eskubideak bere horretan dirau. Urte osoan zehar ez da inolako aldaketarik egon, nahiz eta ikusmen arazok dituzten herritarren hainbat kidek beren egoera gizarteratu duten, bai eta zein bait administrazio eta instituzioren aurrean azaldu ere.

Herritar guztiek dituzte hizkuntz eskubideak aitortuta, eta urritasun fisiko bat izatea ez da inola ere eskubide horiek ez bermatzeko zioa.

Jakin badakigu, urritasun fisikoren bat duten herritarren eskubideak bermatzeko, administrazioak neurri berezituagoak edo zehatzagoak hartu behar dituela. Hori egin ezean, herritarren arteko berdintasun-printzipioa hautsiko litzateke eta herritarren artean bereizkeria sortuko litzateke, are gehiago, urritasun fisikoren bat duten herritarrei eskubideen urraketa sistematikoa izango lukete, hain zuzen ere, elbarritasunaren ondorioz eraginda.

2003 urtea Europar Pertsona Ezinduen Urtea izan da. Arrazoi hori medio, hainbat proiektu bideratu dira ezintasun edo urritasunak dituzten pertsonak ohiko bizitzan integratzeko. 2003 urteari izen hori esleitzeak ez du eragin Euskal Herriko itsuen hizkuntz eskubideen egoeran, eta 2003ko abenduaren 31n, itsu euskaldunek ezin zuten braille sisteman irakurri, 2002ko abenduaren 31n bezalaxe.

Hego Euskal Herrian euskararen erabilera arautzeko edota sustatzeko neurri zein legeak herritar guztiei aplikatu beharrekoak dira, eta ezin da bereizketarik izan herritarrek elbarritasun edo urritasun fisikorik badute ere.

Besteak beste, Euskal Autonomia-Erkidegoari dagokionez, 20/1997 Legeak, pertsona elbarrituen irisgarritasuna sustatzeko neurriak zehaztu

zituen eta komunikaziorako sistemetan egokiak diren baliabide teknikoak ezartzearen beharra agertu zen. Behatokira helarazitako kexei dagokie nez, 2003 urtean zehar ez da inolako aurrerapausorik eman ikusmen arazoak dituzten herritarrei euskarazko literatura helarazteko.

20/1997 Legea, abenduaren 4koa, Irisgarritasuna sustatzekoa

6. Komunikazio-sistemako irisgarritasunari buruzko oherdapen orokorrak.
 1. Komunikaziorako sistemak herritar guztiei izango zaizkie irisgarri, lege honetan eta berau garatzen duten arauetan oherdandakoaren arabera.
 2. Komunikaziorako sistemetan egokiak diren baliabide teknikoak ezartzen direla bermatuko dute herri-administrazioek, herritar guztiei eta, batez ere, komunikazioan zailtasunak dituztenei, komunikaziorako duten eskubidea bermatzeko.

Hala ere, nazioarteko hainbat deklaraziok eta legeak egiten diote aipamen urritasun fisikoren bat duten herritarren eskubideen aitortzari, besteak beste:

Nazio Batuen Erakundearen 48/46 Ebazpena:

Resolución 48/46 aprobada por la Asamblea General de las Naciones Unidas. Normas Uniformes sobre la igualdad de oportunidades para las personas con discapacidad (1994)

10. CULTURA

3. Los Estados deben iniciar el desarrollo y la utilización de medios técnicos especiales para que la literatura, las películas cinematográficas y el teatro sean accesibles a las personas con discapacidad.

Résolu tion 48/96 adoptée par l'Assemblée Générale des Nation Unies. Règles pour l'égalisation des chances des handicapés (1994)

10. CULTURE

3. Les États devraient prendre des dispositions spéciales pour rendre la littérature, le cinéma et le théâtre accessibles aux handicapés.

Europako Kontseiluko Langileen Oinarrizko Eskubide Sozialen Kartak ere elbarrituen gizarteratzeko neurrien beharra agertzen du. Kontuan izan behar dugu, pertsona guztiak garelako eskubide horien jabe, eta ondorioz, administrazioak ekinbide edo neurri bereziak hartu beharko dituela herritarren eskubideen arteko bereizkeriarik egon ez dadin. Herritarren elbarritasuna ezin izan daiteke hiritar guztiok aitortuta ditugun eskubideak urratzeko arrazoia.

Europako Batasuneko Langileen Oinarrizko Eskubide Sozialen Karta

Carta Comunitaria de los Derechos Sociales Fundamentales de los Trabajadores, 1989

Charte communautaire des droits sociaux fondamentaux des travailleurs, 1989

Artículo 26

Todos los minusválidos, cualquiera sea el origen de su minusvalía, deben poder beneficiarse de medidas adicionales concretas dirigidas a favorecer su integración profesional y social.

Article 26

Toute personne handicapée, quelles que soient l'origine et la nature de son handicap, doit pouvoir bénéficier de mesures additionnelles concrètes en visant à favoriser son intégration professionnelle et sociale.

**4.3. Euskaraz mintzatzeko eskubidea eta adierazpen askatasuna
Espainiako estatuko espetxeetan****Aurrekariak**

Hizkuntz Eskubideen Behatokiak 2002 urtean kudeatutako 965/2002 kexak Madrileko Entzutegi Probintzialeko 5. sekzioak 2002ko irailaren 17an emandako 2335/2002 Autoa zuen zio, hain zuzen ere, preso zegoen herritar euskaldun batek aurkeztutako kexa-helegitea atzera bota zuena.

Aipatu herritarrari telefonozko komunikazioak euskaraz egitea ukatu zioten, hau da, arlo pribatuan eta intimoan euskaraz mintzatzeko eskubidea. 2002 urteko txostenean azpimarratu bezala, horrelako kasuetan ez gara ari botere publikoekiko harremanak herritarrak aukeraturiko hizkuntza burutzeko eskubideaz, baizik eta bizitza pribatuan herritarrak berak aukeraturiko hizkuntzan jarduteko eskubideaz.

2003 urteko espediente berriak

2003 urtean Alacanteko Villenako espetxean dagoen beste preso euskaldun batek antzeko debekua agertzen zuen ebazpena jaso du (555/2003), eta egun, hainbat dira halako ebazpenik jaso ez arren, debeku horren mende dauden herritarrak, besteak beste, Kordobako Alcolea espetxean edota Huelvan.

Bestalde, aipagarria da euskaraz hitz egiteko debekua ez dela mugatu senide edota lagunekiko harremanetara. Aitzitik, 721/2003 espedienteak agertzen duen bezala, Madrileko Herrialde Epaitegiko Francisco Javier Vicente Morante epaileak debekua ezarri zion preso euskaldun bati konfiantzazko medikuarekin euskaraz hitz egiteko eskubideari. Harrigarria ere bada, aipatu epaiak agertzen duen oinarria, hain zuzen ere, bi eskubide elkarren baztertzailerik agertzen ditu: herritarrak intimitaterako duen eskubidea eta Administrazioak segurtasuna mantentzeko duen eskubide-betebeharra:

“que la autorización para la consulta estaba sujeta a medidas de seguridad era algo que conocía perfectamente la interna y carecería de lógica, que si tiene que estar presente el facultativo del Centro, la conversación entre médico-paciente se realizara en euskera, pues la medida perdería toda su eficacia. Pero es que además, estima este Tribunal, que si se produjera colisión entre el derecho a la intimidad de la interna y el Derecho-deber

de la Administración Penitenciaria de preservar la seguridad, prevalecería este último...”

Horren aurrean, adierazi behar dugu epaiak herritarraren eskubidea ez duela kontuan hartu, hain zuzen ere, herritar orok zeinek bere hizkuntza propioan hitz egiteko duen eskubidea Halaber, eskubideen arteko mailaketa agertzen du, elkarren baztertzaila bailiran. Eskubideak ezin izan daitezke elkarren baztertzaila eta eskubide guztiak dira bermatu beharrekoak. Biak bermatzearen, administrazioak berak jarri beharko lituzke beharrezko mekanismoak herritarraren eskubideak bermatu ahal izateko, bai eta segurtasuna bermatzeko ere, baina eskubide bat bera ere urratu gabe.

Bi eskubide elkarren aurka jartzean, bata bermatzeak ezin du eragin bestearren urraketa, hori ez baita eskubideak kudeatzeko erabili behar den irizpidea. Halaber, aipatu epaian herritarraren eskubidea eta administrazioaren betebeharrak dira balantzan jarritako elementuak, eta kasu horretan, ez dago zalantzarik herritarren eskubideak administrazioaren betebeharrei nagusitzen zaizkiela, ez, ordea, alderantziz, epaiak dioen moduan.

Gainera, esan beharra dago Espainiako estatuko Espetxeen araudiaren artikuluko batek⁴ bildu egiten duela herritarrak medikuaren informazioa modu ulergarrian jasotzeko duen eskubidea, alegia, osasunarekin erlazioatutako edozein daturik buruzko informazioa modu argi eta ulerkerarekin jasotzeko eskubidea, eta aipatu espedientearen herritarrari ukatu egin zaio konfiantzazko medikuaren informazioa euskaraz jasotzeko eskubidea.

3. Balorazioa

Herritar orok du bere hizkuntza propioa komunikazio pribatuaren erabiltzeko eskubidea. Aipatu hizkuntz eskubidea norbanakoei dagokie eta edozein herritarri edozein tokitan aitortu beharreko gutxieneko eskubidea da. Halaxe agertzen du Hizkuntz Eskubideen Deklarazio Unibertsalak (1996):

Hizkuntz Eskubideen Deklarazio Unibertsala (1996)

12. artikulua 2. Gizaki orok eskubidea dauka alor pertsonal eta familiarrekoan bere hizkuntza erabiltzeko.

⁴ Reglamento Penitenciario de 9 de febrero de 1996. Art. 215.2: Los internos tendrán en cualquier caso derecho a ser informados de forma clara y comprensible sobre todo lo referente a su estado de salud, así como a la expedición de los informes que soliciten.

Hortaz, alor pertsonal eta familiarrekoan euskara erabiltzeko eskubidea ez zaio lotzen lurralde zehatz batean duen statusari edo berezitasunari; eskubide indibidualaz ari gara, edonon eta edonori aitortu beharreko giza hizkuntz eskubidea.

Nazioarteko zuzenbideak norberaren hizkuntza erabiltzeko eskubide indibiduala aitortu egiten du, are gehiago, hizkuntz eskubidea beste hainbat eskubiderekin uztartzen du.

Horrela izanik, aski luzea izango litzateke aipatu erabakiekin urratzen den jurisprudentziaren zerrenda agertzea. Hala ere esan beharra dago Hego Euskal Herrian zein Espainiako estatuan indarrean dauden legerien urraketa haratago doazela aipatu espedientearen agertutako kasuak. Oinarritzko eskubide baten aurka egiten du zuzen-zuzenean zeinek bere hizkuntzan komunikatzeko eskubideaz. Aipatu kekek agertzen duten larritasuna azpimarratzearen nazioarteko estandar garrantzitsu eta nagusienek norberaren hizkuntzan mintzatzeko eskubideaz biltzen dutena agertu nahi izan dugu.

Nazio Batuen Erakundearen Asanblada Orokorrak 47/135 Ebazpenaren bidez onartutako Gutxiengo Nazional, Etniko, Erlijioso edo Linguistikoetako kide diren Pertsonen Eskubideen Deklarazioaren 2. artikulua:

Declaración sobre los derechos de las personas pertenecientes a minorías nacionales o étnicas, religiosas y lingüísticas (1992)

Artículo 2

1. Las personas pertenecientes a minorías nacionales o étnicas, religiosas y lingüísticas (en lo sucesivo denominadas personas pertenecientes a minorías) tendrán derecho a disfrutar de su propia cultura, a profesar y practicar su propia religión, y a utilizar su propio idioma, en privado y en público, libremente y sin injerencia ni discriminación de ningún tipo.

Déclaration des droits des personnes appartenant à des minorités nationales ou ethniques, religieuses et linguistiques (1992)

Article 2

1. Les personnes appartenant à des minorités nationales ou ethniques, religieuses et linguistiques (ci-après dénommées personnes appartenant à des minorités) ont le droit de jouir de leur propre culture, de professer et de pratiquer leur propre religion et d'utiliser leur propre langue, en privé et en public, librement et sans ingérence ni discrimination quelconque.

Giza Eskubideen aldeko Nazio Batuen Goi-Komisarioaren Eskubide Zibil eta Politikoen Itunaren 27. artikulua:

Pacto Internacional de Derechos Civiles y Políticos (1966)

Artículo 27

En los Estados en que existan minorías étnicas, religiosas o lingüísticas, no se negará a las personas que pertenezcan a dichas minorías el derecho que les corresponde, en común con los demás miembros de su grupo, a tener su propia vida cultural, a profesar y practicar su propia religión y a emplear su propio idioma.

Europako Kontseiluaren Gutxiengo Nazionalen Babeserako Hitzarmen-markoaren 10. artikulua:

Convenio marco para la protección de las minorías nacionales (1995)

Artículo 10

Las Partes se comprometen a reconocer que toda persona perteneciente a una minoría nacional tiene derecho a utilizar libremente y sin trabas su lengua minoritaria tanto en privado como en público, oralmente y por escrito.

Aurkeztutako estandar horiek aipatu hizkuntz eskubide urraketa larritasuna islatzeko besterik ez dira izan. Izan ere, arestian esan bezala, komunikazio pribatuetan nork bere hizkuntza ezin erabiltzeak oinarritzko giza hizkuntz eskubideen urraketa dakar.

Pacte international relatif aux droits civils et politiques (1966)

Article 27

Dans les États où il existe des minorités ethniques, religieuses ou linguistiques, les personnes appartenant à ces minorités ne peuvent être privées du droit d'avoir, en commun avec les autres membres de leur groupe, leur propre vie culturelle, de professer et de pratiquer leur propre religion, ou d'employer leur propre langue.

Convention-cadre pour la protection des minorités nationales (1995)

Article 27

Les Parties s'engagent à reconnaître à toute personne appartenant à une minorité nationale le droit d'utiliser librement et sans entrave sa langue minoritaire en privé comme en public, oralement et par écrit...

4.4. Nafarroako Unibertsitate Publikoa eta hizkuntz eskubideak

2002 urteko txostenean Hizkuntza Eskubideen Behatokiak azterketa berezitua egin zuen NUPen euskaldunek jasaten duten bereizkeriaren inguruan. Orduan, Nafarroako Unibertsitate Publikoak euskara marjinalitatean eta tresnatasun zientifikotik urrun mantendu nahi zuela eta horrek euskaldunak marjinalitatera baztertzea esan nahi zuela adierazi genuen.

2003 urteari dagokionez egoerak ez du aldaketa handirik izan, ez bada aurretik errespetatzen ez zituzten estatutuak bertan behera utzi, eta hizkuntz eskubideak saihesten dituen estatutu berri batzuk onartu direla.

1. Unibertsitaterako lege berri baten proiektua

2003 urtearen hasieran Nafarroako Parlamentuaren Hezkuntza Batzordeak Unibertsitatearen Lege Proiektuaren gaiari eutsi zion berriaz ere, bozketa martxoaren amaieraren aurretik emango zelakoan.

Unibertsitateko sektore anitzek eta Nafarroako gizartearen erantzunak, bai eta udal zein foru hauteskundeak gainean egoteak ere, alderdi nagusien arteko urrunketa eragin zuten, eta ezin izan zuten adostutako testua lortu. Oposizioaren alderdi guztiek egindako emendakinak ere atzera bota zituzten, baina Nafarroako Gobernuak aurkeztutako proiektua ere ez zen onartu. Horrela, 2003ko martxoan Nafarroako Parlamentuak atzera bota zuen Nafarroako Unibertsitate Publikoan euskararen normalizazioarentzat izan den mehatxurik handienetako bat.

2. Estatutuen aldaketa

Parlamentuan gertatzen ari ziren eztabaidekin bat, Klaustroan Estatutu berriak ari ziren eztabaidatzen, eta 1995eko testuarekin alderatuz, zenbait mozketak sartu zituzten. Estatutu berriak gehiago handiaz onartu zuten 2003ko martxoaren 7an eta maiatzaren 19an argitaratu ziren Nafarroako Unibertsitate Publikoan.

Estatutu berriek aurreko estatutuetako 6. artikulua desagertarazi dute, Unibertsitateko berezko hizkuntzei buruzkoa: "Gaztelania eta euskara dira Nafarroako Unibertsitatea Publikoak bere egiten dituen hizkuntzak eta beraz, unibertsitari guztiek dute biak jakin eta erabiltzeko eskubidea".

2003 urtean onartutako estatutueta 118. artikulua biltzen du

1. Gaztelania eta euskara Nafarroako hizkuntzak dira, eta, beraz, unibertsitateko kide guztiek dute biak jakin eta erabiltzeko eskubidea, hurrengo artikulua ezarritako moduan.
2. Nafarroako Unibertsitate Publikoan euskara administrazioan nola erabiliko den erabakitzeke erreferentziatzat hartuko dira organo eskudunek lege indardunei jarraikiz ematen dituzten hizkuntza jarraibideak

Bestalde, ikasleek euskaraz ikasteko duten eskubidea bermatzen zuen 90h artikulua ere kendu, eta horren ordezkubidea bermatzen ez zuen artikulua idatzi zuten:

90. artikulua (1995)
Nafarroako Unibertsitate Publikokoikasleen eskubideak hauek dira: h) Beren ikasketak Nafarroako bi hizkuntza ofizialeko edozeinez egitea, indarrean diren legeetan xedatutakoaren kalterik gabe.

119. artikulua (2003)
Unibertsitateko Komunitateko partaide guztiek eskubide hauek dituzte: c) Unibertsitateak euskaraz eskaintzen dituen irakasgaietan irakaskuntzak euskaraz jaso eta eskaintzea, bai eta lanak, azterketak edo probak euskaraz egitea ere, Legeak ezartzen duen moduan.

Kontuan izan behar dugu estatutu zahar eta berrietan euskarari buruzko artikuluko kopurua antzekoa baldin bada ere, hizkuntza normalizazioa Titulu baten kapitulu baten mende dagoela, hau da, lehenago izan zuen izaera autonomia galdu du.

Horretaz gain, bi estatutuen arteko ezberdintasunak are handiagoak dira, esaterako, 1995eko estatutueta Kapitulu oso bat agertzen zen Hizkuntza Normalizazioa abian jartzeko arauari buruz, eta hori desagertu egin zen 2003 urtekoetan, izan ere, Erretorearen esku uzten baita:

Baina murrizketak are handiagoak dira bi estatutuen arteko alderaketa eginez gero:

106. artikulua (1995)
Unibertsitateak euskara eta gaztelania erabil daitezkeen bermatuko du ondokoetan: barru eta kanpo erabilerarako administrazio-argirietan, barru eta kanpoko irudi eta errotulaziorako ihardueretan, publizitate eta sustapenean, Nafarroako Foru Komunitatean, Euskal Autonomi Elkartean nahiz euskararen hizkuntza-esparruaren barruan lekuturiko administrazio publikoekin dituen instituzio mailako harremanetan.

122. artikulua (2003)
Barneko eta kanpoko administrazio dokumentazioan euskara eta gaztelania erabil daitezkeen saiatuko da Unibertsitatea, eta bermatuko du bi hizkuntzak erabiliko direla inprimaketan, paperetako menbreteetan, barne eta kanpoko irudi eta errotulaziorako jardueretan, eta euskararen arloan publizitatea eta sustapena egitekoan, bai eta Nafarroako Foru Erkidegoan dauden administrazio publikoekin eta eremu horretako beste batzuekin dituen instituzio mailako harremanetan ere.

Artikulu berriaren arabera Unibertsitatea saiatu egingo da bi hizkuntzak erabil daitezkeen, baina ez da inola ere bermatzen unibertsitarien hizkuntza eskubiderik, ez eta euskararen erabilera normalizaturik ere.

Hala ere, estatutu berrietan saiatu aditza erabili egin da, baina aurrez artikulua horren balioak agertzen zuen derrigortasun kutsua saihesteko:

106. artikulua (1995)
2. Unibertsitateak euskararen normalizazioan lanean ari diren erakunde publiko zein pribatuekin izango ditu harremanak..

122. artikulua (2003)
Hizkuntza plangintzari begira, Nafarroako Unibertsitate Publikoak harremanak izaten saiatuko da euskararen arloan lan egiten duten organismo publiko eta pribatuekin.

Egungo estatutuek euskal hiztunen eskubideen murrizketan duten eragina egiaztatzeke, euskarazko argitalpenen inguruko aipurik eza azpimarratu beharko genuke, izan ere, 1995eko estatutuen 104.3 artikulua Unibertsitateak euskarazko argitarapenak egin daitezkeen bultzatuko duela agertzen zuen, baina 2003koek arrastorik ere ez du ematen.

Azkenik, arraz larria iruditzen zaigu, 1995eko 102.1 artikulua ere gertatutakoa:

102. artikulua (1995)
1. Unibertsitateko Komunitateko partaide guztiek dute gaztelania eta euskara erabiltzeko eskubidea, eta Unibertsitatearen esparruan inor ez da bereiztua izango bi hizkuntzetako edozein erabiltzeagatik.

Estatutu berrietan ez da inolako aipamenik egiten hizkuntzarengatik bereizkeria izan dezaketen unibertsitarien inguruan, hortaz, lasai aski gerta daitezke Nafarroako berezko hizkuntza baten hiztunekiko bereizkeriak.

Munduan zehar dauden deklarazio guztietan propio agertzen da hizkuntzarengatik bereizkeriarik ezin gerta daitekeela, eta arrazoi horrengatik deklarazio horietan guztietan esplizituki agertzen da horren inguruko artikuluren bat. Ulertezina egiten zaigu, hortaz, Nafarroako Unibertsitate Publikoaren estatutu berriek oinarritzko eskubide hori aipatu

ez izana, bide ematen baitu eskubide urraketa sistematikoak eragiteko, hain zuzen ere, diskriminatua ez izateko eskubidea bera onartzen ez delako.

3. 2003-2004 ikasturtea

Ikasturte berriaren hasierarekin batera, urriaren 24an, Epaileak inolako kargurik gabe utzi zituen aske NUPEko Administrazio eta Zerbitzuaren zein Irakasleen arteko 16 kide, hain zuzen ere, Espainiako Polizia Nazionalea Arrosadiko campusera indarrez sartu zenean atxilotuak izan zirenak. Gogoan izan behar dugu, epaitegian prozedura penala ireki zitzaizela desobedientzia eta desordena salaketapean. Epaia aski argi utzi du Euskal Unibertsitate baten aldeko aldarrikapenak ez duela zerikusirik aipatu delituekin.

3.1. Eskaintza eta matrikulazioa:

2003-2004 ikasturtean eskaintako enborrezko, nahitaezko eta aukerako ikasgaiak:

TITULAZIOA	KREDITUAK
Ekonomia lizentziatura	18
Enpresen Administrazio eta Zuzendaritzarako lizentziatura	18
Haur Hezkuntzako Irakaslea diplomatura	186
Lehen Hezkuntzako Irakaslea diplomatura	101,5
Atzerriko Hizkuntzetako Irakaslea diplomatura	6
Enpresa Zientzietan diplomatura	12
Industri Ingeniaritza Teknikoa (Elektrizitatea)	7,5
Ingeniaritza Agronomikoa	9
Gizarte lanean diplomatura	6
Nekazaritza-Ingeniaritza Teknikoa	18
OROTARA	382

2003-2004 ikasturtean eskaintako hauta askeko irakasgaiak:

IKASGAIA	KREDITUAK
Aurrizkiak	6
Atzoko Euskal Literatura	6
Egungo Euskal Literatura	6
Euskal Atzizkiak	6
Euskara lantzen 1	6
Euskara lantzen 2	6
Nafarroako Euskal Hizkerak	6
Ingeniaritza Agronomikoa	9
Gizarte lanean diplomatura	6
Nekazaritza-Ingeniaritza Teknikoa	18

Zenbait irakasgai baldintzaturik eskaintzen dira. Litekeena da gero ez ematea.

1986ko Gobernu Batzordean akordio baten arabera, enborrezko zein nahitaezko irakasgaietan 18 ikasle behar dira lehen zikloan ikastaldea osatzeko eta 12 bigarren zikloan. Aukerako irakasgaietan 10 ikasle behar dira eta hauta askeko irakasgaietan 15 ikasle.

3.2. Errektore berriaren izendapena

2003ko ekainean Errektoretzarako hauteskundeak izan ziren Unibertsitatean. Unibertsitateko Legeak zein Estatutu berriek eragindako zurrumbilo instituzionalaren ikasturtea amaitzeaz zegoen, eta ikasturte berriari Errektore berriarekin ekin zitzaion.

Gobernu Batzordeak Hizkuntza Plangintzarako Batzordea sortu du ikasturte honetan, baina izendapenik ez da egin, izan ere, bertako kiderik ez du hautatu, ez eta Klaustro berriaren eraketa ere.

2003 urteko ikasturtean irakaskuntzak betiko bideei jarraitu die, hain zuzen ere, Magisterio eskolako zenbait ildo. Administrazio eta Zerbitzuetako Langileria Pertsonalaren oposizioak ez ditu hizkuntza eskakizunak ezarri, eta euskararen ezagutzaren balorazioa Europako Komunitateko beste hizkuntza batzuen ezagutzaren antzekoa da, unibertsitateko hizkuntza ofizialak ez izan arren.

Irakasleen eta ikertzaileen deialdietan, oro har, euskararen ezagutza Tribunal osatzen duten kideen irizpideen arabera baloratzen da, baina beti ere hautagaiak egiaztatutako beste hizkuntzen ezagutzaren maila berean.

Hala ere, aurrekontuei erreparatu gero, 2003ko abenduan onartutako 2004 aurrekontuetan, Hizkuntza Normalizaziorako Batzordeari dagokion kopurua handitu egin da, aurreko urtekoekin alderatu gero.

4. Balorazioa

2002 urteko txostenean Nafarroako Unibertsitate Publikoko ikasleen hizkuntz eskubideen urraketa sistematikoa agertu genuen: euskaraz ikasteko eskubidea, unibertsitatearekin harremana euskaraz izateko eskubidea...

2003 urtean, estatutu berriei esker, aurreko urteetan lege-bermerik gabe burutzen eskubide urraketa lege babesa jaso du, eta, ondorioz, ikasleen hizkuntz eskubideen urraketa betikotzeko zutabeak jarri dituzte.

Aurreko hezkuntza-etapetan euskarazko ereduak gora egiten duen bitartean, goi-mailako ikasketetan etorkizuneko ikasle euskaldunen eskubideak gero eta gehiago ari dira murrizten. Izan ere, estatutu berrien arabera unibertsitateko kide guztiek euskara jakin eta erabiltzeko eskubidea badute ere, ez dago inolako neurririk aipatu eskubideak bermatzeko. Aitzitik, euskaraz ikasteko eskubidea legez murriztu egiten da eta euskaraz eskaintzen diren ikasgaietan besterik ez dago erabiltzerik eskubide hori, nahiko paradoxikoa. Horren bidez, euskaraz ikasi nahi duten ikasleen eskubidea erabat murrizten dute, ikasgai zehatz batzuetara mugatzen baitiete eskubidea.

Unibertsitatearekiko harremanei dagokienez, ez da esplizituki agertzen ikasleek euskara erabiltzeko eskubidearen bermea, aurrekoetan ez bezala; ondorioz, aurreko ikasturteetan Behatokiak Nafarroako Unibertsitate Publikoak erabilitako elebitasun desorekatua agerian jarri badu ere, oraingoan desoreka hori are handiagoa izango da, estatutuek horretarako aukera ematen dutelako.

Beraz, eta laburbiltzearen, 2003 urteak aurreko urteetan izan diren hizkuntz eskubideen urraketen legeztatzea ekarri du, besterik ez.

5. 2003 urteko azterketa berezituak

- 5.1. Espainiako Estatuko Administrazio Orokorra eta euskaldunon hizkuntz eskubideak
- 5.2. Euskaraz ikasteko duten eskubidea Espainiako eta Frantziako espetxeetan
- 5.3. Hizkuntz eskubideen murrizketa Iruñeko Udalean
- 5.4. Erregio edo Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna

5. 2003 urteko azterketa berezituak

5.1. Espainiako Estatuko Administrazio Orokorra eta euskaldunon hizkuntz eskubideak

1. Sarrera

2001 eta 2002 urteko txostenetan agertutako ondorioetan Espainiako Estatuko Administrazio Orokorrak euskaldunon hizkuntz eskubideak sistematikoki urratzen zituela azaldu genuen. 2003 urtean ere Behatokiak **41** kexa bideratu ditu aipatu administrazioari edota administrazio atal edo erakunde publikoei dagokienez. Aipatu kexetan hizkuntz eskubideak ez ezik, oinarritzko beste zenbait eskubide batzuk ere urratu zaizkie herritarrei.

Arrazoi horiek guztiak kontuan harturik, Hizkuntz Eskubideen Behatokiak txosten berezitua paratu zuen Espainiako Estatuko Administrazio Orokorrak euskaldunon hizkuntz eskubideekiko duen jarrera azaltzeko.

Azken hiru urteotan jasotako kexak hartuta ondorio nagusi bat atera genuen: Espainiako Estatuak Euskal Autonomi Erkidegoan eta Nafarroako Foru Komunitatean dituen egitura juridiko eta administratiboek (administrazio orokorra eta periferikoa) ez dituzte bermatzen herritar euskaldunen hizkuntz eskubideak eta nabarmen urratzen dituzte lurralde bakoitzean indarrean dauden hizkuntz edo koofizialtasun arauak. Halaber, Estatuak ez ditu betetzen Erregio edo Gutxiengoaren Hizkuntzen Europako Karta berrestean hartutako konpromisoak.

2. Datuen balorazioa

Hizkuntz eskubideen egoera Euskal Herrian, 2001ean urteko txostenean agertutako zenbait kexatan agertu zenez, batzuetan, euskarari buruzko legeria urratzeaz gain, Estatuko administrazioek Espainiako Konstituzioan onartuta dauden norbanakoaren oinarritzko eskubideak ere urratzen dituztela: esate baterako, pertsonen joan-etorri aserako eskubidea (Konstituzioaren 19. artikulua), edo berdintasunerako eskubidea (Konstituzioaren 14. artikulua), kexa ugaritan ikusi den legez, Estatuko administrazioaren jardunak bazterkeria egoerak sortu ditu eta.

Gainera, horietako kexa batzuetan, prebarikazio zantzuak ikusi dira administrazioaren jardunean, Zigor Kodearen azaroaren 23ko 10/1995 Lege Organikoaren 404. artikuluan jasota dagoenaren arabera.

Auzitegi Konstituzionalaren arabera, “es oficial una lengua, independientemente de su realidad y peso como fenómeno social, cuando es reconocida por los poderes públicos como medio normal de comunicación en y entre ellos y en su relación con los sujetos privados con plena validez y efectos jurídicos” (STC 82/1986). Horren ondorioz, 1978ko Konstituzioak ezarritako siste ma juridikoaren arabera eta arau konstituzionalak ematen duen ahalmenaren arabera, Autonomi Erkidegoetako botere publikoek hizkuntza bat ofizial izendatzen badute, hizkuntza horrek subjektu pribatu eta botere publikoen arteko komunikazio bide arrunta izan behar du.

Gainera, Auzitegi Konstituzionalaren arabera, hizkuntzaren koofizialtasun araubidearen jarduteko eremua lurralde zehatz bat da eta, beraz, Autonomia Erkidego horretan kokatutako erakunde guztiak, hau da, Estatuko zein erkidegoko botere publikoak araudi horren eraginpean daude. Horregatik, botere publiko guztiek koofizialtasun bikoitz horri egokitu beharra dute eta behar diren neurri guztiak hartu behar dituzte hori aurrera atera dadin.

Beraz, Autonomia Erkidegoei dagokie hizkuntzen ofizialtasunari buruzko eskumena edo Auzitegi Konstituzionalaren hizkeran esaten den legez, hizkuntzen “ofizialtasunaren berezko edukia”. Hau da, erkidegoei dagokie euskararen ofizialtasunaren ondorio juridikoen legeria erabakitzea eta hizkuntzaren normalizazio helburuak lortzeko behar diren plangintza-neurriak erabakitzea. Baina, ofizialtasunaren berezko eragina finkatuta, gai horren eskumena duten erakundeei dagokie gaztelania ez den beste hizkuntza ofizialaren eragingarritasun osoa eta balioa antolatzea eta lortzea.

Hori dagokionez, Estatuak urtarrilaren 13ko 4/1999 Legea onartu zuen, Herri Administrazioen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen azaroaren 26ko 30/1992 Legea aldatzen duena; bertan herritarrek erkidegoko hizkuntza koofiziala erabiltzeko eskubidea dutela adierazten da eta kasu horietarako prozedura erkidea finkatzen da. Arau hori eta erakundeen seinalizazio eta irudiari buruzko besteren batez gain (esate baterako, 1465/1999 Errege Dekretua, irailaren 17koa, Estatuko administrazio orokorreko erakunde-irudiaren irizpideak ezartzen dituen eta agirien ekoizpena eta inprimatzen den materiala arautzen duena), Estatuak hartutako neurriei buruz ez dakigu araurik dagoen ofizialtasunaren berezko edukitik sortutako ondorioak bermatzeko.

Hori bat dator Hizkuntz Eskubideen Behatokian jasotako kekekin: izan ere, ezin da ahozko edo idatzizko harremanik izan Estatuak EAE eta Nafarroan dituen botere zentralekin, eta ez dira koofizialtasunaren ondorioak betetzen (esate baterako, agiriak gaztelania hutsean bidaltzea da kexen iturri nagusia). Irailaren 17ko 1465/1999 Errege Dekretuak (Estatuko administrazio orokorreko erakunde irudiaren irizpideak ezartzen

dituena eta agirien ekoizpena eta inprimatzen den materiala arautzen duena), zera dio III. Kapituluan, hizkuntza ofizialak erabiltzeari buruz:

Art. 5. Utilización de lenguas cooficiales en material impreso y modelos normalizados

1. Los impresos normalizados que se pongan a disposición de los ciudadanos en las dependencias situadas en el ámbito territorial de una Comunidad Autónoma con lengua cooficial serán bilingües en castellano y en la lengua cooficial, de acuerdo con los siguientes criterios:

a) Los impresos deberán expresar todos sus contenidos y epígrafes en las dos lenguas por líneas o por bloques de texto diferenciados, dejando espacios únicos para su cumplimentación por el ciudadano en la lengua por la que haya optado.

b) En aquellos impresos para los que, por razón de su extensión o complejidad, así se determine, se pondrán a disposición de los ciudadanos dos modelos alternativos redactados uno de ellos en castellano y el otro en la lengua cooficial. En tal caso, en ambos modelos, figurará destacada la advertencia de que existen impresos redactados en la otra lengua a disposición del ciudadano.

2. Cuando el material impreso de los órganos y unidades que tengan su sede en el ámbito territorial de una Comunidad Autónoma con lengua cooficial vaya a ser utilizado para comunicaciones dentro del ámbito territorial autonómico, los datos y denominaciones correspondientes al membrete y a la identificación del órgano u Organismo autónomo figurarán, con carácter general, en castellano y en la correspondiente lengua cooficial. Cuando el material esté destinado a su utilización en comunicaciones dirigidas fuera del ámbito territorial autonómico los mencionados datos y denominaciones podrán figurar únicamente en castellano.

Art. 6. Utilización de lenguas cooficiales en señalizaciones y carteles

Serán bilingües, redactándose en castellano y en la lengua cooficial correspondiente, las señalizaciones exteriores de identificación de las dependencias administrativas, así como los contenidos más relevantes de los carteles de carácter informativo o publicitario que se elaboren para su ubicación en el ámbito territorial de una Comunidad Autónoma con lengua cooficial. El Manual de Imagen Institucional que se apruebe en aplicación de este Real Decreto determinará los supuestos y los formatos de las señalizaciones de identificación y carteles a que se refiere el presente artículo.

Behatokiak kexa ugari jaso du, ez delako bete administrazio orokorrak EAE eta Nafarroan dituen organoek sortutako inprimakiak eta agiriei buruz, ezta herrialde horietan bizi diren herritarrei zuzendutako agiriei buruz xedatutakoa.

Hizkuntz Eskubideen Behatokiak helarazi dizkie administrazioei herritarren kexak eta jaso ditu Estatuko administrazio horien erantzun batzuk. Jaso diren erantzunetan honelako argudioak eman dizkigute gaztelania hutsa erabiltzeari buruz: agiri horiek Madriletik bidaltzen direla, edo estatu osoko herritarrei zuzenduta daudela, edo gaztelania dela

Estatuko hizkuntza ofiziala, Estatuko herritar guztiek jakin behar dutena, edo orain ez dagoela hizkuntza koofizialak erabili beharrik Estatu osoko herritarrei bidaltzen zaizkien komunikazioetan.

Esate baterako, Barne Ministerioako Trafiko sailaren zuzendari nagusiak honela erantzun zuen 2003ko otsailaren 13an, administrazio horrek gaztelania hutsez bidaltzeko agiri bati buruz Hizkuntz Eskubideen Behatokian jasotako kexa bat jakinarazi zitzaionean: “El referido envío se hace desde estos Servicios Centrales, sitios en Madrid, a los domicilios que constan en los permisos de conducción, razón por la cual se hace exclusivamente en castellano, que es la lengua oficial del Estado que todos los españoles tienen el deber de conocer”.

Eta Gipuzkoako Probintziako Trafikoko Buruak honela erantzun zuen 2003ko urtarilaren 16ko gutunean, Behatokitik antzerako jakinarazpena jaso zuenean: “... como parece se trataba de una carta, lógicamente no puedo escribirla más que en el idioma que domino, que por otra parte, de acuerdo con el artículo 3.1 de la Constitución Española, ‘es la lengua oficial del Estado y que todos los españoles tienen el **deber** de conocerla y el **derecho** a usarla” (hizki beltza jatorrizkoari dagokio).

Osasun eta Kontsumo Ministerioak ere honela erantzun zuen Behatokian jasotako kexa baten gainean: “...la obligatoriedad de la lengua cooficial en vallas publicitarias de una campaña sería preceptiva, en base al Real Decreto 1465/1999 (Capítulo III, artículo 6), puesto en relación con el Estatuto de Autonomía del País Vasco, Ley de Mejoramiento y principio de cooficialidad de las lenguas en determinadas Comunidades Autónomas, solamente si la campaña tuviera como ámbito de desarrollo, únicamente la Comunidad Autónoma o un territorio con lengua cooficial”.

Estatistikako Institutu Nazionalak (INE) gaztelania hutsez bidaltzen ditu sistematikoki derrigorrean bete beharreko inkestak eta dokumentazio guztiak. Behatokian jasotako kexak dagokion organoari jakinarazi dizkionean, erakunde horrek irailaren 17ko 1465/1999 Errege Dekretuaren 5. artikuluan xedatutakoa aipatu du eta Estatistikako Institutu Nazionalak honela erantzun du (Errege Dekretu horren inguruan): “No afecta, por tanto, a las encuestas cuya recogida es realizada directamente por la Subdirección de Recogida de Datos, ya que en ningún caso, dichas encuestas se circunscriben al País Vasco, sino que su ámbito abarca la totalidad de España. Por ese motivo, entendemos que los impresos de los cuestionarios correspondientes pueden remitirse inicialmente exclusivamente en castellano”.

Arrazoi ekonomikoak ere eman izan dira araua ez bete izana eta herritarrek informazio publikoa euskaraz jasotzeko duten eskubidea ez errespetatu izana justifikatzeko. Horrela, Gizarte Segurantzako Altxortegi Nagusiko Bizkaiko Probintzia Zuzendaritzak honela erantzun zion herritar

baten kexari (87/2003), administrazio horrek EAEko egunkari batean iragarki publikoak gaztelania hutsean jartzeagatik: “(...) emprenderemos una reflexión sobre el anuncio en dos lenguas, a pesar de que esa decisión repercutirá en las cuotas de los contribuyentes a la Seguridad Social, ya que, de acuerdo a la legislación vigente, el coste del anuncio irá a cargo de ‘los costes’ del expediente”.

Erregio edo Gutxiengoen Hizkuntzen Europako Karta berrestean Estatuak hartutako konpromisoei erreparatzen badiegu, zera ikusiko dugu, konpromisook zehatzak direla: esate baterako, administrazioko agintaritzak eta zerbitzu publikoei buruzko 10. artikulua eta, batez ere, Estatuko administrazioko agintaritzak aipatzen denean, 1. paragrafoan:

10. artikulua - Administrazioko agintariak eta zerbitzu publikoak

1. Jarraian zehazten diren neurriak hartzea justifikatzeko besteko eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetako hiztun-kopurua duten Administrazioko agintarien barrutiei dagokienez, eta hizkuntza bakoitzaren egoeraren arabera, zenbait konpromiso hartu dituzte aldeak, posiblea den neurrian; hain zuzen ere hauek:
 - a) i. administrazioko agintariak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen dituztela zaintzea;
 - b) maiz erabiltzen diren formularioak eta administrazio-testuak eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzetan, edo bertsio elebidunetan, jartzea jendearen eskueran;

Eta ekonomia eta gizarte arloko jarduerari dagokienez, 13. artikuluan Estatuak honako konpromisoa hartu du

1. c. ekonomia- eta gizarte-jardueretan eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen erabilera ahultzeko asmoa duten praktiken aurka egitea

Erregistroko inskripzioei dagokienez, Merkataritzako Erregistroaren Araudiaren uztailaren 19ko 1784/1996 Errege Dekretuaren arabera, idazpenak gaztelaniaz idatziko dira. Hipoteka Erregelamendua, 1947ko otsailaren 14ko Dekretuaren 37. artikulua erekin bat etorritik, agiri hauek “extendidos en latín y dialectos de España o en letra antigua, o que sean ininteligibles para el Registrador, se presentarán acompañados de su traducción o copia suficiente”. Ez dago inskripzioak hizkuntza koofizialean egiteko aukerarik eta hori berraztertu behar litzateke Erregio eta Gutxiengoen Hizkuntzen Europako Karta berrestean Estatuak hartutako konpromisoei egokitu ahal izateko, batez ere administrazio agintaritzak eta zerbitzu publikoei buruzko 10. artikuluari dagokienez.

3. Funtzionario eta langile publikoen hizkuntz prestakuntza eta gaitasuna.

Estatuko funtzio publikoan sartzeko eta norbere lurraldeko hizkuntzak jakiteari buruzko arauak Administrazio Publikoen

Ministerioaren 1990ko uztailaren 20ko Aginduan⁵ bildu dira. Agindu horrek zera dio: “la Administración del estado precisa adoptar medidas para hacer efectivo este derecho (el derecho de los ciudadanos a ser atendidos en la lengua escogida) en sus servicios periféricos situados en territorios de las citadas Comunidades Autónomas”, eta bi jardunbide ezartzen ditu lanpostuak betetzeko deialdietarako:

1. Lehenean betekizuna da norbere lurraldeko hizkuntza jakitea dagokion deialdian parte hartzeko. Betekizun hori, dagokion lanpostuen zerrendari erantsiko zaio eta lanpostua betetzeko betekizunen artean egongo da. Hori baino lehen, ministerioetako sailek txostenak egingo dituzte, Gobernu Ordezkaritzek aginduta.
2. Bigarrena lanpostu batzuk betetzeko norbere lurraldeko hizkuntza jakitea meritutzat baloratzeari buruzkoa da. Lanpostuok dira jendearen aurrekoak, agiriak jaso eta erregistratzekoak, jendearekin nolabaiteko harremana izatea eskatzen duten kudeaketa jarduerak eta, azkenik, hizkuntza jakitea garrantzitsutzat duten jarduerak.

Laburbilduz, aipatutako arauak zera agintzen du: lanpostuek ezaugarri horiek badituzte eta ez bada norbere lurraldeko hizkuntza koofiziala jakin beharra derrigortzen, behintzat, meritutzat baloratu behar dela.

Araudi hori argia da oso bere aginduetan eta ez luke inolako arazorik egon behar aplikatzerakoan; baina ez da horrela. Arauak dio Gobernu Ordezkaritzek urteko txostena egin behar dutela eta txosten horretan zehaztu behar dutela zein lanpostutan jakin behar den euskara edo, behintzat, zeinetan baloratu behar den euskara meritutzat. Baina kontua da EAE eta Nafarroako Gobernu Ordezkaritzek ez dutela txostenik egiten.

Arau hori sistematikoki urratzen da. Nafarroan, euskara jakitea ez da baloratzen orain arte egindako deialdietan. Horregatik, ez da euskara jakitea baloratzen Administrazioan sartzeko deialdietan parte hartzen dutenen edo, funtzionario izanik, Nafarroako lanpostuak betetzeko lehiaketetan parte hartzen dutenen kasuan, eta horrek kalte nabarmena egiten die meritu eta gaitasunaren abiaburuei.

Hizkuntz Eskubideen Behatokian jasotako kexa bat da horren adibide, hau da, Nafarroan euskara meritutzat ere ez baloratzearen adibide: Langile Abertzaleen Batzordeak – LAB sindikatuak helegitea tarteratu zuen Lan eta Gizarte Gaietako Ministerioaren deialdi publiko baten aurka.

⁵ Orden de 20 de julio de 1990, que regula las normas para la provisión de determinados puestos de trabajo en la Administración Periférica del Estado, en relación con el conocimiento de las lenguas oficiales propias de las Comunidades Autónomas (BOE nº 176, 1990).

Deialdia Donezteben (Nafarroa) zen Prestazioen Bulegoko Zuzendari Atal Buruaren lanpostua betetzeko eta euskara jakitea ez zen baloratu meritutzat ere. Auzitegi Nazionalako Administrazioarekiko Auzietako Salak aldeko epaia eman zion 2002ko urriaren 2an LABek tarteratutako apelazio helegiteari eta deialdia baliogabe utzi zuen. Honela zioen: “...que se modifique (la convocatoria), incluyendo como mérito específico, el conocimiento de la lengua cooficial de la Comunidad Autónoma” (Auzitegi Nazionala. Administrazioarekiko Auzietako Sala. Laugarren sekzioa. Apelazio zk.: 04/126/2002). Beraz, Estatuko administrazio horrek ez zuen kontuan hartu meritutzat ere norbere lurraldeko hizkuntza jakitea. Epaia horren atzetik beste antzerako bat etorri zen, 3. Epaitegi Zentralarena; bertan Donezteben Gizarte Segurantzako Institutu Nazionalaren deialdi bat baliogabe utzi zen.

Administrazio orokor eta periferikoko funtzionario eta langileen euskararen hizkuntz gaitasunari dagokionez, Hizkuntz Eskubideen Behatokiak hainbat kexa jaso ditu eta kexa horien arrazoia da Estatuko administrazioko langileek ez dietela arreta egokia egiten administrazio horrekin euskaraz jardun nahi duten herritarrei.

2002ko abenduaren 16an, Espainiako Gobernuak informazio hau eman zuen Senadores Nacionales Vascos Talde Parlamentarioko Ricardo Gatzagaetxebarria Bastida jaunak egindako galderei erantzutean (BOCG, 2002): Estatuko Administrazioak 1.405 lanpostu ditu Nafarroan. Horietatik, baten baino ez da izan betekizuna euskara jakitea (Trafikoko Probintziako Zuzendaritzarako itzultzaile lanpostua). Euskara meritutzat baloratzen da jendearen aurreko lanpostuak betetzerakoan, Espainiako Gobernuak emandako erantzunaren arabera.

Espainiako Gobernuak Nafarroari buruz emandako informazioari jarraituz, 1999-2000 urte politikoan Nafarroan lanean ari ziren Estatuko 40 funtzionariok (%2,85) egin zituzten euskarazko gaitasun ikastaroak. 2000-2001 urte politikoan 24k baino ez (%1,71). Euskarazko gaitasun ikastaroetan parte hartu zuten langileen kopuruak behera egin izanaren arrazoia da Estatuko Administrazioak hartutako erabaki bat, hain zuzen ere, ikastaroetarako denboraren %50 langileen kontura izatea.

Hauek dira Espainiako Gobernuak EAERI buruz emandako datuak (BOCG, 2002): 4.568 lanpostu eta horietatik, 101 lanpostutan (%2,21) euskara jakin behar da. 2000-2001 urte politikoan, 117 langilek (%2,56) egin zituzten euskara ikasteko ikastaroak eta, langileen pentzura izan zen prestakuntzan eman zuten denboraren zati bat.

Hori dena kontuan izanik, zera ikus genezake, Estatuak ez diela bermatzen herritarrei hizkuntza ofizial bat edo beste aukeratzeko

eskubidea, hartutako neurriak ez direla nahiko eta gainera araua urratzen dela, lehen frogatu dugun legez.

4. Ondorioak

Aztertutako datuetatik honakoa ondorioztatu dugu:

- Biztanleen kexen arrazoi nagusia izan da Estatuko administrazioek agiriak (jakinarazpenak, inprimakiak, etab.) gaztelania hutsean bidali izana. Halaber, biztanleek kexa agertu dute Estatuko hainbat administrazioen jarreragatik, euskal hizkuntzaz idatzitako agiriak ez dituztelako onartu, euskara hizkuntza ofiziala izan arren.
- Biztanleek aipatu dutenez, Estatuko administrazioekin ezinezkoa da berbazko harremanak euskaraz izatea. Gainera, kexa batzuetan azaldu da administrazioak jarrera baztertzaila agertzen duela argi eta garbi, biztanleek arreata euskaraz jasotzea eskatu izan dutenean.
- Hizkuntz eskubideak urratzeaz gain, Estatuko administrazioek estatuan bertan, Euskal Autonomia Erkidegoan nahiz Nafarroako Foru Erkidegoan indarrean dagoen legedia hausten dute.
- Estatuak ez ditu betetzen Erregio edo Gutxiengoen Hizkuntzen Europako Karta berrestean hartutako konpromisoak.
- Bestalde, Estatuak hizkuntz eskubideak urratzeak beste hainbat oinarritzko eskubide urratzea dakar, besteak beste Espainiako Konstituzioak onartzen dituen batzuk: Legearen arabera berdinak izatea (14. art.), auzitegietatik benetako babesa jasotzeko eskubidea (24. art.), igarotze-askatasuna, informazio-askatasuna, etab.

Agerian geratu da ez dagoela baliabide edo mekanismorik prozedura juridiko-administratibo arruntetan hizkuntz eskubideak urratzen direnean erantzuna emateko.

5.2. Euskaraz ikasteko eskubidea Espainiako eta Frantziako estatuetaiko espetxeetan

1. Zenbait datu eta aurrekari

2002-2003 ikasturtean espetxean dauden 301 Euskal Herritarrek matrikulatu egin ziren goi-mailako hogeita bost ikasketatan, horien artean, Historia, Irakasle eskola, Kazetaritza eta Zuzenbide fakultateetan hogeita hamar ikasle baino gehiago dago.

Kokapenari dagokionez 240 ikasle preso Espainiako estatuako espetxeetan daude –12 ikasle Hego Euskal Herrian– eta 13 Frantziako estatuako espetxeetan.

Orain arte Bergarako UNED (Universidad Nacional a Distancia) delakoak eta Euskal Herriko Unibertsitateak (EHU) akordioa sinatu zuten, espetxeetan dauden Euskal Herritarrak ikasketak EHUn bertan egin ahal izateko.

Aipatu akordioa Espainiako Estatuako Justizia Ministerioko Dirección General de Instituciones Penitenciarias delako erakundearen oniritzia zuen, izan ere, helburu akademikoak besterik ez zituen. Akordio horri esker, bi ondorio zuzen hartzen zuten ikasleek; batetik, EHUK UNEDek baino eskaintza zabalagoa du, eta hortaz ikasleek hauturako aukera gehiago zuten; bigarrenik, eta gure azterlanari dagokionez landu beharrekoa, Euskal Herriko presoek euskaraz ikasteko aukera zabaltzen zitzairen, UNED zentroetan ez baitute horretarako aukerarik edo eskaintzarik.

Azken hogeitaz urteotan hitzarmen edo akordio horrek Espainiako zein Frantziako estatuetaiko espetxeetako presoek ikasketak bideratu ditu; izan ere, bi estatuetaiko agintariek bidezkotzat hartu dute aipatu akordioa.

Gauzak horrela, Euskal Herriko ikasle presoek Euskal Autonomia Erkidegoko ikasleek beste aukera izan dute euskaraz ikasteko. Tamalez, ezin esan euskaraz ikasteko eskubidea bermatuta dutenik, hain zuzen ere, EAEko ikasleek ere ez dute goi-mailako ikasketa guztiak euskaraz ikasteko eskubidea bermaturik. Dena den, EHUK ikasketak euskaraz egiten duen eskaintzari lotu ahal izan zaie.

2. 2003ko ekainaren 30eko lege-aldaketa

2003ko ekainaren 30ean Espainiako presidentek 1/1979 Espetxeetako Lege Organiko Orokorren 56. artikulua⁶ aldatzeko 6/2003 Lege Organikoa onartu zuen. Lege Organiko berri horrek aurrekoaren garapena dakar, eta ondorioz, espetxeratuek goi-mailako ikasketak egin ahal izateko Espetxeetako administrazioak hitzarmenak zehaztu beharko ditu unibertsitate publikoekin.

Preso dagoen populazioaren mugikortasunak eta ikasketa ez presentziala ez izateak hitzarmenok Madrilgo UNED erakundearen egitea hobesten du legeak. Hala ere, Espetxeetako administrazioak zein bere esparruko unibertsitateekin hitzarmenean egiteko aukera aurreikusten du.

Arestian esan bezala, Euskal Herriko presoek gehiengoak Euskal Herritik at dago, eta beraz, hitzarmenak Madrilgo UNEDekin edota tokian tokiko unibertsitateekin izango dira, eta aipatu ikastetxeetan ez dago euskarazko eskaintzarik.

Gauzak horrela 2003-2004 ikasturtean Hego Euskal Herriko espetxeetatik kanpo dauden herritar presoek aurreko ikasturteetan aitortuta zitzaizkien euskaraz egiteko eskubidea murriztu egin zaie, eta horren ondorioz, ez dute inolako aukerarik izan euskarazko ikasgaietan matrikulatzeko.

3. Frantziako estatuan dauden euskal herritar presoengan ondorio zuzena

Gaur egunera arte, Frantziako estatuko espetxeetako euskal herritarrek EHUren bitartez egin izan dituzte ikasketak. Horretan ere Frantziako errepublikak Bergarako UNED erakundeak eta EHUk sinatutako akordioak bere baitan hartzen baitzituen.

2003ko ekainaren 30eko Lege Organikoaren arabera eskumena Madrilgo UNED erakundeari esleitu zaio, beraz, hor kudeatu behar dituzte ikasle presoek ikasketak. Gogora dezagun aipatu erakundeak argi utzi duela Frantziako estatuko presoak ez dituela bere baitan hartzen. Hortaz, Frantziako estatuko Euskal Herritar presoek egoera are larriagoa da, izan ere, Madrilgo UNED delakoak inoiz euskarazko eskaintzarik egingo balu ere, Frantziako estatuko euskal herritar presoek ezin izango lukete parte hartu.

4. Euskaraz egindako ikasgaien baliokidetze-eza

⁶ Ley Orgánica 1/1979, de 26 de septiembre. General Penitenciaria. Artículo cincuenta y seis. La Administración organizará las actividades, educativas, culturales y profesionales de acuerdo con el sistema oficial, de manera que los internos puedan alcanzar las titulaciones correspondientes, a cuyo fin tendrán derecho a comunicar con sus profesores a los únicos efectos de realizar los correspondientes exámenes

Bestalde, egun, hizkuntz eskubideak urratuta ere, goi-mailako ikasketak egitea deliberatu duten herritarrek bigarren oztopo bat izan dute, hain zuzen ere, ikasgaiak ez baliokidetzea.

Madrilgo UNED unibertsitateak euskaraz egindako ikasgaiak ez baliokidetzea erabaki du, hain zuzen ere, unibertsitate horretako hizkuntza ofizial bakarra gaztelania dela argudiatu du eta, ondorioz, hizkuntza horretan ez besteren batean egindako ikasgaiak baliokidetzetik ez duela adierazi du.

Paradoxikoa bada ere, unibertsitate berean ikasgaia euskaraz edo gaztelaniaz egin eta gainditu izanak zehaztuko du ikasgai horren baliokidetzetik izango denentz, horixe baita ikasgaiak baliokidetzeko erabil duten irizpide arras diskriminatzailea.

Ondorioz, gaztelaniaz ez besteko hizkuntzetan ikasitako ikasgaiak ez dute inolako baliorik,

5. Balorazioa

Hizkuntz Eskubideen Behatokiaren aburuz 2003ko ekainaren 30eko Lege Organiko berriaren aplikazioak Espainiako estatuan preso diren euskal herritarren hizkuntz eskubideen urraketaren betikotzea eragin du. Horrela, Euskal Herriko presoek ezinezkoa izango dute goi-mailako ikasketarik euskaraz burutzea, hizkuntz eskubide urraketa instituzionalizat har dezakegu, izan ere, lege berri batek eragin baitu eskubideen murrizketa berri hori.

Kasu horretan legea bera nazioarteko estandarren aurka dator, eta zaila da ulertzen estandar horiek berresteko konpromisoa hartuta, legedia bera hizkuntz eskubideen urratzaile bihurtzea.

Aipatu lege berria, besteak beste, 2003ko ekainaren 30eko Lege Organikoaren aplikazioa ondoko estandarren aurka dator:

Convenio marco para la protección de las minorías nacionales

Artículo 12

1. En caso necesario, las Partes tomarán medidas en los campos de la educación y de la investigación para fomentar el conocimiento de la cultura, la historia, la lengua y la religión de sus minorías nacionales así como de la mayoría.

3. Las partes se comprometen a promover la igualdad de oportunidades en el acceso a la educación a todos los niveles para las personas pertenecientes a minorías nacionales.

Convention-cadre pour la protection des minorités nationales

Article 12

1. Les Parties prendront, si nécessaire, des mesures dans le domaine de l'éducation et de la recherche pour promouvoir la connaissance de la culture, de l'histoire, de la langue et de la religion de leurs minorités nationales aussi bien que de la majorité.

3. Les Parties s'engagent à promouvoir l'égalité des chances dans l'accès à l'éducation à tous les niveaux pour les personnes appartenant à des minorités nationales.

Bestalde, UNED erakundeak euskaraz egindako ikasgaien ez baliozkotzeak hiztunen arteko diskriminazioa ez ezik, hizkuntzen arteko berdintasun-irizpidearen beraren urraketa ere eragin du.

Hau da, koofizialtasunaren oinarritzko ardatza hautsi dute erabat, eta hainbat herritarrekiko diskriminazioa agerian geratu da, horrek dakartzan alboko kalte ondorio guztiekin. Administrazioak berak, unibertsitateak, aurkitu beharko luke mekanismoa ikasle horien ikasketak ebaluatzeko eta baliokidetzeko. Ezin egin dezakeena da hizkuntza batean egin delako de facto baliorik gabe uztea.

Kasu horri dagokionez, maila zein instituzio guztietako adierazpen zein legeek aitortutako berdintasun-irizpidea hautsi egiten da, eta hizkuntza ofizial bat ikasteko hautua egin duten herritarrei estatu berean ukatu egin zaie horren baliozkotasuna.

Nazio Batuen Erakundearen Giza Eskubideen Deklarazio Unibertsala:

2. artikulua

Giza Eskubideen Deklarazio Unibertsala (1948)

Gizaki orori dagozkio Deklarazio honetan adierazitako eskubide eta askatasunak, eta ez da inol berezikotze arraza, larri-kolorea, sexua, hizkuntza, erlijioa, politikako edo bestelako iritzia, sorterria edo gizarte jatorria, ekonomi maila, jaiotza edo beste inolako gorabehera gatik.

Nazio Batuen Erakundearen Giza Eskubideen Aldeko goi-komisioaren Gutxiengo Nazional, Etniko, Erlijioso edo Linguistikoetako partaide diren Pertsonen eskubideen Deklarazioa

Declaración sobre los derechos de las personas pertenecientes a minorías nacionales o étnicas, religiosas y lingüísticas

Artículo 4

1. Los Estados adoptarán las medidas necesarias para garantizar que las personas pertenecientes a minorías puedan ejercer plena y eficazmente todos sus derechos humanos y libertades fundamentales sin discriminación alguna y en plena igualdad ante la ley.

Déclaration des droits des personnes appartenant à des minorités nationales ou ethniques, religieuses et linguistiques

Article 4

1. Les Etats prennent, le cas échéant, des mesures pour que les personnes appartenant à des minorités puissent exercer intégralement et effectivement tous les droits de l'homme et toutes les libertés fondamentales, sans aucune discrimination et dans des conditions de pleine égalité devant la loi.

Europako Kontseiluaren Gutxiengo Nazionalen Babeserako Hitzarmen-markoa:

Convenio marco para la protección de las minorías nacionales

Artículo 3

Toda persona perteneciente a una minoría nacional tendrá derecho a elegir libremente ser o no tratada como tal y el ejercicio de esa opción y de los derechos relaciones con la misma no dará lugar a ninguna desventaja.

Convention-cadre pour la protection des minorités nationales

Article 3

Toute personne appartenant à une minorité nationale a le droit de choisir librement d'être traitée ou ne pas être traitée comme telle et aucun désavantage ne doit résulter de ce choix ou de l'exercice des droits qui y sont liés.

Europako Kontseiluaren Erregio edo Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna

Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna

7. artikulua

2. Aldeek konpromisoa hartu dute ezabatzeko, oraindik egin ez badute, eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntza bat erabiltzeko egon daitezkeen bereizketak, bazterkeria, murriztapen edo lehentasun justifikatu gabe oro, alegia, hizkuntza hori ahultzea edo hori mantendu edo garatzea arriskuan jartzea helburutzat izan dezaketenak. Eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzen aldeko neurri bereziak hartzea ez da hartuko eremu zabalagoa duten hizkuntzetako hiztunen aurkako diskriminazio-ekintzatzat, neurrian helburua eskualdeetako edo eremu urriko hizkuntzak erabiltzen dituztenen eta gainontzeko herritarren arteko berdintasuna bultzatzea edo hiztun horien egoera partikularrak aintzat hartzea bada.

Europako Batasunaren 2000ko Oinarritzko Eskubideen Karta:

Carta Europea de los Derechos Fundamentales de la Unión Europea (2000)

Artículo 21

Se prohíbe toda discriminación, y en particular la ejercida por razón de sexo, raza, color, orígenes étnicos o sociales, características genéticas, lengua, religión o convicciones, opiniones políticas o de cualquier otro tipo, pertenencia a una minoría nacional, patrimonio, nacimiento, discapacidad, edad u orientación sexual.

Charte européenne des droits fondamentaux de l'Union Européenne (2000)

Article 21

1. Est interdite, toute discrimination fondée notamment sur le sexe, la race, la couleur, les origines ethniques ou sociales, les caractéristiques génétiques, la langue, la religion ou les convictions, les opinions politiques ou toute autre opinion, l'appartenance à une minorité nationale, la fortune, la naissance, un handicap, l'âge ou l'orientation sexuelle..

5.3. Hizkuntz eskubideen murrizketa Iruñeko Udalean

1997ko irailean onartu zen ordenantza honek honako helburu nagusi zituen:

1. Hiritarrei zerbitzua bermatzea erabili nahi duten hizkuntzan.
2. Zehaztea, euskarak Udalaren kanpoko irudian izan behar duen erabiltze maila.
3. Batzordea sortzea, zehazteko zein lanpostutan jakin behar den euskaraz.
4. Euskararen balorazio ehunekoak zehaztea euskara derrigorrezkoa ez den
5. postuetarako.
6. Batzordea sortzea toponimia txikia eta kale eta auzoen izendegietarako.

Gainera, euskara sustatzeko neurriak biltzen ditu.

Osoko Bilkuran onartu zen 1997ko irailaren 12an, eta hurrengo urriaren 25ean sartu zen indarrean.

Zorritzarrez, Ordenantza onartu zuen gehiengo politikoaren haustura tarteko, ahula eta laburra izan du indarraldia, gehiengo berriaren politika Ordenantza gutxietsi eta aintzat ez hartzea izan baita, jarrera hau prebarikazioaren mugaraino eramanez.

Sei urte igaro ondoren, ikus dezagun zertan diren hasierako helburuak eta haiei dagozkien artikuluen betetze/hutsegite maila.

Lehen helburua iristeko neurriak honako artikuluetan garatzen dira:

5.artikulua: Hiritarrek Iruñeko Udalari gaztelaniaz nahiz euskaraz egiteko eskubidea dute.

6.artikulua: Idatziz, Administrazioari euskaraz egitea hautatzen duten hiritarrei halaberean erantzunen zaie. Horretarako euskara itzultzailea arituko da eta horrexek emanen ditu bertsio ofizialak, bai hiritarren eskearena gaztelaniaz, bai hari eman behar zaion udal erabaki edo erantzunarena.

7.- Ahoz, Udalari euskaraz egitea hautatzen duten hiritarrei halaberean eginen zaie harrera. Horretarako Udalak jarduketa plan

bat diseinatu eta burutuko du, udal langile euskaldunak izatea bermatzeko, beti ere Ordenantza honen V. kapituluak dioen bezala.

Hiritarren eskubideen kapitulua osatzen duten hiru artikulua hauek ez dira bete eta ez dira betetzen ari. Atalaren bizkar hezurra den euskaldunek bete beharreko lanpostuak zehazteko txostena, egin, egin zen, baina gehiengo berriaren erabakiz, gorderik utzi da, bide horretan aurrera egitea eragotziz eta prozesu osoaren paralisia eraginez.

Hizkuntz Eskubideen Behatokian gainera 10 kexa espediente zabaldu dira Udalarekin euskaraz harremanetan jarri nahi eta ezinagatik. Egoera hauek Udal bulegoetan, Udalzaingoarekin eta Udalaren menpeko erakunde autonomoetan gertatu dira.

Bigarren helburura iristeko neurriak honako artikuluetan garatzen dira:

8. artikulua: Iruñeko Udalak gaztelania eta euskara erabiliko ditu hiritarrei orokorrean egiten dienean. Hartara, ele bietan eginen dira:

- a) Bandoak, ediktuak, afixak eta argibideetako plakak
- b) Zigiluak, tanpoiak, logotipoak, orri-buruak eta gisakoak.
- c) eraikin, karrika eta eremu publikoetako errotulazioa.
- d) Udal egoitza eta bulegoetako errotulazioa, Udalaren ibilgailuena, eta langileen arropa eta uniformeak.
- e) Interes turistikoa duten tokietako seinaleztapena, etzana nahiz zutikakoa izan, zerbitzuen kontrolekoa, eta bide seinaleak
- f) Udalak hiritarren eskura jartzen dituen agiriak eta ereduak, administrazio prozedura guztiez argibideak eman beharrez.

9. artikulua:

1. Afixetako elementu guztiak ele bietakoak izanen dira.
2. Udalaren jarduketaz argibideak emateko edo propaganda egiteko foiletoak ele bietan eginen dira hiritar guztientzat badira.
3. Kultura, kirol e.a.-en jarduketa baten berri emateko liburuxketan, esku-programetan, katalogoetan e.a.etan, hizkuntzak honela erabiliko dira:

- a) Argibide orokorrak (lekua, data, ordua e.a.) ele bietan joanen dira.
- b) Ukitzen duen jarduketa batik bat hizkuntzaren ahozko erabiltzean oinarritzen bada (mintzaldiak, antzerkia, poesia,

ikus-entzunezkoak e.a.), hura azaltzeko elementuetan, hala nola esku-programetan eta katalogoetan, jarduketa zer hizkuntzetan eginen den, huraxe erabiliko da

- c) Jarduketa beste lengoia batzuen bitartez gauzatzen bada, bisuala, musika, plastikoa, etab., argibideak bi hizkuntzetan emanen dira.

10. artikulua: Publizitatea komunikabideetan:

- a) Prentsan Udalak argitaratzen dituen iragarkiei dagokienez, euskaraz izanen dira haietako %25a gutxi gorabehera.
- b) Ikus-entzunezko komunikabideetan, irratian eta telebistan batez ere, publizitatea bi hizkuntzetan eginen da, halako proportzioan non, gutxi gorabehera lau iragarki edo "spot"etatik bat euskaraz izanen den.

11. artikulua: Argitalpenak.

Iruñeko Udalaren argitalpenak eta haren menpeko erakundeek ele bietan eginen dira, interes orokorrekoak eta hiritar guztientzat direnean, baita interes turistikoa edo hiriarendako izaera enblematiko edo sinbolikoa dutenean ere.

12. artikulua. Udalaren komunikabideak.

Komunikabideen jabetasuna edo kudeaketa Udalari dagokionean (irratia, aldizkariak edo buletinak, e.a.) bi hizkuntzak neurri berean erabiliko dira komunikabidea identifikatzeko osagaietan, orrialdeko izenburuetan, datan eta sailetan, eta eduki guztien %20 gutxi gorabehera, euskaraz emanen dira.

Udalaren kanpo irudia arautzen duten bost artikulua hauen esparruan 48 kexa espediente bildu ditu Behatokiak, ia guztiak 8. eta 9. artikuluen urratzeak direla eta.

Auzitegiaren zenbait epai (besteak beste Nafarroako Justizia Auzitegia Nagusiaren 204/01 eta 149/02 errekurtsoak; Nafarroako Administrazio Auzitegiaren 5825/01, 5828/01, 46/02, 3300/02 eta 4227 ebazpenak) eta Nafarroako Arartekoaren zenbait gomendio (besteak beste 149/2001/3, 176/2001/3, 348/2001/3, 02/64/C eta 03/17/C espedienteak) jarrera gutxiesle eta ukatzaile honen erakusgarri garbiak dira.

Hauetako zenbaitetan garbi uzten da funtsik gabea dela Udaletxeko gehiengo berriaren interpretazioa 372/2000 Foru Dekretuan oinarrituz Ordenantzako 8. eta 9. artikulua baliogabetutzat jotzeko. Aipatu

artikuluak beraz indarrean diraute eta Udaletxeari legeari men egitea dagokio. Dena den men egite hori prebarikazioaren muga mugan gertatzen da ohikoa bihurtu baita Udaletxeko arduradunen artean helegiteak tartekatu ezean erdal elebakartasunari eustea.

EBLUL, Hizkuntz Gutxituen europar Bulegoak zera dio Iruñeko Udalaz Nafarroari buruz egindako txostenean:

“Gure bisitan kezkatuta geratu gara Komunitateko hiriburua den Iruñeko tokiko administrazioaren egoera ikusita. Tokiko agintariak ez dute betetzen euskarari buruzko udal ordenantza, epai judizial eta Arartekoa bezalako erakundeen gomendio askoren bidez egiazta daitekeenez. Onartezina da arau batekin ados ez egoteagatik araua luzaroan ez betetzea edo gizartearen hizkuntza-eskubideak murriztea. Hiriburuko Udalak San Ferminen programaz geroztik gauzatu duen jarduera udalbatzak izandako portaeraren paradigmatikoa da: araudia berez ez betetzea, udalaren jarduera gaitzesten duen epai judiziala, araudiaren aldaketa eta hizkuntza-eskubideen murrizketa. Horrela, euskararen erabilera gai politiko bihurtzen da udalerrian.”

Hirugarren helburua honako artikulutan garatzen da:

13. artikulua: Udalaren plantilla organikoan zehaztuko da zer lanpostutan izan behar duten euskaldun haietan aritzen diren funtzionarioek, jendearekin harreman gehiago izateagatik edo administrazio prozedura normalduen katearen barnean duten lekuagatik.

14. artikulua: Aurreko artikuluan ezarritako betetzeko Batzordea osatuko da eta horrek aztertuko ditu hiritarrek, ahoz zein idatziz, harreman handiagoak dituzten udal esparruak, prozedura administratibo ohikoenak, aipatu esparru edo prozeduretan dauden lanpostuei dagozkien hizkuntz eskakizunen definizioa eta ezarritako helburuak bete ahal izateko bitartekoak eta baliabideak finkatuko dituen jardun planaren xedapena.

Batzorde hau deuseztuko da egin behar duen lana osatuz gero, eta lan hori eta horren ondorioz sortuko den jardun plana dagokion udal organoari eman eta gero.

Hirugarren helburu honen betetzeari dagokionez, Batzordea osatu zen, Batzordeak bere lanak egin zituen eta lan hauen emaitzak udal agintarien esku utzi ondoren deuseztu ere egin zen. Batzordeak egindako lana ordea ez da loteslea, aholku mailakoa baizik, eta Udaletxeko gehiengo politiko berriak lotara ipini du.

Nafarroako Arartekoari helarazitako kexa baten inguruan (348/2001/3) Iruñeko Udalak bidalitako dokumentazio eta argudioen arabera gainera, badirudi 8. eta 9. artikuluekin saiatu duen estrategiaren antzekoa eraman nahi duela alor honetan ere, Ordenantzako 13. eta 14. artikulua baliogabetuztat jotzen baititu 2001 urteko plantilla organikoa zehazteko arau osagarrien 18. atalak haiek ordezkatu bailituzten. Gogoeta hori legezkota ote den epai batek esan arte ez dago jakiterik, eta une honetan ez dago horren inguruko auzirik. Baina dokumentazio honek jakinarazten digu zein den Udaletxeko gehiengo berriak honen inguruan erabiltzeko asmoa duen irizpidea: Batzordeak egindako lanaren konklusioak aintzat ez hartzea, eta horren ordezkatu arau osagarriko 18. atalaren esanera jardutea.

Laugarren helburua honako artikulua honek garatzen du nagusiki:

16. artikulua. Funtzio publikoan sartzeko Udalak burutuko dituen deialdietan, eta Ordenantza honen 13. artikulua aplikatu behar ez baldin bada, euskaraz jakitea baloratuko da A eta B mailatan, eta balorazioa aukerakoa izanen da gainerakoetan. Balorazio hau lotuko zaio Nafarroako Administrazio Publikoetan euskararen erabilera arautzen duen uztailaren 4ko 135/1994 Foru Dekretuaren 23. artikulua ezarritakoari.

A eta B mailatan euskara baloratu beharra gaizki eraman du Udaletxeko gehiengo berriak. Eta ohikoa duen legearekiko errespetu eskasaz, men ez egiteko bide bila ibili da etengabe. Aurrena, eta Ordenantzak “deialdiak” hitza inolako ñabardura edo bereizketarik egin gabe aipatzen duen arren, barruko eta kanpoko deialdiak bereizi zituen, noski barruko deialdiak Ordenantzaren eraginpetik at zeudela argudiatzeko. Honen aurka tartekatu zen helegite kate luzeak Madrilgo Konstituzio Auzitegiraino eraman zuen, eta honek Ordenantzaren interpretazio murriztailea onartu egin zuen. Bide horretan salbuetsita geratu ziren hurrengoak aldi baterako kontratazioak izan ziren, hauek ere auzitegien onespenez. Azkenik, 2003 Abuztuan gehiengo berriak Ordenantzaren 16. artikulua aldatzea onartu zuen eta aurrerantzean A eta B mailatan euskaraz jakitea ez da derrigorrez meritutzat hartu beharko, aukerazkoa izanen baita meritutzat hartu ala ez hartzea.

Aukerazkoa izatearen formula horren esanahia halere oso garbi dago, formula hori indarrean dagoen C, D eta E mailatan urte hauetan gertatu denari erreparatzen badiogu: Sekula ez zaio baloraziorik eman euskaraz jakiteari ezein lanposturako deialdian. Aplikazio irizpide horrek bistan denez ez du betetzen euskararen aldeko neurri suspertzaile izateko ordenantzek duten helburua.

Bosgarren helburua honako artikulua hauekosatzen dute:

20. artikulua. Udalbatzaren Osoko Bilkurak onetsiko du udal barrutiaren finkapen geografikoa, toponimikoa eta kartografikoa.

21. artikulua. Halaberean, hiriko auzoen izenak eta kaleen izendegia onetsiko ditu.

22. artikulua.
Aurreko artikuluetan aurreikusitakoa betetzeko Batzordea eratuko da eta horrek proposamena aurkeztuko dio Osoko Bilkurari.

Honi dagokionez, Batzordea sortu zen, bere lana burutu eta proposamena luzatu zuen, eta proposamen hori gero gordeta utziz prozesua geldiaraztea eta hel burua zapuztea eragin du Udaletzeko gehiengo berriak.

Konklusio modura zera esan dezakegu: UPN eta CDNk osatutako gehiengo berriak Iruñeko Udalean Euskararen Ordenantza ez betetzea eragin du. Jarrera hau Erregio - zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Itunaren kontra doa, eta Nafarroako Euskararen Legearen kontra doa, haietan helburutzat ezartzen den euskararen sustapena eragotzi egiten duelako, eta egun euskarak duen statusarekiko atzerakada dakarkiolako.

Gainera, UPN eta CDNk osatutako gehiengoak auzitegi-tako epaiak aintzat ez hartzeko jarrera larria erakutsi dute. Izan ere, 2001 urtean Nafarroako Administrazio Auzitegiak emandako bi epaitan Udalari adierazi arren 372/2000 Dekretuak ez zituela Ordenantzaren 8. eta 9. artikulua baliogabetzen eta beraz aipatu artikulua indarrean zirautea, hurrengo bi urteetan hauen urraketekin loturiko 48 espediente zabaldu ditu Behatokiak. Prebarikazio zantzu argi horietan oinarrituz, une honetan Behatokiak ez du baztertzeko irabazteko nahiko aukera izanez gero eta lehentasun handiagoko gairik ezean, Iruñeko Udalaren kontra auzitegi-tara jotzea.

5.4. Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna

Espainiako estatuak Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna sinatu zuen 1992ko azaroaren 5ean, baina bederatzi urte geroago, 2001eko apirilaren 9an berretsi zuen eta urte hartako abuztuaren 1ean jarri zen indarrean.

Itunaren 15. artikuluko 1. paragrafoak egintzen du Ituna indarrean jarri eta hurrengo urtean Espainiako estatuak txosten bat helarazi behar diola Europako Kontseiluko idazkari nagusiari. Txosten hori Ministroen Batzordeak erabakitzen duen moduan egin beharko da, eta ondorengo adierazi beharko du: Estatuak onartu dituen III. zatiko erabakiak ezartzeko aurrera eraman duen politika, II. zatiarekin bat datorrena. Espainiako estatuak 2002ko irailaren 23an aurkeztu zuen txostena.

Itunaren 16. artikuluko 2. paragrafoak ezartzen du Estatuan lege sortutako erakunde eta elkarteek txosten aztertuko duen Adituen Lantaldeari oharrak egiteko eskubidea dutela. Ohar horiek Estatuak beregian III. zatiko konpromisoen ingurukoak izango dira. Bestalde, estatuak II. Zatiaren arabera aurrera eraman duden politikaren gaineko adierazpenak ere aurkez ditzakete.

Hori kontuan hartuta, Hizkuntz Eskubideen Behatokiak euskalgintzako hain bat erakunderekin batera Espainiako estatuak Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna euskarari aplikatzearen ebaluazioa aurkeztu zuten Europako Kontseiluan.

Europako Kontseiluari helarazitako gomendioak

Behatokiak egindako azterketaren arabera Espainiako estatuak bere Adierazpenean ez ditu betetzen behar bezala Erregio edo Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna berrestean hartu zituen konpromisoak. Horretan oinarriturik Behatokiak ondoko gomendioak helarazi zizkion

Gomendioei dagokionez Behatokiak bi gomendio-mota bereizi zituen orokorrak eta berezituak, hain zuzen ere, hartutako konpromiso bakoitzarekin erlazionatutako gomendioak:

8. artikulua. Irakaskuntza. Euskal Autonomia Erkidegoa - EAE

- Eskolaurreko Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

- Gaur egun indarrean dagoen hizkuntz eredukako sistema berrikus dadila eta, horren orde, EAEn indarrean dauden legeek aitoritzen dituzten eskubide eta betebeharrak benetan ziurtatuko dituen irakaskuntza-eredua ezar dadila.

- Hezkuntza tekniko-profesionala

- Hezkuntza tekniko-profesionala euskaraz egin ahal izateko bermeak jar daitezela.

- Unibertsitate-esparrua

- Titulu ofizialak eskuratzea ahalbidetzen duten unibertsitateko eta goi-mailako ikasketetan enbor-kredituen % 75 gutxienez euskaraz ikasi ahal izateko bermeak jar daitezela.

- Helduen Hezkuntza edo Etengabeko Prestakuntza

- Helduen Hezkuntzan eta Etengabeko Prestakuntzan dena edo gehiena euskaraz ikasteko lerroak berma daitezela.

Nafarroako Foru Komunitatea

- Eskolaurreko Hezkuntza, Lehen Hezkuntza eta Derrigorrezko Bigarren Hezkuntza

- Eredu ez euskalduneko irakaskuntza publikoan D eredua ezar dadila.
- Euskara sustatzeko eta euskararen aldeko ekintzetarako irizpideei kasu eginez, gaur egun eremu mistoan D ereduko ikasgelak jartzeko ezarrita dauden ratioak berrikus daitezela, ratio horiek oztopo baitira D ereduko ikasgelak jartzeko.
- Hori egiten ez bada, erakunde publikoek arreta berezia eskain diezaietela eremu ez euskalduneko euskarazko irakaskuntzako ikastetxei, ikastolei alegia

- Hezkuntza tekniko-profesionala

- Hezkuntza tekniko-profesionala euskaraz egin ahal izateko bermeak jar daitezela ikasketa horiek euskaraz egin nahi dituzten ikasle guztientzat, eta hori lortzeko, gaur egungo hizkuntz eremuko zatiketak eragiten duen administrazio-banaketa ezaba dadila.

- Unibertsitate-esparrua

- Titulu ofizialak eskuratzea ahalbidetzen duten unibertsitateko eta goi-mailako ikasketetan enbor-kredituen % 50 gutxienez euskaraz ikasi ahal izateko bermeak jar daitezela Nafarroako lurralde osoan, ikasketa horiek euskaraz egin nahi dituzten ikasle guztientzat.

- Helduen hezkuntza edo etengabeko prestakuntza

- Helduen Hezkuntzan eta Etengabeko Prestakuntzan dena edo gehiena euskaraz ikasteko lerroak berma daitezela.
- Gutxiengoen hizkuntza adierazpidez duten historia eta kultura irakats daitezela.
- Euskara adierazpidez duten historia eta kultura irakatsiko direla, eta horiek irakasteko testuliburuetan erakunde publikoek ez dutela parte hartuko berma dadila.
- Gutxiengoen hizkuntzan lan egiten duten irakasleen prestakuntza edo birziklatzea.
- Euskaraz lan egiten duten Haur Hezkuntzako, Lehen eta Bigarren Hezkuntzako nahiz Unibertsitate eta Helduen Hezkuntzako irakasleen prestakuntza eta birziklatzea berma daitezela.

- Kontrolerako organoa

- Nafarroarako bereziki organo bat sor dadila, Estatuak beregain hartutako konpromisoak hezkuntzaren arloan betetzen ote diren kontrola dezan.

9. artikulua. Justizia.

- Botere Judizialaren Lege Organikoa, 231. artikulua bereziki, Espainiako estatuak beregain hartutako konpromisoetara egoki dadila.

Zehazki:

- Aldeetako batek eskatzen badu, ahozko prozedura penal, zibil, sozial edo administratiboak euskaraz ulertu edo hitz egiteko gai diren epaileekin egingo direla ziurta dadila.
- Aldeetako batek eskatzen badu, idatzizko prozedurak erregio edo gutxiengo hizkuntza ofizialean egingo direla ziurta dadila.
- Goian adierazitakoa bete dadin, justiziako funtzionarioek eta karrera judizialeko kideek euskara modu eraginkorrean ikasteko derrigortasun- eta lehentasun-neurriak har daitezela (euskaraz jakitea baldintzat jarri edo balora dadila).
- Neurriak har daitezela Estatuak nahiz Europako Erkidegoko lege-testuak eta estatuz gaindiko auzitegiak epaiak euskaraz izateko.

10. artikulua. Administrazio-agintaritza eta zerbitzu publikoak.

Estatuko administrazio-agintaritza

- Euskara benetan eta behar bezala erabil dadila administrazioak herritarrekin izaten dituen ahozko nahiz idatzizko harremanetan; administrazioaren inprimaki, testu eta agirietan.

- EAEen eta Nafarroan dauden Estatuko administrazioetako lanpostuak betetzeko baldintza sistematikotzat euskaraz jakitea jar dadila, edo behintzat euskaraz jakitea balora dadila.
- Estatuko administrazioetako funtzionarioek beraien lan-ordutegian eta dohain euskaraz ikastea eta langile horiek euskaraz lan egiteko gaitzea susta dadila, horretarako lanaldi osoa edo lanaldiaren zati bat erabiliz.

Euskal Autonomia Erkidegoa - EAE

- Euskara benetan eta behar bezala erabil dadila Administrazioak herritarrekin dituen ahozko nahiz idatzizko harremanetan: inprimaki, testu eta agirietan. Ahalegin berezia egin dadila Osakidetza - Euskal Osasun Zerbitzuan eta Ertzaintzan.
- Erkidegoko administrazioan plazak betetzeko garaian euskaraz jakitea baldintzat jar dadila, bereziki herritarrekin harremanak izan beharreko lanpostu estrategikoetan; eta horrela ez egitekotan, euskaraz jakitea meritu kualifikatutzat har dadila (ahalegin berezia egin dadila Osakidetza, Ertzaintza eta erakunde autonomiadunetan).

Nafarroako Foru Komunitatea

- Foru Komunitate osoan euskara benetan eta behar bezala erabil dadila Administrazioak herritarrekin dituen ahozko nahiz idatzizko harremanetan: inprimaki, testu eta agirietan. Hori lortu ahal izateko, legeak alda daitezela (hizkuntz eremukako zatiketa desager dadila, euskara ofizial izan dadila Foru Komunitate osoan eta ofizialtasuna garatzen duten legeak alda daitezela, zehazki 29/2003 Foru Dekretua, otsailaren 10ekoa, Nafarroako Administrazio Publikoetan Euskararen Erabilera arautzen duena).
- Komunitateko administrazioan plazak betetzeko garaian euskaraz jakitea baldintzat jar dadila, bereziki herritarrekin harremanak izan beharreko lanpostu estrategikoetan; eta horrela ez egitekotan, euskaraz jakitea meritu kualifikatutzat har dadila. Hori lortu ahal izateko, legeak alda daitezela (hizkuntz eremukako zatiketa desager dadila, euskara ofizial izan dadila Foru Komunitate osoan eta ofizialtasuna garatzen duten legeak alda daitezela, zehazki lehen aipatutako 29/2003 Foru Dekretua).

Toki-agintaritzak

- Euskara benetan eta behar bezala erabil dadila Administrazioak herritarrekin dituen ahozko nahiz idatzizko harremanetan: administrazioaren inprimaki, testu eta agirietan.
- Toki-administrazioetan plazak betetzeko garaian euskaraz jakitea baldintzat jar dadila, bereziki herritarrekin harremanak izan

beharreko lanpostu estrategikoetan; eta horrela ez egitekotan, euskaraz jakitea meritu kualifikatutzat har dadila.

11. artikulua. Hedabideak.

Estatuko administrazio-agintaritzak

- Euskaldunon Egunkariaren aurka hasitako ekintza judizialak artxiba daitezela, egunkaria guztiz lehengora dadila, eta erasandako eskubideei egindako kalteak ordain daitezela.
- Espainiako Irrati Telebista eta irrati nahiz telebista pribatuak EAE eta Nafarroako hizkuntz errealiter eta euskararen ofizialtasunera egokitu daitezela, eta euskarazko saioak behar bezala susta ditzatela.

Nafarroako Foru Komunitatea

- Nafarroa osorako euskarazko telebista bat eratu, edo EAEko Euskal Irrati Telebista publikoa Nafarroa osoan ikusi ahal izateko modua jar dadila.
- Nafarroako Gobernuak euskara erabiltzen duten hedabideei diru-laguntza publikoak emateko egiten dituen deialdietan azaltzen diren baldintzak berrikus daitezela, eta baldintzat euskararen sustapena nahiz euskararen aldeko ekintza positiboak jar daitezela, bereziki euskara hutsean lan egiten duten idatzizko prentsa, irrati eta telebistentzat.

12. artikulua. Kultur jarduera eta zerbitzuak

EAE eta Nafarroa

- Zinema, ikus-entzunezko eta informatikaren arloetan euskararen erabilera sustatu eta arautzeko neurriak har daitezela.
- Ikusi, entzun edo ibiltzeko arazoak dituztenek, buruko gaixotasunak dituztenek edo bestelako ezintasunak dituzten guztiek euskaraz alfabetatzeko, euskaraz ikasteko, euskara erabiltzeko eta kulturalki euskaraz garatzeko neurriak har daitezela.
- Kultur sustapeneko euskarri guztietan euskara erabil dadila.

13. artikulua. Ekonomia eta gizarte-bizitza.

- Presoei ez debekatzea komunikazio pertsonaletan euskara erabiltzea.
- INE erakundeak enpresa, elkarte eta fundazioei bidaltzen dizkien derrigor bete beharreko galde-sorta guztietan euskara erabil dadila.

- Patente eta Marken Legea eta etiketatzearen inguruko arauak Espainiako estatuan dagoen errealitate eleaniztunera egokitu daitezela.

EAE eta Nafarroa

- Jarduera ekonomikoetan nahiz gizarte-jardueretan euskararen erabilera sustatzeko neurriak har daitezela.
- Kontsumitzaile eta erabiltzaile euskal hiztunen hizkuntz eskubideak onartuak izateko neurriak har daitezela.
- Osasun-arloko informazioa hedatzeko euskarri informatiko guztietan euskara erabil dadila: prebentzioa, osasun-arriskua, lehen laguntzak, osasun-azpiegitura eta abar gaitzat daukaten kanpainetan.

14. artikulua. Mugaz haraindiko trukeak.

- Sinatuta dauden mugaz haraindiko itunetan (1995eko martxoaren 10eko Hitzarmena, Mugaz Haraindiko Lankidetzarakoa, eta Euskadi – Nafarroa – Akitania Ituna) espresuki sartzea Akitaniak, Nafarroak eta EAEk elkarrekin hizkuntz ondarearen aldeko ekintzak egiteko neurriak.

Horren helburuak:

- Hizkuntz politikako gutxieneko komun batzuk ezartzea (euskararen ofizialtasuna euskararen lurralde historiko osoan).
- Hizkuntz politika komuna ezartzeko batzorde berezia sortzea.

Azkenik, Behatokiak ohar berezi egin nahi izan zuen gomendioetan:

- Euskaldunon Egunkaria ixtea zein larria den ikusita, eta horren aurretik euskal hizkuntza eta kultura garatzearen alde lan egiten duten talde eta enpresekin gertatutakoak kontuan hartuta, gure ustez Estatuak etsi egin behar du euskaren berreskurapenaren alde lanean diharduten agente sozialak kriminalizatzeko ahaleginean.

6. Ondorio nagusiak

6. Ondorio nagusiak

Hizkuntz Eskubideen Behatokiak 2004 urtean landutako datu guztiak bildu ditu urteko txosten honek. Datuak aurkeztu, aztertu, eta haien gaineko gogoeta egin dugu, hizkuntz eskubideen egoerari buruzko ondoko berazkoak jalkitzen direlarik:

1. 2003 urteko txosten honek aurreko bi urteetako txostenek eman zituzten ondorio nagusiak guztiz berretsi ditu.

- 2001ean Behatokiak 93 kasu baizik ez zituen landu. Halere, kuantitatiboki gutxi izanda ere, oso kasu adierazgarriak zirenetan guztiz baliagarriak egoeraren azterketa egiteko. Txosten honen 3.1 puntuan azaldu bezala, Behatokiak bildutako kasuen azterketa kuantitatiboa baino azterketa kualitatiboa eta erlatibizatua hobesten du.
- 2002an, Behatokiak 1.036 kasu aztertu zituen eta horiek denek bide eman zioten aski ongi dokumentatuta dagoen errealitatea xehekiago deskribatu eta baloratzeko.
- 2003an kasu kopuru zerbait txikiago baina halere garrantzitsu eta adierazkorra aztertu da, eta azterketa honek guztiz berretsi ditu aurreko bi urteetako ondorioak.

2. Euskal Herriko herrialde guztietan urratzen dira hizkuntz eskubideak.

- Euskal Herrian administrazio batzuek status ofiziala aitortua diote bertako hizkuntza den euskarari, beste batzuek, berriz, ez. Administrazioek bertako hizkuntzari ofizialtasun statusa aitortua izatea eta hizkuntz eskubideak babesteko legedia indarrean egotea, izugarri garrantzitsua da herritarren eskubideok urraturik agi ez daitezen. Horregatik ezinbesteko deritzogu ofizialtasuna lurralde guztietan eskuratzeari
- Dena den honek ez du esan nahi ofizialtasunaren aitortza eta legedia indarrean egotea aski direnik euskal hiztunen eskubideak bermatzeko. Izan ere, eskubideon bermatze eraginkorra moteltzen duen galgarik badago:

- Ofizialtasun statusa dagoen eskualdeetan ere gertatzen dira hizkuntz eskubideen urraketak. Ofiziala izateak berez ekarri beharko lukeen egoera lortzeko bidean jorratu beharreko normalizazio prozesua progresibitate printzipioak baldintzatzen du. Progresibitate printzipioaz gaur egun praktikan egiten den interpretazioak larriki kaltetzen ditu euskaldunen hizkuntz eskubideak.

3. **Euskal Herriko administrazio maila guztietan urratzen dira hizkuntz eskubideak:**

- **Espainiako estatuko administrazioak** ez du Euskal Autonomia Erkidegoan eta Nafarroako Foru Komunitatean indarrean dagoen koofizialtasuna errespetatzen.
 - Herriarrei dokumentazioa gaztelania hutsean igortzea jardunbide sistematikoa da, ahozko harremanetan tokiko hizkuntzaz zerbitzua ez ematea bezala.
 - Estatuko administrazio batzuek ez dituzte herriarrek aurkeztutako euskarazko dokumentuak onartzen.
 - Egun ezinezkoa da epaiketa bat euskaraz egitea.
- **Frantziako estatuko administrazioak** eguneroko sistematikoki urratzen ditu euskal herritarren hizkuntz eskubideak. Nazioarteko itunek agintzen diotena saihestu ahal izateko hitzun komunitatearen izaera bera aitortzeari uko egiten dio
- **Eusko Jaurlaritzak** ondoko hiru alorretan ditu herritarren hizkuntz eskubideen babesaren beltzunerik larrienak:
 - Osasun arloa: Aurten berriro kexa gehien bildu dituen erakundea izan da (20 kexa guztira), eta hauetarik % 25ak larritasun edo sistematikotasun zantzu argiak agertzen ditu, eta beste %40k, arinago bada ere, sistematikotasun zantzuak agertzen ditu halaber. Osakidetza euskalduntzeko euskara plana oinarritzeko dekretu a onartu egin da eta aipatu euskara plana abian da. Halere, epeak betez gero 2004 iraila baino lehen ez da emaitzarik ikusiko. Beraz, aurtengoari dagokionez, arlo honek beltzune izateari eusten dio tamalez oster.
 - Justizia arloa: Botere Judizialaren menpe dago eta, ondorioz, goian aipatu bezala, Estatuko lege oinarriak direla eta, Botere Judizialak ez ditu herritarren hizkuntz eskubideak bermatzen.

Baina Eusko Jaurlaritzaren Justizia sailburuordetzaren esku egon daitezkeen hainbat ekintzek –adibidez, jakinarazpenak ele bietan egiteak– agerian uzten dute oinarritzakoa (erabilera idatzia) ere ez dela ziurtatzen.

- Herrizaingo arloa: Ertzaintzako kide batzuek agertu dituzten jarrerak berebiziko kezka sortzen dute. Larria da zenbait ertzainek erakusten duten ezjakintasuna EAEko legediak euskaldunei aitortzen dizkien hizkuntz eskubideei buruz, herritarrek gaztelera erabiltzera behar ditzaketela uste baitute (59/2003). Larriago oraindik euskaraz egiteagatik berdintasunezko tratua hartzeko eskubidea urratzea (111/2003). Eta larriena zalantzarik gabe euskaraz zuzentzeagatik irainak eta atxiloteta jasan behar izatea (23/2003). Bitartean, Ertzaintzaren euskara plana geldirik dago. Hortaz, 2002 urtean agertutako kezka larriak ez du konponbiderik izan eta egoerak bere horretan dirau.
 - **Nafarroako Foru Komunitateak** sistematikoki urratzen ditu herritar euskaldunen hizkuntz eskubideak, bai eta sarritan legeak ere.
 - **Herrialdeko Agintaritzan eta toki administrazioetan** –udatan ere urraketak gertatzen dira. Urraketa hauen artean batzuk arinak eta ez ohikoak dira, baina besteak bereziki larriak dira, Iruñeko Udalarenak adibide, euskaldunen hizkuntz eskubideen aurkako eraso planifikatu baten emaitza baitira.
- ### 4. **Hizkuntz eskubideak urratzea ez da soilik Hizkuntz Eskubideen Deklarazio Unibertsala oinarri duen eta Behatokiak bere egin duen, gizakien eta hizkuntz komunitateen arteko berdintasun printzipio nagusia urratzea. Kasu gehien gehienetan administrazioek, beraiek onartutako eta beraien lurraldeetan indarrean dagoen hizkuntz legedia ere ez dute betetzen. Legea urratzen dute:**
- Konstituzioak eta estatu mailako prozedura administratiboko legeak.
 - Erkidegoetako hizkuntz legediak.
 - Toki entitateetako ordenantzak.

5. Kasu batzuetan, hizkuntz eskubideaz gain oinarrizko eskubide batzuk ere urratzen zaizkie herritarrei: berdintasunez hartua izateko eskubidea, informazioa hartzeko eskubidea, etab. Bestalde, administrazioaren aldetik delitu zehatzen zantzuak dituzten kasuak ere aurkitu ditugu: bereizkeria, prebarikazioa, etab.

- Estatuko administrazio batzuek ez dituzte herritarrek aurkeztutako euskarazko dokumentuak onartzen.
- Informazioa euskaraz jasotzeko eskubidea larriki urratua gertatu da Egunkariaren itxierarekin
- Herritar batzuk gutxietsiak izan ohi dira euskaraz aritzeagatik.
- Herritarrek zerbitzu publikoa hartzeko atzerapenak jasan behar izan ohi dituzte zerbitzua euskaraz nahi izanez gero.
- Herritar euskaldunek aukera berdintasun eskubidea urratua izan dute.
- Epaitegietan euskaraz epaitua izateko eskubidea urratu egiten da eta, ondorioz, babes judizial eraginkorrerako eskubidea zein defentsa eskubidea urratuak izan daitezke.

6. Estatuz gaindiko arauak ere urratzen dira adibidez:

- Europako Kontseiluari dagozkionak:
 - Erregio zein Gutxiengo Hizkuntzen Europako Ituna, Espainiako (1992) eta Frantziako (1999) estatuak sinatua. Gainera Espainiak 2001ean berretsi zuenetik Hizkuntzen Euroitunari men egin behar zaio derrigorrez. Halere, Espainiak ez du aintzat hartu eta ez du betetzen.
 - Gutxiengo Nazionalen Babeserako Hitzarmen-markoa, Espainiak sinatua eta berretsia (1995). Frantziak ez du sinatu ere egin.
- Nazio Batuen Erakundeari dagozkionak:
 - Giza Eskubideen Deklarazio Unibertsala
 - Eskubide Zibil eta Politikoen Ituna ren 27. artikulua

- Gutxiengo Nazional, Etniko, Erlijioso eta Linguistikoetako kide diren Pertsonen Eskubideen Deklarazioa

7. Nafarroa Europako kontraeredua da eta gutxiagotze instituzionalaren bideari jarraitzen dio.

Nafarroa Europako kontraeredua da bertako hizkuntz gutxiengo baten babesari dagokiola. Nafarroako Gobernuak murrizketak egin ditu legeaz aitortuta zeuden hizkuntz eskubideetan eta eskubide horiek sistematikoki urratzen dizkie herritarrei:

- Berezko hizkuntza dela aitortu arren, hizkuntzaren ofizialtasuna geografikoki banatuta dago, inon ez bezala. Legeak Nafarroai aitortzen dizkien hizkuntz eskubideak eremu geografikoen arabera daude banatuta.
- Gutxiagotze instituzionala zuzentzeko Foru Dekretua jarri du abian: 29/2003 Foru Dekretua, Nafarroako Administrazio Publikoetan euskararen erabilera arautzen duena.
- Murrizketek, legeak zedarritutako eremu mistoa eremu ez euskaldunarekin berdindu dute; eremu euskaldunean gaztelania hutsezko erabilera administratibo ofiziala ahalbidetu dute.
- Dekretu bidezko murrizketek euskara eta euskal hiztunak bizitza publikotik desagerrarazi nahi dituzte; ele bietan zegoen inprimakia, dokumentua, errotulua edo webgunea, orain gaztelania hutsean daude. Lehen euskaraz jaso zitekeen zerbitzua orain gaztelania hutsean baizik ezin jaso izatea.
- Nafarroako Gobernuak ez du betetzen indarrean dagoen legedi murrizak ezarritako koofizialtasuna: usua da eremu euskaldunera gaztelania hutsezko dokumentazio ofiziala bidaltzea.
- Nafarroako Gobernuaren hizkuntz politikak euskararen erabilaren murrizketa orokorra dakar. Murrizketa antolatua eta planifikatua da, eta LORAFNAn eta Euskararen Legean ezarritako xedeen guztiz kontrakoa.
- Urtean zehar izandako Nafarroako Gobernuaren aurkako epai judizialek eta nazioarteko erakundeen gomendioek ez dute jarrera gaitzesgarri hau aldatzerik eragin.

8. Frantziako Errepublikak Euskal hiztun komunitateari eskubideen subjektu izaera aitortu behar dio, bai eta eskubide kolektiboak aitortu ere. Horrela, ezinbestekoa du:

- Euskal hiztun komunitatearen izaera aitortzea, bai eta hizkuntzarena berarena ere
- Nazioarteko gutxieneko estandarretan jarritako oharrak kentzea, eta falta dituenak berrestea.
 - Erregioetako edo Gutxiengoen Hizkuntzen Europako Ituna.
 - Gutxiengo Nazionalen Babeserako Hitzarmen-markoa.
 - Eskubide Zibil eta Politikoen Nazioarteko Hitzarmena sinatzean gutxiengoen eskubide kulturalak aipatzen dituen 27. artikuluari eginiko oharra.
- Hizkuntz eskubideak bermatzeko politika eraginkorra abian jartzea.

9. Hizkuntz eskubideen bermerako mekanismo juridiko administratibo berezitu eta azkarra ezarri beharra dago, gertatutako lege urraketei aurre egin eta haiek zuzentzeko.

- 2003an ere agerian gelditu baita zer tresna edo mekanismo eskasa dagoen ohiko prozedura juridiko administratiboan hizkuntz eskubideen urraketa horiei erantzuteko. Legea aldeko, bai eta epai judizialak aldeko izan arren, zenbait administrazioek behin eta berriz horiei muzin egiten diete, ez dituzte aintzat hartzen eta ez baleude bezala jarraitzen dute.

10. Hizkuntz eskubideen urraketa zabal eta sistematikoak euskal hiztunek euren hizkuntz eskubideez duten pertzepzio subjektiboan du eragina.

- Euskal Herrian, euskaldun jendeak luzez bizitutako legezko gutxiagotasun eta menpekotasunak egungo egoera naturalizatzea ekarri du.
- Oraindik orain legeari loturik hautematen dute euskaldun gehienek euren hizkuntza erabiltzeko eskubidea. Horrek oinarritzko eskubideen inguruan zalantza eta segurtasun falta dakarzikie herritarrei, bai eta euskara erabiltzeko eskubideez gabeturik egotearen sinestea ere Euskal herriko lurralde gehiengan.
- Egoera hau hain dago sustraitua, legea aldeko duenean ere, eta legeak zehatz mehatz eskubideak aitortzen dizkionean ere euskalduna ez dela eskubide jabe sentitzen. Eskubide hauen

ezagutarazteko Administrazioen aldeko ahalegin ezak ezinbesteko bihurtzen du egoera hau.

- Askotan, herritarrek euskaldun gisa oinarritzko eskubideak ukatuak izatea ohikotzat hartzen dute eta, ondorioz, bigarren mailako herritarra izatearen buru hautemate edo autopertzepzioa bere egiten dute.

7. Behatokiaren lanaren eraginkortasunaz

7. Behatokiaren lanaren eraginkortasunaz

Herritarrek erakunde publikoei zuzendu eta Behatokiak bideratutako kekek erantzuna hartu ohi dute, erakunde publikoen arabera jarrera ezberdinak izan badira ere:

Adibide gisa bada ere, hona hemen Behatokiak jaso dituen erantzunen nondik norakoak eremu administratiboan arabera:

- **Espainiako Estatuko Administrazio Orokorrak** erantzun ohi die Behatokiak igorritako jakinarazpenei. Oro har, indarreko legediaren irakurketa murrizta egiten dute. Posta eta telegrafoak (123/2003, 125/2003, 388/2003) eta Instituto Nacional de la Seguridad Social (87/2003) erakundeak onartu eta eskertu egiten dituzte helarazten zaizkien jakinarazpenak.
- **Eusko Jaurlaritzak** nahikoa sistematikoki erantzun die Behatokiaren kexa jakinarazpenei, fundazio honek hizkuntz eskubideen alde egiten duen lana aitortuz. Onartu egin ohi du zenbait alorretan herritarren hizkuntz eskubideei behar bezala erantzuteko dauden arazoak eta beti utzi du agerian horretarako lanean aritzen dela.
- **Herrialdeko Agintzaritzek**, hau da, foru aldundiek erantzun ezberdina eman diete Behatokiaren jakinarazpenei. Dena den guztiek aintzat hartzen dituzte jakinarazpenok, eta aurten ez dugu engoitik iaz bezalako gure zilegitasunari buruzko gutunik jaso. Arabakoak igorri digun erantzun bakarrean (556,566/2003) legearen interpretazio murriztailea hobesten du, arabarren hizkuntz eskubideen alde dihardutela esanez agurtu baino lehen. Bizkaikoak hiru erantzun bidali ditu, haietako batean hutsa aitortuz (82/2003), beste batean, jadanik euskararen alde nahikoa eta gehiegi egiten dutela, eta ez gehiago eskatzeko adieraziz (131/2003), eta hirugarrenean ihardetsiz, proiektua oso konplexua eta garrantzitsua delako ezin dutela euskaraz ere noiz egingo den data ipini (145/2003). Gipuzkoatik jasotako bi erantzunetan (66/2003, 77/2003) kexen zioak konponbidean ipini direla adierazten zaigu.
- **Nafarroako Gobernuak** lau erantzun baizik ez ditu eman (157/2003, 178/2003 eta 260/2003, 329/2003). Aurrenekoari dagokionez, hutsa aitortu eta hurrengo urtean berriro gerta ez dadin neurriak hartuko dituztela esaten du, eta bigarrenaz berriz, dagokion departamentura bideratuko duela esaten du besterik gabe. Eraginkortasunari dagokiola, Behatokiak igorritako ehundaka jakinarazpenek ez dute Nafarroako Gobernuaren jokabide administratiboan ezein aldaketa positiborik eragin.

- **Toki entitateek**, oro har, adeitasunez erantzun ohi dute. Batzuetan erantzukizunik ez dutela argudiatzeko eta gehienetan hutsaz ohartarazteagatik eskertuz. Eta eraginkortasunari begira, zenbait kasutan berehalako konponketa gertatu dela agertu dute jakinarazpenek (adibidez, 746/2002), eta gehienetan arazoa konponbidean ipintzea.
- **Eremu pribatuari** dagokionez, hartutako erantzun gehien-gehienak positiboak izan dira (454/2003, 328/2003, 429/2003, 539/2003 215/2003 117/2003...) eta hala ere, garbi dago erantzutetik benetako konponbidea eragitera bitarteko aldea igarotzeko kexen idatzizko jakinarazpena baino beharrezkoagoa dela gizarte eskakizun handiagoa sorraraztea.

Erantzunok, Behatokiaren itzala eta eraginkortasuna neurtzeko ez ezik, euskararen eta hizkuntz eskubideen inguruko oharkabeko aurreuste eta iritzi traketsak agerrarazteko ere balio dute. Kexa jaso eta bere burua zuritu nahi duenak bota ohi ditu euskaldun eta erdaldun askoren oharkabean nagusi diren aurreusteok. Honatx bi adibide.

137/2003 espedientean, herritar batek kexa ipini du Metroko langile bati euskaraz egin eta hark modu txarrean erantzun omen ziolako, haserre pikutara bidaliz. Metroko arduradunak erantzun zion Behatokiari langileak esandakoa, alegia, hark jakinarazi ziola herritarrari ez zekiela euskaraz, eta hura halere euskaraz jarraiki zitzaiola. Metroko arduradunari logikoa iruditzen zaio langilearen erreakzioa.

Oharkabeko aurreustea:

Erdaldunari euskaraz eginez gero hark haserretzeko eta euskalduna pikutara bidaltzeko eskubidea du.

145/2003 espedientean herritar batek kexa agertu du www.Bizkaimove.net orria erdara hutsean dagoelako. Bizkaiko Foru Aldundiak Behatokiari erantzun orriaren ezaugarri nagusia berezkotasuna dela, argibide biziak eta bat batekoak ematea alegia, eta balio estrategikoa duela asmo horrek. Euskaraz ere noiz egongo den ezin dela esan gaineratzen du, baina ezinezkoa deritzola edo adieraziz.

Oharkabeko aurreustea:

Euskara erabil daiteke apaingarri gisa han-hemenka, baina argia, bat batekoa eta berezkoa izan nahi duen egitasmo estrategikoarentzat enbarazu egiten duen oztopoa baino ez da.

Behatokiaren lanak eragindakotzat jo daiteke neurri handi batean, “hizkuntz eskubidea” kontzeptuaren azken aldiko gizarteratze zabala.

Izan ere, gero eta nabarmenagoa da ideia horrek gizartean hartu duen lekua, horren aldekoak ez ezik, horren aurkakoak ere ikusi baititugu “hizkuntz eskubideak” aipatzen, gutxiespenezko aipamenak izan badira ere. “Hizkuntz eskubideak” gizartearen egunerokotasunean txertaturik ikusi ditugu, eta lorpen horren meritukidetzan Behatokia aurrera samar ibili delakoan gaude.

**8. Hizkuntz Eskubideen Behatokiaren ekarpenaren
 balorazio orokorra**

8. Hizkuntz Eskubideen Behatokiaren ekarpenaren balorazio orokorra

Urteko txostenak bildu dituen datuen gaineko azterketa juridiko, balorazio orokorra eta ondorio nagusien agerpena eginda, Hizkuntz Eskubideen Behatokiak burutu duen lanaren inguruan ere gogoeta egin du. Zer dakarkion euskal gizarteari erakunde honek Euskal Herriko herritarren hizkuntz eskubideen alde egiten duen lanak, lan hori nolakoa den kontuan hartuta? Ondoko bost ekarpenetan bildu dugu Hizkuntz Eskubideen Behatokiaren jardura:

- **Behatokiaren ekarpena erakunde publikoentzat.**
1.4 puntuan azaldu bezala, urteko txostenak, herritarrek beraiek bizitutakoak oinarri dituela, hizkuntz eskubideen alorrean dauden beltzuneak, hizkuntz legediaren inplementazioaren arazoak bai eta sustapen handiagoa eskatzen duten alorrak ere agerian uzten ditu eta hori eginez, Behatokiak, auditoria modukoa den urteko txostenaren bidez, Euskal Herriko nola Espainia eta Frantziako erakunde publikoei, herritarren hizkuntz eskubideei eragiten dieten erabakien efikazia eta zerbitzuen kalitatea hobetzeko ekarpena egin nahi die.
- **“Euskararen telefonoa” zerbitzuaren ekarpena herritarrentzat.**
Behatokiak “Euskararen telefonoa” zerbitzuaren bidez herritarren 738 dei jaso ditu 2003an: hizkuntz eskubideen urraketen inguruko kexuak, eskubide zein legeei buruzko galderak, eta gorazarrezko aipamenak. Agerian geratzen da herritarren deiak biltzen dituen zerbitzu publiko honen arrakasta eta premia. Honen erakusgarri da gainera, aurreko urtean ez bezala, 2003an inongo ahaleginik ez dela egin zerbitzua erabil dadin eragiteko, komunikazio kopuruak Behatokiaren izapidetze baliabideei gainezka egin ez ziezaien.
- **Behatokiaren ekarpena hizkuntz eskubideen kontzientzia zabaltzeko.**
Erregistratzen ez den kexak une bateko frustrazioa eragiteko eta gutxiespenezko sentipenak sakonago sustraitzeko baino ez du balio. Erregistratzen denak aldiz bide luzea egin dezake eta ondorio nabarmenak eragin, gutxiespenaren sustraiak erauziz orobat. Behatokiak bere lanarekin aukera eman dio herritarrari zenbait egoera isilean pairatu beharrean, eskubideak badituela ohartuki sentitzeko, egoerok ozenki salatuz eta egoeron eragileak plazararazi eta erantzutera moralki behartuz. Legea lagun duenean epaitegietara jo eta bertan irabaziz, eta legea lagun ez duenean, salaketok hizkuntz eskubideak

aintzat hartzen dituen nazioarte mailara jo eta nazioarteak egoera salagarri horiek gaitzestea lortuz eta gaitzespen horren berria zabalduz.

- **Behatokiaren ekarpena egoeraren diagnosia egiteko.** Behatokiaren lanak, euskaldunen hizkuntz eskubideen inguruko kontzientzia suspertzearekin batera, hizkuntz eskubideon egoera objektibatzea dakar, eta ezinbesteko ondorioz, gainera, egoera horren gainean frogarik gabe baina bozgorailu ugari eta indartsuz egin daitezkeen zenbait argazki interesaturen gezurtatzea. Behatokiak bere urteko txostenean agertzen duena da, eta ez beste bat, euskaldunen hizkuntz eskubideen egiazko egoera. Bere onean eta bere txarrean. Diagnosia euskal komunitatearen barruan egin izatea eta era objektiboan egin gainera oinarri bikaina da egoera benetan zein den ulertzeko, eta hau ezinbestekoa da arazoei irtenbide egokiak aurkitzeko

- **Behatokiaren ekarpena hizkuntz eskubideak urratzearen alboko kalte ondorioak agerian uzteko.** Hizkuntz eskubideen urratzeak, herritarrak jabe diren berezko eta oinarrizko eskubidea ez errespetatzeaz gain, batzuetan, alboko kalte ondorio neurgarriak ditu. Kopeta ilunak, begiratu zorrotzak, erantzun zakarrak, izapidetze nekezagoak, atzerapenak, irain ozenak, eta baita atxilotetak ere. Guztiak egiaztaturik geratu dira, egoera jakin baten lekuko: Euskaldunek ez dute beren burua eskubide jabe ikusten, eta erdaldunek ere ez dute euskalduna euskaraz jarduteko eskubidearen jabetzat hartzen. Administrazioek premiazko helburutzat hartu behar dute alboko kalteekin berehala amaitzea.

9. 2003 urtean jasotako espediente bitxiak

9. 2003 urtean jasotako espediente bereziak

Espedientea:	Erakundea:
16/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Obra Hidraulikoetako eta Hirigintzako Departamentua
Nori bidalia:	Foru diputatuari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko urtarrilaren 16an Obra Hidraulikoetako eta Hirigintzako departamentura jo zuen espediente bat ikustera. Zerbitzua euskaraz hartzerik ez zuela adierazi zioten. 2003ko urtarrilaren 28an eskaerari buruz galdetzeko deitu zuen eta berak bidalitako idatzia itzultzen ari direnez, berau oraindik jaso ez dutela adierazi diote.	

Espedientea:	Erakundea:
23/2003	Eusko Jaurlaritza, Herrizaingo saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko urtarrilaren 18an Donostian korrika egitera irten zen. Ertzain autoa jari zitzaion atzean eta besoa luzatu zuen distantzia gorde zezaten. Autoa hurbildu eta gaztelaniaz galdeka hasi zitzaizkion. Adeitsuki agurtuta Ertzainak irainka hasi ziren. Itzuli eta erretolika horren zergatia galdetuta (euskaraz), tira biraka hasi ziren Ertzainak. Azkenean, eskuburdirak lotu eta polizia-etxera eraman zuten eta han egon zen hiru orduz.	

Espedientea:	Erakundea:
55/2003	Nafarroako Gobernua, Lehendakaritza, Justizia eta Barne departamentuak
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoiak:
Nafarroako Auzitegiaren epai batek euskaraz egindako epaiketaren itzulpen gastuak ordaintzeko agindu dio herritarari.	

Espedientea:	Erakundea:
56/2003	Euzko Alderdi Jeltzalea
Nori bidalia:	Lekeitioko Uri Buru Batzarreko lehendakariari
Bizkaia	Arrazoiak:
Lekeitioko Euzko Alderdi Jeltzaleak bere batzokiaren promozio afitxa argitaratu du. Afitxa horretan dena gaztelania hutsean dago (pintxos, menú de l día, menús especiales,...). Bestalde, Bizkaia erdal grafia besterik ez dute idatzi: Vizcaya.	

Espedientea:	Erakundea:
59/2003	Eusko Jaurlaritza, Herrizaingoa
Nori bidalia:	Sailburuari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Urtarrilaren 18an Antiguako ertzain etxera jo an zen lagun batekin, komuneko giltza eskatuta hona hemen ertzainaren erantzuna, beti ere herritararen arabera: "Tú estás obligada a hablar en castellano, si salgo de ahí te puedo obligar a hablar en castellano".	

Espedientea:	Erakundea:
72/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza eta Kultura departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazoiak:
Nafarroako Gobernuak Hezkuntza eta Kultura Departamentuak gaztelania hutsean igortzen dizkio gutunak herritar bati, herritarak, administrazio horretako langileak denak, 18/1986 Euskararen Foru Legeak zedarritzen duen eremu euskaldunean lanean jardun arren eta euskaraz bidaltzeko espresuki eskatu izanda ere.	

Espedientea:	Erakundea:
78/2003	Eusko Jaurlaritza, Osasun saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Giza baliabideetako zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko otsailaren 18an eguerdiko 13'45etan egoitza horretara deitu eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman. Gainera, beti ere herritararen arabera, erantzun zakarra jaso zuen zerbitzua euskaraz eskatzeagatik.	

Espedientea:	Erakundea:
84/2003	Nafarroako Gobernua, Toki Administrazioako departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazoia:
Nafarroako Gobernuak Toki Administrazioaren Departamentutik 18/1986 Euskararen Foru Legeak zedarritutako eremu euskaldunean dagoen udal bati igortzen dion dokumentazioa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
104/2003	Ministerio de Interior, Dirección General de Instituciones Penitenciarias
Nori bidalia:	Espainiako Estatuko Herri-Defendatzaileari
Bizkaia	Arrazoia:
Teixeiro -Curtis espetxean abizena gaztelaniazko grafiaekin idazten diote sistematikoki, berak nortasun agirian euskarazko grafia duen arren.	

Espedientea:	Erakundea:
109/2003	CORREOS
Nori bidalia:	Espainiako estatuko herri-defendatzaileari
Nafarroa	Arrazoia:
Cordovillarako eskutitz bat bueltan etorri zitzaigun, helbidea zuzena ez zelakoan. Ondoren, eskutitz berdina bidali zen, baina helbidea gaztelaniaz idatzia, bigarren eskutitz hori arazorik gabe iritsi zen.	

Espedientea:	Erakundea:
111/2003	Eusko Jaurlaritzak, Herri-zaingo saila
Nori bidalia:	Herri-zaingo sailburuordeari
Bizkaia	Arrazoia:
2003ko martxoaren 16an 16'45etan Ondarroa-Berriatua bidean Ertzainek herritarra gerarazi zuten. Bestekak beste, gidatzeko baimena sinatuta ez egoteak isuna ekar dezakeela jakinarazi zioten gaztelania hutsean. Orduan herritarak euskaraz informazioa hartzeko eskubideaz galdetuta, Ertzainak isuna jarri zion, informazio gisa emandako arrazoi berarengatik, hain zuzen ere, baimena sinatuta ez izateagatik.	

Espedientea:	Erakundea:
125/2003	CORREOS
Nori bidalia:	Arduradunari
Nafarroa	Arrazoia:
Otsailaren 27an goizeko 11:15etan herritar batek telegramak telefono bidez igortzeko zerbitzua erabili zuen. Herritararen arabera, mezua euskaraz hartze rik zuten galdetu zuenean, zakarki erantzun zioten eta ezin izan zuten tramitatu telegrama euskaraz tramitatu.	

Espedientea:	Erakundea:
134/2003	Ministerio del Interior, Dirección General de Tráfico
Nori bidalia:	Nafarroako zuzendaritari
Nafarroa	Arrazoia:
Trafiko zuzendaritzak isuna gaztelania hutsean igorri zion. Herritarrek elebitan igortzeko eskatu eta bi hizkuntzetan bidali zioten. Isunari helegitea tartaratu, horren erantzuna gaztelania hutsean bidali diote.	

Espedientea:	Erakundea:
135/2003	Agencia Estatal Tributaria
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoia:
Agencia Estatal Tributaria erakundeak administrazioarekiko auzi-helegitea tartaratu du Arantzako Udalaren erabaki baten aurka. Aipatu erabakiaren arabera, erakunde horrek udeletxean jarrazten zituen ohar eta jakinarazpenek euskaraz ere egon behar zuten.	

Espedientea:	Erakundea:
137/2003	METRO BILBAO
Nori bidalia:	Bezeroarekiko greta zerbitzaburuari
Bizkaia	Arrazoia:
2003ko martxoaren 29an, goizaideko ordu bidetan, Algortako metro geltokian, han zegoen METRO BILBAOko langilearengana jo zuen informazioa eskatzera. Euskaraz egin zion eta langilek, haserretuta eta modu txarrean, ez zuela ulertzen eta pikutara joateko, ea bere bizkar barre egiten ari ote zen esan zion. Hori gertatuta, herritarrek kexa jarri zuten: 54399. Langilearen identifikazioa: 83/97	

Espedientea:	Erakundea:
157/2003	Nafarroako Gobernua, Ogasun eta Ekonomia departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazoia:
Hacienda Navarra Nafarroako Ogasunetik postaz bidalitako dokumentuak gaztelania hutsean daude. Telefonoz deituta eta euskaraz igor diezaitela eskatuta, igorpenak, besterik adierazi ezean, gaztelaniaz egiten dituztela esan diete eta euskarazkoak interneten daudela eskuragarri.	

Espedientea:	Erakundea:
177/2003	Partido Popular aldedi politikoa
Nori bidalia:	
	Arrazoia:
2003ko apirilaren 29an PP alderdiak Donostian duen egoitzara deitu zuen informazio eske. Zerbitzua euskaraz hartzerik ote zegoen galdetuta, ezezkia eman eta modu txarrean erantzun eta eseki zioten.	

Espedientea:	Erakundea:
202/2003	VODAFONE
Nori bidalia:	Marketing arduradunari
Gipuzkoa	Arrazoia:
2003ko maiatzaren 9an VODAFONEra deitu zuen. Zerbitzua euskaraz eskatu eta bost minutuz zain izan ostean, azalpenik gabe eseki zioten.	

Espedientea:	Erakundea:
300/2003	Nafarroako Gobernua
Nori bidalia:	Nafarroa
	Arrazoia:
Nafarroako Gobernuak gaztelania hutsez igortzen dio dokumentazio Arantzako Udalari. Arantzako Udalak euskaraz ere igortzeko eskatu dio eta Nafarroako Gobernuak indarrean jarritako lege murriztailearen babesa aipatzen du. Bestalde, Nafarroako Gobernuak itzuli egiten dio Udalak euskara hutsean igorritako dokumentazioa.	

Espedientea:	Erakundea:
353/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Alkate andregiri
Nafarroa	Arrazoia:
Iruñeko Udalak isuna jakinarazi zion gaztelania hutsean. Herritarrek isuna euskaraz ere bidaltzeko eskatu zuten. Udalak ele bietan igorri dio isuna, bai eta gainerakoa kobratu ere.	

Espedientea:	Erakundea:
354/2003	Eusko Jaurlaritzak, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa saila
Nori bidalia:	EAEko jarduneko Arartekoari
Bizkaia	Arrazoia:
Hezkuntza Saileko oposizio -azterketa egin behar du. Berari dagokion plaza gehienek derrigorrezko bigarren hizkuntza eskakizuna dute. Hala ere, 8008 tribunalean ezin izango du azterketa euskaraz egin. Itzultzaileak izango omen dira, baina ez daki aldi berekoak izango diren. Azkenean, berak 20-30 segundotan hitz egin eta ondore itzultzaileak egiten zuten, Batzuetan itzultzaileari oharra egin behar izan zizkion, orduana, berak epaimahaiko kideei zuzenketa egiteko esaten zien. Egokitutako gaia ordu betean azaldu behar zen, baina euskaraz egin behar zutenok denbora gutxiago erabili ahal izan zuten.	

Espedientea:	Erakundea:
356/2003	Eusko Jaurlaritzak, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak saila
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoia:
Donostiako kontentzioso-administratiboaren lehenengo epaitegiaren arabera forma akatsa da dokumentazioa euskaraz bidali izana. Gaztelaniaz bidali ezean prozedura amaitutzat joko duela jakinarazi dio epaileak.	

Espedientea:	Erakundea:
376/2003	Eusko Jaurilaritza, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza saila
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Bizkaia	Arrazoia:
Eusko Jaurilaritzako Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza sailean (Bilbon) adiskidetzatxartelaren eredu eskatuta, euskarazkorik ez dagoela adierazi diote. Bestalde, langilearen jarrera oso eskasa izan da.	

Espedientea:	Erakundea:
377/2003	Espainiako Administrazio Orokorra, Ministerio del Interior, Dirección General de Instituciones Penitenciarias
Nori bidalia:	
Euskal Herria	Arrazoia:
Euskal Herriko presoek ez dute eskubiderik goi-mailako ikasketak euskaraz egiteko, ez Espainiako Estatuan ez Frantziako Estatuan ere.	

Espedientea:	Erakundea:
411/2003	Ministerio de Interior, Dirección General de Instituciones Penitenciarias
Nori bidalia:	Espainiako Estatuko Herri-Defendatzaleari
Bizkaia	Arrazoia:
Villabonako espetxean abizena gaztelaniazko grafiarekin idazten diote sistematikoki, berak nortasun agian euskarazko grafia duen arren.	

Espedientea:	Erakundea:
452/2003	Eusko Jaurilaritza, Osasun saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Osasun sailburuordeari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Astigarragako osasun etxetik historia klinikoa eskatu diote eta Altxako osasun zentroan eskaera euskaraz egin zuen. Zentrotik deitu diote eskakizuna gaztelaniaz egin behar duela jakinarazteko.	

Espedientea:	Erakundea:
460/2003	CORREOS
Nori bidalia:	Nafarroa
Arrazoia:	
Madrildik Iruñera bidalitako eskutitzean euskarazko toponimo bat idatzita zegoen. Aipatu eskutitza Alemaniara bidali zuten CORREOS enpresatik.	

Espedientea:	Erakundea:
480/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Fiskalitaterako eta Finantzatarako departamentua
Nori bidalia:	Foru diputatuari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Gipuzkoako Foru Aldundiak Tolosan duen Ogasun bulegora bertaratu eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eskaini, bestalde, herritarren arabera, bertako langilearen jarrera nahiko txarra izan zen herritarrek zerbitzua euskaraz emateko eskatzean.	

Espedientea:	Erakundea:
490/2003	TELEFÓNICA
Nori bidalia:	Bezeroarekiko areta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazoia:
1004 zenbakian hasierako harrera euskaraz jaso daitekeen arren, Nafarroako Foru Komunitateko herritarrek ezin dute komertzial elebidunen zerbitzurik hartu, Euskal Autonomia Erkidegoko bitanleek besterik ezin dute.	

Espedientea:	Erakundea:
502/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza Departamentua
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoia:
116/2003 Foru Agindua arabera espezialitate bat bi baliatzen agertzen da, gaztelaniazkoa eta euskarazkoa. Horrela, euskarazkoa egin nahi dutenak ezin dira gaztelaniazkoan aurkeztu, eta gerta daiteke gaztelaniazkoan puntuazio baxuagoa dutenek plaza hori eskuratzea. Auzitegiak balioagabetu egin zuen aipatu agindua.	

Espedientea:	Erakundea:
503/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza Departamentua
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoia:
Leitzaiko Institutua D ereduakoa da eta irakasle, langile, guraso eta ikasleen arteko harremanak euskaraz izaten dira. Aurten atezain berria bidali dute eta ez diote euskararen ezagutza eskatu.	

Espedientea:	Erakundea:
555/2003	Estatuko Administrazio Orokorra, Ministerio del Interior, Dirección General de Instituciones Penitenciarias
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoia:
Villanako (Alacant) kartzelan preso euskaldun bati ez diote utzi familiarekin komunikazioa euskaraz egiten.	

Espedientea:	Erakundea:
557/2003	EUSKALTEL
Nori bidalia:	Antolaketa, Giza Baliabideak eta Kalitatea departamentuko arduradunari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Beasaingo Udaletxean Euskaltel konpainiako telefonoak jarri dizkiete. Azaroaren 7an teknikariak bertaratu ziren informazioa emateko eta ezin izan zieten zerbitzua euskaraz eskaini. Halaber, apunte eta oharak gaztelaniaz eman zizkieten. Azkenik, telefono pantailetan agertzen diren mezuak espainieraz eta katalanez daude, ez ordea, euskaraz Beasaingo hizkuntza ofizial eta berezkoan.	

Espedientea:	Erakundea:
583/2003	Eusko Jaurilaritza, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza saila
Nori bidalia:	Justizia sailburuordeari
Gipuzkoa	Arrazoia:
2003ko azaroaren 13an Donostiako epaitegi batean epaileak abokatuari errieta egin dio bezeroak euskaraz egin nahi eta aldez aurretik itzultzailea eskatu ez duelako.	

Espedientea:	Erakundea:
586/2003	Barakaldoko Udala
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazoia:
Barakaldoko Herri Ikastetxean D eredu besterik ez dago. Udalak atezainak ordezkatzeko zerrenda egitea erabaki. Aipatu zerrenda prestatzean ez zitzaion erreparatu euskararen ezagutza. Udalaren arabera bi eskubide aurka jartzen dira: lan eskubidea eta euskara erabili ahal izatearena, eta lan eskubideari eman behar zaio lehentasuna.	

Espedientea:	Erakundea:
687/2003	Groupe TF1
Nori bidalia:	
Lapurdi	Arrazoia:
Frantziako Telebista kate bateko lehiaketa batean Lapurdiko herritar batek parte hartzen du. Aipatu herritarri ez diote uzten familiarekin euskaraz komunikatzen.	

10. Espedienteen sinopsiak

10. Espedienteen sinopsiak

Erantzuna jaso

Espediente izaera gabea

Kontsulta

Nabarmendu positiboa

Kexa bideratzeko dokumentazioa falta da

Espedientea:	Erakundea:
01/2003	Nafarroako Gobernua, Gizarte, Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua
Nori bidalia:	Nafarroako Kirol eta Gazteriaren Institutuaren zuzendaria
Nafarroa	Arrazoiak:
Nafarroako Kirol eta Gazteriaren Institutuak urtero kirol zinegotzi eta teknikariel agenda bana igortzen die. Aurten arte agenda elebikoa izaten zen (gaztelaniaz eta euskaraz), baina 2003ko agendan testu guztia gaztelania hutsean dago eta hizki xeheez idatzita dauden egunak eta hilen izenak, frantsesez, alemanez eta ingelesez daude. Euskaraz ez da hitz bat ere.	

Espedientea:	Erakundea:
02/2003	IBERDROLA
Nori bidalia:	Arduradunari
Nafarroa	Arrazoiak:
IBERDROLAK euskaraz igorritako fakturretan datak ez daude zuzen idatzita: "24(ko) URRIAK 2002" eta "23e(ko) ABENDUAK 2002". Honela beharko luke: 2002ko urriaren 24a eta 2002ko abenduaren 23a	

Espedientea:	Erakundea:
03/2003	Nafarroako Gobernua, Ekonomia eta Ogasun Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazoiak:
Hacienda Navarra Nafarroako Ogasunetik postaz bidalitako dokumentuak gaztelania hutsean daude. Telefonoz deituta eta euskaraz igor diezaitela eskatuta, igorpenak, besterik adierazi ezean, gaztelaniaz egiten dituztela esan diete eta euskarazkoak interneten daudela eskuragarri.	

Espedientea:	Erakundea:
04/2003	Eusko Jauriritza, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza saila
Nori bidalia:	Irungo Lehen Auzialdiko Epaitegiaren idazkari judicialari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Irungo Lehen Auzialdiko Zenbakiko Epaitegitik igorritako jakinarazpena gaztelania hutsean dago idatzita	

Espedientea:	Erakundea:
05/2003	Espediente izaera gabea
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Gipuzkoako Udal batek, Kutzarekin batera, herriaren 800. urteurrena dela eta argitaratutako egutegi berezia gaztelania hutsean zegoen: Hondarribia 800 aniversario 2003	

Espedientea:	Erakundea:
06/2003	Gasteizko Udala. Alkatetza
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Gasteizko udalak hirian jarritako zenbait bideseinalek akats tipografikoa agertzen dute.	

Espedientea:	Erakundea:
07/2003	Euskal Herriko Musika Eskolen Elkartea
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Musika eskola baten arabera, erakunde horretatik musika eskoletara bidaltzen diren idatzi eta gutun gehienak gaztelania hutsean idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
08/2003	Aretxabaletako udala
Nori bidalia:	Aretxabaletako alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urtarrilaren 11n Aretxabaletako udaltzainak jarritako isunaren inprimakia ele bietan bazegoen ere, isunaren inauruko informazioa gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
09/2003	Eusko Jauriritza. Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza Saila
Nori bidalia:	Azpeitiko 1 Zenbakiko Lehen Auzialdiko Epaitegiaren idazkari judicialari
Gipuzkoa	Arrazola:
Azpeitiko 1 Zenbakiko Lehen Auzialdiko Epaitegitik igorritako bertaratzeko zedula eta autoa gaztelania hutsean daude idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
10/2003	Kontsulta
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Toponimoen buruzko kontsulta.	

Espedientea:	Erakundea:
11/2003	Kontsulta
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Nazioarteko zenbait itunen berri.	

Espedientea:	Erakundea:
12/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Gasteizko alkateari
Araba	Arrazola:
Gasteizko autobus geltokian (udal zerbitzua) idatzizko zein ahozko mezu guztiak gaztelania hutsean ematen dituzte.	

Espedientea:	Erakundea:
13/2003	Instituto Técnico y de Gestión Agrícola S.A.
Nori bidalia:	Zuzendarari
Nafarroa	Arrazola:
INSTITUTO TÉCNICO Y DE GESTIÓN AGRÍCOLA erakundearen FORMACIÓN AGRARIA atalak "Programa de formación para el sector agrario" 2003ko ikastaroen eskaintza igorri dio 18/1986 Euskararen Foru Legeak zedarritutako eremu euskaldunean dagoen udal bati. Gutuna, bai eta dokumentazio osoa ere, gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
14/2003	Lasarte -Oriako udala
Nori bidalia:	Lasarte -Oriako udaleko alkateari
Nafarroa	Arrazola:
Lasarte -Oriako udaleko gizarte zerbitzuek antolatu ohi dituen udalekuetako begiraleak ez dira elebidunak, eta beraz, ezin izaten dira jarduerak euskaraz ere garatu.	

Espedientea:	Erakundea:
15/2003	Lasarte -Oriako udala
Nori bidalia:	Lasarte -Oriako udaleko alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
Landaberri ikastolako haur gazteenak Garaikoetxea izeneko eraikinean daude. Orain dela bi urtera arte atezain erdalduna zegoen. Orduan, behin-behineko lanpostuan beste atezain erdalduna jarri zuen. Lanpostu hori behin-betiko gertatuko ez ote den beldur daude.	

Espedientea:	Erakundea:
16/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia. Obra Hidraulikoetako eta Hirigintzako Departamentua
Nori bidalia:	Foru diputatuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urtarrilaren 16an Obra Hidraulikoetako eta Hirigintzako Departamentura jo zuen espediente bat ikustera. Zerbitzua euskaraz hartzerik ez zuela adierazi zio ten. 2003ko urtarrilaren 28an eskaerari buruz galdetzeko deitu zuen eta berak bidalitako idatzia itzultzen ari direnez, berau oraindik jaso ez dutela adierazi diote.	

Espedientea:	Erakundea:
17/2003	Nafarroako Gobernua. Osasun Departamentua
Nori bidalia:	Elizondoko osasun etxeko arduradunari
Nafarroa	Arrazola:
Elizondoko osasun etxera telefonoz deitzen duen bakoitzean euskaraz ulertzen ez duen langile batek hartzen du telefonoa eta ezin izaten du zerbitzu publikoa euskaraz jaso.	

Espedientea:	Erakundea:
18/2003	Eusko Jauriritza. Garraio eta Herri Lan Saila.
Nori bidalia:	
	Arrazola:
BIDERATU AURRETIK KONPONDU DA. UDALAK BERAK ADMINISTRAZIOARI KEXA HELARAZITAKOAN. Trenbidearen trazadura berriari buruzko dokumentazioa igorri zuten Usurbilgo Udaleria jende aurrean jartzeko. Dokumentazioa gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
19/2003	Nafarroako Gobernua. Osasun Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
OSASUNBIDEAK "PADI - programa de asistencia dental infantil" izeneko eskualdea argitaratu du. orain bitartean osasunbideak urtero eskualdi hori ele bietan egin badu ere, aurtengo gaztelania hutsean egin du.	

Espedientea:	Erakundea:
20/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Euskaltzaindiak toki toponimoen zerrenda aurkeztu arren, Gasteizko Udalak ez ditu bertako toponimoak errespetatu kale berrien izendapenean.	

Espedientea:	Erakundea:
21/2003	Nafarroako Gobernua, Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua
Nori bidalia:	Nafarroako Emakumearen Institutuaren zuzendariari
Nafarroa	Arrazoiak:
Nafarroako emakumearen institutuak "Si sufres malos tratos y/o agresiones sexuales te vamos a ayudar" kanpainaren folioetara gaztelania hutsean argitaratu du.	

Espedientea:	Erakundea:
22/2003	Eusko Jaurlaritzak, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak saila
Nori bidalia:	Bilboko 3 zenbakiko instrukzio epaitegiaren idazkari judizialari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Bilboko 3 Zenbakiko Instrukzio Epaitegitik inarritako bertaratze zedula gaztelania hutsean idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
23/2003	Eusko Jaurlaritzak, Herrizaingo saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko urtarrilaren 18an Donostian korrika egitera irten zen. Ertzain autoa jarri zitzaion atzean eta besoa luzatu zuen distantzia gorde zezaten. Autoa hurbildu eta gaztelaniaz galdeka hasi zitzaizkion. Adeitsuki agurtuta Ertzainak irainka hasi ziren. Itzuli eta erretolika horren zergatia galdetuta (euskaraz), tira biraka hasi ziren Ertzainak. Azkenean, eskuburdinako io eta polizia-etxera eramane zuten eta han egan zen hiru orduz.	

Espedientea:	Erakundea:
24/2003	IBERDROLA
Nori bidalia:	Bezeroari harrera egiteko zerbitziburua
Gipuzkoa	Arrazoiak:
IBERDROLA deitu zuen 901 20 20 20 telefono zenbakira, eta ezin izan zuen zerbitzua euskaraz jaso.	

Espedientea:	Erakundea:
25/2003	IBERDROLA
Nori bidalia:	Bezeroari harrera egiteko zerbitziburua
Gipuzkoa	Arrazoiak:
IBERDROLAK bidaltzen dion informazioa (fakturak izan ezik, horiek ele bietan jasotzen baititu) gaztelania hutsean egoten da	

Espedientea:	Erakundea:
26/2003	IBERDROLA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko urtarrilaren 19an Iberdrolaren lan eskaintzaren iragarkia ikusi eta deitu egin zuen informazioa eskatzeko. Ezin izan zioten informazioa euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
27/2003	Eusko Jaurlaritzak, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak saila
Nori bidalia:	Osalan erakundeko zuzendariari
Araba	Arrazoiak:
Gasteizko udalerriko obra batean jarritako seinalea gaztelania hutsean dago: "Es obligatorio seguir todas las normas de seguridad".	

Espedientea:	Erakundea:
28/2003	TAU BASKONIA
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazoiak:
TAU-BASKONIAk berritu duen www.baskonia.com webguneara gaztelania hutsean dago	

Espedientea:	Erakundea:
29/2003	Ministerio del Interior, Dirección General de Policía, Policía Nacional
Nori bidalia:	Iruñeko polizia-etxearen arduradunari
Nafarroa	Arrazoiak:
Iruñeko Bergamin kaleko Polizia Nazionalaren bulegoetan Nortasun Agiri Nazionala berzizatu behar zuen herriarrak, eskatu arren, ez zuen zerbitzu publikoa euskaraz jaso, ez ahoz ez idatziz ere.	

Espedientea:	Erakundea:
30/2003	Eusko Jaurlaritzak, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak saila
Nori bidalia:	Bilboko 3 instrukzio epaitegitik idazkari judizialari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko urtarrilaren 31n epaiketa izan zuen Bilboko 3 instrukzio epaitegian, 10. bista aretoan. Euskaraz epaitua izan nahi zuen, baina ez zioten itzulpen zerbitzuaz baliatzeko baino aukerarik eman.	

Espedientea:	Erakundea:
31/2003	Arabako Foru Aldundia, Herri Lan eta Hirigintza Saila
Nori bidalia:	EAEko iarduneko Arartekoari
Araba	Arrazoiak:
Arabako Foru Aldundiak A-2622 errepidean jarri dituen bide seinale berrietan ez ditu toponimo ofizialak erabili, besteak beste, Nancles de la Oca/Langraiz Oka.	

Espedientea:	Erakundea:
32/2003	Eusko Jaurlaritzak, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak saila
Nori bidalia:	Doako Laguntza Juridikoaren Batzordearen idazkariari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Doako Laguntza Juridikoaren Batzordeak 2002ko urriaren 7an bidalitako jakinarazpena gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
33/2003	Instituto Nacional de la Seguridad Social
Nori bidalia:	Gizarte Segurantzako Estatuko idazkariari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Tesorería General de la Seguridad Social erakunde publikoak Gipuzkoako herritar bati "Informe de vida laboral" izeneko dokumentua igorri dio gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
34/2003	Instituto Nacional de Empleo - INEM
Nori bidalia:	Gipuzkoako Zuzendaritzako arduradunari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
INEMek bidalitako zenbait dokumentazio gaztelania hutsean dago idatzita, hain zuzen ere, lan-eskaintza baten ingurukoa.	

Espedientea:	Erakundea:
35/2003	Kexa izaera gabea
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Ez da herriarraren hunkuntza eskubiderik urratzen.	

Espedientea:	Erakundea:
36/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Gasteizko alkateari
Araba	Arrazoiak:
2003ko urtarrilaren Zabalgarria eta San Martin auzuneetan jarritako semaforek arauak gaztelaniaz besterik ez dituzte	

Espedientea:	Erakundea:
37/2003	Kexa izaera gabea.
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
ZALLAKO udaleko webgunea gaztelania hutsean dago, egiaztatu egin dugu eta ele bietan dago. (02-11 eraikitzen ari ziren - 02-25 ele bietan)	

Espedientea:	Erakundea:
38/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Donostiako Euskara Patronatuko lehendakariari
Gipuzkoa	Arrazola:
Agirre Miramon kalean Donostiako Udak ur sailerako duen egoitzara joaten den guztietan ezin izaten diote zerbitzua euskaraz eskaini	

Espedientea:	Erakundea:
39/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Donostiako Euskara Patronatuko lehendakariari
Gipuzkoa	Arrazola:
Donostiako Kursaleko aparkalekutik igortzen dizkieten idazkiak gaztelania hutsean idatzita daude.	

Espedientea:	Erakundea:
40/2003	Kontsulta
Nori bidalia:	
BIZKAIA	Arrazola:
Plantilla organikoari buruzko galdere.	

Espedientea:	Erakundea:
41/2003	Eusko Jaurlaritzak, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak Saila, EGAILAN
Nori bidalia:	Zuzendarari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urtarrilaren 27an EGAILAN erakundera deitu zuen (945017750) eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
42/2003	Eusko Jaurlaritzak, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak Saila, EGAILAN, Langai
Nori bidalia:	Zuzendarari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urtarrilaren 27an LANGAI erakundera deitu (901222901) eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
43/2003	Kontsulta
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
Hizkuntza legeriari buruzko kontsulta.	

Espedientea:	Erakundea:
44/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Ogasun eta Finantza Departamentua
Nori bidalia:	Foru diputatuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko otsailaren Ogasun eta Finantza Departamentutik igorritako jakinarazpenaren inprimakia ele bietan egon arren, informazio nagusia gaztelaniaz zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
45/2003	MAX CENTER Zinemak, Circuito Coliseo
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
2003ko urtarrilaren Max Center merkataritza-gunean dauden zinemetara joan eta txartelak erostean ezin izan zieten zerbitzua euskaraz eman. Erreklamazio -orriak eskatuta, ez zuten eskuratu izan.	

Espedientea:	Erakundea:
46/2003	URNIETATEL
Nori bidalia:	Urnietatel erakundeko arduradunari eta Urnietako udaleko alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
URNIETA.NET zerbitzuaren kontratua gaztelania hutsean jaso zuen.	

Espedientea:	Erakundea:
47/2003	Bizkaiko Foru Aldundia, Ogasun eta Finantzen saila
Nori bidalia:	Foru diputatuari
Bizkaia	Arrazola:
2003ko urtarrilaren 29an Bizkaiko Foru Aldundiko Ogasun saileko la. nda katastroa deitu eta ezin izan du informazioa euskaraz jaso.	

Espedientea:	Erakundea:
48/2003	Kontsulta
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Lantegiek hizkuntzaren erabilera dituzten betebeharren ingurukoa.	

Espedientea:	Erakundea:
49/2003	Ministerio del Interior, Dirección General de Tráfico
Nori bidalia:	Nafarroako zuzendarari
Nafarroa	Arrazola:
Trafiko Zuzendaritzak gidatzeko baimena berritzeko oharra eta eskabidea gaztelania hutsean igorri dizkio.	

Espedientea:	Erakundea:
50/2003	Nafarroako Kutxa
Nori bidalia:	Bezeroari harrera egiteko zerbitzuburuari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Kutxak erregeen iruñeko kabalatari buruz banatu duen propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
51/2003	Euskal Soziologia Elkarte a
Nori bidalia:	Zuzendarari
Gipuzkoa	Arrazola:
Euskal Soziologia Elkarteak bazkideei igorritako eskutitza gaztelania hutsean dago	

Espedientea:	Erakundea:
52/2003	Kontsulta
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Udal bateko plantilla organikoari buruzko kontsulta.	

Espedientea:	Erakundea:
53/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza eta Kultura Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:

Nafarroako Gobernuko Hezkuntza eta Kultura Departamentuak orientatzaile lanpostua, lanaldi erdi iz, sortu zuen Altsasuko Lanbide Heziketako Ikastetxean. Lanpostua ez da elebiduna eta euskara ez dakien langile batek bete du.

Espediente:	Erakundea:
54/2003	ASISMAN, Asistencia y mantenimiento informático
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
ASISMAN, S.L enpresak gutun informatiboa gaztelania hutsean bidali dio	

Espediente:	Erakundea:
55/2003	Nafarroako Gobernu, Lehendakari, Justizia eta Barne departamendua
Nori bidalia:	Nafarroa
Arrazola:	
Nafarroako Auzitegiaren epai batek euskaraz egindako epaiketaren itzulpen-gastuak ordaintzeko agindu dio herritarrari.	

Espediente:	Erakundea:
56/2003	Euzko Alderdi Jeltzalea
Nori bidalia:	Lekeitioko Uri Buru Batzarreko lehendakariari
Bizkaia	Arrazola:
Lekeitioko Euzko Alderdi Jeltzaleak bere batzokiaren promozio afitxa argitaratu du. Afitxa horretan dena gaztelania hutsean dago (pintxos, menú del día, menús especiales,...). Bestalde, Bizkaia erdal grafia besterik ez dute idatzi; Vizcaya.	

Espediente:	Erakundea:
57/2003	METRO BILBAO
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitziburuari
Bizkaia	Arrazola:
2002ko abenduaren 21 ean Bilboko Alde zaharreko geltokian megafoniatik emandako aginduak gaztelania hutsean izan ziren.	

Espediente:	Erakundea:
58/2003	Eusko Jauriritza, Jus fizia, Lan eta Gizarte Segurantzza saila
Nori bidalia:	Bilboko 3 zenbakiko instruzioko epaitegiaren idazkari judizialari
Bizkaia	Arrazola:
Bilboko 3 zenbakiko instruzioko epaitegiak iaorritako telegrama gaztelania hutsean dago idatzita	

Espediente:	Erakundea:
59/2003	Eusko Jauriritza, Herriainagoo
Nori bidalia:	Sailburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
Urtarrilaren 18an Antiguako ertzain etxera joan zen lagun batekin, komunek gilitza eskatuta hona hemen ertzainaren erantzuna, belf ere herritarraren arabera: "Tú estas obligada a hablar en castellano, si salgo de ahí te puedo obligar a hablar en castellano".	

Espediente:	Erakundea:
60/2003	Kontsulta
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Hizkuntza iurispudentziari buruzko kontsulta	

Espediente:	Erakundea:
61/2003	Ministerio del Interior, Dirección General de la Policía, Policía Nacional
Nori bidalia:	Nafarroako probintzia zuzendaritari
Nafarroa	Arrazola:
Espainiako Poliziaren Zuzendaritzatik iaorritako jakinarazpenaren arabera, Berako (Nafarroa) heritar batek ezin du NANaren bertsio elebiduna jaso.	

Espediente:	Erakundea:
62/2003	Eusko Jauriritza, Osasun Saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Irungo osasun etxeko arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko otsailaren 6an goizez Irungo osasun etxera deitu eta ezin izan diote zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espediente:	Erakundea:
63/2003	Nafarroako Gobernu Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	Elizondoko osasun etxeko zuzendaritari
Nafarroa	Arrazola:
Elizondoko osasun etxetik iaorritako gutuna gaztelania hutsean dago.	

Espediente:	Erakundea:
64/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Gasteizko alkateari
	Arrazola:
Vitoria -Gasteizko udalerriko Zabalana eta San Martin auzuneetan jarritako semaforo berrietan botoia sakatzeko argibidea gaztelania hutsean dago.	

Espediente:	Erakundea:
65/2003	Eusko Jauriritza, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Bizkaia	Arrazola:
Hezkuntza sailak istripuen prebentziorako ikastaroa antolatatu du Lea-Artibai eta Busturialdea eskualdeetako irakasleentzat, la irakasle guztiak elebidunak izan arren, ez zaie ikastaroa euskaraz eskaini	

Espediente:	Erakundea:
66/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Garraio eta Errepide Departamentua
Nori bidalia:	Foru diputatuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urtarrilaren 29an A-8 autobidean jarritako argi bidezko panelek informazioa (kazabarraren ingurukoa) nagusiki gaztelaniaz ematen zuten.	

Espediente:	Erakundea:
67/2003	Eusko Jauriritza, Etxebizitza eta Gizarte Gaietako saila
Nori bidalia:	Gipuzkoako Lurralde Ordezkaritzaren arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Etxebizitza eta Gizarte Gaietako sailak iaorritako jakinarazpena gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espediente:	Erakundea:
68/2003	Nafarroako Gobernu
Nori bidalia:	Nafarroa
	Arrazola:
29/2003 Foru Dekretua, Nafarroako Administrazio Publikoetan euskararen erabilera arautzen duena.	

Espediente:	Erakundea:
69/2003	Kontsulta
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
Hizkuntza iurispudentziari buruzko kontsulta.	

Espediente:	Erakundea:
70/2003	Donostiako udala
Nori bidalia:	Donostiako alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko otsailaren Donostiako Udalak San Martin azokan hirigintza egitasmoei buruz jarritako erakusketan hainbat dokumentu gaztelaniaz besterik ez zeuden, besteak beste, mapak eta dokumentu interaktiboak.	

Espedientea:	Erakundea:
71/2003	Eusko Jaurlaritzak, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak saila
Nori bidalia:	Kabinetearen zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2002ko otsailaren 12an eguerdiko 12'30etan Justizia, Lan eta Gizarte sailera deitu zuen (945019326 telefonora) eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
72/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza eta Kultura Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilarari
Nafarroa	Arrazoiak:
Nafarroako Gobernuak Hezkuntza eta Kultura Departamentuak gaztelania hutsean igortzen dizkio gutunak herritar bati, herritarak, administrazio horretako langileak denak. 18/1986 Euskararen Foru Legeak zedarritzen duen eremu euskaldunean lanean jardun arren eta euskaraz bidaltzeko espresuki eskatu izanda ere.	

Espedientea:	Erakundea:
73/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Alkate jaunari
Araba	Arrazoiak:
Gasteizko Udalak ez du errespetatzen zenbait toponimoren euskarazko jatorrizko bertsioa. Esaterako: Ehariko Perretxin errekarik tokiko gaztelaniazko toponimogaz ezarri dion: "Ali".	

Espedientea:	Erakundea:
74/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Gasteizko udaleko alkateari
Araba	Arrazoiak:
Gasteizko udalak herritarrei igorritako inkesta, plangintza estra teagikoari buruzkoa, gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
75/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Gasteizko udaleko alkateari
Araba	Arrazoiak:
Gasteizko udalak herritarrei igorritako inkesta, plangintza estrategikoari buruzkoa, gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
76/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Gasteizko udaleko alkateari
Araba	Arrazoiak:
Gasteizko udalak herritarrei igorritako inkesta, plangintza estrategikoari buruzkoa, gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
77/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Ogasun eta Finantza Departamentua
Nori bidalia:	Foru diputatuari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2002ko otsailaren Ogasun eta Finantza Departamentutik igorritako jakinarazpenaren inprimakia ele bietan egin arren, informazio nagusia gaztelaniaz zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
78/2003	Eusko Jaurlaritzak, Osasun saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Giza baliabideetako zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko otsailaren 18an eguerdiko 13'45etan egoitza horretara deitu eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman. Gainera, beti ere herritarren arabera, erantzun zakarra jaso zuen zerbitzua euskaraz eskaltzeagatik.	

Espedientea:	Erakundea:
79/2003	DON SERAPIO
Nori bidalia:	Arduradunari
Nafarroa Arraioa: DON SERAPIO denda bere paperezko poltsetan idatzia duen testua "kultur gastronomikoa/cultura gastronómica/culture gastronomique/gastronomic culture,....) euskaraz ez da zuzena "kultura gastronomikoa" beharko baluke.	

Espedientea:	Erakundea:
80/2003	Eibarko udala
Nori bidalia:	Eibarko alkateari
Gipuzkoa Arraioa:	
2003ko otsailen Eibarko zenbait ataritan jarritako jakinarazpena gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
81/2003	Club Atlético Osasuna
Nori bidalia:	Presidenteari
Nafarroa Arraioa:	
CLUB ATLÉTICO OSASUNAK argitaratzen duen aldizkari ofizialean euskaraz ematen den informazioa oso gutxi da (2 orrialde 44 orrialdeko aldizkari batetik).	

Espedientea:	Erakundea:
82/2003	Bizkaiko Foru Aldundia
Nori bidalia:	Ahaldun Nagusiar
Bizkaia Arraioa:	
Bizkaiko Foru Aldundiak IT4ALL Biltzarren inguruan argitaratutako koadernoak gaztelania eta ingelesez zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
83/2003	Eusko Jaurlaritza, Osasun saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Galdakaoko ospitaleko zuzendarari
Bizkaia Arraioa:	
Galdakaoko ospitalean zehar jarritako hainbat txartel eta ohar gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
84/2003	Nafarroako Gobernua, Toki Administrazioa Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilarari
Nafarroa Arraioa:	
Nafarroako Gobernu Toki Administrazioaren Departamentutik 18/1986 Euskararen Foru Legeak zedarritutako eremu euskaldunetan dagoen udal bati igortzen dion dokumentazioa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
85/2003	Euskal Herriko Unibertsitatea – EHU
Nori bidalia:	Euskara errektoreordeari
Gipuzkoa Arraioa:	
2003ko otsailen lizentziatuen lan egoera jakiteko EHUk prestatutako galde sortari gaztelaniaz besterik ezin zitzaion erantzun.	

Espedientea:	Erakundea:
86/2003	Bakioko udala
Nori bidalia:	Bakioko alkateari
Bizkaia Arraioa:	
2003ko martxoaren 2an El Correo egunkarian jarritako iragarkia gaztelania hutsean zegoen	

Espedientea:	Erakundea:
87/2003	Tesorería General de la Seguridad Social
Nori bidalia:	Bizkaiko probintzia zuzendarari
Bizkaia Arraioa:	
Tesorería General de la Seguridad Social erakunde publikoaren Bizkaiko Probintzia Zuzendaritzak, 2003ko martxoaren 2an, "El Correo" egunkarian jarritako iragarkiak gaztelania hutsean zeuden.	

Espedientea:	Erakundea:
88/2003	Eusko Jaurlaritza, Ogasun eta Herri Administrazio saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Bizkaia Arraioa:	
Ogasun eta Herri Administrazio sailak 2003ko martxoaren 2an El Correo egunkarian jarritako iragarki ofiziala gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea :	Erakundea:
89/2003	Sanfutziko Udala
Nori bidalia:	Sanfutziko alkateari
Bizkaia Arraioa:	
2003ko martxoaren 30ean Deia egunkarian jarritako iragarkia gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
90/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Gasteizko alkateari
Araba Arraioa:	
Gasteizko udalak herritarrei igorritako inkesta, plangintza estrategikoari buruzkoa, gaztelania hutsean dago	

Espedientea:	Erakundea:
91/2003	BARCLAYCARD
Nori bidalia:	Zuzendarari
Araba Arraioa:	
BARCLAYCARD enpre sak igorritako publizitatea gaztelani hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
92/2003	Partido Popular, Arabako zuzendaritza
Nori bidalia:	Arabako presidenteari
Araba Arraioa:	
Partido Popular alderdiak Gasteizko etxebizitzetan banatutako pro paganda gaztelania hutsean dago	

Espedientea:	Erakundea:
93/2003	AKI
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba Arraioa:	
AKI markatutako guneak bere publizitate guztia gaztelania hutsean bidaltzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
94/2003	PIZZA-HUT
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba Arraioa:	
PIZZA HUTek bere publizitate guztia gaztelania hutsean bidaltzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
95/2003	Unidad Alavesa
Nori bidalia:	Presidenteari
Araba	Arrazoia:
Unidad Alavesa alderdiak Gasteizko etxebizitzetan banatutako propaganda gaztelania hutsean dago	

Espedientea:	Erakundea:
96/2003	SABECO supermerkatuak
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoia:
SABECO supermerkatuek etxebizitzetara igarritako propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
97/2003	CARREFOUR
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazoia:
Carrefour-Gorbeia enpresak bidaltzen duen publizitate ia guztia gaztelaniaz idatzita dago	

Espedientea:	Erakundea:
98/2003	Ttantaka taberna
Nori bidalia:	Arduradunari
Nafarroa	Arrazoia:
Ttantaka tabernak euskararekiko duen jarrera oso egokia da: tabernari guztiak euskaldunak dira, txartel guztiak euskaraz edo ele bietan daude.	

Espedientea:	Erakundea:
99/2003	Nafarroako Kuxa
Nori bidalia:	Bezeroari harrera egiteko zerbitzuburuari
Nafarroa	Arrazoia:
Nafarroako Kuxaren bulego nagusia, Iruñeko Carlos III. etorbidean dagoen horretan, afitxa eta inprimaki guztiak gaztelania hutsean daude. Harreran dagoen langileak ere ezin du zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
100/2003	Eusko Jaurilaritza, Lehendakaritza
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazoia:
EAEko administrazioak martxan jarritako www.kzlaguntza.net web zerbitzuan gaztelarazko bertsioa baino ezin da irakurri.	

Espedientea:	Erakundea:
101/2003	Eusko Jaurilaritza, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Bizkaia	Arrazoia:
Durangoko epaitegietako zerbitzu orokorrekin igorritako jakinarazpena gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
102/2003	ELKARKIDETZA
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazoia:
2003ko martxoaren 12an, goizeko 9etan, Beasaingo Udaletxean ELKARKIDETZAko ordezkari batek udal langileei emandako informazio saioan ez zuen informazioa euskaraz eman eta langile euskaldunek ez zuten informazioa euskaraz jaso ahal izan.	

Espedientea:	Erakundea:
103/2003	Bizkaiko Foru Aldundia
Nori bidalia:	Ahaldun Nagusiarri
Bizkaia	Arrazoia:
Bizkaian zehar hainbat herritako sarreretako hormetan plaka urdinak itsatsita daude. Aipatu plaketan herriaren izena agertzen da, baina askotan ez da toponimo ofiziala errespetatzen.	

Espedientea:	Erakundea:
104/2003	Ministerio de Interior. Dirección General de Instituciones Penitenciarias
Nori bidalia:	Espainiako Estatuako Herri-Defendatzaileari
Bizkaia	Arrazoia:
Teixeiro -Curtis espetxean abizena gaztelaniazko grafiarekin idazten diote sistematikoki, berak nortasun agiriaren euskarazko grafia duen arren.	

Espedientea:	Erakundea:
105/2003	Nafarroako Rural Kuxa
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazoia:
NAFARROAKO RURAL KUTXAK etxera bidaltzen dituen agiriak (kontuaren mugimenduak, transferentzien jakinarazpenak,...) gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
106/2003	Kexa izaera gabekoa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoia:
Enpresa batek idatzizko informazioa gaztelania hutsean ematen du. Kexa izaerarik ez du. Informazioa euskaraz jasotzerik badago, hala eskatuz gero.	

Espedientea:	Erakundea:
107/2003	Lakua - Centro Merkataritza-gunea
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazoia:
LAKUA CENTRO merkataritza guneak bere publizitate guztia gaztelania hutsean bidaltzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
108/2003	CARREFOUR
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazoia:
CARREFOUR-GORBEIA enpresak bidaltzen duen publizitate ia guztia gaztelaniaz idatzita dago	

Espedientea:	Erakundea:
109/2003	CORREOS
Nori bidalia:	Espainiako estatuko herri-defendatzaileari
Nafarroa	Arrazoia:
Cordovillarako eskutitz bat bueltan etorri zitzaigun, helbidea zuzena ez zelakoan. Ondoren, eskutitz berdina bidali zen, baina helbidea gaztelaniaz idatzia, bigarren eskutitz hori arazorik gabe iritsi zen.	

Espedientea:	Erakundea:
110/2003	Deportivo Alavés
Nori bidalia:	Presidenteari
Araba	Arrazoia:
DEPORTIVO ALAVÉS-en webgunea (www.alaves.com) eta argitaratzen duen informazio gehiena gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
111/2003	Eusko Jaurilaritza. Herrizaingo saila
Nori bidalia:	Herrizaingo sailburuordeari
Bizkaia	Arrazola:
2003ko martxoaren 16an 16'45etan Ondarroa-Berriatua bidean Ertzainek herritarra gerarazi zuten. Besteak beste, gidatzeko baimena sinatuta ez egoteak isuna ekar dezakeela jakinarazi zioten gaztelania hutsean. Orduan herritarrek euskaraz informazioa hartzeko eskubideaz galdetuta, Ertzainak isuna jarri zion, informazio gisa emandako arrazoi berarengatik; hain zuzen ere, baimena sinatuta ez izateagatik.	

Espedientea:	Erakundea:
112/2003	Partido Popular – Gasteiz
Nori bidalia:	Gasteizko alkategaiari
Araba	Arrazola:
Alfonso Alonso jaunaren webgunea, www.alfonsoalonso.com, Gasteizko alkateak egiten duenaren berri ez ezik, hurrengo hauteskundeetarako haren programaren gaineko informazioaren berri ere ematen duena, gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
113/2003	Eusko Jaurilaritza, Osasun saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Arantzazu ospitaleko zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko martxoaren 20an Arantzazu ospitalera joan behar izan zuen. Lanean aurkeztu beharreko agiria gaztelania hutsean eman zioten, bai eta euskaraz hartzerik ez zegoela jakinarazi ere.	

Espedientea:	Erakundea:
114/2003	Partido Socialista de Euskadi PSE-PSOE (Araba)
Nori bidalia:	Arabako arduradunari
Araba	Arrazola:
PSE-PSOE alderdiak Gasteizko etxebizitzetan banatutako aldizkaria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
115/2003	SABECO supermerkatuak
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
SABECO supermerkatuek etxebizitzetara igorritako propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
116/2003	DECATHLON
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
DECATHLON enpresak Usurbilen (Gipuzkoan) daukan dendan jendearen eskura dauden katalogo guztiak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
117/2003	Medical Óptica
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazola:
MEDICAL ÓPTICAk bidaltzen dien informazio guztia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
118/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Elizondoko osasun etxetik hirtzordua emateko jakinarazpena gaztelania hutsean igorri diote.	

Espedientea:	Erakundea:
119/2003	GORBEIA MERKATARITZA GUNEA
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazola:
Gorbeia Merkataritza-gunera 2003ko apirilean argitaratutako publizitatean euskararen presentzia arekatua bermatzen hasi da	

Espedientea:	Erakundea:
120/2003	Eusko Jaurilaritza, Industria, Merkataritza eta Turismo saila
Nori bidalia:	Bizkaiko lurralde bulegako arduradunari
Bizkaia	Arrazola:
Industria, Merkataritza eta Turismo Sailak igorritako jakinarazpena eta dokumentazioa gaztelania hutsean daude. Herritarrek euskaraz bidaltzeko eskatuta ere, ez zioten ele bietan igorri	

Espedientea:	Erakundea:
121/2003	TELEFÓNICA
Nori bidalia:	Arduradunari
Bizkaia	Arrazola:
TELEFÓNICA enpresak INNOVATEL programari buruzko gutuna, "Extracto de puntos Innovatel" orria eta "2003, un año con + ventajas. Programa suma" promozio aldizkaria gaztelania hutsean bidali ditu.	

Espedientea:	Erakundea:
122/2003	Instituto Nacional de Empleo – INEM
Nori bidalia:	Nafarroako probintzia zuzendariari
Nafarroa	Arrazola:
INEMek bidaltutako ebozpena gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
123/2003	CORREOS
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazola:
Correos enpresak Gasteizko Lakua auzunean egoitza berria zabaldu du. Errotulazioa, txartel informatiboa, inprimakiak... gaztelaniaz bestrik ez daude. Halaber, zerbitzua euskaraz hartzeko aukerarik ez zuen izan.	

Espedientea:	Erakundea:
124/2003	Nafarroako Gobernua, Kirol eta Gazteria Institutua
Nori bidalia:	Zuzendariari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Kirol eta Gazterien Institutuak eskolarteko txapelketetarako atera duen materialean (txanda, poltsa, elastiko...) agertzen den testua gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
125/2003	CORREOS
Nori bidalia:	Arduradunari
Nafarroa	Arrazola:
Otsailaren 27an goizeko 11:15etan herritar batek telegramak telefono bidez igortzeko zerbitzua erabili zuen. Herritararen arabera, mezua euskaraz hartzerik zuten galdetu zuenean, zakarki erantzun zioten eta ezin izan zuten tramitatu telegrama euskaraz tramitatu.	

Espedientea:	Erakundea:
126/2003	Caja VITAL Kutxa
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzuburuari
Araba	Arrazola:
CAJA VITAL KUTXAk antolatutako "VITORIA-GASTEIZ'03" moto txapelketa iragartzeko publizitate orria gaztelania hutsean dago, data izan ezik, baina baten gaizki idatzita	

Espedientea:	Erakundea:
127/2003	PLUS SUPERDESCUENTO
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazola:
PLUS SUPERMERCADOK bere publizitate guztia gaztelania hutsean bidaltzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
128/2003	Lakua – Centro Merkataritza-gunea
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazola:
LAKUA CENTRO merkataritza guneak bere publizitate guztia gaztelania hutsean bidaltzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
129/2003	Centro Liquidador del Mueble
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazola:
CENTRO LIQUIDADOR DEL MUEBLE merkataritza guneak bere publizitate guztia gaztelania hutsean bidaltzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
130/2003	EROSKI
Nori bidalia:	Euskara arduradunari
Araba	Arrazola:
EROSKik www.eroski.es webauneari buruzko publizitate txartela gaztelania hutsean bidali du.	

Espedientea:	Erakundea:
131/2003	EROSKI
Nori bidalia:	Euskara arduradunari
Araba	Arrazola:
EROSKik "El Sur es calidad" promozio liburuxka gaztelania hutsean bidali du.	

Espedientea:	Erakundea:
132/2003	Eusko Jaurilaritza, Herrizaingoa
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko martxoaren 29an Bergaratik Eibarreranzko errepidean Ertzaintzaren kontrol batean geratzen zuten. Informazio guztia gaztelaniaz eman zioten, bai eta dokumentazioa eskatu ere.	

Espedientea:	Erakundea:
133/2003	DULCE SOL
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Dulce Sol produktuetan osagaiak euskaraz era egokian ematen dira.	

Espedientea:	Erakundea:
134/2003	Ministerio del Interior, Dirección General de Tráfico
Nori bidalia:	Nafarroako zuzendaritari
Nafarroa	Arrazola:
Trafiko zuzendaritzak isuna gaztelania hutsean igorri zion. Herritarrek ele bietan igortzeko eskatu eta bi hizkuntzetan bidali zioten. Isunari helegitea tartarututa, horren erantzuna gaztelania hutsean bidali diote.	

Espedientea:	Erakundea:
135/2003	Agencia Estatal Tributaria
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Agencia Estatal Tributaria erakundeak administrazioarekiko auzi-helegitea tartaratu du Arantzako Udalaren erabaki baten aurka. Aipatu era bakiaren arabera, erakunde horrek udatelean jarraitzen zituen ohar eta jakinarazpenek euskaraz ere egon behar zuten.	

Espedientea:	Erakundea:
136/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Eskubide urraketarik ez dago, informazioa euskaraz hartzerik baitago.	

Espedientea:	Erakundea:
137/2003	METRO BILBAO
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Bizkaia	Arrazola:
2003ko martxoaren 29an, goizaldeko ordu bidetan, Algortako metro geltokian, han zegoen METRO BILBAOko langilearengana jo zuen informazioa eskatzera. Euskaraz egin zion eta langilek, haserretuta eta modu txarrean, ez zuela ulertzen eta pikutara joateko, ea bere bizkar barre egiten ari ote zen esan zion. Hori gertatuta, herritarrek keza jarri zuten: 54399. Langilearen identifikazioa: 83/97	

Espedientea:	Erakundea:
138/2003	Arabako Foru Aldundia, Herrilan eta Hirigintza saila
Nori bidalia:	Diputatu Nagusiari
Araba	Arrazola:
Arabako Foru Aldundiak N-240 errepidean Gamarro Menor delako toponimoa jarri du bide-seinaletan.	

Espedientea:	Erakundea:
139/2003	CAPRABO supermerkatuak
Nori bidalia:	Zuzendaria Nagusiari
Nafarroa	Arrazola:
CAPRABO supermerkatuek igortzen duten publizitate guztia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
140/2003	Europistas
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
A-8 autopistatik Donostiara bidean, 2003ko apirilaren 10ean, errepideari buruzko informazioa emateko iarrita zeuden txartelak, lanean ari zirela adierazten zutenak, gaztelania hutsean zeuden.	

Espedientea:	Erakundea:
141/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Fakturak euskaraz jaso daitezke.	

Espedientea:	Erakundea:
142/2003	Sopelango Udala
Nori bidalia:	Alkatari
Bizkaia	Arrazola:
2003ko apirilean Sopelanaiko Udala igerilekura joan zen izena ematera. Bete beharreko orria gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
143/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
Donostiako Udalak diruz lagundutako "Donostialdia" aldizkarian euskararen presentzia ez da batere orekatua.	

Espedientea:	Erakundea:
144/2003	Eusko Jaurlaritz, Lehendakari
Nori bidalia:	Lehendakariari
Gipuzkoa	Arrazola:
Eaunkariek batera banatutako "Konekta zaitez" aldizkaria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
145/2003	Bizkaiko Foru Aldundia
Nori bidalia:	Ahaldun nagusiari
Bizkaia	Arrazola:
Bizkaiko Foru Aldundiak www.bizkaimove.net webgunea jarri zuen sarean. 2003ko apirilean gaztelaniazko bertsioa besterik ez zuen. Lau hilabete beranduago Behatokiak berri ere egiaztatu du eta gaztelania hutsean jarraitzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
146/2003	Diario Vasco egunkaria
Nori bidalia:	
	Arrazola:
Diario Vasco antolatutako Eusko Herriko 43. Txirindulari itzularen 2. Etaparen amaieran, sari-banaketan aritu zen aurkezleak gaztelania hutsean egin zuen.	

Espedientea:	Erakundea:
147/2003	Lasarte -Oriako udala
Nori bidalia:	Alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
Lasarte -Oriako Atsotaka zahar-etxean eta Eguneke zentroan eman beharre ko zerbitzuak adjudikatzeko kontratazioetan ez da kontuan hartzen euskararen eza gutza.	

Espedientea:	Erakundea:
148/2003	Espainiako Entzutegi Nazionala, 6. Instrukzio-epaitegia
Nori bidalia:	Europako hainbat instituzio eta erakunderi
Gipuzkoa	Arrazola:
Espainiako Entzutegi Nazionala 6. Instrukzio-epaitegiko epaileak Euskaldunon Egunkariaren itxiera erabaki du.	

Espedientea:	Erakundea:
149/2003	Lasarte -Oriako udala
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Lasarte -Oriako Udaren eta JALGUNE elkartearen arteko lankidetzak akordioan ez dira jasotzen euskararen erabilera bermatzeko neurriak. Aipatu akordioa Lasarte -Oriako minusbaliatuen aisiako eta astialdiko Gure Ametsa elkartearen animazio eta denbora libreko zerbitzua emateko da.	

Espedientea:	Erakundea:
150/2003	Fomento San Sebastián
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Fomento de San Sebastián delakoak argitaratutako aldizkaritxoak gaztelania hutsean dago. Aipatu argitarapenak babesle publikoak izan ditu: Donostiako Udala, Eusko Jaurlaritz, Gipuzkoako Foru Aldundia...	

Espedientea:	Erakundea:
151/2003	Iruñeko Hauteskunde Batzordea
Nori bidalia:	Presidenteari
Nafarroa	Arrazola:
Aurreko maiatzaren 25eko hauteskundeetan, posta bidezko boto emateko inprimakia gaztelania hutsean baizik ezin izan zuen eskuratu Iruñeko postetxeetan.	

Espedientea:	Erakundea:
152/2003	Euskadiko Kutxa
Nori bidalia:	Euskara arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Euskadiko Kutxak zerbitzu integrala eskaini ahal izan zion euskaraz	

Espedientea:	Erakundea:
153/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Euskadiko Kutxak internet bidez banku eragiketarako egiteko eskaintzen duen zerbitzua ez dago euskaraz.	

Espedientea:	Erakundea:
154/2003	Barakaldoko Udala
Nori bidalia:	Barakaldoko Alkateari
Bizkaia	Arrazola:
2003ko martxoaren 30ean Deia egunkarian jarritako iragarkia gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
155/2003	Santurtziko Udala
Nori bidalia:	Santurtziko Alkateari
Bizkaia	Arrazola:
2003ko martxoaren 30ean El Correo egunkarian jarritako iragarkia gaztelania hutsean zegoen	

Espedientea:	Erakundea:
156/2003	VODAFONE
Nori bidalia:	Arduradunari
Bizkaia	Arrazola:
VODAFONEk bere informazio guztia gaztelania hutsean bidaltzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
157/2003	Nafarroako Gobernua, Ekonomia eta Ogasun Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Hacienda Navarra Nafarroako Ogasunetik postaz bidalitako dokumentuak gaztelania hutsean daude. Telefonoz deituta eta euskaraz igor diezaietela eskatuta, igorpenak, besterik adierazi ezean, gaztelaniaz egiten dituztela esan diete eta euskarazkoak interneten daudela eskuragarri.	

Espedientea:	Erakundea:
158/2003	Nafarroako Gobernua, Ekonomia eta Ogasun Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Hacienda Navarra Nafarroako Ogasunetik postaz bidalitako dokumentuak gaztelania hutsean daude. Telefonoz deituta eta euskaraz igor diezaietela eskatuta, igorpenak, besterik adierazi ezean, gaztelaniaz egiten dituztela esan diete eta euskarazkoak interneten daudela eskuragarri.	

Espedientea:	Erakundea:
159/2003	Ministerio de Justicia
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Izen aldaketarako bete behar izan zuen dokumentazioa eta inprimaki guztiak gaztelania hutsean zeuden.	

Espedientea:	Erakundea:
160/2003	Eusko Jaurlaritzak, Osasun saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Urdetako osasun etxeko arduradunari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko apirilaren 22an Urdetako osasun etxera joan eta ezin izan zuen zerbitzua euskaraz hartu, ez harrera-zerbitzuan, ez eta medikuaren zerbitzua ere.	

Espedientea:	Erakundea:
161/2003	Euskal Irrati Telebista – EITB
Nori bidalia:	Zuzendari Orokorrari eta Kalitate Zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko apirilaren EITB.COM webguneak aukera ematen zuen edozein unetan berriak entzuteko nahi adina aldez. Berriak gaztelaniaz besterik ez zituen ematen. Azken kexa hori ezin izan dugu egiaztatu, herriararekin harremanetan jarri gara eta egun, bozgorailua agertzen zen tokian jok oei buruzko publikitateak agertzen dela esan digu.	

Espedientea:	Erakundea:
162/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Garraio eta azpiegitura saila
Nori bidalia:	Foru Diputatuari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Donostiako saihesbidean, Polloe eta Aieteko tunelen artean, dauden informazio paneletan apirilaren 24an goizeko zortzietan informazioa gaztelaniaz besterik ez zen agertzen.	

Espedientea:	Erakundea:
163/2003	Kontsulta
Nori bidalia:	
	Arrazoiak:
Nafarroako Gobernuak Hezkuntza eta Kultura Departamentuko irakaslea da. Gutun bat igorri diote gaztelania hutsean, euskaraz eskatzerik ba al du?	

Espedientea:	Erakundea:
164/2003	ASEGARCE
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Zenbait frontoitan lurtean jartzen dituzten hizkiek gaztelaniari egiten diote erreferentzia "A" eta "R" (gorria eta urdina).	

Espedientea:	Erakundea:
165/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Kexa izaera gabekoa, Euskaltzaindia erakundearen erantzungailuak mezuak gaztelaniaz uzteko eskatzen zuen. Bertara deitu eta mezuak gaztelaniazkoa amaitutakoan esateko eskatzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
166/2003	Morgako Udala
Nori bidalia:	Alkateari
Bizkaia	Arrazoiak:
2003ko apirilaren 17an ospatutako EMU azokako saltoki guztietako informazioa gaztelania hutsean zeoan.	

Espedientea:	Erakundea:
167/2003	Lizarrako Udala
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoiak:
Lizarrako Udalak eta Nafarroako Gobernuak Lizarran ingurugiroa zaintzearen alde atera duten liburuxka gaztelania hutsean dago eta ez dute euskarazko bertsiorik banatu.	

Espedientea:	Erakundea:
168/2003	Kexa bideratzeko dokumentazioa falta da.
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoiak:

Espedientea:	Erakundea:
169/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
	Arrazoiak:
Kutxara joan eta ez zioten EHNA onartu.	

Espedientea:	Erakundea:
170/2003	San Martin eliza (Donostia)
Nori bidalia:	Parrokoari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
San Martin elizan ostegun eta ostiral santuan euskarazko elizkizunetan jarritako eliz paperak gaztelania hutsean zeuden.	

Espedientea:	Erakundea:
171/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Euskararen Donostia Patronatuko lehendakariari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Donostiako udalak diruz lagundutako "Donostiako apirilaren 6garren feria" ekitaldiaren eskuorri ia osoa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
172/2003	Nafarroako Gobernuak, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazoiak:
Elizondoko Oinarritzko Osasun Eskualdeko Emakumeak laguntza emateko Zentrotik herriarrei igortzen dizkieten "Aviso de citación" gutunak gaztelania hutsean egoten dira.	

Espedientea:	Erakundea:
173/2003	BICI-RENT
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
BICI-RENT enpresak banatzen duen eskuko propaganda gaztelaniaz eta ingelesez dago, ez, euskaraz, ordea, ez du ezer agertzen.	

Espedientea:	Erakundea:
174/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Garraio eta Azpiegitura saila
Nori bidalia:	Foru Diputatuari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Donostiako saihesbidean, Polloe eta Aieteko tunelen artean, jarrita dauden informazio panelek gaztelania besterik ez zuten agertzen apirilaren 28an, 15:10etan.	

Espedientea:	Erakundea:
175/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Gizartekintza
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Gipuzkoako Foru Aldundiaren Gizartekintza Departamentuaren Villa Uliaspiko sarreak bi ateetan ordutegien informaziorako txartelak gaztelania hutsean da	

Espedientea:	Erakundea:
176/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	
Euskararen Donostia Patronatuko lehendakariari	
Gipuzkoa	Arrazola:
Apirilaren 11n arratsaldeko zazpitan, Larrazoko Teknologia Berrien Zentroan Etxebizitzaren Udal Patronatuak antolatutako zozketa izan zen. Azalpen guztiak gaztelania hutsean eman zituzten.	

Espedientea:	Erakundea:
177/2003	Partido Popular alderdi politikoa
Nori bidalia:	
	Arrazola:
2003ko apirilaren 29an PP alderdiak Donostian duen egoitzara deitu zuen informazio eske. Zerbitzua euskaraz hartzerik ote zegoen galdetuta, ezezkoa eman eta modu txarrean erantzun eta eseki zioten.	

Espedientea:	Erakundea:
178/2003	Nafarroako Gobernua, Ekonomia eta Ogasun Departamentua
Nori bidalia:	
Kontseilariari	Arrazola:
Nafarroako Gobernuak errenta aitortpena egiteko dokumentazioa gaztelania hutsean igorri dio herritar bati, herritar horrek errenta aitortpena beti euskaraz egin eta aurkeztu badu ere.	

Espedientea:	Erakundea:
179/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	
Gasteizko alkateari	
Araba	Arrazola:
Gasteizko Udalak igorritako isunaren jakinarazpena gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
180/2003	Nafarroako Gobernua, Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua, Nafarroako Gizarte Ongizatearen institutua
Nori bidalia:	
Zuzendari-kudeatzaileari	Arrazola:
Nafarroa	
Nafarroako Gizarte Ongizatearen Institutuak hiru urte behetik haurak dituzten amentzako dirulaguntzak eskatzeko inprimakiak eta bete beharreko baldintzen zein aurkeztu beharreko dokumentazioaren informazioa ematen duten orriak gaztelania hutsean baizik ez daude.	

Espedientea:	Erakundea:
181/2003	Ezker Batua (Nafarroa)
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Ezker Batuak argitaratutako aldizkaria euskararen presentzia oso eskasa da eta, gainera, hainbat akats agertzen ditu.	

Espedientea:	Erakundea:
182/2003	Kontsulta
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuak errenta aitortpenerako dokumentazioa gaztelania hutsean bidali dio, ba al du euskaraz eskatzerik?	

Espedientea:	Erakundea:
183/2003	Bizkaiko Foru Aldundia,
Nori bidalia:	
Foru Diputatu Nagusari	
Bizkaia	Arrazola:
Bizkaiko Foru Aldundiak etxebizitzetan banatutako "Lur basatian bizi zara" izeneko aldizkarian euskararen erabilera ez da arekatua.	

Espedientea:	Erakundea:
184/2003	Eusko Jaurilaritza, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila
Nori bidalia:	
Sailburuari	Arrazola:
Gipuzkoa	
Hezkuntza sailburuak erreklamazio baten inguruan igorritako txosten juridikoa gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
185/2003	Gidatu
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Gasteizen banatutako GIDATU aldizkaria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
186/2003	Araba Kulturala
Nori bidalia:	
Arduradunari	Arrazola:
Araba	
"Araba Kulturala" enpresak egunkarian argitaratutako iragarkia gaztelania hutsean zegoen, izenburua izan ezik. Aipatu erakundea Vital Kutxak, Gasteizko Udalak eta Arabako Foru Aldundiak osatzen dute.	

Espedientea:	Erakundea:
187/2003	PSE-EE Alderdi Politikoa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
PSE-EE alderdiak Araban banatutako propaganda ia guztia gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
188/2003	Araba Garapen Agentzia
Nori bidalia:	
Arduradunari	Arrazola:
Araba	
Araba Garapen Agentzia erakundeak 2003ko apirilean argitaratutako iragarkia gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
189/2003	Ensanche XXI Zabalgunea
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Ensanche 21 Zabalgunea enpresak egunkarian argitaratutako iragarki ia osoa gaztelania hutsean dago. Aipatu enpresa Gasteizko Udalarena da.	

Espedientea:	Erakundea:
190/2003	El Corte Inglés
Nori bidalia:	
Bezerearekiko arreta zerbitzua	Arrazola:
Araba	
El Corte Inglés enpresak 2003ko apirilaren 5ean EL CORREO egunkarian jarritako iragarkia gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
191/2003	SABECO supermerkatuak
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
SABECO supermerkatuak bidalitako publizitatea gaztelania hutsean dago	

Espedientea:	Erakundea:
192/2003	AKI
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
AKI enpresak etxeetara bidalitako publizitatea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
193/2003	Global Decó
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
GLOBAL DECÓ enpresak etxeetara igorrita publizitate-aldizkaria gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
194/2003	Barakaldoko Udala
Nori bidalia:	Alkateari
Bizkaia	Arrazola:
Barakaldoko Udalak inkesta igorri die 0-3 urteko umeen gurasoei. Inkesta gaztelania hutsean dago. Herriarrak Udalera deitu du euskaraz igortzeko eskatuz. Udalaren arabera, propio egin dute hizkuntza bakarrean, izan ere, inkesta luzexka da eta ele bietan jarritz gero, are luzeagoa, eta agian jendeak ez luke erantzun o.	

Espedientea:	Erakundea:
195/2003	EUROPISTAS
Nori bidalia:	Bezeroarekiko zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko apirilaren 29an A-8 autobidean Galdako aldean jarritako argizko seinaleetako mezuak gaztelaniaz besterik ez zeuden.	

Espedientea:	Erakundea:
196/2003	CAPRABO supermerkatuak
Nori bidalia:	Zuzendari Nagusiar
Nafarroa	Arrazola:
CAPRABO supermerkatuetako hizkuntza paisaia euskarak ez du tokirik.	

Espedientea:	Erakundea:
197/2003	CAPRABO supermerkatuak
Nori bidalia:	Zuzendari Nagusiar
Nafarroa	Arrazola:
CAPRABO supermerkatuen webguneak ez du euskarazko bertsiorik.	

Espedientea:	Erakundea:
198/2003	Eusko Jaurlaritz. Lehendakari
Nori bidalia:	SPRIko zuzendaria
Bizkaia	Arrazola:
Urdunako Konekta Zaitzez gunera joan zen maiatzaren 5ean arratsalde, eta, euskarazkoa eskatu arren, erabiltzaile izateko inprimakia gaztelania hutsean eskaini zioten. Bestalde, zentroko tutoreak gaztelaniaz erantzun zizkien herriarrak egindako galderei.	

Espedientea:	Erakundea:
199/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Ogasun eta Finantza Departamentua
Nori bidalia:	Foru Diputatuari
Gipuzkoa	Arrazola:
Gipuzkoako Foru Aldunditik errenta-aitorpenaren proposamena bidali diote etxera. Inprimakiaren goialdeko datuak ele bietan agertu arren, bai eta hasierako gutuna ere, errenta-aitorpenari dagozkion datuak eta koadroak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
200/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Ogasun eta Finantza Departamentua
Nori bidalia:	Foru Diputatuari
Gipuzkoa	Arrazola:
Gipuzkoako Foru Aldundiak errenta-aitorpenaren inguruko informazio zenbakira deitu du (900100040). Erantzun gaituaren hasierako mezua ele bietan egon arren, ondoren, aginduei dagozkien mezuak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
201/2003	Errenteriako Udala
Nori bidalia:	Alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko maiatzaren 21an www.errenteria.net webgunean Agenda 21 delakoaren bilduma gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
202/2003	VODAFONE
Nori bidalia:	Marketing arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko maiatzaren 9an VODAFONE deitu zuen. Zerbitzua euskaraz eskatu eta bost minutuz zain izan ostean, azalpenik gabe eseki zioten.	

Espedientea:	Erakundea:
203/2003	UNI 2 – Telecomunicaciones
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
UNI 2 enpresak bezero berriei igorritako informazio eta dokumentazio guztia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
204/2003	Unión del Pueblo Navarro - UPN
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
2003ko maiatzaren 12an UPN (Unión del Pueblo Navarro) alderdiaren lruñeko egoitzara deitu zuen informazioa eskatzera eta ezin izan zioten euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
205/2003	Ekzer Batua (Nafarroa)
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
2002ko maiatzaren 12an Nafarroako Ekzer Batuaren egoitzara deitu zuen eta ezin izan zioten informazioa euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
206/2003	Partido Socialista de Navarra (PSN)
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
2003ko maiatzaren 12an Partido Socialista de Navarra (PSN) alderdiak duen egoitzara deitu zuen informazio eske eta ezin izan zioten euskaraz erantzun.	

Espedientea:	Erakundea:
207/2003	Eusko Alkartasuna alderdia
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
2003ko maiatzaren 12an Nafarroako Eusko Alkartasuna ald erdiaren egoitzara deltu zuen informazio eske eta ezin izan zioten informazioa euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
208/2003	Iruñeko Udala. Hirigintza eta Etxebizitza alorra
Nori bidalia:	Zinegotzi delegatuari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Udalaren Hirigintza eta Etxebizitza alorretik bidalitako jakinarazpena gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
209/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Iruñeko alkateari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Udalak IX Beinal de Artes Plásticas - Ciudad de Pamplona delakoaren oinarriak gaztelaniaz besterik ez daude.	

Espedientea:	Erakundea:
210/2003	Iruñeko Udala. Gizarte Zerbitzuak eta Emakumea arloa
Nori bidalia:	Zinegotzi delegatuari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Udalaren Gizarte Zerbitzuak eta Emakumea arlo ak dirulaguntzak esleitzeko argitaratutako oinarriak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
211/2003	Nafarroako Gobernua. Herrilan, Garraio eta Komunikazio Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuak, N-121-A errepidean, hain zuzen ere: Arreko bidegurutzearen inguruan, Sorauren saihesbideko sarrera-irteeretan, bai eta Ostiz herriko zeharbidean ere, bide seinale berriak jarri ditu soilik Pamplona, gaztelania hutsean, agertzen dutenak.	

Espedientea:	Erakundea:
212/2003	Iruñeko Hauteskunde Batzordea
Nori bidalia:	Presidenteari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko apirilaren 28an, Iruñeko Hauteskunde Batzordeak "Nombramiento de miembro de mesa" jakinarazpena gaztelania hutsean bidali zion herritar bati.	

Espedientea:	Erakundea:
213/2003	Partido Socialista de Euskadi - PSE-EE alderdia
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
PSE-EE alderdiak Gasteizko etxebizitzetan banatutako propaganda gaztelania hutsean dago (kanpainaren leloa izan ezik).	

Espedientea:	Erakundea:
214/2003	Unidad Alavesa alderdia
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Unidad Alavesa alderdiak Gasteizen banatutako propaganda gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
215/2003	El Corte Inglés
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
El Corte Inglés enpresatik igorritako publizitatea gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
216/2003	Nafarroako Rural Kutxa
Nori bidalia:	Bezzeroarentzako arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazola:
Caja Rural de Navarra erakundeak igorritako informazioa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
217/2003	Nafarroako Rural Kutxa
Nori bidalia:	Bezzeroarentzako arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazola:
Caja Rural de Navarra erakundeak igorritako informazioa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
218/2003	Batzarre alderdi politikoa
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
BATZARRE alderdiak hauteskundeetarako atera duen aldizkarian euskararen presentzia ez da batere orekatua.	

Espedientea:	Erakundea:
219/2003	Eusko Jaurilaritza, Industria, Merkataritza eta Turismo saila. Euskadiko Kontsumo Arbitraje Batzordea
Nori bidalia:	Batzordearen arduradunari
Bizkaia	Arrazola:
Euskadiko Kontsumoko Arbitraje Batzordeak igorritako jakinarazpena gaztelania hutsean dago	

Espedientea:	Erakundea:
220/2003	Nafarroako Kutxa - Fundazioa
Nori bidalia:	Arduradunari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroa Kutxa Fundazioak haur eta gaztetxoentzako egonaldiak antolatut ditu Hondarribian: "Campus alevin", "Campus infantil" eta "Campus eolo" izenekoak. Horren inguruko informazioa ematen duten hiru orrikoak gaztelania hutsean argitaratuta daude eta eskaintzen diren egonaldien txandetatik bakar bat ere ez zaie Nafarroako haur eta gaztetxo eskaldunei euskaraz eskaini. Bestalde, ekitaldi horiek promoziorako egindako hiru orrikoetan ez dira Nafarroako zein Gipuzkoako toponimo ofizialak erabiltzen, adibidez, Hondarribia edo Iruñea, horiek izanik izendapen ofizial bakarrik.	

Espedientea:	Erakundea:
221/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Iruñeko alkateari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Udalean jardueraren irekiera eskatzeko eskaera orria gaztelania hutsean eman zioten. Euskarazkoa eskatuta, ez zegoela adierazi zitzaion.	

Espedientea:	Erakundea:
222/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Donostiako alkatea
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko maiatzaren Gazteria, Hezkuntza, Lankidetzeta eta Tolerantziako Zuzendaritzak hedabideetara igorritako prentsa-oharra eta dokumentazioa gaztelania hutsean zeuden.	

Espedientea:	Erakundea:
223/2003	Partido Popular alderdia
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Partido Popular alderdiak Gasteizko etxebizitzetara bidalitako hauteskunde-propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
224/2003	Partido Socialista de Euskadi-Euskadiko Ezkerra (PSE -EE) alderdi politikoa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
PSE-EE alderdiak Araban hauteskunde kanpainan etxetara igorritako informazio guztia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
225/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Donostiako Alkatea
Gipuzkoa	Arrazola:
Donostiako Tolosa hiribidean, Euskal Herriko Unibertsitatearen inguruan, bide-seinale berriak jarri dituzte. Aipatu seinaleak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
226/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Donostiako alkatea
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko maiatza 13an zerga sailera deitu zuen zalantza bat argitzeko eta ezin izan zuen zerbitzua euskaraz hartu.	

Espedientea:	Erakundea:
227/2003	Eusko Jaurlaritzako Herriko saila
Nori bidalia:	Ertzain etxearen arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko maiatzaren 15ean eguerdiko ordu biak aldera Easo kalean dagoen Ertzain etxera bertaratu zen baimen bat eskatzera. Zerbitzua ezin izan zuen euskaraz hartu.	

Espedientea:	Erakundea:
228/2003	Eusko Jaurlaritzako Lehendakaria
Nori bidalia:	Azterlan eta Lege Araubidearen zuzendaria
Gipuzkoa	Arrazola:
Eusko Jaurlaritzako Prospekzio Soziologikoak 2003ko maiatzaren 25eko hauteskundearen inguruan sarean esekitako txostenak gaztelania hutsean daude. Aipatu txostenak ondoko helbideetan daude: ftp://gvas.euskadi.net/pub/gv/estudios_sociologicos/03jigg2prev.pdf ftp://gvas.euskadi.net/pub/gv/estudios_sociologicos/03muni2prev.pdf	

Espedientea:	Erakundea:
229/2003	Eusko Jaurlaritzako Lehendakaria
Nori bidalia:	Azterlan eta Lege Araubidearen zuzendaria
Gipuzkoa	Arrazola:
Eusko Jaurlaritzako Prospekzio Soziologikoak 2003ko maiatzaren 25eko hauteskundearen inguruan sarean esekitako txostenak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
230/2003	EUROPISTAS
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko maiatzaren 12an autopistan bidetara buruzko informazioa agertzen zuten argizko seinaleak mezuak gaztelaniaz besterik ez zituzten ematen.	

Espedientea:	Erakundea:
231/2003	ARCCO merkataritza-gunea
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
ARCCO merkataritza gunearen sarrera nagusian jarri duten kartel erraldoian, aparkalekuari buruzkoa, gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
232/2003	Partido Popular alderdia
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Partido Popular alderdiak hauteskunde-kanpainako propaganda bidali dio gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
233/2003	AENOR
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
AENOR enpresak igortzen duen publizitate guztia gaztelania hutsean izaten da.	

Espedientea:	Erakundea:
234/2003	Partido Popular alderdi politikoa
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Partido Popular alderdiak Gipuzkoako Batzar Nagusien inguruan bidalitako propaganda gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
235/2003	EROSKI
Nori bidalia:	Bezeroari arreta egiteko zerbitzaburuari
Araba	Arrazola:
EROSKI enpresak etxetara igorritako publizitatean, leloa eta data besterik ez dira euskaraz agertzen.	

Espedientea:	Erakundea:
236/2003	Nafarroako Gobernua, Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazte Departamentua, Nafarroako Gizarte Ongizatearen institutua
Nori bidalia:	Zuzendarikudeatzaleari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gizarte Ongizatearen Institutuak alaguntzako pentsio osagarriak eskatzeko inprimakiak eta bete beharreko baldintzen zein aurkeztu beharreko dokumentazioaren informazioa ematen duten orriak gaztelania hutsean baizik ez daude.	

Espedientea:	Erakundea:
237/2003	EITB, Euskadi Irratia
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko maiatzeko hauteskundearen direla eta Euskadi Irratian agertutako politikariaren hainbat deklarazioetan ez dute itzulpenik egin	

Espedientea:	Erakundea:
238/2003	Nagusilan
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
NAGUSILAN Donostiako elkarteak idatzi guztiak gaztelania hutsean igortzen dizki.	

Espedientea:	Erakundea:
239/2003	Liquats Vegetals
Nori bidalia:	Arduradunari
Nafarroa	Arrazola:
Liquats Vegetals enpresak ekoizten dituen soja, arroz eta garagar esneetan azalpenak euskaraz era egokian ematen dira.	

Espedientea:	Erakundea:
240/2003	Ogi Berri enpresa
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Ogi-Berri enpresak ogia biltzeko erabiltzen dituen paperetako informazioa euskara hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
241/2003	Partido Socialista de Euskadi-Euskadiko Ezkerra (PSE-EE) alderdi politikoa
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
PSE-EE alderdiak Gipuzkoako Foru Aldundiko hauteskundeetarako atera duen publizitatean gaztelania eman dio lehentasuna. Halaber, Lazkaoako atera duen publizitatea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
242/2003	Partido Popular alderdi politikoa
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Partido Popular alderdiak Lazkaon igorritako hauteskunde-propaganda gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
243/2003	ESPEDIENTEAK EZ DU IZAERARIK
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Ez da herritarren hizkuntz eskubiderik urratzen, bermatua dago informazioa euskaraz.	

Espedientea:	Erakundea:
244/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Nafarroa	Arrazola:
Txantreak Oinarizko Osasun Eskualdean osasun zerbitzu publikoa euskaraz hartu nahi duen herritarrek mediku euskalduna eskatu eta mediku horrek paziente kupoa betea duela erantzun diote herritarri. Ez diote osasun zerbitzua euskaraz hartzeko beste aukerarik eman.	

Espedientea:	Erakundea:
245/2003	BATZARRE alderdi politikoa
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
BATZARRE alderdiak etxeetara igorri duen publizitatean erdara gailentzen da, bai eta web orrian ere.	

Espedientea:	Erakundea:
246/2003	Tesorería General de la Seguridad Social
Nori bidalia:	Gizarte Segurantzaren estatu idazkariari
Nafarroa	Arrazola:
Tesorería General de la Seguridad Social erakunde publikoak Gipuzkoako herritar bati "Informe de vida laboral" izene ko dokumentua igorri dio gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
247/2003	Barakaldoko Udala
Nori bidalia:	Alkatea
Bizkaia	Arrazola:
Barakaldoko alkateak herritarrei bidalitako eskutitza gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
248/2003	Gipuzkoak Foru Aldundia, Garraio eta Azpiegitura saila
Nori bidalia:	Foru diputatuari
Gipuzkoa	Arrazola:
Bergarak Elosuara doan errepide bazterreko belarrak moztu zituzten. Bertan jarritako txartela gaztelania hutsean zegoen idatzita: "Peliar en 4 km desbrozadora".	

Espedientea:	Erakundea:
249/2003	CARREFOUR
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Oiarzungo CARREFOUR merkataritza-gunean eskaintzak bidaltzeko aukera ematen du. Hori eskatzeko inprimakietan azpimarratzekoa da euskara ren erabilera.	

Espedientea:	Erakundea:
250/2003	Unidad Alavesa alderdi politikoa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Unidad Alavesa alderdiak Gasteizen banatutako propaganda gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
251/2003	Partido Popular alderdi politikoa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Gasteizko Partido Popular alderdiak bidalitako propaganda gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
252/2003	Partido Socialista de Euskadi-Euskadiko Ezkerra (PSE-EE)
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Arabako PSE-EE alderdiak 2003ko maiatzean banatutako aldizkaria gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
253/2003	Nafarroako Rural Kuxa
Nori bidalia:	Bezeroarenizako arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazola:
Caixa Rural de Navarra erakundeak igorritako informazioa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
254/2003	Dokumentazioa falta da espedientea bideratzeko
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:

Espedientea:	Erakundea:
255/2003	EROSKI
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Araba	Arrazola:
Viajes Eroski Bidaia argitaratutako "Ihesaldi eta Asteburuak 2003" aldizkarian, azalak izan ezik beste guztia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
256/2003	EROSKI
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzburuari
Araba	Arrazola:
Viajes Eroski Bidaiak sarean esekitako webgunea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
257/2003	Partido Popular alderdi politikoa
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Donostiako Partido Popular alderdiak hauteskunde-kanpainan igorritako aldizkaria gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
258/2003	Nafarroako Gobernua, Herrilan, Garraio eta Komunikazio Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuak NA-32 errepidean, Uharteko gurutzaren inguruan, jarri dituen bide seinalizazio berrietan zenbait toponimoren soilik gaztelaniazko izendapena erabili du (Pamplona, Huarte, Aoiz), bi izendapenak, gaztelaniazkoa nola euskarazkoa, ofizialak izanda (Pamplona/Iruña, Huarte/Uharte, Aoiz/Agoitz, bide seinale zaharretan auzartzen den bezala).	

Espedientea:	Erakundea:
259/2003	Ez da abian jarri, prozedura eten dutelako
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Auritzeko mankomunitatean haurtzaindegi publikoa jarriko dute 0-3 urte bitarteko umeentzat. Egun, enpresa pribatua da. Haurtzaindegi pribatuaren dauden langileak publikora eraman nahi dituzte, baina ez dira elebidunak. Oposizioa eginez gero, euskararen ezagutza baloratu beharko lukete, baina baliteke kontrata bidez egitea.	

Espedientea:	Erakundea:
260/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Pablo Sarasate Musika Goi Eskolan, barneko informazio ohar guztiak, bai eta matrikula e giteko dokumentazio osoa ere, gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
261/2003	Nafarroako Gobernua, Gizarte Ongizate, Kiral eta Gazteri Departamentua, Nafarroako Gizarte Ongizatearen Institutua
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gizarte Ongizatearen Institutuak alaguntzako pentsio osagarriak eskatzeko inprimakiak eta bete beharreko baldintzen zein aurkeztu beharreko dokumentazioaren informazioa ematen duten orriak gaztelania hutsean baizik ez daude.	

Espedientea:	Erakundea:
262/2003	Nafarroako Gobernua, Gizarte Ongizate, Kiral eta Gazteri a Departamentua, Nafarroako Gizarte Ongizatearen Institutua
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gizarte Ongizatearen Institutuak hiru urte behetiko haurrak dituzten amentzako dirulaguntzak eskatzeko inprimakiak eta bete beharreko baldintzen zein aurkeztu beharreko dokumentazioaren informazioa ematen duten orriak gaztelania hutsean baizik ez daude.	

Espedientea:	Erakundea:
263/2003	Deustuko Unibertsitatea- HEZI
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Deustuko Unibertsitateko HEZI institutuak irakasleentzako ikastaroak antolatut ditu uztailean, 23 ikastaratatik bakararra eskaini dute euskaraz. Bestalde, ikastaroet buruzko informazio g uztia gaztelania hutsean eman dut (euskaraz zen ikastaroari buruzkoa izan ezik).	

Espedientea:	Erakundea:
264/2003	Euskal Herriko Unibertsitatea – EHU
Nori bidalia:	Euskara errektoreordeari
Gipuzkoa	Arrazola:
EHUko Gizarte eta Komunikazio fakultatek igorritako jakinarazpenak gaztelania hutsean zeuden idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
265/2003	IMAGINARIUM
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
IMAGINARIUM dendatik liburuaren eguna zela eta, katalogo bat bidali diote. Liburu bat ere ez dago euskaraz.	

Espedientea:	Erakundea:
266/2003	CARREFOUR
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
CARREFOUR enpresak 2003ko maiatzean EAEn eta Nafarroako Foru Komunitatean teknologia berriei buruz igorritako publizitatean euskararekiko tratamendua oso e gokia izan da.	

Espedientea:	Erakundea:
267/2003	Eusko Jaurlaritz, Lurralde Antolamendua eta Ingurumena saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko maiatzaren 28an, goizez, Eusko Jaurlaritzako Ingurumen sailera deituta ezin izan zioten informazioa euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
268/2003	Errenteriako Udala
Nori bidalia:	Alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
Errenteriako Udaleko ogasun Departamentuan ezin izan zioten harrera zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
269/2003	EUROPISTAS
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko maiatzaren 28an, arratsaldeko 17:30etan Eibarren jarritako argizko paneletako mezuak gaztelaniaz besterik ez zeuden.	

Espedientea:	Erakundea:
270/2003	Autopista Vasco-Aragonesa
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
A-68 autobideko Aretako ordainanean hizkuntza-paisaia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
271/2003	Autopista Vasco-Aragonesa
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
Autopista Vasco-Aragonesa enpresaren webgunea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
272/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Nafarroa	Arrazola:
Bideko Ama Birjinaren ospitalean agiria eskatu zuen herritar batek, haurra ospitalean egon zela egiaztatzeko, eta gaztelania hutsean eman zituen (2003ko maiatzaren 14an).	

Espedientea:	Erakundea:
273/2003	Nafarroako Unibertsitate Publikoa
Nori bidalia:	Errektoreari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Unibertsitate Publikoak 2003an antolatutako dituen udako ikastaro guztien artean ez dago bat bere ere euskaraz egin daitekeenik (http://www.unavarra.es/info/cursosverano.htm). Bestalde, NUPen webgunean, ikastaroen gaineko informazioa, bai eta izena emateko orriak ere, gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
274/2003	Nafarroako Kuxa – Fundazioa
Nori bidalia:	Zuzendariari
Nafarroa	Arrazola:
CIVICAN Espacio de Encuentro gizarte eta kultur guneak bere ekitaldien berri emateko argitaratu duen liburuxka gaztelania hutsean dago. Bestalde, eraikinaren kanpoko alde batean jarritako errotulu handiko testuetan ez da euskara kontuan hartu.	

Espedientea:	Erakundea:
275/2003	Nafarroako Gobernua, Herrilan, Garraio eta Komunikazio Departamentua
Nori bidalia:	Sailburuari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuak San Ignazio kaleko 3 zenbakian duen egoitzako errotulazio guztia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
276/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Iruñeko alkateari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko maiatzaren 25an herritarrek erregistro orokorrera deitu zuen eta ezin izan zuen zerbitzua euskaraz hartu.	

Espedientea:	Erakundea:
277/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Iruñeko alkateari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko maiatzaren 28an herritarren babesa Departamentura joan zen eta ezin izan zuen zerbitzua euskaraz jaso.	

Espedientea:	Erakundea:
278/2003	Caja Vital Kuxa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Caja Vital Kuxaren webgunean "vitalnet" izeneko zerbitzua gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
279/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Donostiako alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko ekainaren 2an Donostiako Pio Baroja udal kiroldegira bertaratu eta e zin izan zuen harrera zerbitzua euskaraz jaso.	

Espedientea:	Erakundea:
280/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuaren Osasun Departamentuak "Sin malos humos. Ley Foral de Acción sobre el Tabaco" hiruroikoaren inprimaketa berria egin du, soilik gaztelaniaz.	

Espedientea:	Erakundea:
281/2003	Beola Iatetxea
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Almadozko Beola iatetxean hizkuntza paisaia, karta eta idatzizko guztia erdara hutsean dute.	

Espedientea:	Erakundea:
282/2003	Real Sociedad futbol taldea
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Real Sociedad taldeak Garbera merkataritza-gunean duen dendan ezin izan diote harrera-zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
283/2003	Fundación Novia-Salcedo fundazioa
Nori bidalia:	Zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazola:
Fundación Novia-Salcedo erakunderen webgunea gaztelaniaz eta ingelesez dago, ez, ordea, euskaraz berezko hizkuntza ofizialean.	

Espedientea:	Erakundea:
284/2003	EROSKI – Viajes Eroski Bidaiak
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
Viajes Eroski Bidaiak sarean esekitako webgunea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
285/2003	MONTTE
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
MONTTE enpresak igorritako publizitatea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
286/2003	EUSKALIT
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazola:
Euskalit erakundeak bidalitako dokumentazio guztia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
287/2003	Nafarroako Gobernua. Ekonomia eta Ogasun Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko ekainaren 9an, Nafarroako Gobernuak errenta aitortpenaren gaineko informazioa emateko duen zerbitzari (901 50 55 05 zenbakira) deitu eta zerbitzua euskaraz hartzerik ote zegoen galdetu zuen herritarri, ezetz erantzun zioten.	

Espedientea:	Erakundea:
288/2003	VODAFONE
Nori bidalia:	Marketing arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
VODAFONE enpresara deitu zuen informazio eske eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
289/2003	VODAFONE
Nori bidalia:	Marketing arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
VODAFONE enpresak herritar bati igorritako publizitatea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
290/2003	ELKARGI
Nori bidalia:	Zuzendaritari
Araba	Arrazola:
www.elkargi.org webgunea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
291/2003	Euskal Herriko Unibertsitatea – EHU
Nori bidalia:	Euskara errektoreordeari
Bizkaia	Arrazola:
Gizarte eta Komunikazio fakultateetik igorritako jakinarazpena gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
292/2003	Eusko Jaurlaritzak. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa saila
Nori bidalia:	Beurko institutuko zuzendaritari
Bizkaia	Arrazola:
Beurko Institututik bidalitako jakinarazpena, batxilergo titulua hartzeko argibideei buruzkoa, gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
293/2003	Eusko Jaurlaritzak. Osasun saila
Nori bidalia:	Saibburuari
Araba	Arrazola:
2003ko ekainaren 9an Gasteizko Haban osasun etxera deitu eta ezin izan zioten harrera-zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
294/2003	Iratiko Etxolak Chalets d'Irati
Nori bidalia:	Lapurdi
Arrazola:	
Iratiko etxoletan "Chalets de Irati" (Larraun) hainbat txosten prestatzen dituzte bezeroei emateko. Bertan etxolei buruzko informazioa agertzen da. Euskaraz ere egoteko eskatuta ez diete jaramonik egin. KONPONDU DA	

Espedientea:	Erakundea:
295/2003	Eusko Jaurlaritzak. Lehendakariitza
Nori bidalia:	Gipuzkoa
Arrazola:	
www.euskadi.net webgunean hainbat eremu, besteak beste negoziok loturakoak, euskaratu gabe daude, eta ofizialak ez diren hizkuntzetako bertsioak agertzen dira: ingelesa, frantsesa...	

Espedientea:	Erakundea:
296/2003	Iruñeko Udala. Iruñeko Udalaren haur eskolak kudeatzeko erakunde autonomoa
Nori bidalia:	Presidenteari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Udalaren haur eskolak kudeatzeko erakunde autonomoak herritarren esku jarritako instantzia ereduak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
297/2003	Bilboko Udala
Nori bidalia:	Bilboko alkateari
Bizkaia	Arrazola:
Bilboko Udaletik premiabideko ordaintutuna igorri diote. Inprimakia ele bietan egon arren, isunaren gaineko informazio guztia gaztelania hutsean dago eta diruz aintza Departamentutik igorritako zitazioaren inprimakia ele bietan egon arren, gaztelaniaz besterik ez daude datu osagarriak	

Espedientea:	Erakundea:
298/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Donostiako alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
Donostiako Tolosa hiribidean, Euskal Herriko Unibertsitatearen inguruan, bide-seinale berriak jarri dituzte. Aipatu seinaleak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
299/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	Bizkaia
Arrazola:	
Herritar baten jarrerari buruzko da.	

Espedientea:	Erakundea:
300/2003	Nafarroako Gobernua. Lehendakariitza, Justizia eta Barne Departamentua.
Nori bidalia:	Nafarroa
Arrazola:	
Nafarroako Gobernuak gaztelania hutsez igortzen dio dokumentazio Arantzako Udalari. Arantzako Udalak euskaraz ere igortzeko eskatu dio eta Nafarroako Gobernuak indarrean jarritako lege murriztailearen babesa aipatzen du. Bestalde, Nafarroako Gobernuak itzuli egiten dio Udalak euskaraz hutsean igorritako dokumentazioa.	

Espedientea:	Erakundea:
301/2003	Nafarroako Gobernua. Gizarte Onaizate, Kirol eta Gazteri Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuko Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentuak laugarren haurra izan duten edo lau haur baino gehiago dituzten familiei dirulaguntzak emateko inprimakiak eta horren inguruko informazioa ematen duen dokumentazioa gaztelania hutsean baizik ez daude.	

Espedientea:	Erakundea:
302/2003	Baztango Udala.
Nori bidalia:	Nafarroa
Arrazola:	
Baztango Udalak fundazio bati igorritako jakinarazpena gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
303/2003	Iruñeko Udala, Iruñeko haur eskolak kudeatzeko erakunde autonomoa
Nori bidalia:	Presidenteari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko ekainaren 11n Iruñeko Udalararen haur eskolak kudeatzeko erakunde autonomora bertaratu eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
304/2003	Nafarroako Gobernua, Toki Administrazioa Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko ekainaren 11n, goizez, Infolocal zerbitzura deitu behar izan zuen Berako (Nafarroa) herritar batek. Euskaraz eskatu arren, gaztelaniaz eman zioten informazio guztia.	

Espedientea:	Erakundea:
305/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Garraio eta Azpiegitura Departamentua
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
2003KO ekainaren 7an goizeko 11.30etan bidearen egoerari buruzko berriak emateko autobidean jarri dituzten panelek informazio gaztelaniaz besterik ez dute ematen.	

Espedientea:	Erakundea:
306/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Garraio eta Azpiegitura Departamentua
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko ekainaren 9an A-8 autobidean bidearen egoerari buruzko berriak emateko jarrita dauden paneletan informazioa gaztelaniaz besterik ez dute ematen.	

Espedientea:	Erakundea:
307/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Izaerarik ez du. Administrazioarekin harremanak euskaraz izan ez ditzakeela ez dago egiaztatuta.	

Espedientea:	Erakundea:
308/2003	Bilboko Udala, Termibus
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Bizkaia	Arrazola:
Ekainaren 12an Bilboko TERMIBUS geltokira deitu eta ezin izan zioten informazioa euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
309/2003	Nafarroako Gobernua, Lehendakariitza, Justizia eta Barne Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako herritar batek elkarre bat legezatzeko estatutu ereduak Nafarroako Gobernuaren webgune ofizialean eskuratu nahi zituen. Ereduak gaztelaniaz besterik ez daude. Hori ikusita, herritarrek Nafarroako Gobernura bertara deitu zuen eta euskarazko ereduaz galdeginiak halakorik ez zegoela jakinarazi zioten.	

Espedientea:	Erakundea:
310/2003	Nafarroako Gobernua, Ekonomia eta Ogasun Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuaren Ekonomia eta Ogasun Departamentutako Pertsona Fisikoen Errentaren eta Ondarearen gaineko Zergitarako Konpainaren Ataletik herritar bati aitoparen proposamena igarri zioten gaztelania hutsean. Herritarrek euskaraz igor ziezaizoten eskaturik, atal horretako buruak ezinezkoa dela adierazi zion. Honekin batera kopia doakizu.	

Espedientea:	Erakundea:
311/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Aldizkarian euskararen presentzia orekatua da.	

Espedientea:	Erakundea:
312/2003	Eusko Jauriritza, Ogasun eta Herri Administrazio saila, EJI Eusko Jauriritzaren Informatika Elkarlea
Nori bidalia:	Zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko ekainean EJI erakundeak Internet bidezko autoikaskuntza-metodoen aurkezpena egin zuen Beasaingo Udaletxean. Erakunde horretako ordezkariak ez zuen aurkezpena euskaraz egin. Bestalde, eskaintako 15 ikastaroetatik bakarra da euskaraz.	

Espedientea:	Erakundea:
313/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza Departamentua
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Berako (Nafarroa) institutuko atezainarako lanpostua oposizio bidez atera da. Aipatu lanpostua ez zen agertu 2001eko plantilla organikoan. Euskararen ezagutza ez da derrigorrezkoa.	

Espedientea:	Erakundea:
314/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Iruñeko alkateari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko otsailaren 21ean udaltzainek Gipuzkoako etorbidean herritarra gerarazi eta identifikatu zuten. Herritarra euskaraz zuzendu arren, ez zioten euskaraz erantzun.	

Espedientea:	Erakundea:
315/2003	Caja Navarra – Nafarroako Kutxa
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazola:
Caja Navarra-Nafarroako Kutxak igortzen dion dokumentazioa gaztelania hutsean dago. Herritarrek kexa idatziz agertu du aipatu erakundeak, baina ez diote erantzun.	

Espedientea:	Erakundea:
316/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
Erakunde publiko batek harrera zerbitzua euskaraz ematea ez da zoriontzeko arrazola.	

Espedientea:	Erakundea:
317/2003	Bilboko Ur Partzuergoa
Nori bidalia:	Zuzendariari
Bizkaia	Arrazola:
2003ko ekainean Bilboko Ur Partzuergoko ikuskatzaileak papera utzi zion neurketa egin behar zuela gogoratzeko. Aipatu papera gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
318/2003	Eusko Jauriritza, Ogasun eta Herri Administrazio saila
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Eusko Jauriritzako Lehendakariordetza lanean dauden langileek dokumentazio guztia gaztelania hutsean jasotzen dute, batez ere Ogasun eta Herri Administrazio Sailaren Zerbitzu zuzendari izatik jasotzen dituztenak.	

Espedientea:	Erakundea:
319/2003	Toys 'r' us
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
TOYS 'R' US dendatik igorritako publizitatea gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
320/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Euskararen Donostia Patronatuko lehendakariari
Gipuzkoa	Arrazola:
Donostiako Udalak Bidebieten duen gaztegunek argitaratzen duen KOTNAME aldizkarian euskararen presentzia ez da batere orekatua.	

Espedientea:	Erakundea:
321/2003	Laurak Bat elkarteak
Nori bidalia:	Zuzendaria
Gipuzkoa	Arrazola:
Laurak Bat elkarteak iragarki-aldizkari baten banatu zuen egunkari batekin. Barnean agertutako informazio ia guztia gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
322/2003	Banco Guipuzcoano
Nori bidalia:	Berako bulegoko arduradunari
Nafarroa	Arrazola:
Banco Guipuzcoano enitateak Bortzirietako bezeroei igorritako eskutitza gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
323/2003	DIPPNER S.L.
Nori bidalia:	Zuzendaria
Gipuzkoa	Arrazola:
DIPPNER S.L. enpresak argitaratutako propaganda euskara hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
324/2003	Eusko Jaurlaritzak, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
Donostiako 3 zenbakiko instrukzio-epaitegiak zitazio-zedula igorri dio gaztelania hutsean. Ele bietan igortzeko eskatzean, epaitegiak bertaratu behar dela adierazi diote herritarrei, bertan eskaera idatzia egin dezan.	

Espedientea:	Erakundea:
325/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Ez du izaerarik Iruñeko udalaren zerbitzu publikoa delako.	

Espedientea:	Erakundea:
326/2003	Instituto Nacional de Estadística - INE
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
INE erakundetik galdara sorta bidali diote, denborearen erabilerari buruzko inkesta egiteko. Inkestatzaileak ezin izan dio zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
327/2003	Nafarroako Gobernua, Ingurugiroa, Lurraldearen Antolamendua eta Etxebizitza depart.
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuaren Ingurugiro, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza Departamentuak "Estrategia territorial Navarra. Poniendo en valor el territorio: Diseñamos la Navarra de 2025" liburuxka osoa, izenburua izan ezik, gaztelania hutsean argitaratu du.	

Espedientea:	Erakundea:
328/2003	PAKEA mutua
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Gipuzkoa	Arrazola:
PAKEA erakundeak enpresei igortzen dien Prevenciónizeneko aldizkaria gaztelania hutsean dago	

Espedientea:	Erakundea:
329/2003	Nafarroako Gobernua, Kultura eta Turismoa Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Hezkuntza eta Kultura Departamentu zeneko Legezko Gordailua sailean eskabideak egiteko inprimakia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
330/2003	Nafarroako Gobernua, Ingurugiro, Lurraldearen Antolamendua eta Etxebizitza depart.
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuaren Ingurugiro, Lurraldearen Antolamendu eta Etxebizitza Departamentuak "Viviendas e n alquiler. Programa de alquiler del Gobierno de Navarra" hiruorrikoa inprimatu eta Nafarroa osoan zabaltu egin du, gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
331/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Iruñeko alkateari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Udalak argitaratutako oinarri batzuk gaztelaniaz besterik ez daude, hain zuzen ere, "Convocatoria para la concesión de subvenciones a las asociaciones de padres y madres de alumnos de centros escolares de educación infantil y primaria de Pamplona para el curso 2002-2003".	

Espedientea:	Erakundea:
332/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Iruñeko alkateari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Udalak argitaratutako oinarri batzuk gaztelaniaz besterik ez daude, hain zuzen ere, VI Certamen Jóvenes Intérpretes Joaquín Maya.	

Espedientea:	Erakundea:
333/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Gizarte Zerbitzuak eta Emakumea arloko zinegotzi delegatuari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Udalaren Gizarte Zerbitzuak eta Emakumea arloko argitaratutako oinarri batzuk gaztelania hutsean daude, hain zuzen ere, "Bases reguladoras del Ayuntamiento de Pamplona para la concesión de ayudas a familias con menores de 0 a 3 años y en caso de atención domiciliaria para menores de 11"	

Espedientea:	Erakundea:
334/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Gizarte Zerbitzuak eta Emakumea arloko zinegotzi delegatuari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Udalaren Gizarte Zerbitzuak argitaratutako oinarriak gaztelania hutsean daude, hain zuzen ere, "Bases de la Convocatoria pública de subvenciones para la realización de actuaciones de emergencia humanitaria año 2003".	

Espedientea:	Erakundea:
335/2003	Eusko Jauriaritza, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Hezkuntza Sailak Donostian duen ordezkaritza deitu zue n ekainaren 20an goizeko bederatzietan eta ezin izan zuen informazioa euskaraz hartu, hain zuzen ere, ordezkoei lan egiteagatik jasotzen dituzten puntuei buruzkoa.	

Espedientea:	Erakundea:
336/2003	ALCAMPO
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazoia:
ALCAMPO enpresak argitaratutako publizitate aldizkarian euskararen erabilera orekatua bermatu du.	

Espedientea:	Erakundea:
337/2003	Cruzcampo-Keler
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Cruzcampo enpresak KELER garagardo-multzoen bilagiarri irarritako informazioa euskaraz ere badago.	

Espedientea:	Erakundea:
338/2003	Nafarroako Gobernua, Nafarroako Kirol eta Gazteria Institutua
Nori bidalia:	Zuzendarari
Nafarroa	Arrazoia:
Nafarroako Kirol eta Gazteriaren Institutuak "Viviendas en alquiler del Gobierno de Navarra" hiruorikoa eta aurkezpen gutuna, dena gaztelania hutsean, igorri ditu euskara ofiziala duten Nafarroako udalretara.	

Espedientea:	Erakundea:
339/2003	Eusko Jauriaritza, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzaren saila, Lanbide.net
Nori bidalia:	EAEko jarduneko Arartekoari
Gipuzkoa	Arrazoia:
www.lanbide.net webguneak enpresentzako eta langileentzako zerbitzua eskaintzen du. Zerbitzu horretan hainbat dokumenturen ereduak agertzen dira, bai eta dokumentu horiek inlotutako informazio juridikoa ere. Aipatu dokumentuak gaztelania hutsean daude: kontratuak, baimenak...	

Espedientea:	Erakundea:
340/2003	Euskal Herriko Unibertsitatea – Udako Ikastaroak
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazoia:
Euskal Herriko Unibertsitateak eta Euskal Irrati Telebistak ikastaro bat prestatu dute Udako Ikastaroetarako. Askotan euskaraz ez izatearen arrazoiak irakasleek euskaraz ez jakitea izaten da. Aurtan ikastaro horretako irakasleen %60 elebiduna da eta, hala ere, ikastaroaren hizkuntza ofiziala gaztelania da.	

Espedientea:	Erakundea:
341/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazoia:
Kexa izaera gabea. Herritarren hizkuntz eskubideak bermatuko ez direla egiaztatzerik ez dago.	

Espedientea:	Erakundea:
342/2003	Zamudioko Udala
Nori bidalia:	Alkateari
Bizkaia	Arrazoia:
Zamudioko Udalak futbito txapelketa iragartzeko iari duen afitxa ia guztia gaztelaniaz dago.	

Espedientea:	Erakundea:
343/2003	Eusko Jauriaritza, Etxebizitza eta Gizarte Gaietako saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Urretxun Eusko Jauriaritzaren laguntzaz alokairuzko etxebizitzak eraiki dituzten Enekoalde eta Jauregi kaleetan, Etxebizitza horietan solairua adierazteko errotoak gaztelaniaz besterik ez daude.	

Espedientea:	Erakundea:
344/2003	Nafarroako Gobernua, Nafarroako Kirol eta Gazteria Institutua
Nori bidalia:	Zuzendarari
Nafarroa	Arrazoia:
Nafarroako Kirol eta Gazteriaren Institutuak "Quiérete. Haz deporte" hiruorikoa eta aurkezpen gutuna, dena gaztelania hutsean, igorri ditu euskara ofiziala duten Nafarroako udalretetara.	

Espedientea:	Erakundea:
345/2003	Nafarroako Gobernua, Kultura eta Turismo Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilarari
Nafarroa	Arrazoia:
Nafarroako Kirol eta Gazteriaren Institutuak "Quiérete. Haz deporte" hiruorikoa eta aurkezpen gutuna, dena gaztelania hutsean, igorri ditu euskara ofiziala duten Nafarroako udalretetara.	

Espedientea:	Erakundea:
346/2003	Nafarroako Gobernua, Nafarroako Kirol eta Gazteria Institutua
Nori bidalia:	Zuzendarari
Nafarroa	Arrazoia:
Nafarroako Kirol eta Gazteriaren Institutuak "Quiérete. Haz deporte" hiruorikoa eta aurkezpen gutuna, dena gaztelania hutsean, igorri ditu euskara ofiziala duten Nafarroako udalretetara.	

Espedientea:	Erakundea:
347/2003	Bilboko Udala
Nori bidalia:	Bilboko alkateari
Bizkaia	Arrazoia:
2003ko apirilaren 14an udaltzain bat hurbildu zitzaion Bidebarrieta kalean eta ezin izan zion zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
348/2003	METRO BILBAO
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzuburuari
Bizkaia	Arrazoia:
2003ko ekainaren 25ean arratsaldeko 17:30etan Boluetako geltokian ziren arazoengatik metroak geltoki bakoitzean zain egon behar zuten. Horri buruzko informazioa gaztelania hutsean eman zuten bozgorragailuetatik.	

Espedientea:	Erakundea:
349/2003	Iruñeko Peñen Federazioa
Nori bidalia:	Arduradunari
Nafarroa	Arrazoia:
Iruñeko Peñen Federazioaren webgunea (www.sanfermin.com) gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
350/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	Eusko Jauriaritza, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila
Bizkaia	Arrazoia:
Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak zehaztutako prozedurak arautzeko erak ez du lanpostu bat hartzeko aukerarik ematen, hizkuntz eskakizuna aldeztu aurretik egiaztatuta gabe.	

Espedientea:	Erakundea:
351/2003	Eusko Jaurilaritza. Kultura saila. Kultura sortu eta zabaltzeko zuzendaritza
Nori bidalia:	Zuzendariari
Araba	Arrazoa:
Shin Chan filma ez da Hego Euskal Herri osoan euskaraz zabalduko. Araban eta Nafarroan ez da aukerarik izango. Eusko Jaurilaritzako Kultura Sortu eta Zabaltzeko Zuzendaritzak diruz lagundu du bikoizketa.	

Espedientea:	Erakundea:
352/2003	Generalitat de Catalunya
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Generalitat de Catalunya erakundeak Donostian zehar hainbat txartel jarri ditu turismoa sustatzeko, aipatu txartelak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
353/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Iruñeko alkateari
Nafarroa	Arrazoa:
Iruñeko Udalak isuna jakinarazi zion gaztelania hutsean. Herritarrak isuna euskaraz ere bidaltzeko eskatu zuen. Udalak ele bietan igarri dio isuna, bai eta gaitzargua kobratu ere.	

Espedientea:	Erakundea:
354/2003	Eusko Jaurilaritza. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa saila
Nori bidalia:	EAEko jarduneko Arartekoari
Bizkaia	Arrazoa:
Hezkuntza Saileko oposizio -azterketa egin behar du. Berari dagokion plaza gehienek derrigorrezko bigarren hizkuntza eskakizuna dute. Hala ere, 8008 tribunalean ezin izango du azterketa euskaraz egin. Itzultzaileak izango omen dira, baina ez daki aldi berekoak izango diren. Azkenean, berak 20-30 segundotan hitz egin eta ondore itzultzaileak egiten zuten. Batzuetan itzultzaileari oharra egin behar izan zizkion, orduna, berak epaimahaiko kideei zuzenketa egiteko esaten zien. Egokitutako gaia ordu betean azaldu behar zen, baina euskaraz egin behar zuten denbora gutxiago erabili ahal izan zuten.	

Espedientea:	Erakundea:
355/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Olarzungo CARREFOUR delakoan banatutako orria ele bietan dago. Ez du entitatek euskarazko bertsioak akats tipografikoak dituelako eta Behatokiak hizkuntzaren erabilera duina ere baloratzen du nabarmendu positihoa egin behar duenean.	

Espedientea:	Erakundea:
356/2003	Eusko Jaurilaritza. Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza saila
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Donostiako administrazioarekiko auzitegiaren lehenengo epaitegiak forma akatsa gisa aitortu dio dokumentazioa euskara hutsean bidali izanari. Gaztelaniaz bidali ezean prozedura amaitutaz joko duela jakinarazi dio epaileak.	

Espedientea:	Erakundea:
357/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Gasteizko Alkateari
Gipuzkoa	Arrazoa:
Gasteizko Udalak aldi baterako kontratazioetarako zerrendak egiteko hautatze prozedurarako deialdia egin du hainbat espezialitateetan: flauta, tuba, saxofoia... Euskararen ezagutza ez da kontuan hartzen aipatu deialdietan.	

Espedientea:	Erakundea:
358/2003	Eusko Jaurilaritza. Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa saila
Nori bidalia:	EAEko jarduneko Arartekoari
Bizkaia	Arrazoa:
Eusko Jaurilaritzako Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa saileko lan eskaintzan parte hartu du eta B074 tribunalean oposizio -azterketa egin behar du. Epaimahaiko inor ez da elebiduna, hortaz, azterketa gaztelania hutsean egin beharko du.	

Espedientea:	Erakundea:
359/2003	Bermeoko Udala
Nori bidalia:	Bermeoko alkateari
Bizkaia	Arrazoa:
Bermeen maiatzaren 30ean ekainaren 1ean antolatutako arrain azoka ekimenean zenbait enpresaren euskararen erabilera ez da orekatua izan.	

Espedientea:	Erakundea:
360/2003	Nafarroako Kutxa
Nori bidalia:	Bezeroarentzako arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazoa:
Nafarroako Kutxak Cancha aldirikariaren 2. alean, 4. orrialdeko agurra izan ezik, gainerako informazio eta eduki guztiak gaztelania hutsean ematen ditu. Gainera, euskaraz idatzita dagoen agurra gaztelaniaz ez ezik, katalanez ere emana dago, eta biak euskarazkoa baino lehenago.	

Espedientea:	Erakundea:
361/2003	Barakaldoko Udala. Barakaldo Antzokia
Nori bidalia:	Antzokiko zuzendariari
Bizkaia	Arrazoa:
Barakaldo Antzokiak bazkideei 2003ko uztailaren bidalitako eskutitza gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
362/2003	Eusko Jaurilaritza Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Bizkaia	Arrazoa:
Durangoko Komunikazio Egitzen zerbitzu orokorrak 2003ko uztailaren 3an bidalitako jakinarazpena gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
363/2003	TAU – BASKONIA
Nori bidalia:	Presidenteari
Araba	Arrazoa:
www.baskonia.com webgunearen orri nagusian euskarazko aukera agertzen bada ere, ez du informazioa euskaraz eskaintzen.	

Espedientea:	Erakundea:
364/2003	EUSKALIT – Kalliterako Euskal Erakundea
Nori bidalia:	Zuzendariari
Araba	Arrazoa:
EUSKALIT erakundeak iraila eta abendua bitartean antolatu dituen ikastaro batzuetarako informazioa biltzen duen liburuxka gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
365/2003	GASNALSA
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Araba	Arrazoa:
GASNALSA enpresak hila beteko fakturarekin bidalitako eskuorria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
366/2003	Instituto Ciudad Jardin
Nori bidalia:	
Araba	Arazoia:
Instituto Ciudad Jardin ikastetxeak El Correo egunkariekin batera igorritako publizitatea gaztelania hutsean dago. Aipatu ikastaro asko administrazio publikoek diruz lagunduak dira.	

Espedientea:	Erakundea:
367/2003	Deportivo Alavés
Nori bidalia:	Presidenteari
Araba	Arazoia:
Deportivo Alavés taldeak argitaratzen duen Denontzafizieneko aldizkaria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
368/2003	Deportivo Alavés
Nori bidalia:	Presidenteari
Araba	Arazoia:
Deportivo Alavés taldearen webgunea www.alaves.com gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
369/2003	Bilboko Udala
Nori bidalia:	Alkateari
Bizkaia	Arazoia:
Bilboko udaletxera sartzeko politza x izpietatik pasatu beharra dago. Bertako harrera zerbitzuan izaten den langailek ez ditu araubideak euskaraz ematen.	

Espedientea:	Erakundea:
370/2003	Ministerio de Justicia
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkeidegoko jarduneko Arartekoari
Gipuzkoa	Arazoia:
Merkataritza erregis troan liburuak aurkezteko garaian, agiri bat bete behar da. Aipatu inprimakia gaztelania hutsean dago. Euskarazkoa eskatuta, herritarari itzulpena egiteko esan diote.	

Espedientea:	Erakundea:
371/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Donostiaren Euskara Patronatuko lehendakariari
Gipuzkoa	Arazoia:
Ibaeta auzoan, unibertsitate hurbil, jarritako hainbat bide-seinale gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
372/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arazoia:
Hizkuntz eskubideen urraketarik ez da gertatu.	

Espedientea:	Erakundea:
373/2003	Union Deportivo Cultural Rochapea
Nori bidalia:	Zuzendariari
Nafarroa	Arazoia:
Unión Deportivo Cultural Rochapea elkarteak bazkideentzako igeriketa ikastaroak antolatu ditu udan. Guraso batek irakasle elebidunik kontratatut ote zuten galdetuta, ezezkooa adierazi zioten; hortaz, ez da aukerarik izan ikastaroak euskaraz egiteko. Bestalde, neguan bazkideak ez direnei begirako ikastaroetan, aldiz, euskaraz ere eskaini ohi dituzte.	

Espedientea:	Erakundea:
374/2003	Eusko Jaurlaritzak, Osasun saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Gipuzkoa	Arazoia:
Ibarra osasun etxera deitu eta ezin izan zioten harrera-zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
375/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arazoia:
Eskubide urraketa lan arlokoa da, herritarren hizkuntz eskubideen aldetik baloratuta, ez da urraketarik gertatzen.	

Espedientea:	Erakundea:
376/2003	Eusko Jaurlaritzak, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak saila
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkeidegoko jarduneko Arartekoari
Bizkaia	Arazoia:
Eusko Jaurlaritzako Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak sailean (Bilbon) adiskidetzatxartelaren ereduak eskatuta, euskarazkorik ez daogela adierazi diote. Bestalde, langilearen jarrera oso eskasa izan da.	

Espedientea:	Erakundea:
377/2003	Ministerio del Interior. Dirección General de Instituciones Penitenciarias
Nori bidalia:	
Euskal Herria	Arazoia:
Euskal Herriko presoek ez dute eskubiderik goi-mailako ikasketak euskaraz egiteko, ez Espainiako Estatuan ez Frantziako Estatuan ere.	

Espedientea:	Erakundea:
378/2003	BICI-RENT
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arazoia:
BICI-RENT enpresak banatzen duen eskuko propaganda gaztelaniaz eta ingelesez dago, ez, euskaraz, ordea, ez du ezer agertzen.	

Espedientea:	Erakundea:
379/2003	Eusko Jaurlaritzak, Osasun saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Araba	Arazoia:
2003ko uztailaren 23an Gasteizko Santiago ospitalera deitu eta ezin izan zioten harrera-zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
380/2003	Nafarroako Kutxa, Civican
Nori bidalia:	Arduradunari
Nafarroa	Arazoia:
CIVICAN Espacio de Encuentro gizarte eta kultur gunearen webgunea, www.civican.net gaztelania hutsean dago. CIVICAN anime 2003 Marrazki Biziduneko Zine Japoniararen I. erakustaldiaren berri emateko argitaratu duen promozio aldizkari txoan ez du euskararen erabilera kontuan hartu.	

Espedientea:	Erakundea:
381/2003	Nafarroako Gobernua, Kultura eta Turismo Departamentua
Nori bidalia:	Konts eilariari
Nafarroa	Arazoia:
Nafarroako Gobernuak turismoa sustatzeko promozio euskarri ezberdinak argitaratu ditu (liburuxkak, biotrikoak, e.a.) gaztelaniaz ez ezik bertze zenbait hizkuntzatan ere. Euskaraz, beriz, ez du argitalpenik egin.	

Espedientea:	Erakundea:
382/2003	Eusko Jaurilaritza, Garraio eta Herri Lan saila, Eusko Trenbideak
Nori bidalia:	Zuzendariari
Bizkaia	Arrazola:
Leioako Unibertsitateko autobuseko errotulua gaztelaniaz besterik ez dago: Universidades, halaber, Santurtzi herriari ez dagokion toponimoa agertzen da: Santurce.	

Espedientea:	Erakundea:
383/2003	Nafarroako Kutxa
Nori bidalia:	Bezeroarentzako arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazola:
NAFARROAKO KUTXAK "Verano 2003" izeneko bidaia katalogoa eta gutuna igorri dizkio bete bezero bati, dena gaztelania hutsean. Herriarria 18/1986 Euskararen Foru Legeak zedarritutako eremu euskaldun delakoan, euskara hizkuntza ofiziala duen horretan bizi da.	

Espedientea:	Erakundea:
384/2003	Nafarroako Gobernua, Herri Lan, Garraio eta Komunikazio Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuko N-121-A errepidean, Oronoz-Mugariko irteeretan, bi norabideetan, "SEÑORIO DE BERTIZ" testua duten bide seinaleak jarri ditu gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
385/2003	MAX CENTER Merkataritza gunea
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Bizkaia	Arrazola:
MAX CENTER enpresak Barakaldon duen merkataritza-gunearen txartel gehienak gaztelania hutsean daude idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
386/2003	Eusko Jaurilaritza, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Bizkaia	Arrazola:
2003ko uztailaren 23an Durangoko epaitegira deitu eta ezin izan diote zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
387/2003	CORREOS
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Bizkaia	Arrazola:
CORREOS erakundeak herritar bati gutuna gaztelania hutsean bidali zion. Herritarrek euskaraz igortzeko eskatu zuen eta CORREOSek idatziz erantzun zion. Gutuna euskaraz zegoen baina testua akats gramatikalez beteta zegoen eta ulertzea ere zaila zen. Honekin batera horren kopia doakizue.	

Espedientea:	Erakundea:
388/2003	CORREOS
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Bizkaia	Arrazola:
CORREOS erakundeak herritar bati igorritako inprimakia gaztelania hutsean dago. Lehen ele bietan (euskaraz eta gaztelaniaz) zeuden testuak orain gaztelaniaz baizik ez daude. Honekin batera horren kopia doakizue.	

Espedientea:	Erakundea:
389/2003	Gran Circo Mundial
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Gran Circo Mundial enpresak Donostian zehar jarri dituen publizitate-txartel guztiak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
390/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Aribe eta Lekunberri herrietarako guardiako mediku lanpostua bete behar da, orain artekoak utzi behar duelako. Printzipioz, ez dute asmorik lanpostu horretan euskararen ezagutza eskatzeko. Azkenean, lortu egin da aipatu lanpostua bete behar duena elebiduna izatea. (Konpondu da)	

Espedientea:	Erakundea:
391/2003	Euskal Irrati Telebista – EITB
Nori bidalia:	Zuzendari Orokorriari eta Kalitate Zuzendariari
Bizkaia	Arrazola:
ETB2ko albistegietan erabiltako toponimoak ez ziren ofizialak, besteak beste, Lecaroz.	

Espedientea:	Erakundea:
392/2003	EROSKI
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Bizkaia	Arrazola:
CONSUMER produktu berri batean "Horchata de Chufa de Valencia" informazio guztia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
393/2003	Iruñeko Udala, Gizarte Zerbitzuak eta Emakumea Departamentua
Nori bidalia:	Zinegotzi delegatuari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Udaren Gizarte Zerbitzuak eta Emakumea Departamentuak argitaratutako zenbait dirulaguntza-deialdirako oinarriak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
394/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	Nafarroako Arartekoari
Nafarroa	Arrazola:
Osasunbidea erakundetik zitazioa bidali diote Elizondoko osasun etxera joateko. Aipatu zitazioa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
395/2003	Zugarramurdiko Udala
Nori bidalia:	Zugarramurdiko alkategari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko abuztuaren Zugarramurdiko karriketan jarritako udal bandoa gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
396/2003	Salbadele ta Laguntzako Bizkaiko Federazioa
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
2002ko abuztuaren 3an, Algorikako (Bizkaia) Ereaga hondartzan goizean zehar bozgorailuen bidez eman zituzten mezua gaztelania hutsean izan ziren.	

Espedientea:	Erakundea:
397/2003	VODAFONE
Nori bidalia:	Marketing arduradunari
Nafarroa	Arrazola:
VODAFONE enpresak fundazio bati igorritako publizitatea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
398/2003	RICOH ESPAÑA S.A.
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazola:
RICOH enpresak igortzen dituen jakinarazpenak eta publizitatea gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
399/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Burgiko Aita Tomas kalean eraikitzen ari diren haur eskolaren berri ematen duen seinalea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
400/2003	RENFE - Red Nacional de Ferrocarriles Españoles
Nori bidalia:	Marketing eta harremanetarako zuzendaria
Nafarroa	Arrazola:
2003ko abuztuaren 14an Gipuzkoako herritar batek RENFE enpresako bezeroarekiko arreta zerbitzura deitu zuen 902 24 02 02 telefono -zenbakira eta informazioa eskatu zuen. Herritarra euskaraz hitz egiten hasi zen eta telefonoa eseki diote. Minutu batzuk beranduago, berri ere deitu zuen eta informazioa euskaraz eskatu zuen, orduan ere eseki egin zioten.	

Espedientea:	Erakundea:
401/2003	Caisse d'Epargne du Pays de l'Adour
Nori bidalia:	
Lapurdi	Arrazola:
Caisse d'Epargne bank etxetik txeki berriak igorri dizkio frantses hutsean. Aurrerago, euskaraz ere agertzen ziren.	

Espedientea:	Erakundea:
402/2003	Getxoko Udala
Nori bidalia:	Getxoko Alkateari
Bizkaia	Arrazola:
2003ko uztailaren 14an Getxoko Turismo bulegoekin hitz egin behar izan zuen eta ezin izan zuen zerbitzua euskaraz jaso. Bestalde, surf ikastaroak euskaraz jasotzerik ez zegoela adierazi zitzaion.	

Espedientea:	Erakundea:
403/2003	IMAGINARIUM
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
IMAGINARIUM kateak aldizkari txodu modu bat argitaratzen du eta horren euskarazko edizioa ere paratu du.	

Espedientea:	Erakundea:
404/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Alkateari eta Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Gipuzkoa	Arrazola:
Igeldon errepide berria egiteko herri-lanetan dabilta. Bertan jarritako bide-seinaleak gaztelania hutsean daude: carretera cortada...	

Espedientea:	Erakundea:
405/2003	Eusko Jaurlaritzak. Osasun saila. Osakidetza
Nori bidalia:	Osasun sailburuordeari
Gipuzkoa	Arrazola:
Gros auzoko osasun etxera deitu eta ezin izan zioten zerbitzua eta informazioa euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
406/2003	Talasoterapia Zelai
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Talasoterapia Zelai zentrara deitu eta informazioa zein harrera zerbitzua euskaraz eman zioten.	

Espedientea:	Erakundea:
407/2003	Talasoterapia Zelai
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
Talasoterapia Zelai enpresak kanpora begira duen informazioa ez du euskaraz eskaintzen; eskuorriak, webgunea...	

Espedientea:	Erakundea:
408/2003	EROSKI
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazola:
EROSKik Berriozarko etxeetan banatutako publizitatea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
409/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Alkateari eta Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Gipuzkoa	Arrazola:
Egia auzoan konponketa lanak egiten ari direla eta, gidariei zuzendutako txartelak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
410/2003	CORREOS
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Donostiako Mirakontxa kalean gutunontzi bat dago. Aipatu gutunontzian eskutitzak jasotzeko ordutegia agertzen da, gaztelania hutsean idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
411/2003	Ministerio de Interior. Dirección General de Instituciones Penitenciarias
Nori bidalia:	Espainiako Estatuko Herri-Defendatzaleari
Bizkaia	Arrazola:
Villabonako espetxean abizena gaztelaniazko grafiarekin idazten diote sistematikoki, berak nortasun agiriari euskarazko grafia duen arren.	

Espedientea:	Erakundea:
412/2003	Pasaiaiko Udala
Nori bidalia:	Pasaiaiko alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
Abuztuaren 29an Pasaiaiko Udalera bertaratu zen eta alkatearen idazkariak ezin izan zion zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
413/2003	TELÉFONICA
Nori bidalia:	
	Arrazola:
Teléfono enpresak argitaratutako telefono -aurkibideak akats ortografikoa agertzen du: alfabetozko	

Espedientea:	Erakundea:
414/2003	Gipuzkoako Merkatarien Elkartea
Nori bidalia:	Lehendakariari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Gipuzkoako Merkatarien Elkartek argitaratzen duen El Escaparate de Gipuzkoa izeneko aldizkaria gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
415/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoia:
Propaganda ele bietan dago.	

Espedientea:	Erakundea:
416/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua. Osasunbidea
Nori bidalia:	Nafarroako Arartekoari
Nafarroa	Arrazoia:
Osasunbidea erakundetik zitazioa bidali diote Elizondoko osasun etxera joateko. Aipatu zitazioa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
417/2003	Zugarramurdiko Udala
Nori bidalia:	Zugarramurdiko alkateari
Nafarroa	Arrazoia:
Zugarramurdiko Udaleko idazkariak luzatutako ziurtagiriak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
418/2003	Eusko Jaurilaritza, Osasun Saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Bizkaia
Arrazoia:	
Basauriko Osasun-etxean erditze aurreko ikastaroak euskaraz egiteko eskatu eta adierarik ez dagoela adierazi diote.	

Espedientea:	Erakundea:
419/2003	KAIKU – IPARLAT
Nori bidalia:	Marketing Departamentuko buruari
Gipuzkoa	Arrazoia:
KAIKU markako produktuetan agertzen den informazioa guztia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
420/2003	Instituto Nacional de Estadística – INE
Nori bidalia:	Subdirección General de Recogida de Datos.
Nafarroa	Arrazoia:
INE erakundeak inkesta bat bidali dio fundazio bati (derrigorrez betetzekoa). Aipatu inkesta gaztelania hutsean dago eta arazoak edo zalantzak konpontzeko fundazioari esleitu dion lanilea ez da elebiduna.	

Espedientea:	Erakundea:
421/2003	Eusko Jaurilaritza, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantza saila
Nori bidalia:	EAEko jarduneko Arartekoari
Bizkaia	Arrazoia:
2003ko abuztuan Gernikako Erregistro Zibilerak joan zen haurra inskribatzera eta inprimakia gaztelaniaz eman zioten. Euskarazkoa ote zegoen galdetuta, ez zegoela adierazi zitzaion, itzultzeko denborarik ez dutelako.	

Espedientea:	Erakundea:
422/2003	Aguraingo Udala
Nori bidalia:	Herritarrek ez bideratzeko eskatu du.
Araba	Arrazoia:
Aguraingo Udal haurtzaindegiko paper guztiak gaztelania hutsean eman zizkieten gurasoei, bai eta aurrematricula betetzekoa ere.	

Espedientea:	Erakundea:
423/2003	Kontsulta
Nori bidalia:	Bizkaia
Arrazoia:	
Udal bateko plantilla organikoari buruzko galdera.	

Espedientea:	Erakundea:
424/2003	Club Atlético Osasuna
Nori bidalia:	Presidenteari
Nafarroa	Arrazoia:
OSASUNA futbol taldearen webguneak informazioa euskaraz ere ematen du.	

Espedientea:	Erakundea:
425/2003	Eusko Jaurilaritza, Osasun Saila, Osakidetza.
Nori bidalia:	Galdakaoko ospitaleko kudeatzaileak
Bizkaia	Arrazoia:
2003ko irailaren 11n traumatologoarengana joan eta itxarongelan zegoela, bozgorailutik emandako mezuak gaztelaniaz eman zituzten. Halaber, mediku zein erizainekin izandako harremanak gaztelaniaz egin behar izan zituen.	

Espedientea:	Erakundea:
426/2003	Eusko Jaurilaritza, Etxebizitza eta Gizarte Gaietako saila
Nori bidalia:	EAEko jarduneko Arartekoari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Eusko Jaurilaritzako Etxebizitza eta Gizarte Gaietako sailaren Gipuzkoako Lurralde Ordezkaritzatik ebaizen bat bidali diete gaztelania hutsean. Herritarrek eskaera euskaraz egin zuten eta erantzuna euskaraz eskatuta, beranduago jasoko dutela adierazi zaie. Ezin dute luzaroan itxaron paper hori beharrezkoa dutelako.	

Espedientea:	Erakundea:
427/2003	IBERDROLA
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitziburuari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Etxean igogailua jartzeko obrak direla eta, Iberdrola konpainiarekin sinatu beharreko kontratu guztiak gaztelania hutsean zeuden, Euskarazkoak eskatuta, ez dagoela adierazi zaie.	

Espedientea:	Erakundea:
428/2003	Barakaldoko Udala, Udal Kirol Erakundea
Nori bidalia:	EAEko jarduneko Arartekoari
Bizkaia	Arrazoia:
Barakaldoko Udalaren mendeko Udal Kirol Erakundeak igorritako jakinarazpena gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
429/2003	PAKEA mutua
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Gipuzkoa	Arrazoia:
PAKEA erakundeak enpresei igorritako aldizkarian euskararen presentzia ez da orekatua.	

Espedientea:	Erakundea:
430/2003	ATXA OILATEGIA
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Atxa oilategiaren arrautza-ontzietan euskarak lehentasuneko tokia dauka.	

Espedientea:	Erakundea:
431/2003	CEUGÜETA
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Celiagüeta izeneko patata frijituak poltsetan osagaiak euskaraz era eakian ematen dira.	

Espedientea:	Erakundea:
432/2003	Azkena Rock Festival 2003
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Azkena Rock Festival 2003 jaialdian euskarari presentzia duina eman diote, bai hizkuntz paisaian bai beste euskarri batzuetan ere, esaterako webgunea.	

Espedientea:	Erakundea:
433/2003	Euskal Irrati Telebista – EITB
Nori bidalia:	Zuzendari Orokorrari eta Kalitate Zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko irailaren EITB.COM webguneak aukera ematen zuen edozein unetan berriak entzuteko nahi adina aldez. Berriak gaztelaniaz besterik ez zituen ematen. Azken kexa hori ezin izan dugu egiaztatu, herriararekin harremanetan jarri gara eta egun, bozgorailua agertzen zen tokian jokoei buruzko publizitateak agertzen dela esan diqu.	

Espedientea:	Erakundea:
434/2003	Herri-Irratiak Gasteiz
Nori bidalia:	Zuzendariari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko irailaren 12an Gasteizko Herri Irratiak hainbat eragileren igarritako informazio-faxa gaztelaniaz besterik ez zegoen (horren kopia eskutitz honen atzealdean doakizue).	

Espedientea:	Erakundea:
435/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza eta Kultura Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
Lizarrako udalerrian banatutako propaganda, helduen hezkuntzari buruzkoa, gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
436/2003	Nafarroako Kutxa
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazola:
Gaia Navarra-Nafarroako Kutxa erakundeak bezeroei igarritako propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
437/2003	Aiegiko Udala
Nori bidalia:	Aiegiko alkateari
Nafarroa	Arrazola:
Aiegiko udalak argitaratutako 2003ko jaiegitarau ia osoa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
438/2003	Nafarroako Gobernua, Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua
Nori bidalia:	Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuak 2003ko irailaren 14an egunkari batekin batera banatutako informazio-erria gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
439/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
Kontxako estropadak Urgul menditik ikusteko sarrera ordaintzera zihoala, San Telmo txarteldegian zeuden langileek ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
440/2003	CARREFOUR
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Goierriko zehar banatutako hainbat propaganda-liburuxka euskaraz hutsean zeuden.	

Espedientea:	Erakundea:
441/2003	PC CITY
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazola:
PC CITY dendak Iruñeko etxeetara bidalitako publizitateak gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
442/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua
Nori bidalia:	Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuak Osasun Departamentutik "Cartilla de salud, Infancia y adolescencia" liburuxka helarazi diote gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
443/2003	Iruñeko Udala, Gaiarre Udala Fundazioa
Nori bidalia:	Presidenteari
Nafarroa	Arrazola:
Gaiarre Udala Fundazioak argitaratutako propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
444/2003	Iruñeko Udala, Gaiarre Udala Fundazioa
Nori bidalia:	Presidenteari
Nafarroa	Arrazola:
Gaiarre Udala Fundazioak 2003ko udazkenerako argitaratu duen eskuliburua gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
445/2003	IMAGINARIUM
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazola:
IMAGINARIUM kateak Iruñean duen dendan hizkuntza-paisaia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
446/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Donostiako Alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko irailaren 22an Bidebieta polikirold egira bertaratu eta ezin izan zioten harrera-zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
447/2003	DATUAK FALTA DIRA ESPEDIENTEA BIDERATZEKO
Nori bidalia:	
	Arrazoiak:

Espedientea:	Erakundea:
448/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Donostiako Alkateari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko irailaren 22an Donostiako portuan igeriketa lehiaketa izan zen. Bozgorailu bidezko mezu guztiak gaztelania hutsean zabaldu zituzten.	

Espedientea:	Erakundea:
449/2003	VODAFONE
Nori bidalia:	Marketing arduradunari
Nafarroa	Arrazoiak:
VODAFONE enpresak fundazio bati igorritako publizitatea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
450/2003	Donostiako Udala
Nori bidalia:	Donostiako alkateari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Donostiako kiroledegien eskaintze n dituzten mantentze-gimnastika ikastaroetatik bi baizik ez dira euskaraz eta Bidebieta polikiroledegian bat ere ez.	

Espedientea:	Erakundea:
451/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	Nafarroako Arartekoari
Nafarroa	Arrazoiak:
Osasunbidea erakundetik zifazioa bidali diote Elizondoko osasun etxera joateko. Aipatu zifazioa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
452/2003	Eusko Jaurlaritzak, Osasun saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Osasun sailburuordeari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
Astigarragako osasun etxetik historia klinikoa eskatu diote eta Altxako osasun zentroan eskaera euskaraz egin zuen. Zentroetik deitu diote eskakizuna gaztelaniaz egin behar duela jakinarazteko.	

Espedientea:	Erakundea:
453/2003	Bizkaiko Foru Aldundia, Kultura Departamentua
Nori bidalia:	Foru diputatuari
Bizkaia	Arrazoiak:
Ondareari buruzko jardunaldi Europarrak antolatuta zizuten Bizkaian 2003ko irailean. Biorriko bat atera zuten eta bertan bisita gidatuen berri agertzen zen. Bisita gidatuetan izena emateko telefono-zenbakia bat jarri zuten eta herritarrek hara deitu zuen. Gehienetan aipatu telefono-zenbakian erantzun gailu agertzen da.	

Espedientea:	Erakundea:
454/2003	PAKEA mutua
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
PAKEA erakundeak enpresari igortzen dien Prebenciónizenerako aldizkaria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
455/2003	TABACALERA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoiak:
Tabako paketeetan derrigorrez jarri beharreko mezua gaztelania hutsean daude idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
456/2003	BiciRent
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoiak:
BiciRent Donostiako enpresak banatzen duen propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
457/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Gasteizko alkateari
Araba	Arrazoiak:
Gasteizko Udalak izateko bikoteak erregistratzeko bidali duen dokumentazioa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
458/2003	Nafarroako Gobernua, Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua
Nori bidalia:	Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari
Nafarroa	Arrazoiak:
Nafarroako Gobernuak hainbat udalaren banatutako informazio -liburuxka, 848 telefono-lineari buruzkoa, gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
459/2003	Nafarroako Gobernua, Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua
Nori bidalia:	Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari
Nafarroa	Arrazoiak:
Nafarroako Gobernuak hainbat udalaren banatutako informazio -liburuxka, 848 telefono-lineari buruzkoa, gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
460/2003	CORREOS
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoiak:
Madrildik Iruñera bidalitako eskutitzean euskarazko toponimo bat idatzita zegoen. Aipatu eskutitza Alemaniara bidali zuten CORREOS enpresatik.	

Espedientea:	Erakundea:
461/2003	Amnistia Internacional
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoiak:
Amnistia Internacional erakundeak duen webgunea hainbat hizkuntzatan dago, ez, ordea, euskaraz.	

Espedientea:	Erakundea:
462/2003	Getxoko Udala, Kultura saila
Nori bidalia:	Kultura sailerako zinegotziari
Bizkaia	Arrazoiak:
2003ko irailean Getxon ospatutako II. Erdi Aroko Azokako ia saltoki guztietan txartel, errotulu eta propaganda gaztelania hutsean zeuden.	

Espedientea:	Erakundea:
463/2003	Zizur Nagusiko Udala
Nori bidalia:	Zizur Nagusiko alkateari
Nafarroa	Arrazola:
Zizur Nagusiko Kultur Etxeak antolatutako Musika lagunartean ekitaldiaren eskuorrian euskararen erabilera ez da orekatua, gaztelaniaren erabilerekin alderatuz gero.	

Espedientea:	Erakundea:
464/2003	Nafarroako Gobernua, Ekonomia eta Ogasun Departamentua
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuko Ekonomia eta Ogasun Departamentutik igorritako dokumentazioa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
465/2003	KONTSULTA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Garesko udala karriketako izenen txartelak berriztatzen ari da, baina kaleen izenak ez ditu euskaraz ematen. 29/2003 Foru Dekretuari eusten al dio?	

Espedientea:	Erakundea:
466/2003	EUROPISTAS
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urriaren 2an Itziariko ordainlekuak argizko paneletan agertzen zen informazioa gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
467/2003	Eusko Jaurlaritza, Lehendakaritza
Nori bidalia:	Gizarte eta Erakunde Harremanetarako zuzendaria
Gipuzkoa	Arrazola:
Eusko Jaurlaritza Lehendakaritza deitu zuten informazio eske 2003ko urriaren 3an. Ezin izan zioten informazioa euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
468/2003	Eusko Jaurlaritza, Lehendakaritza
Nori bidalia:	Gizarte eta Erakunde Harremanetarako zuzendaria
Gipuzkoa	Arrazola:
Eusko Jaurlaritza Lehendakaritza deitu zuten informazio eske 2003ko urriaren 3an. Ezin izan zioten informazioa euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
469/2003	Angeluko Udala
Nori bidalia:	
Lapurdi	Arrazola:
Angeluko Udaleko webgunea, turismoa sustatzeko, www.ville-anglet.fr, lau hizkuntzatan dago, baina ez euskaraz.	

Espedientea:	Erakundea:
470/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua
Nori bidalia:	Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuko Osasun Departamentutik <i>Cartilla de salud, Infancia y adolescencia</i> liburuak helarazi diote gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
471/2003	Instituto Europa
Nori bidalia:	Zuzendaria
Araba	Arrazola:
Instituto Europak 2003-2003 ikasturterako eskaintzen dituen eta %100 diruz lagunduta dauden ikastaro bat ere ez da euskaraz, halaber, aurreinskripziarako orria eta erakundearen webgunea gaztelania hutsean daude	

Espedientea:	Erakundea:
472/2003	Nafarroako Gobernua, Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua
Nori bidalia:	Presidenteari
Nafarroa	Arrazola:
Irailaren 9an Nafarroako Gobernuko Elkartearen Erregistrora bertaratu zen. Elkartearen estatutuak prestatzeko ereduak eskatu zituen eta gaztelaniazkoak besterik ez zeudela jakinarazi zitzaion.	

Espedientea:	Erakundea:
473/2003	Iruñeko Udala, Hezkuntza, Gazteria eta Kirola Departamentua
Nori bidalia:	Zinegotzi delegatuari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko Udalaren Hezkuntza, Gazteria eta Kirola Departamentuak argitaratutako zenbait dirulaguntza-deialditarako oinarriak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
474/2003	MAX CENTER Merkataritza gunea
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Bizkaia	Arrazola:
MAX CENTER enpresak Barakaldon duen merkataritza-gunearen txartel gehienak gaztelania hutsean daude idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
475/2003	Autopista Vasco-Aragonesa
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Bizkaia	Arrazola:
A-68 autobideko zenbait paneletan ez dira Iruñeari dagozkion bi toponimo ofizialak erabiltzen.	

Espedientea:	Erakundea:
476/2003	Gasteizko Udala, Biltzar eta Turismo zerbitzua
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazola:
Gasteizko Udalaren Biltzar eta Turismo zerbitzuak 2003ko jarduerari buruzko memoria gaztelania hutsez bidali du.	

Espedientea:	Erakundea:
477/2003	Nafarroako Gobernua, Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua
Nori bidalia:	Justizia zuzendaria nagusiar
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Auzitegia ren kanpoaldean paratutako errotulazio berria gaztelaniaz besterik ez dago: Palacio de Justicia"	

Espedientea:	Erakundea:
478/2003	Iruñeko Udala
Nori bidalia:	Alkate andereari
Nafarroa	Arrazola:
Iruñeko udaletxian Iratxe kalean jarritako seinalea gaztelania hutsean dago: Calle de Irache.	

Espedientea:	Erakundea:
479/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
Ikastaroak euskaraz jasotzeko eskubidea bermatuta dago.	

Espedientea:	Erakundea:
480/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia . Fiskaltzerako eta Finantzatarako Departamentua
Nori bidalia:	Foru diputatutari
Gipuzkoa	Arrazola:
Gipuzkoako Foru Aldundiak Tolosan duen Ogasun bulegora bertaratu eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eskaini, bestalde, herritarren arabera, bertako langilearen jarraia nahiko txarra izan zen herritarrek zerbitzua euskaraz emateko eskatzean.	

Espedientea:	Erakundea:
481/2003	Eusko Jaurlaritzaren Lehendakariitza
Nori bidalia:	Gizarte eta Erakunde Harremanetarako zuzendaria
Gipuzkoa	Arrazola:
Eusko Jaurlaritzatik inkesta egitera joan zaio neska bat 2003ko urriaren 9an Andoaia, etxera. Galderak ez dizkio euskaraz egin.	

Espedientea:	Erakundea:
482/2003	ESPEDIENTE BIDERATZEKO DOKUMENTAZIO FALTA DA
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:

Espedientea:	Erakundea:
483/2003	Gasteizko Udala, Lehendakariitza saila
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoa
Araba	Arrazola:
Gasteizko Udaleko Lehendakariitza sailatik jakinarazpena igorri diote akordio baten inguruan. Aipatu jakinarazpena gasteizko udalaren gabezia dago.	

Espedientea:	Erakundea:
484/2003	Durango Telebista
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
Durangoko Jailetako txupinazoren ondoren elkarizketak egin zizkieten zinegotziak. Hiruk euskaraz erantzun arren, erreportariak gasteizko udalaren gabezia dago.	

Espedientea:	Erakundea:
485/2003	Nafarroako Gobernua, Lehendakariitza, Justizia eta Barne Departamentua
Nori bidalia:	Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Gobernuak hainbat udalaren banatutako informazio -liburuxka, 848 telefono-lineari buruzkoa, gasteizko udalaren gabezia dago.	

Espedientea:	Erakundea:
486/2003	Muebles Recalde
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Muebles Recalde dendatik etxetara igorritako publizitatea gasteizko udalaren gabezia dago.	

Espedientea:	Erakundea:
487/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia – Bidegi
Nori bidalia:	Bezeroarekiko Arreta Zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urriaren 14an Zarautzen bideko oharra adierazteko argizko seinaleek mezua gasteizko udalaren gabezia dago.	

Espedientea:	Erakundea:
488/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia – Bidegi
Nori bidalia:	Bezeroarekiko Arreta Zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
Ordainketa egiaztatzearen atzeka aldeko testua gasteizko udalaren gabezia dago.	

Espedientea:	Erakundea:
489/2003	Eusko Jaurlaritzaren Osasun saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Osasun sailburuordeari
Gipuzkoa	Arrazola:
Beraungo osasun etxean semearen pediatria elebiduna zen. Orain, beste zentro batera bidali dute eta pediatrik ezin dio zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
490/2003	TELEFÓNICA
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Nafarroa	Arrazola:
1004 zenbakian hasierako harrera euskaraz jaso daitekeen arren, Nafarroako Foru Komunitateko herritarrek ezin dute komertzial elebidunen zerbitzurik hartu, Euskal Autonomia Erkidegoko biztanleek besterik ezin dute.	

Espedientea:	Erakundea:
491/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Informazioa euskaraz eskuratzeko badago.	

Espedientea:	Erakundea:
492/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Herritarrek aukera dauka informazioa euskaraz jasotzeko.	

Espedientea:	Erakundea:
493/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Herritarrek euskaraz ere jaso dezake informazio guztia.	

Espedientea:	Erakundea:
494/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Aipatu webguneak informazioa euskaraz ere ematen du.	

Espedientea:	Erakundea:
495/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Aipatu webguneak informazioa euskaraz ere ematen du.	

Espedientea:	Erakundea:
496/2003	Nafarroako Gobernua, Lehendakaritza, Justizia eta Barne Departamentua
Nori bidalia:	Barne Zuzendaritza Nagusiaren arduradunari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko urriaren 10ean Iruñea-Irunberrirako bidean Foruzaingoekin jarri behar izan zen harremanetan bi aldez. Ezin izan zioten batean ere informazio euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
497/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	Nafarroako Arartekoari
Nafarroa	Arrazola:
Elizandoko osasun etxean medikuan eagan izanaren egiatzaia eskatuta, gaztelania hutsezkoa eman zioten.	

Espedientea:	Erakundea:
498/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	Nafarroako Arartekoari
Nafarroa	Arrazola:
Bideko Ama Birjina ospitalelik zitazioa bidali diote bertaratzeko. Aipatu zitazioa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
499/2003	ELKARRI
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
2003ko urriaren 20an ELKARRI erakundearen informazio -orria jaso zuen gutunontzian. Bertan agertzen den telefono -zenbakira deitu du informazio eske eta ezin izan diote zerbitzua euskaraz eman. Orduan, Bilboko egaitzara deitu eta ezin izan diote zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
500/2003	TELEFÓNICA
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzuburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
TELEFÓNICA enpresak RDSI zerbitzuei buruz bidalitako propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
501/2003	Barakaldo Futbol Club
Nori bidalia:	Lehendakariari
Bizkaia	Arrazola:
Barakaldo Futbol taldeko webgunea gaztelania hutsean dago. Halaber, bazkideen txartela eta behin-behineko seinalizazio berria ere gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
502/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza Departamentua
Nori bidalia:	Nafarroa
Nafarroa	Arrazola:
116/2003 Foru Aginduren arabera espezialitate bat bi bailiran agertzen da, gaztelaniazkoa eta euskarazkoa. Horrela, euskarazkoa egin nahi dutenak ezin dira gaztelaniazkoan aurkeztu, eta gerta daiteke gaztelaniazkoan puntuazio baxuagoa dutenek plaza hori eskuratzea. Auzitegiak balio gabetu egin zuen aipatu agindua.	

Espedientea:	Erakundea:
503/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza Departamentua
Nori bidalia:	Nafarroa
Nafarroa	Arrazola:
Leitzako Institutua D ereduak da eta irakasle, langile, guraso eta ikasleen arteko harremanak euskaraz izaten dira. Aurtan atezain berria bidali dute eta ez diote euskararen ezaqutza eskatu.	

Espedientea:	Erakundea:
504/2003	Ereuteriako Udala
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Gipuzkoa	Arrazola:
Ereuteriako Udaletik jakinarazpena igorri diote gaztelania hutsean. Aipatu jakinarazpena etxebizitza hutsei buruzkoa zen.	

Espedientea:	Erakundea:
505/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Webguneak informazioa euskaraz ere ematen du.	

Espedientea:	Erakundea:
506/2003	Antsoaingo Udala
Nori bidalia:	Alkateari
Nafarroa	Arrazola:
Antsoaingo Udalaren webgune ofizialean, www.animsa.es/navarra/ansoain informazio ia gutzia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
507/2003	Nafarroako Unibertsitate Publikoa – NUP
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
2003ko urriaren 1ean Nafarroako Unibertsitate Publikoaren errektoreak lehen mailako ikasleen gurasoei igorritako jakinarazpena gaztelania hutsean idatzita	

Espedientea:	Erakundea:
508/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Aipatu webgunea administrazio publikoari dagokio eta ele bietan egotea ez da zoriontzeko arrazola.	

Espedientea:	Erakundea:
509/2003	Eusko Jaurilitza, Kultura saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urriaren 20an Kulturako Lurralde Ordezkaritzara deitu zuen, 943022966 telefono -zenbakira, zerbitzua euskaraz hartzerik zegoen galdetuta ezetz erantzun zioten. Ondoren, ordezkaritzara bertaratu zen eta bertako bi langileetatik batek ere ezin izan zion informazioa eta zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
510/2003	Euskal Herriko Unibertsitatea, Campus aldikaria
Nori bidalia:	Zuzendarari
Gipuzkoa	Arrazola:
Euskal Herriko Unibertsitateak argitaratzen duen Campus aldikarian euskararen presentzia ez da orekatua, gaztelaniazkoarekin aldeatuz gero.	

Espedientea:	Erakundea:
511/2003	Aranzadana aldikaria
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Aranzadana aldikarian euskararen erabilera ez da orekatua gaztelaniazkoarekin batera.	

Espedientea:	Erakundea:
512/2003	Ministerio de Justicia . Juzgados de Paz
Nori bidalia:	
	Arrazola:
Ikastetxean patronimikoak euskaratzeko kanpaina bultzatu dute. Orain arte irakasle batek eramaten zituen agiri guztiak eskabide bakarrean. Orain, eskabideak banaka egin behar direla adierazi diete, bai eta ele bietan egon behar dutela ere.	

Espedientea:	Erakundea:
513/2003	Eusko Jaurlaritz. Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza saila
Nori bidalia:	Justizia sailburuordeari
Bizkaia	Arrazola:
Barakaldoko epaitegitik zitazio-zedula gaztelania hutsean igorri diote.	

Espedientea:	Erakundea:
514/2003	Nafarroako Gobernua, Baluarte Batzar Jauregia eta Nafarroako Auditorioa
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Nafarroa	Arrazola:
BALUARTE Batzar Jauregia eta Nafarroako Auditorioa eraikinaren kanpoaldeko erotulazio nagusia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
515/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Webguneak informazioa euskaraz ere eskaintzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
516/2003	CARREFOUR
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urriaren 26 eta 27an Olaberriako Carrefour saltokiak bi iragarki handi jarri zituen kanpoaldean. Aipatu iragarkiak gaztelania hutsean zeuden.	

Espedientea:	Erakundea:
517/2003	Eusko Jaurlaritz. Kultura Saila. Euskadiko Orkestra Sinfonikoa
Nori bidalia:	Zuzendari-kudeatzaileari
Gipuzkoa	Arrazola:
Miramongo Matinée zikloaren barruan izandako kontzertuaren aurkezpena gaztelaniaz besterik ez zen izan.	

Espedientea:	Erakundea:
518/2003	Andoaingo Udala
Nori bidalia:	Andoaingo alkateari
Gipuzkoa	Arrazola:
Andoaingo Udalak diruz lagundutako lehiaketa baten iragarkia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
519/2003	MRW MEZULARIK
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urriaren 29an MRW enpresaren zerbitzuak erabili behar izan zituen. Nafarroako Irunberri herrira pakete bat bidali behar zuen eta langileak esan zion ezinezkoa zela herriaren euskarazko toponimo ofiziala jartzea, ordenagailu-programak ez zuelako aukera hori uzten.	

Espedientea:	Erakundea:
520/2003	Eusko Jaurlaritz. Herrizaingo saila
Nori bidalia:	Sailburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urriaren 29an Andoain Ertzainek gerarazi zituzten. Harremana euskaraz egin nahi izan zuten arren, Ertzainek gaztelaniaz erantzun zieten. Azkenean, zenbait inprimaki betetzeko datuak eskatu zizkieten eta aipatu paperak gaztelania hutsean zeuden.	

Espedientea:	Erakundea:
521/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Ez du zorian izaerarik, eremu publikoari dagokiolako. Aipagarria da hizkuntza eskubideak bermatzeko zenbait bake-epaitegik erakutsi duten prestutasuna.	

Espedientea:	Erakundea:
522/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	Lizarrako Osasun Barrutiko zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazola:
Lizarrako ospitalean dauden txartel eta iragarki guztiak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
523/2003	KONTSULTA
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Euskarazko dokumentuak ez onartzearen inguruko kontsulta.	

Espedientea:	Erakundea:
524/2003	Bizkaiko Gatzaingoa
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
Durangoko Andra Mari eta Santa Ana elizetan ez dago mezua euskara hutsean entzuterik, euskara kantuetarako erabiltzen da gehienbat.	

Espedientea:	Erakundea:
525/2003	Asociación de Propietarios Forestales de Gipuzkoa
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko urriaren 30ean Asociación de Propietarios Forestales de Gipuzkoa erakundera deitu zuen eta ezin izan zioten zerbitzua zein informazioa euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
526/2003	ESPEDIENTE BIDERATZEKO DOKUMENTAZIOA FALTA DA
Nori bidalia:	
	Arrazola:

Espedientea:	Erakundea:
527/2003	Errenteriko Udala
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Gipuzkoa	Arrazola:
Errenteriko Udaletik jakinarazpena igorri diote gaztelania hutsean. Aipatu jakinarazpena etxebizitza hutsei buruzkoa zen.	

Espedientea:	Erakundea:
528/2003	Eusko Jaurlaritzaz, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
Derioko, Bizkaia, Nekazaritza Eskolan ikasle kopuru nabarmen altua izan zarren, ez da euskarazko irakaskuntzaren eskaintzarik egiten.	

Espedientea:	Erakundea:
529/2003	Arabako Foru Aldundia, Nekazaritza Saila
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
	Nekazaritza Saileko foru diputatuari
Araba	Arrazola:
Arabako Foru Aldundiko Nekazaritza Saileko foru diputatuak nekazariari igorri dien jakinarazpen gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
530/2003	Arabako Foru Aldundia, Nekazaritza Saila
Nori bidalia:	Nekazaritza Saileko foru diputatuari
Araba	Arrazola:
Arabako Foru Aldundiko Nekazaritza sailera deitzen duen gehienetan ezin izaten diote zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
531/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia, Gizarte Politikarako Departamentua
Nori bidalia:	Foru diputatuari
Gipuzkoa	Arrazola:
Gutxitasun fisikoa neurtzeko Gipuzkoako Foru Aldundira jo zuen (Txara Bi eraikiner). Azterketa gaztelaniaz egin behar izan zioten eta gizarte laguntzaileak ezin izan zion zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
532/2003	Eusko Jaurlaritzaz, Osasun saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Osasun sailburuordeari
Gipuzkoa	Arrazola:
Arantzazu ospitaleko harrera-zerbitzuan ez diote zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
533/2003	Eusko Jaurlaritzaz, Osasun saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Osasun sailburuordeari
Gipuzkoa	Arrazola:
Arantzazu ospitalera bertaratu zen gaixo bat ikustera eta bertan ez zegoela adierazi zitzaion. Langileak gaixoaren abizena gaztelaniazko arafirekin besterik ez zuen begiratu.	

Espedientea:	Erakundea:
534/2003	Eusko Jaurlaritzaz, Lehendakariitza
Nori bidalia:	Prensa bulegoko arduradunari
Araba	Arrazola:
Lehendakariordearen agerraldia dela eta, 2003ko azaroaren 1ean bidalitako deialdia gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
535/2003	TAU – BASKO NIA
Nori bidalia:	Lehendakariari
Araba	Arrazola:
BASKONIAK irailaren egindako abonua kanpainaren barruan atera duen publizitatea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
536/2003	ELKARGI
Nori bidalia:	Marketing arduradunari
Araba	Arrazola:
Elkargi erakundeak bazkideei igorritako eskutitza eta jardunaldi baterako matrikula orria gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
537/2003	Caja VITAL kutxa
Nori bidalia:	Euskara arduradunari
Araba	Arrazola:
Gasteizko 27. Jazaldian ikusleen artean banatutako oparietan, abanikoak esaterako, testu guztia gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
538/2003	TAU – BASKONIA
Nori bidalia:	Lehendakariari
Araba	Arrazola:
Saskibaskoniak urriaren 30ean bazkideen etxeetara bidalitako eskuorria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
539/2003	FORUM
Nori bidalia:	Zuzendari-arduradunari
Araba	Arrazola:
Forum Magazine Club de Viajes izeneko aldizkariaren maiatzeko ale ia osoa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
540/2003	EUSKALIT – Kallitaterako euskal erakundea
Nori bidalia:	Zuzendariari
Araba	Arrazola:
EUSKALIT erakundeak argitaratzen duen aldizkariaren abuztuko alea gaztelaniaz dago idatzita nagusiki.	

Espedientea:	Erakundea:
541/2003	ELKARGI
Nori bidalia:	Marketing zuzendariari
Araba	Arrazola:
Elkargi erakundeak "IV Foro Profesional de Finanzas y Tesorería" izeneko ekitaldiari buruz argitaratu duen eskuorria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
542/2003	FORUM
Nori bidalia:	Zuzendari-arduradunari
Araba	Arrazola:
Forum Magazine Club de Viajes izeneko aldizkariaren urriko ale ia osoa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
543/2003	Eusko Jaurlaritzaz, Osasun Saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Galdakaako ospitaleko kudeatzaileari
Bizkaia	Arrazola:
Galdakaako ospitaletik igorritako txosten klinikoa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
544/2003	NATUR HOUSE
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Natur House enpresak Donostialdeko etxebizitzetan banatutako propaganda gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
545/2003	Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales
Nori bidalia:	Ministroari
Nafarroa	Arrazola:
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales erakunde publikoak Nafarroako herritar batzuei <i>Campaña de comunicación a los trabajadores</i> izeneko dokumentazioa igorri die gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
546/2003	Eusko Jauriaritza, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzza saila
Nori bidalia:	Justizia sailburuordeari
Bizkaia	Arrazola:
Gernika-Lumoko epaitegira joan zen familia -liburua eskatzera eta alaba inskribatzera. Ezin izan zuen zerbitzua euskaraz jaso eta horretarako beste egun batean joateko esan zitoten.	

Espedientea:	Erakundea:
547/2003	EROSKI Bidaia
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Eroski Bidaia agentziaren iruñeko Arrotxapeko eta Barañango sukurtsaletan dauden txartelak (eskaintzak, ordutegia...) gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
548/2003	Eusko Jauriaritza, Osasun saila, Osakidetza, Gurutzetako ospitalea
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Bizkaia	Arrazola:
Gurutzetako ospitaletik jakinarazpena igorri diote hitzordua aldatzeko. Aipatu jakinarazpena gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
549/2003	Eusko Jauriaritza, Etxebizitza eta Gizarte Gaietako saila
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Eusko Jauriaritzako Etxebizitza eta Gizarte Gaietako sailaren Arabako Lurralde Ordezkaritzatik dokumentazioa igorri diote gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
550/2003	AXA aseaturuak
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzuburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
AXA konpainiak bezeroei igorritako dokumentazioa eta publizitatea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
551/2003	ESPEDIENTEA BIDERATZEKO DOKUMENTAZIO FALTA DA
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:

Espedientea:	Erakundea:
552/2003	Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales
Nori bidalia:	Ministroari
Nafarroa	Arrazola:
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales erakunde publikoak Nafarroako herritar batzuei <i>Campaña de comunicación a los trabajadores</i> izeneko dokumentazioa igorri die gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
553/2003	Europako Parlamentua
Nori bidalia:	
Lapurd	Arrazola:
Europako Parlamentuak talde parlamentario bati baimena ematen dio Baionan bilera bat burutzeko. Aipatu baimenaren arabera, ohiko zerbitzu administratiboak eta lau hizkuntzako interpretazioaren kostua hartuko du Parlamentuak. Hala ere, euskarazko itzulpenak talde parlamentarioak bere gain hartu beharko ditu.	

Espedientea:	Erakundea:
554/2003	Nafarroako Gobernua, Ekonomia eta Ogasun Departamentua
Nori bidalia:	Jarduera Ekonomikoen Gaietako Zergaren eta Errekerimenduen atalaren buruari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko irailaren 30ean jakinarazpena jaso zuen Jarduera Ekonomikoen Gaietako Zergaren eta Errekerimenduen Departamentutik. Aipatu jakinarazpena gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
555/2003	Ministerio del Interior, Dirección General de Instituciones Penitenciarias
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Villanaco (Alacant) kartzelan preso euskaldun bati ez diote utzi familiarekin komunikazioa euskaraz egiten.	

Espedientea:	Erakundea:
556/2003	Arabako Foru Aldundia, Diputatu Nagusiaren Saila, Komunikazio Zuzendaritza
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Arabako Foru Aldundiko Diputatu Nagusiaren Saileko Komunikazio Zuzendaritzak prentsa oharra igorri die hedabideei gaztelania hutsean. Aipatu prentsa oharren izenburua: "La Diputación presenta en Ávila los trabajos de restauración de la Catedral de Santa María"	

Espedientea:	Erakundea:
557/2003	EUSKALTEL
Nori bidalia:	Antolaketa, Giza Baliabideak eta Kalitate Departamentuko arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Beasaingo Udaletxean Euskaltel konpainiako telefonoak jarri dizkiete. Azaroaren 7an teknikariak bertaratut ziren informazioa emateko eta ezin izan zuten zerbitzua euskaraz eskaini. Halaber, apunte eta oharak gaztelaniaz eman zituzten. Azkenik, telefono pantailatan agertzen diren mezuak espainieraz eta katalanez daude, ez ordea, euskaraz Beasaingo hizkuntza ofizial eta berezkoan.	

Espedientea:	Erakundea:
558/2003	MEDIA MARKT
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzuburuari
Araba	Arrazola:
Media Markt enpresak Gasteizko etxebizitzetan publizitate eskuorriak banatu ditu, gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
559/2003	LEROY MERLIN
Nori bidalia:	Zuzendari-arduradunari
Araba	Arrazola:
Leroy Merlin enpresak Gasteizko etxebizitzetan publizitate eskuorriak banatu ditu, gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
560/2003	Gasteizko Udala, Kultura Saila, Gasteizko Udal Liburutegi Publikoen Sarea
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Gasteizko Udalak prentsa oharra igorri die hedabideei gaztelania hutsean. Aipatu prentsa oharren izenburua: "Letras en Clave de Son".	

Espedientea:	Erakundea:
561/2003	Gasteizko Udala. Zerbitzu Orokorra. Suhiltzaileak eta salbamendua
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Suhiltzaileak eta salbamendua sailetik hedabideetara igorritako informazio guztia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
562/2003	Gasteizko Udala. Zerbitzu Orokorrak. Udaltzaingoa
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Gasteizko Udaltzaingoa hedabideei igorritako prentsa oharra gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
563/2003	Eusko Legebiltzarra
Nori bidalia:	Ohore-arau. Albistiritza eta Laguntzarako zerbitzu buruari
Araba	Arrazola:
2003ko azaroaren 6an hedabideetara igorritako prentsa oharra gaztelania hutsean zegoen. Aipatu oharren izenburua: "Los ciudadanos podrán seguir y participar en el trámite parlamentario de la propuesta de estatuto en Internet"	

Espedientea:	Erakundea:
564/2003	Gasteizko Udala. Alkatetza
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Gasteizko Alkatetzatik hedabideei igorritako prentsa oharra gaztelania hutsean dago. Prentsa oharren izenburua: "Rueda de prensa del Alcalde en Salburua."	

Espedientea:	Erakundea:
565/2003	Caia VITAL Kutxa
Nori bidalia:	Euskara arduradunari
Araba	Arrazola:
2003ko azaroaren 10ean hedabideetara igorritako prentsa oharra gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
566/2003	Arabako Foru Aldundia. Diputatu Nagusiaren Saila. Komunikazio Zuzendaritza
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Arabako Foru Aldundiko Diputatu Nagusiaren Saileko Komunikazio Zuzendaritzak prentsa oharra igorri die hedabideei gaztelania hutsean. Aipatu prentsa oharren izenburua: "Zárate se entrevista en Pamplona con el consejero de Hacienda del Gobierno de Navarra"	

Espedientea:	Erakundea:
567/2003	ABACO zinemak
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazola:
Cines Abaco enpresak banatutako eskuorria gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
568/2003	DECATHLON
Nori bidalia:	Zuzendari-arduradunari
Araba	Arrazola:
Decathlon enpresak Trocathlon izeneko eskuorria bidali die bezeroei gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
569/2003	EXPERT ETXETRESNAK
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
EXPERT kateak etxetara propaganda bidali du, la testu guztia gaztelania hutsean dago, azaleko testua izan ezik: udazkena/otoño.	

Espedientea:	Erakundea:
570/2003	Saski jateketa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Saski jateketa banatutako publizitate eskuorrietan euskararen presentzia ez da orekatua, gaztelaniaren presentziarekin alderatuz gero.	

Espedientea:	Erakundea:
571/2003	SERNOEL
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazola:
2003ko Gabonetarako argitaratu duen katalogoa gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
572/2003	CARREFOUR
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
2003ko urrian CARREFOUR saltokiak Gasteizko etxebizitzetan banatutako propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
573/2003	Errenteriako Udala
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Gipuzkoa	Arrazola:
Errenteriako Udaletik jakinarazpena igorri diote gaztelania hutsean. Aipatu jakinarazpena etxebizitza hutsei buruzkoa zen.	

Espedientea:	Erakundea:
574/2003	DULCE SOL
Nori bidalia:	Arduradunari
Bizkaia	Arrazola:
Dulce Sol produktuetan osagaiak euskaraz era egokian ematen dira.	

Espedientea:	Erakundea:
575/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
	Arrazola:
Erakunde publiko batean zerbitzua euskaraz hartzeko aukerak ez du zorian izatearirik.	

Espedientea:	Erakundea:
576/2003	Eusko Jaurlaritza. Osasun saila. Osakidetza
Nori bidalia:	Gipuzkoa Ekialde Eskualdeko Giza Baliabideetarako zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko azaroaren 10ean neumologoaren joateko hitzordua izan du Tolosako osasun etxean eta ez medikuak, ez eta erizainak ere, ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
577/2003	Euskal Irrati Telebista – EITB
Nori bidalia:	Zuzendari Orokorrari eta Kalitate Zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Azkenaldian ETB1eko hainbat saiotan, erdal hitzunei (gaztelaniaz mintzo direnean, hain zuzen ere) eginiko elkarrizketak ez dituzte euskaratzen ez eta azpitu-lurrik hartzen ere.	

Espedientea:	Erakundea:
578/2003	Eusko Jaurlaritzak, Osasun Saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Gipuzkoako Ekialde Eskualdeko Giza Baliabideetarako zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazoia:
2003ko azaroaren 12an Tolosako osasun etxera deitu eta ezin izan zioten harrera zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
579/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia – BIDEGI
Nori bidalia:	Zuzendari Nagusiarri
Gipuzkoa	Arrazoia:
2003ko azaroaren 13an Intxaurrondan argizko paneletan jarritako informazioan gaztelania zen nagusi: "Atención kontuz en km 7 niebla"	

Espedientea:	Erakundea:
580/2003	Euskal Irrati Telebista – EITB
Nori bidalia:	Zuzendari Orokorrari eta Kalitate Zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Euskadi Irratiko ekonomiar buruzko saiotean hainbat erakunderen edo kontzepturen gaztelaniazko siglak besterik ez dituzte erabiltzen: OMC, IPC.	

Espedientea:	Erakundea:
581/2003	Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales
Nori bidalia:	Ministroari
Nafarroa	Arrazoia:
Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales erakunde publikoak Nafarroako herritar batzuei Campaña de comunicación a los trabajadores izeneko dokumentazioa igorri die gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
582/2003	Gestoría
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoia:
Etxebizitza kudeatzen duen Aholkularitza-enpresak dokumentazio guztia gaztelania hutsean igortzen die bezeroei.	

Espedientea:	Erakundea:
583/2003	Eusko Jaurlaritzak, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantzak saila
Nori bidalia:	Justizia sailburuari
Gipuzkoa	Arrazoia:
2003ko azaroaren 13an Donostiako epaitegi batean epaileak abokatuari errieta egin dio bezeroak euskaraz egin nahi eta aldez aurretik itzultzailea eskatu ez duelako.	

Espedientea:	Erakundea:
584/2003	Arriaga Medadenda
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoia:
2003ko azaroaren 13an Arriaga Megadendan erosketak egin zituen. Bertako zenbait dendarirenganantz hurbildu zen informazio eske eta ezin izan zioten informazioa euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
585/2003	EUSKALTEL
Nori bidalia:	Antolaketa, Giza Baliabideak eta Kalitatea Departamentuko arduradunari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Azaroaren 17an 902 540 015 internet zerbitzurako telefono zenbakira deitu eta ahozko grabazio batek erantzun zuen gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
586/2003	Barakaldoko Udala
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazoia:
Barakaldoko Herri Ikastetxean D eredua besterik ez dago. Udalak atezainak ordezkatzeko zerrenda egitea erabaki. Alpatu zerrenda prestatzean ez zitzaion erreparatu euskararen ezagutzari. Udalaren arabera bi eskubide aurka jartzen dira: lan eskubidea eta euskara erabili ahal izatearena, eta lan eskubideari eman behar zaio lehentasuna.	

Espedientea:	Erakundea:
587/2003	Gipuzkoako Ur Kontsultazioa
Nori bidalia:	Presidenteari
Gipuzkoa	Arrazoia:
2003ko azaroaren 18an, goizez, Gipuzkoako Ur Kontsultaziora deitu behar izan zuen eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
588/2003	ESPEDIENTEA BIDERATZEKO DOKUMENTAZIOA FALTA DA.
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoia:
Nafarroako Udala batek 41 lanpostu aterako ditu, horietako batean ere ez da derrigorrezkoa euskararen ezaqutza.	

Espedientea:	Erakundea:
589/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia – Bidegi
Nori bidalia:	Zuzendari Nagusiarri
Gipuzkoa	Arrazoia:
2003ko azaroaren 14an, A8 autobidean Bilborako norabidean, Zarauzko ordainlekua baino lehenagoko panelean informazioa gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
590/2003	PETRONOR, Petroleos del Norte
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzulari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Zarauzko PETRONOR gasolindegiko garbitokiaren informazio paneletan testuak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
591/2003	Eusko Alderdi Jeltzalea
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoia:
Arabako Biltzar Nagusietako EAJ alderdiak 2003ko azaroaren 13an igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
592/2003	KONTULTA
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoia:
Iruñeko Udalaren ordenantzarri buruzko kontsulta	

Espedientea:	Erakundea:
593/2003	Eusko Jaurlaritzak, Osasun Saila, Osakidetza
Nori bidalia:	Gipuzkoa Ekialde Eskualdeko Giza Baliabideetarako zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazoia:
2003ko azaroaren 18an osasun etxera joan behar izan du errehabilitazioa egitera. Fisioterapeutas eta horren laguntzaileak ezin izan diote zerbitzua euskaraz eman eta herritarra kostata komunikatu ahal izan da beraienkin.	

Espedientea:	Erakundea:
594/2003	Euskal Irrati Telebista – EITB
Nori bidalia:	Zuzendari Orokorrari eta Kalitate Zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazoia:
Euskadi Irratiko ekonomiar buruzko sailarekin hainbat erakunderen edo kontzepturen gaztelaniazko siglak besterik ez dituzte erabiltzen: OMC, IPC.	

Espedientea:	Erakundea:
595/2003	REPSOL – YPF
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzuzburuari
Nafarroa	Arrazoia:
2003ko azaroaren 20an REPSOL enpresatik Donostiako etxera joan zitzaizkion zerbitzu bat egitera. Ezin izan zioten ez zerbitzua, ez eta informazioa ere, euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
596/2003	Eusko Jaurlaritzak, Nekazaritza eta Arrantza Saila
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazoia:
2003ko azaroaren 19an Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Arrantza sailak hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelaniaz besterik ez zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
597/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Gasteizko alkateari
Araba	Arrazoia:
Gasteizko Udalak 2003ko azaroaren 20an antolatutako beharrekiko ekitaldiari buruzko prentsa-oharra gaztelaniaz hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
598/2003	Caja VITAL kutxa
Nori bidalia:	Euskara arduradunari
Araba	Arrazoia:
Hedabideetara igorritako zenbait prentsa-oharra gaztelaniaz hutsean zegoen idatzita: El Aula Fundación Caja Vital Kutxa celebra...	

Espedientea:	Erakundea:
599/2003	Ezker Batua, Euskal Autonomia Erkidegoa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoia:
Ezker Batua erakunde politikoa 2003ko abenduaren hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelaniaz hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
600/2003	Partido Socialista de Euskadi – Euskadiko Ezkerra (PSE-EE)
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoia:
Eusko Legebiltzarreko PSE-EE erakunde politikoa hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelaniaz hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
601/2003	Araba Kulturala
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazoia:
2003ko azaroaren 20an hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelaniaz hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
602/2003	KONTSULTA
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazoia:
"Gipuzkoa" eta "Bizkaia" toponimoen euskarazko bertsioen inguruko galdere.	

Espedientea:	Erakundea:
603/2003	Barakaldoko Udala
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazoia:
Barakaldoko Herri Ikastetxean D eredu besterik ez dago. Udalak atezainak ordezkatzeko zerrenda egitea erabaki. Aipatu zerrenda prestatzean ez zitzaion erreparatu euskararen ezagutzari. Udalaren arabera bi eskubide aurka jartzen dira: lan eskubidea eta euskara erabili ahal izatearena, eta lan eskubideari eman behar zaio lehentasuna.	

Espedientea:	Erakundea:
604/2003	Basauriko Udala – Behargintza
Nori bidalia:	Arduradunari
Bizkaia	Arrazoia:
2003ko azaroaren 18an, www.behargintza.biz webgunean sartu eta lan eskaintzaren oinarriak gaztelaniaz besterik ez zeudela ohartu zen herritarra.	

Espedientea:	Erakundea:
605/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari
Nafarroa	Arrazoia:
Bideko Ama Birjina Ospitaletik legeak ezarritako eremu euskalduneko herritar bati igorritako zitazio-oharra gaztelaniaz hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
606/2003	Egarri taberna
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoia:
Donostiako Egari tabernak kalean banatzen dituen promozio-irratelak gaztelaniaz eta ingelesez daude; ez, ordea, euskaraz.	

Espedientea:	Erakundea:
607/2003	ATIZA Kultur Elkartea
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoia:
2003 urtean Gasteizen antolatutako Crash Comic 03 jaialdiaren egitaraua iragartzeko Atiza Kultur Elkartek argitaratu duen kartela eta egitaraua gaztelaniaz hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
608/2003	ARTIUM, Arte Garaikideko Euskal Zentro -Museoa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoia:
Artium museotik hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelaniaz hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
609/2003	ATIZA Kultur Elkartea
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
2003 urtean Gasteizen antolatutako Crash Comic 03 jaialdiaren egitaraua iragartzeko Atiza Kultur Elkartek argitaratu duen komikia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
610/2003	AMBA – Arabako Arte Ederren Museoaren eta Artiumen Adiskideen Elkartea
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
AMBA (Arabako Arte Ederren Museoaren eta Artiumen Adiskideen Elkartea) erakundeak 2003ko azaroan hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
611/2003	Euzko Alderdi Jeltzalea
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Arabako Biltzar Nagusietako EAJ alderdiak 2003ko azaroaren 25ean igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
612/2003	Euzko Alderdi Jeltzalea, Eusko Alkartasuna, Ezker Batua
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Ezker Batuak, Euzko Alderdi Jeltzaleak eta Eusko Alkartasunak 2003ko abenduan hedabideetara igorritako mozioaren kopia gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
613/2003	Gasteizko Udala, Udaltzaingoa
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Udaltzaingotik hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
614/2003	Gasteizko Udala, Alkatetza
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Gasteizko Udaletik hedabideetara igorritako prentsaurrekorako deialdia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
615/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
Izaerari gabeko kexa. Aipatu dokumentua ele bietan zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
616/2003	Ermuko Udala
Nori bidalia:	Alkateari
Bizkaia	Arrazola:
Ermuko Udal Liburutegian liburutain berria sartu dute ordezkapena egiteko. Langile berria ez da elebiduna eta ezin du zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
617/2003	Ministerio de Interior, Dirección General de Tráfico
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Trafiko Zuzendaritzatik igorri dioten jakinarazpena gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
618/2003	Eusko Jaurilaritza, Lurralde Antolamendu eta Ingurumen saila
Nori bidalia:	Ingurumen sailburuordeari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko azaroaren 24an goizeko hamaiketan Ingurumen Sailak Donostian duen egoitzara deituzuen eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
619/2003	Eusko Jaurilaritza, Lurralde Antolamendu eta Ingurumen Saila
Nori bidalia:	Ingurumen sailburuordeari
Gipuzkoa	Arrazola:
Uren zuzendaritzara deitzen duen guztietan ezin izaten diote informazio tekniko euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
620/2003	Lagun Aro aseguruak
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Lagun Aro aseguru-etxeak igorritako dokumentazioa eta polizak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
621/2003	VODAFONE
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitziburuari
Bizkaia	Arrazola:
VODAFONE enpresak bezeroei igorritako eskutitza gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
622/2003	Caja VITAL kutxa
Nori bidalia:	Euskaraz arduradunari
Araba	Arrazola:
2003ko azaroaren 24an hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
623/2003	Euskal Herriko Unibertsitatea
Nori bidalia:	Euskaraz errektoreordeari
Gipuzkoa	Arrazola:
EHñren webguneak pertsonalaren kontratazioarako deialdi eta lehiaketak agertzen dira. Azaroaren 25ean gaztelaniazko orrian agertzen zen deialdia ez zegoen euskarazkoan. Epeak nahiko murriztak ziren eta hortaz euskarazko erabiltzaileontzako epeak are murriztagoak izan ziren.	

Espedientea:	Erakundea:
624/2003	Gasteizko Udala, Udaltzaingoa
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Udaltzaingotik hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
625/2003	ATCORE eta Bihotz Bizi elkartea
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
ATCORE eta Bihotz Bizi Elkarfeek "Semana del corazón 2003" ekitaldiaren prentsaurrekoa iragartzeko oharra gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
626/2003	Gasteizko Udala, Kultura arloa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoiak:
Gasteizko Laburmetraien Jaialdia aurkezteko prentsaurrekorako oharra gaztelania hutsean igorri zieten hedabideei.	

Espedientea:	Erakundea:
627/2003	Gasteizko Udala, Kultura Saila
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazoiak:
Gasteizko Udalaren Kultura Sailak hedabideei igorritako informazio orria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
628/2003	Kusañ Entzutokia-Batzar Jauregia
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoiak:
Azaroaren 26an arratsaldean Kusañalera deitu zuen informazio eske eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
629/2003	Perla Talasoterapia
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoiak:
Perla talasoterapia zentrori informazioa eskatzeko mezua bidali zuen euskaraz, eta erantzuna gaztelania hutsean igorri zioten.	

Espedientea:	Erakundea:
630/2003	KONTSULTA
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazoiak:
Nafarroako Auzitegiak kaleratutako epai baten inuruko kontsulta.	

Espedientea:	Erakundea:
631/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia – Fiskaltaterako eta Finantzatarako Departamentua
Nori bidalia:	Diputatuari
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko azaroaren 27an Gipuzkoako Foru Aldundiak Errotaburun duen egoitzara bertaratu eta 11. leihatilan ezin izan diote zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
632/2003	Ministerio del Interior. Dirección General de Tráfico
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoiak:
2003ko azaroaren 27an Gipuzkoako Trafiko Zuzendaritzara bertaratu eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman, ez eta harrera zerbitzua ere.	

Espedientea:	Erakundea:
633/2003	Boulevard Merkataritza Gunea
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoiak:
Gasteizko Boulevard Merkataritza Gunean megafonia bidez emantendituzten mezuak gaztelania hutsean dira.	

Espedientea:	Erakundea:
634/2003	Unidad Alavesa alderdi politikoa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoiak:
Unidad Alavesa alderdi politikoa 2003ko abendua hedabideetara igorri zuen jakinarazpena gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
635/2003	Gasteizko Udala, Alkatetza
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazoiak:
Gasteizko Udalak hedabideetara igorritako idatzizko komunikazioa gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
636/2003	Gasteizko Udaleko Partido Socialista de Euskadi – Euskadiko Ezkerra (PSE-EE)
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoiak:
PSE-EE alderdiak 2003ko azaroaren 23an hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
637/2003	Partido Socialista de Euskadi – Euskadiko Ezkerra (PSE-EE)
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoiak:
PSE-EE alderdiak emandako prentsaurrekoan hedabideei luzatutako agiria gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
638/2003	Eusko Alkartasuna
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoiak:
Gasteizko Udaleko Eusko Alkartasuna Udal taldeak 2003ko irailaren 8an hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
639/2003	Gasteiz – ON, Centro Comercial Urbano
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoiak:
Gasteiz-On Merkataritza Guneak 2003ko abenduaren antolatutako ekitaldiari buruzko dossier osoa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
640/2003	Eusko Jaurlaritza, Nekazaritza eta Arrantza Saila
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazoiak:
Eusko Jaurlaritzako Nekazaritza eta Arrantza sailak hedabideetara igorritako jakinarazpena gaztelaniaz besterik ez zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
641/2003	Arabako Foru Aldundia, Herrialen eta Garraio Saila
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazoiak:
Arabako Foru Aldundiaren Herrialen eta Garraio Sailak hedabideetara igorritako prentsa oharra gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
642/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia – Bidegi
Nori bidalia:	Zuzendari Nagusiari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko azaroaren 24an, 15:15etan, Donostiako saihesbidean, Intxaurrendoko irteeran argizko panelek mezuak gaztelaniaz besterik ez zituzten ematen.	

Espedientea:	Erakundea:
643/2003	Euzko Alderdi Jeltzalea
Nori bidalia:	Araba
Arrazola:	Arabako Biltzar Nagusietako EAJ alderdiak 2003ko abenduaren 5ean igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean dago idatzita -

Espedientea:	Erakundea:
644/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia. Bide azpiegiturarako Departamentua
Nori bidalia:	Diputatuari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko azaroaren 24an, N-I errepidean, 50. Kilometroan, istripua izan zela adierazteko bideertzean zegoen mantentze-taldeko furgonetako argizko panel bat zuen eta testua gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
645/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia – Bidegi
Nori bidalia:	Zuzendari Nagusiari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko azaroaren 29an Itziaroko ordainlekua baino lehenago dagoen argizko panelean informazioa gaztelaniaz besterik ez zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
646/2003	Bizkaiko Foru Aldundia – Interbiak
Nori bidalia:	Zuzendariari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko azaroaren 29an A-8 autobidean, Malmasingo (Bizkaia) tunela baino lehen dagoen argizko panelean agertzen zen mezua gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
647/2003	New Mazusta Taberna
Nori bidalia:	Gipuzkoa
Arrazola:	Donostiako New Mazusta tabernak banatzen dituen eskuorriak gaztelania hutsean daude.

Espedientea:	Erakundea:
648/2003	Bilboko Udala, Termibus
Nori bidalia:	Zuzendari – kudeatzaileari
Bizkaia	Arrazola:
Bilboko TERMIBUS bus geltokian megafonia bidez ematen zituzten mezuak gaztelaniaz, eta batzuk ingelesez izaten dira. Mezuak euskaraz ez zituzten ematen.	

Espedientea:	Erakundea:
649/2003	Espainiako Gobernaren Ordezkaritza Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan
Nori bidalia:	Araba
Arrazola:	Gobernaren Ordezkaritzak Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean dago idatzita.

Espedientea:	Erakundea:
650/2003	Eusko Jaurlaritza. Nekazaritza eta Arrantza saila
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
2003ko abenduaren 3an Nekazaritza eta Arrantza sailak hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelaniaz besterik ez zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
651/2003	Euzko Alderdi Jeltzalea, Eusko Alkartasuna, Ezker Batua
Nori bidalia:	Araba
Arrazola:	Arabako Biltzar Nagusietako EAJ, EA eta EB alderdiek 2003ko abenduaren 2an igorritako prentsa-ohar bateratua gaztelania hutsean dago idatzita

Espedientea:	Erakundea:
652/2003	Sancho el Sabio Fundazioa
Nori bidalia:	Araba
Arrazola:	2003ko abenduan Sancho el Sabio Fundazioak prentsaurrekorako bidali zuen deialdia gaztelania hutsean zegoen.

Espedientea:	Erakundea:
653/2003	ESPEDIENTEA BIDERATZEKO DOKUMENTAZIOA FALTA DA
Nori bidalia:	Gipuzkoa
Arrazola:	

Espedientea:	Erakundea:
654/2003	Euzko Gaztedi –EGI
Nori bidalia:	Araba
Arrazola:	EGI erakundeak 2003ko abenduaren 6an egin beharreko ekitaldia iragartzeko hedabideetara igorri zuen jakinarazpena gaztelania hutsean zegoen idatzita.

Espedientea:	Erakundea:
655/2003	Euzko Alderdi Jeltzalea – Arabako Biltzar Nagusiak
Nori bidalia:	Araba
Arrazola:	Arabako Biltzar Nagusietako EAJ alderdiak 2003ko abenduaren 5ean igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean dago idatzita -

Espedientea:	Erakundea:
656/2003	ARTIUM, Arte Garaikideko Euskal Zentro -Museoa
Nori bidalia:	Araba
Arrazola:	Artium museotik hedabideetara igorritako prentsa-oharrak gaztelania hutsean daude.

Espedientea:	Erakundea:
657/2003	Bizkaiko Foru Aldundia
Nori bidalia:	Ahaldun Nagusiari
Bizkaia	Arrazola:
2003ko abenduaren 4an Bizkaiko Foru Aldundiaren izenean inkesta bat egin zioten A-8 autobidean, Durangoako ordaintokian. Inkesta gaztelaniaz besterik eza besterik ez zegoela adierazi zitzaion.	

Espedientea:	Erakundea:
658/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia - Bidegi
Nori bidalia:	Zuzendari Nagusiari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko abenduaren 4an Eibarren jarritako argizko paneletako mezua gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
659/2003	IRAOLA ATEAK
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Iraola atean enpresak bidalitako propaganda orrietan euskararen erabilera oso egokia da.	

Espedientea:	Erakundea:
660/2003	ACESOL
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Gipuzkoa	Arrazola:
Acesol enpresak Altzako (Gipuzkoa) etxeetan banatuta ko publizitate gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
661/2003	Bizkaiko Foru Aldundia
Nori bidalia:	Ahaldun Nagusiari
Bizkaia	Arrazola:
Bizkaiko Foru Aldundiak sustatutako hainbat obratako seinaleak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
662/2003	Nafarroako Gobernua, Gizarte Ongizate, Kirol eta Gazteri Departamentua, Nafarroako Kirol eta Gazteri Institutua
Nori bidalia:	Zuzendariari
Nafarroa	Arrazola:
Nafarroako Kirol eta Gazteri Institutuaren zuzendariak hainbat udal eta mankomunitatetara bidalitako eskutitza gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
663/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza Departamentua
Nori bidalia:	Kontseilariari
Nafarroa	Arrazola:
2003ko abenduaren 9an Nafarroako Gobernuko Hezkuntza Departamentura berlaratu eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
664/2003	IKER taldea
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
IKER taldeak iragarkia jarri du inkestazaleak lortzeko. Euskararen eza gutxi ez dute baloratzen.	

Espedientea:	Erakundea:
665/2003	Juventudes Socialistas de Euskadi -
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
JSE-EGAZ erakundeak 2003ko abenduaren 10ean hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
666/2003	Gasteizko Udala, Udaltzaingoa
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Udaltzaingotik hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
667/2003	Arabako Foru Aldundia, Diputatu Nagusia
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
Arabako Foru Aldundiak 2003ko abenduaren 10ean hedabideetara igorritako jakinarazpena gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
668/2003	Espainiako, Gobernuaren Ordezkaritza Euskal Herriko Autonomia Erkidegoan.
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Gobernuaren Ordezkaritzak 2003ko abenduan hedabideetara igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
669/2003	Euzko Alderdi Jeltzalea - Arabako Biltzar Nagusiak
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Arabako Biltzar Nagusietako EAJ alderdiak 2003ko abenduaren 10ean igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean dago idatzita -	

Espedientea:	Erakundea:
670/2003	KONTSULTA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Nafarroako Auzitegi Gorenak kaleratutako epai baten inguruko kontsulta.	

Espedientea:	Erakundea:
671/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
Ez dago hizkuntza eskubide urratetarik.	

Espedientea:	Erakundea:
672/2003	PAKEA mutua
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Pakea mutua Beasaingo Udaleria azterketa medikoa egiteko bidali dituen profesionalen artean, batek ere ezin du zerbitzua euskaraz egin.	

Espedientea:	Erakundea:
673/2003	ANESVAD
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
ANESVAD erakundeak bazkideei igorritako eskutitzak gaztelania hutsean daude.	

Espedientea:	Erakundea:
674/2003	Barakaldoko Etxe Erregionalen Elkarte
Nori bidalia:	Zuzendariari
Araba	Arrazola:
Barakaldoko Etxe Erregionalen Elkarteak antolatutako XXII. Kultur astearen idatzizko egitaraua ia osoa gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
675/2003	MEDIA MARKT
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Araba	Arrazola:
Media Markt enpresak Gasteizko etxebizitzetan banatutako propaganda gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
676/2003	Gorbeia Merkataritza Gunea
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Gorbeia Merkataritza Guneak biazarren urteurrenean argitaratutako aldizkaria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
677/2003	SPRINGFIELD
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Araba	Arrazola:
Springfield enpresak bezeroei igorritako eskutitza gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
678/2003	AFOGASCA – Asociación A.I. Empresarial de Instaladores de Fontanería
Nori bidalia:	Zuzendaritari
Araba	Arrazola:
Afoasca enpresak Gasteizko etxeetara igorritako eskuorria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
679/2003	Fundación Laboral San Prudencio
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Fundación Laboral San Prudencio erakundeak argitaratu duen aldizkaria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
680/2003	Nafarroako Rural Kutxa
Nori bidalia:	
Araba	Arrazola:
Nafarroako Rural Kutxak argitaratutako eskuorria gaztelaniaz besterik ez dago.	

Espedientea:	Erakundea:
681/2003	GATORSA
Nori bidalia:	Bezeroarekiko zerbitzaburuari
Araba	Arrazola:
Gatorsa enpresak bidalitako publizitatea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
682/2003	Fitness First
Nori bidalia:	Bezeroarekiko arreta zerbitzaburuari
Araba	Arrazola:
Fitness First kateak argitaratutako promozio orria gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
683/2003	Grupo Medical Óptica
Nori bidalia:	Arduradunari
Araba	Arrazola:
Grupo Medical Óptica kateak argitaratutako publizitatea gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
684/2003	Bilboko Eriberako Merkatura
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazola:
Bilboko Eriberako Merkatura erosketak etxera eramateko zerbitzua iragartzeko eskuorrian euskararen presentzia oso eskasa da.	

Espedientea:	Erakundea:
685/2003	Euskaltel
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Euskaltel enpresak etxeko atarian txartel bat ipini du arribideak emateko. Txartela gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
686/2003	Bizkaiko Foru Aldundia
Nori bidalia:	Ahaldun Nagusiari
Bizkaia	Arrazola:
2003ko abenduaren 6an Bizkaiko Foru Aldundiaren izenean inkesta bat egin zioten A-8 autobidean, Durangoko ordaintokian. Inkesta gaztelaniaz besterik ezaitezik ez zegoela adierazi zitzaion.	

Espedientea:	Erakundea:
687/2003	Groupe TFI
Nori bidalia:	
Lapurdia	Arrazola:
Frantziako Telebista kate bateko lehiaketa batean Lapurdiko herritar batek parte hartzen du. Aipatu herritarrari ez diote uzten familiarekin euskaraz komunikatzen.	

Espedientea:	Erakundea:
688/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia – Bidegi
Nori bidalia:	Zuzendarari Nagusiari
Gipuzkoa	Arrazola:
2003ko abenduaren 13an eta 15ean Itzianren eta Zuatzun zeuden argizko panelek mezuak gaztelania hutsean agertzen zituzten.	

Espedientea:	Erakundea:
689/2003	Arabako Foru Aldundia, Diputatu Nagusia
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazola:
2003ko abenduaren 15ean hedabideetara bidalitako prentsaurrekorako deialdia gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
690/2003	Goshua esnekiak
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazola:
Goshua marka duten esnekietan agertzen den informazio guztia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
691/2003	CORREOS
Nori bidalia:	Arduradunari
Gipuzkoa	Arrazola:
Correos enpresak fardelak jaso behar dituzela jakinarazteko erabiltzen duen inprimakia gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
692/2003	Caja VITAL Kutxa
Nori bidalia:	Euskara arduradunari
Araba	Arrazoa:
2003ko abenduaren 15ean hedabideetara igorritako prentsa oharra gaztelania hutsean zegoen idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
693/2003	Deustuko Unibertsitatea
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Abenduaren 17an arratsaldeko ordu batean Deustuko Unibertsitateko Donostiako campusera deitu zuen informazio eske eta ezin izan zioten zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
694/2003	Arriaga Megadenda
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoa:
Arriaga Megadendako lau lagunekin hitz egin beharra zuen eta batek ere ezin izan zion euskaraz informazioa eman.	

Espedientea:	Erakundea:
695/2003	Toys 'r' us
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Toys 'r' us enpresak 2003ko abenduan Gipuzkoako etxebizitzetan banatutako propaganda gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
696/2003	Gasteizko Udala
Nori bidalia:	Euskal Autonomia Erkidegoko jarduneko Arartekoari
Araba	Arrazoa:
Gasteizko Udalak Turismo Sailak argitaratzen duen aldizkari batean, GIDATU, jarritako iragarkia gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
697/2003	Arriaga Megadenda
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoa:
2003ko abenduaren 16an liburu bat erostera joan, eta hiru saltzailetatik batek ere ezin izan zion zerbitzua euskaraz eskaini.	

Espedientea:	Erakundea:
698/2003	Nafarroako Parlamentua, Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari
Nori bidalia:	Nafarroako Arartekoari
Nafarroa	Arrazoa:
2003ko abenduaren 18an Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoaren bulegora deitu zuen. Ezin izan zioten harrerako zerbitzua, ez eta ondorengoa ere, euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
699/2003	CORREOS
Nori bidalia:	Arduradunari
Bizkaia	Arrazoa:
Abenduaren 19an Santurtzin (Bizkaia) Correos enpresak duen bulegora bertaratu eta ezin izan diote zerbitzua euskaraz eman.	

Espedientea:	Erakundea:
700/2003	Nafarroako Gobernua, Hezkuntza Departamentua
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoa:
Legeak ezarritako eremu mistoan kokatuta dagoen ikastetxe bati euskara hutsez igorritako dokumentazioa atzera bidali dio Hezkuntza Departamentuak eta erdaratzera behartu du.	

Espedientea:	Erakundea:
701/2003	Euzko Alderdi Jeltzalea
Nori bidalia:	
Araba	Arrazoa:
Arabako Biltzar Nagusietako EAJ alderdiak 2003ko abenduaren 5ean igorritako prentsa-oharra gaztelania hutsean dago idatzita -	

Espedientea:	Erakundea:
702/2003	Cadena COPE
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Donostiako Kursaal auditorian Cadena Cope irratiak antolatutako ekitaldia ren eskuorria gaztelania hutsean dago idatzita.	

Espedientea:	Erakundea:
703/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia - Bidegi
Nori bidalia:	Zuzendari Nagusiar
Gipuzkoa	Arrazoa:
2003ko abenduaren 16an, goizeko 9:00etan, Zuzendari jarritako argizko panelak agertzen zuen mezua gaztelania hutsean zegoen.	

Espedientea:	Erakundea:
704/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	Nafarroako Foru Komunitateko Arartekoari
Nafarroa	Arrazoa:
Elizondoko osasun etxetik zitazio oharra bidali diote medikuarekin duen hitzorduren berri emateko. Aipatu jakinarazpena gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
705/2003	Nafarroako Gobernua, Osasun Departamentua, Osasunbidea
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoa:
1806/2003 Ebazpena, urriaren 21eko, Osasunbidea.Nafarroako Osasun Zerbitzuko zuzendari kudeatzaileak emana, Nafarroako Foru Komunitateko Administrazioaren Osasunbidea-Nafarroako Osasun Zerbitzuko erdi mailako teknikari (osasun hezitzaile) izateko zortzi lanpostu oposizio-lehiaketara bidez	

Espedientea:	Erakundea:
706/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Fakturak euskaraz eskuratzetik badago.	

Espedientea:	Erakundea:
707/2003	Eusko Jaurlaritza, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Saila
Nori bidalia:	
	Arrazoa:
Hezkuntza Saileko 2003ko uztailaren 9ko ebazpena gaztelaniaz besterik ezin izan zen eskuratu. Bestalde, hezkuntza.net webgunean 0-3 urte bitarteko hezkuntza zikloaren barruan, homologazio ikastaroet buruzko datuak gaztelaniaz besterik ez dira agertzen.	

Espedientea:	Erakundea:
708/2003	Eusko Jauriritza, Justizia, Lan eta Gizarte Segurantza Saila
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazoa:
2003ko abenduaren 16an epaiketa izan zuen Bilbon, Herriarrak euskaraz egin zuen deklarazioa, baina itzultzaile baten interpretarritza erabili zen. Herriarrak adierazitako hainbat haboradura eta datu okerrak izan ziren interpretazioan, hortaz, herriarrak ezin izan zuen bere buruaren defentsa egokia egin.	

Espedientea:	Erakundea:
709/2003	Barakaldoko Udala, Barakaldo Antzokia
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazoa:
Barakaldo Antzokian 2003 urtean izandako emankinuzun artean bi besterik ez dira euskaraz izan, %1,3.	

Espedientea:	Erakundea:
710/2003	CARREFOUR
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Carrefour kateak 2003ko abenduan Gipuzkoako etxeetara igorritako publizitatean 86 orrialdetik bakarra zegoen euskaraz.	

Espedientea:	Erakundea:
711/2003	EUROSOFA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Eurosofa kateak etxebizitzetan banatutako propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
712/2003	Donostiako Udala, Turismo eta Ingurumen Departamentua
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Turismo Ekintzetean, Donostiako Regente kalean, txillida Leku delakoari buruzko informazioa zuen panela dago. Bertan hainbat hizkuntzatan daude euskuorriak, ez, ordea, euskaraz. Herriarrak eskatu eta eman zioten. Hala ere, bertako langileari euskarazko eskuorriak panelean jartzeko eskatu zuen, euskara hizkuntza ofiziala delako. Langileak ez zion eskabideari erre paratu.	

Espedientea:	Erakundea:
713/2003	Nafarroako Gobernuak, Ekonomia eta Ogasun Departamentua, Kanpo zerbitzua
Nori bidalia:	
Nafarroa	Arrazoa:
Irakaslea da eta ikasleekin Europako Batasuneko ekonomia landu nahi du. Nafarroako Gobernuak zabalduko infopoint zerbitzura jo du eta informazioa gaztelaniaz besterik ez dutela ematen adierazi diote. Europatik horrela bidaltzen dietelako eta beraz, Nafarroako Gobernuak euskarazkoa prestatu beharko luke.	

Espedientea:	Erakundea:
714/2003	Super BM – Grupo IFA
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Grupo IFA enpresak postontzietan utzitako propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
715/2003	ALCAMPO
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
ALCAMPOk Altzako etxebizitzetan banatutako propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
716/2003	DENOK perfumerias
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
DENON PERFUMERIAS kateak Altzako etxebizitzetan banatutako propaganda gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
717/2003	ESPEDIENTE IZAERA GABEA
Nori bidalia:	
Bizkaia	Arrazoa:
Behatokiak kexa aztertutakoan, webguneak euskarazko bertsioa ere baduela egiaztatzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
718/2003	Gipuzkoako Foru Aldundia – Bidegi
Nori bidalia:	Bezeroarekiko Arreta Zerbitzaburua
Gipuzkoa	Arrazoa:
2003ko abenduaren 30ean Oiarzungo ordainketa -gunean argizko iragarki handi bat zegoen. Gaztelaniazkoarekin ez zegoen arazorik, baina euskarazkoa irakurtzerik ez zegoen, letra tamaina txikia zuelako eta denbora-larte laburragoan.	

Espedientea:	Erakundea:
719/2003	Ministerio del Interior, Dirección General de Tráfico
Nori bidalia:	Espainiako Estatuko Herri Defendatzaileari
Gipuzkoa	Arrazoa:
Trafiko zuzendaritzak Gipuzkoako etxebizitzetan trafiko arau berriei buruzko eskurria banatu du gaztelania hutsean.	

Espedientea:	Erakundea:
720/2003	Ama-Lur Koodinakudea
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Ama Lur Kultur Koordinakudea enpresak bere eskaintza agertzen duen liburuxka banatu du. Aipatu liburuxka gaztelania hutsean dago.	

Espedientea:	Erakundea:
721/2003	Ministerio del Interior, Dirección General de Instituciones Penitenciarias
Nori bidalia:	
Gipuzkoa	Arrazoa:
Preso euskaldun bati ez diote euskaraz eaiten konfiantzako medikuarekin.	

Espedientea:	Erakundea:
722/2003	Baionako Herriko Etxea
Nori bidalia:	
Lapurdi	Arrazoa:
Baionako Herriko Etxean zerbitzu publiko guztiak frantsesez besterik ez dituzte eskaintzen, bai eta inprimaki, eskulitz, txartelak... ere.	

Espedientea:	Erakundea:
723/2003	E. Leclerc (Iparraldean)
Nori bidalia:	
Lapurdi	Arrazoa:
Urruñako Leclerc hipermerkatuan obratan egon dira, hori iragartzeko seinalizazio guztia ele bietan egon da: euskaraz eta frantsesez.	

Espedientea:	Erakundea:
724/2003	SNCF – Société Nationale des Chamins de Fer
Nori bidalia:	
Lapurd	Arrazola:
2003 urtean zehar SNCF erakundeak ez du inolako aurrerapausorik eman herritarren hizkuntz eskubideen errespetuekiko. Informazio, errotulazio... guztiak frantses hutsean jarraitzen du.	

Espedientea:	Erakundea:
725/2003	Baionako Ospitalea
Nori bidalia:	
Lapurd	Arrazola:
Baionako ospitalean aurrerapauso handiak eman dituzte herritarren hizkuntz eskubideak bermatzeko: errotulazioa euskaraz ere paratu dute, mediku euskaldunen batzordea eratu dute ...	

Espedientea:	Erakundea:
726/2003	Frantziako Tourra
Nori bidalia:	
Lapurd	Arrazola:
Iparraldeko euskaingintzak propio eskatu arren, Frantziako Tourraren antolatzaileek ez dute euskararen presentzia orekatua bermatu aipatu lasterketak iparraldea zeharkatu duenean.	

Espedientea:	Erakundea:
727/2003	Caisse d'Epargne du Pays de l'Adour
Nori bidalia:	
Lapurd	Arrazola:
Caisse d'Epargne erakundeak laxeak ele bietan igortzen zituen. Orain frantsesez besterik ez ditu banatzen.	

Espedientea:	Erakundea:
728/2003	Ministère français de la Justice
Nori bidalia:	
Lapurd	Arrazola:
2003ko apirilaren 3an 17 pertsona bertaratu ziren epaitegira. Lehendakariak frantsesez hitz egiteko agindu zien eta euskaraz egiteko eskubideari atxiki ziotenez, epaitegia hauen hitzik hartzerik aabe egin zen.	

Espedientea:	Erakundea:
729/2003	Crédit Agricole
Nori bidalia:	
Lapurd	Arrazola:
Bezeroarekiko harreman idatzietan hizkuntz eskubideak bermatzeko ekinbideei eutsi diete.	